

Brüsszel, 2025. június 26.
(OR. en)

10935/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0335 (COD)

ESPACE 51
MI 485
ENV 603
CODEC 915
EU-GNSS 12
CSCGNSS 3
CSCGMES 2
IND 234
CYBER 193
COMPET 634
HYBRID 83
PROCIV 81
IA 76

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. június 26.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 335 final
Tárgy:	Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az uniós űrtevékenységek biztonságáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 335 final.

Melléklet: COM(2025) 335 final

Brüsszel, 2025.6.25.
COM(2025) 335 final

2025/0335 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az uniós ürtevékenységek biztonságáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról

{SEC(2025) 335 final} - {SWD(2025) 335 final} - {SWD(2025) 336 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az űrtevékenységek világszerte gyorsan bővülnek, amit az űradatok és a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások iránti növekvő kereslet, valamint a műholdgyártás és -felbocsátás költségeinek csökkenése ösztönöz. Az űrgazdaság új piaci szereplőket is vonzott.

Az űrtevékenységek bővülése és az új kereskedelmi szereplők határokon átnyúló űrtevékenységekbe való egyre nagyobb mértékű bevonása érdekében 13 tagállam fogadott el nemzeti űrjogszabályokat. Ez tükrözi az űrtevékenységek felügyeletét előíró nemzetközi jogi kötelezettségvállalásokat. Az ebből eredő szabályozási megközelítések sokfélesége a belső piac széttagoltságát idézi elő. Ez a széttagoltság valószínűleg fokozódni fog, mivel több tagállam tervezi az űrtevékenységekre vonatkozó jogi keretek létrehozását.

Az űrinfrastruktúra biztonságának, rezilienciájának és környezeti fenntarthatóságának védelmére irányuló nemzeti megközelítések közötti különbségek hátrányosan befolyásolhatják az űradatok és a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását az Unióban. Ez végső soron hatással van az uniós űripar versenyképességére és a határokon átnyúló értékláncok működésére. E kezdeményezés általános célkitűzése, hogy támogassa az űragazat belső piacának fejlesztését és működését. Céljai konkrétan a következők:

- uniós jogi keret létrehozása az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások uniós űragazati szereplők általi nyújtásához az innováció előmozdítása, valamint a stabil, kiszámítható és versenyképes üzleti környezet megteremtése érdekében,
- az űrobjektumok nyomon követhetőségének biztosítása és az űrszemét keletkezésének csökkentése, ezáltal növelve az űrtevékenységek biztonságát,
- az űrinfrastruktúra sajátos kiberbiztonsági igényeihez igazított kockázatértékelési keret létrehozása, ezáltal fokozva az űrtevékenységek rezilienciáját,
- közös módszer létrehozása az uniós űrtevékenységek környezeti hatásának kiszámítására, ezáltal fokozva az űrtevékenységek fenntarthatóságát.

A kezdeményezés várhatóan biztosítja az uniós űragazati szereplők számára az űrtevékenységek végzéséhez és az űripar versenyképességének előmozdításához szükséges jogbiztonságot, miközben kezeli az űrtevékenységek exponenciális növekedéséből eredő kockázatokat, és megőrzi a világűr hosszú távú hasznosítását.

Az Európai Bizottságnak szóló (2024–2029-es) politikai iránymutatások⁽¹⁾, valamint az európai versenyképesség jövőjéről szóló Draghi-jelentés az űrt az Unió kulcsfontosságú stratégiai ágazataként azonosítja⁽²⁾, és rövid távon a működő belső űrpiac közös uniós jogszabályi keretének létrehozását javasolja. A Bizottság két közelmúltbeli közös közleményében kulcsfontosságú prioritásként határozta meg a javasolt uniós űrjogszabályt: az űrforgalom-irányításra vonatkozó uniós megközelítés és az uniós biztonsági és védelmi űrstratégia⁽³⁾. Ez a jogalkotási kezdeményezés megismétli a tagállamok arra irányuló

⁽¹⁾ Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára (2024–2029), előterjesztette Ursula von der Leyen 2025. július 18-án; https://commission.europa.eu/document/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_hu.

⁽²⁾ Az európai versenyképesség jövője: Mario Draghi 2024. szeptember 9-i jelentése.

⁽³⁾ A Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének közös közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, JOIN(2022)4 final, 2022.2.15., valamint az Európai Parlamentnek és a

felhívását, hogy koherens és stabil szabályozási keret révén létrejöjjön az űrtevékenységek belső piaca. A Tanács közelmúltbeli következtetéseiben a tagállamok elismerték, hogy el kell kerülni a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és űrtermékek belső piacának széttagoltságát, és fokozni kell az uniós űripar globális versenyképességét⁽⁴⁾. Elismerték, hogy az uniós fellépés fontos szerepet játszik az űrágazati szereplőkkel szembeni egyenlő bánásmód és az uniós űripar számára biztosítandó egyenlő versenyfeltételek biztosításában⁽⁵⁾. A világűr hosszú távú fenntarthatóságát biztosító jogi keret létrehozásának fontosságát a nemzeti parlamentek is elismerték⁽⁶⁾. Az űripar – beleértve a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) is – kifejezte, hogy támogatja az egyértelmű és kiszámítható jogi keretet⁽⁷⁾.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi szakpolitikai rendelkezéseivel**

Az államoknak a világűr kutatása és használata terén folytatott tevékenységét szabályozó elvekről szóló ENSZ-szerződés (Outer Space Treaty – OST) az állami felelősség elvét hangsúlyozva szabályozza a világűrre vonatkozó globális szabályozási keretet. Előírja, hogy az államoknak engedélyezniük és felügyelniük kell űrtevékenységeiket, és felelősséget kell vállalniuk azokért. Az általános OST-kötelezettségek végrehajtására vonatkozó konkrét kötelező erejű technikai szabályok hiánya azonban eltérő engedélyezési követelményekhez vezetett, mivel a tagállamok különböző szabályozási megközelítéseket alkalmaztak.

Jelenleg 13 tagállam rendelkezik nemzeti űrjogszabályokkal. Más tagállamokban folyamatban van az űrjogszabályok kidolgozása vagy a meglévő jogszabályok aktualizálása annak érdekében, hogy meg tudjanak birkózni az új kereskedelmi belépők megjelenésével és bővülő tevékenységeikkel. A különböző szabályozási megközelítések közötti koordináció hiánya széttagolt szabályozási környezetet eredményezett, ami a felmerülő akadályok miatt hátráltathatja a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és űradatok belső piacának működését az Unióban.

A javasolt uniós űrjogszabály Unió-szerte harmonizálja a jogi keretet, és integrálja a nemzeti űrjogszabályokban meghatározott követelményeket az átfedések, párhuzamosságok és ütközések elkerülése, valamint a belső piac működésének javítása érdekében.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Először is, ami a rezilienciát illeti, az Unió jogszabályokat fogadott el a kiberbiztonságról (NIS 2 irányelv) és a kritikus szervezetek fizikai rezilienciájáról (CER-irányelv), amelyek megerősítik a világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat támogató földi infrastruktúra rezilienciáját.

Míg a NIS 2 egyrészt a földi szegmens üzemeltetőivel, másrészt az elektronikus hírközlési szolgáltatókkal foglalkozik, sem a NIS 2 irányelv, sem a CER-irányelv nem terjed ki az uniós űrprogram keretében működő, uniós tulajdonban lévő eszközökre, következésképpen nem

Tanácsnak címzett közös közlemény a biztonsági és védelmi űrstratégiáról, JOIN(2023)9 final, 2023.3.10.

(4) A Tanács 2023. november 13-án elfogadott következtetése az uniós biztonsági és védelmi űrstratégia, 14512/23; <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14512-2023-INIT/hu/pdf>.

(5) Következtetések: „Űrforgalom-irányítás: aktuális helyzet”, 15231/23, elfogadva 2023. december 8-án; <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2023/12/08/space-traffic-management-council-adopts-conclusions-on-the-current-state-of-play>.

(6) https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/16/dossiers/loi_europeenne_espace.

(7) Nevezetesen a Eurospace állásfoglalásai (több mint 80 űripari vállalat, köztük fővállalkozók véleményét képviselő szervezet); SME4Space (több mint 800 vállalat, köztük 90 induló innovatív vállalkozás véleményét védő szervezet); YEESS (a közelmúltban létrehozott szervezet, amely 13 New Space vállalat véleményét képviseli).

írnak elő teljes kockázatkezelési keretet az ürinfrastruktúra valamennyi szegmensére, illetve az összes úragazati szereplőre vonatkozóan.

A javasolt uniós úrjogszabály ezt a hiányosságot azáltal pótolja, hogy konkrét és kifejezett kiberbiztonsági szabályokat határoz meg, amelyek az ürinfrastruktúra valamennyi üzemeltetőjére és eszközére vonatkoznak, és ezáltal testreszabott rezilienciaalapot teremt az úragazat számára. A javaslat egyértelműsíti az úragazat köz- és magánszférabeli érdekelt feleinek jogi kötelezettségeit, ami elengedhetetlen az ürinfrastruktúra és az úrbeli küldetések rezilienciájának biztosításához. Ezen túlmenően, mivel folyamatban van a NIS 2 tagállamok általi átültetése és végrehajtása, hamarosan szükségessé válik az új szabályok összehangolása az úragazatra vonatkozó egyedi követelményekkel. A javaslat egyértelmű kapcsolatot biztosít az uniós szintű általános kiberbiztonsági kerettel. Mivel az uniós úrjogszabály „*lex specialis*” lesz a NIS 2-ben alapvető vagy fontos szervezetnek minősülő uniós úragazati szereplők kiberbiztonsági intézkedéseikhez képest, az ilyen úragazati szereplők a rezilienciáról szóló fejezetet alkalmazzák, elkerülve ezáltal a párhuzamos követelményeket.

Másodszor, ami a biztonsági kérdéseket illeti, a javasolt uniós úrjogszabály biztosítja a szinergiát az uniós biztonsági politikákkal és jogszabályokkal. Amennyiben az ürtevékenységek több tagállamot is érintenek, a légiforgalmi szolgáltatással való koordináció az (EU) 2019/123 rendelet révén valósul meg, optimalizálva az európai hálózati funkciókat. A légi közlekedés és az ürtevékenységek metszéspontjában bekövetkező eseményeket rendszeresen jelentik a 376/2014/EU rendelet alapján létrehozott kötelező uniós jelentéstételi rendszeren keresztül. Előretekintve, a nagy tengerszint feletti magasságon végzett műveletekre vonatkozó jövőbeli szabályok magukban foglalhatják a hordozórakéták fogalommeghatározását, ezáltal átfogó szabályozási lefedettséget biztosítva e feltörekvő területek számára.

Harmadszor, az európai zöld megállapodással⁽⁸⁾ és az Unió fenntarthatósági célkitűzéseivel⁽⁹⁾ összhangban a javasolt uniós úrjogszabály hozzájárul az ürtevékenységek környezeti lábnyomának csökkentéséhez, és lehetővé teszi az Unió esetleges új, jövőbeli kötelezettségvállalásainak kezelését a témával kapcsolatban kötött nemzetközi egyezmények szerint.

Az ürtevékenységek hatásainak értékelésére szolgáló módszertanok, például az életciklus-értékelés (LCA) vagy a környezettel kapcsolatos uniós szakpolitikák és eszközök, például a termékek környezeti lábnyoma (PEF)⁽¹⁰⁾ ma még egyértelműen fejletlenek⁽¹¹⁾. Ezen túlmenően az általános fenntarthatósági, illetve a környezettel kapcsolatos keretek, például a környezeti, társadalmi és irányítási keret⁽¹²⁾ egyike sem veszi figyelembe az ürtevékenységek konkrét és különösen összetett környezeti hatásait.

A PEF-megközelítésre építve a javasolt uniós úrjogszabály ezért egy úrspecifikus életciklus-értékelési módszertan kidolgozását és kötelező használatát javasolja.

⁽⁸⁾ Az európai zöld megállapodás – Európai Bizottság (europa.eu).

⁽⁹⁾ 2050-ig szóló, hosszú távú stratégia – Európai Bizottság (europa.eu).

⁽¹⁰⁾ Ajánlás a „környezeti lábnyom” meghatározására szolgáló módszerek használatáról – Európai Bizottság (europa.eu).

⁽¹¹⁾ Ez nyilvánvaló például a hajtóanyag égetése, a rakétafokozatok ártalmatlanítása, az újbóli belépéskori környezeti kockázat és az úrbeli küldetésekbe integrált nukleáris energiaforrások hatásai tekintetében.

⁽¹²⁾ 2022/2464 irányelv – CSRD-irányelv – <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj?eliuri=eli%3A2022%3A2464%3Aoj&locale=hu>.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke, amely rendelkezik a belső piac létrehozását és működését biztosító intézkedések elfogadásáról.

Noha a Szerződés kifejezetten rendelkezik az űrpolitikával kapcsolatos intézkedések jogalapjáról (az EUMSZ 189. cikke), ez a jogalap nem alkalmazható erre a kezdeményezésre. Az EUMSZ 189. cikke csak azokra az intézkedésekre vonatkozik, amelyek előmozdítják a közös kezdeményezéseket, támogatják a kutatást és a technológiafejlesztést, vagy összehangolják a világűr feltárására és kiaknázására irányuló erőfeszítéseket. Kifejezetten kizárja a tagállami törvények és rendeletek bármilyen harmonizációját.

Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően azonban az EUMSZ 114. cikke felhasználható jogalként a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és az űradatok belső piacának létrehozásához és működéséhez⁽¹³⁾. E tekintetben a tagállamok eltérő megközelítései megnehezíthetik az űrágazati szereplők számára az űrtevékenységek, különösen az olyan határokon átnyúló műveletek végzését, amelyek több tagállamtól több engedély beszerzését teszik szükségessé (például abban az államban, ahol a műveletekre sor kerül, és abban a tagállamban, ahol űreszközt bocsátanak fel).

A javasolt uniós űrjogszabály célzott harmonizációt valósít meg a biztonság, a reziliencia és a környezeti fenntarthatóság kulcsfontosságú szempontjai tekintetében, amelyekkel az űrtevékenységek engedélyezése során foglalkoznak. Ez biztosítaná a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és az űrinfrastruktúra használata és üzemeltetése révén generált, űradatok belső piacának létrehozását és működését. A tagállamok az e rendelet hatálya alá tartozó kulcsfontosságú kérdések tekintetében elismernék a más tagállamok által kiadott, űrtevékenységekre vonatkozó engedélyeket. Ugyanakkor fenntartanák a lehetőséget arra, hogy szigorúbb követelményeket írjanak elő, amennyiben ez objektíve szükséges az űreszközök üzemeltetése vagy a területükön történő felbocsátásuk biztonságának, rezilienciájának vagy környezeti fenntarthatóságának biztosításához, a más tagállamokban engedélyezett uniós űrágazati szereplők által végzett űrbeli küldetések esetében.

A javasolt uniós űrjogszabály homogénebb és következetesebb engedélyezési követelményeket hozna létre a belső piacon, és ez hozzájárulna az uniós űripar versenyképességének növeléséhez. Az uniós űrjogszabály lehetővé tenné az uniós űrágazati szereplők számára, hogy több joghatósági területen is akadálytalanul végezzenek tevékenységeket, és megteremtené a szükséges jogbiztonságot. Ez ösztönözné az ágazatba történő beruházásokat, és egyúttal megkönnyítené a „New Space” vállalatok növekedését. Hasonlóképpen, a jogszabályban meghatározott követelmények által ösztönzött új technológiák (pl. űrbeli műveletek és szolgáltatások, űrszemét- és nyomon követéssel kapcsolatos technológia, valamint a sötét és csendes égbolt) ösztönöznék az ipari innovációt az ágazatban, és hozzájárulnának az űrtevékenységek hosszú távú biztonságához, fenntarthatóságához és rezilienciájához.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A tagállamok eltérő megközelítéseket alkalmaztak az űrtevékenységek biztonságára, rezilienciájára és környezeti fenntarthatóságára vonatkozóan. Az uniós szintű fellépés

⁽¹³⁾ Affaire C-376/98, RFA c. Parlement et Conseil [2000] Rec. p. I-8419, Affaire C-380/03, RFA c. Parlement et Conseil, Rec. [2006] I-1157.

elengedhetetlen a nemzeti engedélyezési követelmények által jelenleg egyenlőtlenül lefedett több kulcsfontosságú szempont célzott harmonizációjához.

Egy uniós szintű keret létrehozása növelné az űrtevékenységek biztonságának, rezilienciájának és környezeti fenntarthatóságának általános szintjét, és jelentős hozzáadott értéket teremtené a tagállami szintű egyéni fellépéshez képest.

Az uniós szintű fellépés: 1. Uniószerre egyenlő versenyfeltételeket teremtené a biztonságra, a rezilienciára és a környezeti fenntarthatóságra vonatkozó engedélyezési követelmények közelítése révén; 2. az új szabályokat zökkenőmentesen integrálná a jelenlegi űrjogszabályokba az átfedések, párhuzamosságok és ütközések elkerülése, valamint a belső piac működésének javítása érdekében; 3. biztosítaná, hogy az egyik tagállamban az űrtevékenységekre kiadott engedélyeket a többi tagállamban is elismerjék; 4. Uniószerre jobb és homogénebb védelmet biztosítana valamennyi űrinfrastruktúra-eszköz számára, elősegítve, hogy az ilyen infrastruktúrák biztonságosan nyújtsanak űradatokat és világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat; valamint 5. egységességet biztosítana az űrtevékenységek környezeti hatásainak értékelésében.

Egy uniós szintű közös megközelítés egyúttal globális szabványalkotóvá tenné az Uniót egy olyan területen, amely sürgősen hosszú távú megoldásokat igényel.

- **Arányosság**

Amint az a kísérő hatásvizsgálatban is szerepel, a javaslat nem lépi túl az e kezdeményezés által kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket, és nem jár olyan aránytalan költségekkel amelyek károsíthatnák az uniós űripar versenyképességét.

Az uniós fellépés közös kiindulási alapot teremtené az uniós űrtevékenységek biztonsági, reziliencia- és környezeti fenntarthatósági szempontjaihoz, és egyúttal a) arányos lenne az egyes keringési pályák, tengerszint feletti magasságok sajátos kockázataival vagy a nem kritikus űrbéli küldetések által felvetett sajátosságokkal; b) technológiásemleges maradna; és c) teljes mértékben tiszteletben tartaná a tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos előjogait.

A javaslat a konstellációs engedélyek egyszerűsítésével (konstellációnként, nem pedig műholdanként egyetlen engedély) minimalizálja az indokolatlan terheket. Enyhébb biztonsági rendszer vonatkozik a nagyon alacsony Föld körüli pályán működő űrbéli küldetésekre, amelyek gyors légköri visszatérése természetes módon korlátozza az űrszemét kialakulását, míg a rezilienciára vonatkozó kötelezettségek az űragazati szereplő mérete, a küldetés kritikussága és a meghajtási felhasználás függvényében változnak.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot rendeletek és irányelvek elfogadására.

A Bizottság úgy határozott, hogy rendeletjavaslatot terjeszt elő annak érdekében, hogy az egész Unióban biztosítsa a végrehajtás egységes szintjét. Ezzel kiküszöbölhető, hogy az űrtevékenységek és az űradatok belső piacon belüli rendelkezésre bocsátását eltérések akadályozzák, garantálja a jogbiztonságot és az átláthatóságot, biztosítja a világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó valamennyi uniós és harmadik országbeli szolgáltató jogainak és kötelezettségeinek egységes védelmét a belső piacon, és lehetővé teszi a következetes végrehajtást valamennyi tagállamban.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Nem alkalmazandó

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat kidolgozása során a Bizottság – a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban – széles körű konzultációt folytatott valamennyi érdekelt féllel. Célzott és nyilvános konzultációt folytatott, véleményezési felhívást tett közzé, konkrét felméréseket végzett a javaslat által érintett három fő területen, és négy munkaértekezletet tartott az érdekelt felek bevonásával. Az észrevételeket beépítették a Bizottság előkészítő munkáját támogató tanulmányba.

a) Az érdekeltelkekkel folytatott célzott konzultáció

Az érdekelt felekkel folytatott célzott konzultáció 2023. szeptember 29. és november 2. között zajlott. Az üragazatot célozta meg, és számos szervezetre terjedt ki, például a tudományos/kutatóintézetekre, a vállalkozói szövetségekre, az üreszközügyártókra, az üragazati szereplőkre, a légitársaságokra vagy a léginnavigációs szolgáltatókra, a fogyasztói szervezetekre, a környezetvédelmi szervezetekre, a nem kormányzati szervezetekre, a közigazgatási szervekre, a szakszervezetekre és a nyilvánosságra. 27 uniós tagállamból (a válaszadók 47 %-a) és több harmadik országból, például Kanadából, Japánból, Norvégiából, Svájcban, az Egyesült Államokból és az Egyesült Királyságból (5 %) érkezett hozzászólás. A többi válasz (49 %) eredete nem volt megadva.

Összesen 333 hozzászólás érkezett, és 65 kísérő dokumentumot nyújtottak be, amelyek közül 170 szervezettől, 153 magánszemélytől származott, a többi pedig névtelen hozzászólás volt. A szervezetek 62 %-a mikro-, kis- vagy középvállalkozás volt.

Mind a felmérésre adott válaszok, mind a beérkezett állásfoglalások – beleértve az ágazati szövetségektől származókat is – széles körű támogatottságot mutattak az uniós ürrajszabály iránt. Az európai ürraj körében széles körű az egyetértés abban, hogy az uniós ürrajszabály olyan egyértelmű és közös keretet biztosítana, amely harmonizálja az uniós ürrajtevékenységekre vonatkozó különböző kulcsfontosságú szabályokat. Ez különösen értékesnek tekinthető, mivel lehetővé teszi a szervezetek számára, hogy könnyen terjeszkedjenek külföldre, és több tagállamban is kínálják szolgáltatásaikat. Ezen túlmenően az uniós ürrajszabály bevezetése lehetőségnek tekinthető arra, hogy az Unió vezető szerepet vállaljon az ürraj biztonságosabbá, reziliensebbé és fenntarthatóbbá tételét célzó globális szabványok meghatározásában.

Az ágazat ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az uniós ürrajszabálynak a versenyképesség fenntartására kell törekednie azáltal, hogy a hatálya alá vonja a harmadik országbeli, az uniós piacon termékeket vagy szolgáltatásokat forgalomba hozó vállalatokat. Az ágazati képviselők és szövetségek továbbá aggodalmukat fejezték ki azzal kapcsolatban, hogy az uniós ürrajszabály milyen potenciális terheket és többletköltségeket róhat az induló vállalkozásokra és a kkv-kra, és támogató intézkedésekre szólítottak fel e hatás ellensúlyozása érdekében.

b) Nyilvános konzultáció

Az érdekelt felekkel folytatott nyilvános konzultáció 2023. október 4. és november 28. között zajlott. A felmérés 11 általános jellegű kérdést tartalmazott az ürrajtevékenységeket érintő biztonsági és védelmi kockázatokról, valamint a lehetséges uniós szintű intézkedésekről.

Összesen 44 hozzászólás érkezett magánszemélyektől, szervezetektől, tudományos/kutatóintézetektől, közigazgatási szervektől, vállalkozói szövetségektől és nem kormányzati szervezetektől.

A felmérés azt mutatta, hogy az érdekelt felek határozottan támogatják az uniós űrjogszabályt. A válaszadók kiemelték, hogy a jelenlegi nemzeti és nemzetközi űrjogszabályok nem megfelelőek, és hangsúlyozták, hogy átfogó szabályozási keretre van szükség. A legtöbb érdekelt fél kötelező és önkéntes intézkedések kombinációját szorgalmazza a biztonságos, reziliens és fenntartható űrbeli tevékenységek biztosítása érdekében, széles körben elismerve a nemzetközi együttműködés fontosságát.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság külső szakértőkre támaszkodott a hatásvizsgálati jelentés elkészítésénél:

- a Deloitte és a Roland Berger tanácsadási támogatást nyújtott a hatásvizsgálati jelentéshez,
- a Cyberinflight és az RHEA Group a világűr kiberbiztonságával kapcsolatos szakértelmével járult hozzá a jelentéshez,
- a Bizottság 2023. február 16-án és 2023. november 13-án két munkaértekezletet tartott európai űrjogi szakértők részvételével,
- a Euroconsult tanulmányt készített az európai űriparról és -piacról,
- a Bizottság együttműködött a különböző érdekelt felekkel (pl. az Európai Unió Űrprogramügynökségével [EUSPA], a Bizottság más szervezeti egységeivel, az Európai Űrügynökséggel [ESA] és az ágazati szövetségekkel) azzal a céllal, hogy átfogó adatokat gyűjtsön a hatásvizsgálat alátámasztására.

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság a jogalkotás minőségének javítására irányuló politikájával összhangban a javaslattal kapcsolatos hatásvizsgálatot végzett. A Bizottság Szabályozói Ellenőrzési Testülete 2024. február 22-én – bizonyos fenntartások mellett – kedvező véleményt adott ki a hatásvizsgálatra vonatkozóan⁽¹⁴⁾. A következő szakpolitikai alternatívákat mérlegelte:

- 1. szakpolitikai alternatíva: a Bizottság társszabályozási megközelítés révén megkönnyítené a nem kötelező erejű intézkedések kodifikációját az ipar és a tagállamok között. A társszabályozás a jogalkotási és szabályozási intézkedéseket a leginkább érintett szereplők által hozott intézkedésekkel ötvözi, és közben támaszkodik a gyakorlati szakértelmükre. Emellett előmozdítja a címkék ipar általi fejlesztését.
- 2. szakpolitikai alternatíva: kötelező erejű uniós keret elfogadása.
- 2+ szakpolitikai alternatíva: a 2. alternatívában említett kötelező erejű uniós keret elfogadása, nem kötelező erejű és támogató intézkedésekkel párosítva.
- 2++ szakpolitikai alternatíva: a 2. és a 2+ szakpolitikai alternatíva nemzetközi kétoldalú megállapodásokkal az űrbiztonsággal, a rezilienciával és az űrtevékenységek környezeti hatásaival kapcsolatos globális megközelítés előmozdítása érdekében.

⁽¹⁴⁾ Az összefoglaló és a Szabályozói Ellenőrzési Testület kedvező véleményének linkje a közzétételt követően lesz feltüntetve.

Az összes alternatíva értékelése és összehasonlítása alapján az előnyben részesített alternatíva a 2+ („uniós szinten kötelező erejű keret elfogadása, nem kötelező erejű intézkedésekkel párosítva”) volt. Ez az eredmény az érdekelt felek (köztük a kkv-k) által a célzott konzultáció során előnyben részesített alternatívával is összhangban van.

A gazdasági hatás áttekintése

Az űrágazatra vonatkozó szabályozási keret végrehajtása számos költséggel és előnnyel jár mind a köz-, mind a magánszektor számára.

Ami a közszektort illeti, a meglévő űrprogramokkal rendelkező tagállamok az ENSZ-egyezményben foglalt kötelezettségekkel összhangban már most is számos tervezett követelményt értékelnek. Ezekben a tagállamokban található az európai űrágazat nagy része, és szabályaik csak kisebb kiigazítást igényelnének, ami minimális adminisztratív terhet jelentene (1-2 teljes munkaidős egyenérték [FTE]). Ezzel szemben az űrjogszabályokkal nem rendelkező tagállamok jellemzően kialakulóban lévő űrtevékenységeknek adnak otthont. Ebben az esetben az új követelmények kiigazítási költségei továbbra is korlátozottak lennének (legfeljebb 4 teljes munkaidős egyenérték).

Az uniós engedélyezési követelmények teljesítéséhez szükséges technikai értékeléssel kapcsolatban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az ESA és az Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA vagy Ügynökség) által készített technikai értékelésre támaszkodnak.

A magánszektor esetében a költségek vállalattól függően változnak. A műhold-üzemeltetők a műholdplatformok gyártási költségeinek akár 10 %-os növekedésével is szembesülhetnek, az űrbeli küldetések igényeitől függően. A felbocsátási szolgáltatást nyújtókat további költségek terhelik: a nagy méretű szolgáltatók akár 1,5 millió EUR-t is fizethetnek a nehéz hordozórakétákért (Ariane 64 osztály), a kkv-k pedig akár 200 000 EUR-t is. A vállalatok kockázatkezelési költségei a becslések szerint informatikai költségvetésük 10 %-át teszik ki, és az engedélyezési követelmények termékvonalanként körülbelül 100 000 EUR-ba kerülnek. A termékek környezeti lábnyomára vonatkozó kategóriaszabályok végrehajtása 4 000–8 000 EUR-ba kerül.

E költségek ellenére a szabályozás egyszerűsítése várhatóan jelentős előnyökkel fog járni. Az, hogy egyetlen termék 27 tagállamban forgalmazható, egyszerűsíti a hozzáférést, és csökkenti az adminisztratív akadályokat, ezáltal gyorsabb piacra jutást tesz lehetővé. Az egyedi műholdas engedélyezésről a konstelláció engedélyezésére való áttérés az előrejelzések szerint a következő évtizedben 68 millió EUR-t takarít meg a műhold-üzemeltetők számára. Emellett az alacsony Föld körüli pályán keringő műholdak élettartamának 5 évről 6 évre történő meghosszabbítása a becslések szerint éves szinten 1,3 milliárd EUR gazdasági hatással jár. A vállalatok globális versenyelőnyre tesznek szert, és élvezik a kiberkockázatokat csökkentő magas szintű kiberbiztonsági szabványok előnyeit, míg a gyártók potenciálisan évi 320 millió EUR megtakarítást érhetnek el. Hosszú távon a javasolt uniós űrjogszabály várhatóan fenntartja az uniós űrágazatot (a számítások szerint a 2031-re előre jelzett 700 milliárd EUR-s piac 20 %-át), miközben előmozdítja az olyan új üzleti szegmensek megjelenését, mint az űrszemét aktív eltávolítása, a pályán mozgó szervizelés, összeszerelés és gyártás, valamint a titkosítási technológiák.

A társadalmi hatás áttekintése

A többi alternatívához képest az előnyben részesített alternatíva jelentős előnyökkel járna a fokozott megfelelést illetően, tekintettel a tervezett intézkedések kötelező jellegére (nem kötelező erejű és támogató intézkedésekkel párosítva). Védené a nyilvánosság világűrbe telepített szolgáltatásokhoz való hozzáférését, fokozná az űrendszer-szolgáltatásokba és az űradatokba vetett bizalmat és az azokra való támaszkodást, valamint harmonizált

engedélyezési feltételek révén javítaná az irányítást. Emellett a fényszennyezés csökkentése révén védené a csillagászokat és az őslakos népeket, és hozzájárulna az űrágazat innovációjához, növekedéséhez és versenyképességéhez.

A környezeti hatás áttekintése

Az előnyben részesített alternatíva pozitív környezeti hatással járna a műholdak pályaelhagyására és a közös életciklus-értékelésre vonatkozó kötelező követelmények miatt. A PEFCR alapján az engedélyezési követelmény áttekintést nyújtana a környezeti hatások különböző kategóriáiról, emellett megkönnyítené az uniós űripar fenntartható finanszírozáshoz való hozzáférését is.

• Célravezető szabályozás és egyszerűsítés

A közös szabályozási keret fokozná az uniós űripar versenyképességét azáltal, hogy 1. csökkentené azon vállalatok adminisztratív terheit és költségeit, amelyeknek már nem kellene Unió-szerte több összehangolatlan követelménynek megfelelniük; 2. növeli az uniós űripari vállalatok megbízhatóságát a reziliencia és a biztonság fokozása révén, globális versenyelőnyt biztosítva számukra.

A belső piac fokozott integrációja a kkv-k számára is megnyitná az utat új piacok felé, növelve az érintett uniós piac méretét és előmozdítva az innovációt. Ez több magánberuházást is vonzana, hozzájárulva a New Space-ágazat bővüléséhez és növekedéséhez az Unióban (főként az induló innovatív vállalkozások, a növekvő innovatív vállalkozások és a nagyobb forrásbevonásra szoruló kkv-k esetében).

A javasolt kezdeményezés célja, hogy uniós szinten közös, egyenlő versenyfeltételeket teremtsen, biztosítva, hogy az uniós űrágazati szereplők ne szenvedjenek versenytorzulást az Unión kívül letelepedett és kevésbé szigorú szabványok előnyeit élvező űrágazati szereplők miatt. A kölcsönös elismerés lehetősége végső soron növelheti az uniós űrágazati szereplők piaci részesedését.

Az ipar és különösen a kkv-k költségei a műszaki és üzemi követelményeknek való megfelelés szükségességéből, valamint az adminisztratív ellenőrzések és a végrehajtás többletköltségéből adódnának. Ezek a módosítások összességében valószínűleg növelni fogják az adminisztratív terheket és költségeket az egész ágazatban, beleértve a kkv-kat is. A gyártási költségek 3–10 %-kal emelkedhetnek. Ezt a hatást a következőkkel lehetne enyhíteni: i. a támogató intézkedések hatása és ii. a szabályokba ágyazott arányosság (figyelembe véve például a vállalatok méretét, illetve a küldetés vagy a keringési pálya kritikusságát). A kezdeményezés működési előnyökkel is járna a kkv-k számára, nevezetesen a műholdak hosszabb élettartama miatt megnövekedett bevételekkel.

• Alapjogok

A kötelezettségek teljes mértékben tiszteletben tartják a vállalkozás szabadságát (az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. cikke). A közös szabályozási keret növelné a jogbiztonságot, és előmozdítaná az innovációt és a versenyt elősegítő környezetet az űrágazatban. A követelmények jogos általános érdekű célkitűzéseket követnek, amelyek biztosítják az űrtevékenységek biztonságát, rezilienciáját és környezeti fenntarthatóságát. Emellett a szükséges és arányos mértékre korlátozódnak, és biztosítékokat nyújtanak arra, hogy az űrágazati szereplők tevékenységére gyakorolt hatások korlátozottak maradjanak, és összhangban legyenek a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében foglalt arányosság elvével.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak az Európai Unió költségvetésére gyakorolt hatásairól az e javaslatához kapcsolódó „Pénzügyi és digitális kimutatás” nyújt részletes áttekintést.

A javaslat hatással van a nemzeti szintű illetékes hatóságokra (azaz az ürtevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek kiadásáért felelős hatóságokra). Ezeket a hatásokat részletesebben a gazdasági hatás áttekintése és a hatásvizsgálat ismerteti.

5. EGYÉB ELEMEL

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A kezdeményezés konkrét célkitűzéseinek nyomon követése évente történne. A javaslat értékelésére öt évvel a hatálybalépése után kerülne sor, hogy felmérjék a piacra, különösen a kkv-kra gyakorolt hatást és a piac reakcióját.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

I. CÍM Általános rendelkezések

Az I. cím (1–5. cikk) megállapítja a rendelet tárgyára vonatkozó általános szabályokat. Ezek a szabályok az uniós ürtevékenységek engedélyezésére, nyilvántartására és felügyeletére, a keringési pálya forgalmának kezelésére, az irányítási és végrehajtási szempontokra, valamint az uniós úrcímke létrehozására vonatkoznak. A 2. cikk („Alkalmazási kör”) meghatározza, hogy a rendelet mely világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtókra és űrobjektumokra vonatkozik, beleértve az Unióban világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy űradatokat nyújtó harmadik országbeli üzemeltetőket is. Az I. cím megállapítja továbbá az űradatok és a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások Unión belüli szabad mozgásának elvét, és tartalmaz egy záradékot, amely megőrzi a tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos hatáskörét. Végezetül meghatározza a rendeletben használt legfontosabb fogalom meghatározásokat.

II. CÍM Az ürtevékenységek engedélyezése és nyilvántartásba vétele

Az I. fejezet (6–10. cikk) meghatározza azokat a feltételeket, amelyeket az uniós űrágazati szereplőknek teljesíteniük kell az ürtevékenységek végzésére vonatkozó engedély megszerzéséhez. A tagállamok illetékes nemzeti hatóságai felügyelik az uniós űrágazati szereplők engedélyezési eljárását, és tájékoztatják az Ügynökséget valamennyi engedélyezett űrágazati szereplőről. Az Ügynökség az űrobjektumok uniós nyilvántartásában (URSO) nyilvántartásba veszi az összes űrágazati szereplőt, beleértve a harmadik országbeli űrágazati szereplőket is, amelyekre vonatkozóan a Bizottság a III. fejezetben említettek szerint határozatot hoz. A műhold-konstellációk felbocsátására egyszerűsített engedélyezési eljárást és annak későbbi megújítását vagy visszavonását vezetik be. Az arányosság elvével összhangban az uniós űrágazati szereplők bizonyos kategóriáira vonatkozóan enyhébb szabályozást és egyedi mentességeket állapítanak meg.

A II. fejezet (11–13. cikk) meghatározza az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltetni vagy felbocsátani szándékozó uniós űrágazati szereplők engedélyezési eljárását. A Bizottság (az Ügynökség technikai értékelési javaslata alapján) kiadja az engedélyt, folyamatos felügyeletet végez, és a rendeletben meghatározott körülmények között felfüggeszti vagy visszavonja az uniós tulajdonban lévő eszközökkel kapcsolatos engedélyt.

A III. fejezet (14–23. cikk) meghatározza az Unióban világűrbe telepített szolgáltatásokat nyújtó harmadik országbeli szereplők és nemzetközi szervezetek nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályokat. A harmadik országbeli szervezetek és harmadik országbeli

kormányzati szervek által nyújtott felbocsátási szolgáltatásokra vonatkozó egyedi eltéréseket, valamint egy egységes piaci szükséghelyzeti záradékot tartalmaz. Az Unióban a világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy űradatokat nyújtó harmadik országbeli űrágazati szereplőket és nemzetközi szervezeteket nyilvántartásba kell venni az URSO-ban, miután igazolják a rendeletben meghatározott műszaki követelményeknek való megfelelést. Az Ügynökség külön jegyzéket is összeállít valamennyi elsődleges uniós űradat-szolgáltatóról. Az olyan harmadik országban letelepedett űrágazati szereplőkről, amelyek tekintetében a Bizottság egyenértékűségi határozatot fogadott el, vélelmezhető, hogy megfelelnek a rendelet követelményeinek. A harmadik országbeli szereplők jogi képviselőt jelölnek ki az Unióban az illetékes hatóságokkal, a Bizottsággal és az Ügynökséggel való hatékony együttműködés biztosítása érdekében.

A **IV. fejezet** (24–27. cikk) az URSO és az e-tanúsítvány létrehozására, valamint az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások Unión belüli nyújtására vonatkozó szabályokat állapít meg. Az Ügynökség e-tanúsítványokat állít ki, amelyek igazolják, hogy a harmadik országbeli szervezetek és nemzetközi szervezetek által nyújtott űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások megfelelnek a rendelet követelményeinek. Az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások Unión belüli nyújtására vonatkozó szerződéseket e-tanúsítványnak kell kísérnie, és az űradatok elsődleges szolgáltatóinak értesíteniük kell az Ügynökséget a feltételezett szabálytalanságokról.

III. CÍM Irányítási szempontok

Az **I. fejezet** (28–39. cikk) 1. szakasza meghatározza a tagállamokra vonatkozó fő irányítási elveket az űrtevékenységek engedélyezése és felügyelete, valamint a piacfelügyelet tekintetében. Minden tagállamnak ki kell jelölnie vagy létre kell hoznia egy olyan illetékes hatóságot, amely elegendő erőforrással és hatáskörrel rendelkezik az uniós űrágazati szereplők megfelelésének felügyeletére. Az illetékes nemzeti hatóságoknak felügyeleti, vizsgálati, korrekciós és szankcionálási hatáskörökkel kell rendelkezniük.

A 2. szakasz eljárásokat állapít meg azon tagállamok számára, amelyek űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeket kívánnak kijelölni. E tagállamok kijelölnek egy hatóságot a hiteles szakértő szervek értékelésére, kijelölésére és ellenőrzésére. Ez lehet a nemzeti szinten kijelölt nemzeti akkreditáló testület, amelynek feladata annak biztosítása, hogy ezek a testületek megfeleljenek, és fenntartsák a rendelet IV. címében foglalt műszaki követelményeknek való megfelelés értékeléséhez szükséges szakmai kompetenciát. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a hiteles szakértő szerveikről. A 3. szakasz a IV. cím hatálya alá tartozó ügyek tekintetében meghatározza a hiteles szakértő szervvé válás kérelmezésére vonatkozó eljárást és az alkalmazandó követelményeket. A tagállamok biztosítják, hogy a hiteles szakértő szervek által elfogadott határozatok ellen jogorvoslattal lehessen élni.

A **II. fejezet** (40–57. cikk) meghatározza az uniós szintű irányítást, részletezve az 1. szakaszban feltüntetett szerepeket és felelősségi köröket. Az Ügynökség új feladatokat kap, különösen abból a célból, hogy támogassa és segítse a Bizottságot az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós űrágazati szereplők engedélyezésében és felügyeletében, valamint az Unióban űradatokat és világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó harmadik országbeli űrágazati szereplők és nemzetközi szervezetek nyilvántartásba vételében. Az Ügynökség létrehozza és kezeli a szükséges adatbázisokat (az URSO-t és a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listájának adatbázisát), valamint kiállítja az e-tanúsítványokat.

Az Ügynökség külön belső struktúrákat hoz létre (megfelelőségi tanács és fellebbviteli tanács) annak érdekében, hogy technikai értékelési eljárások révén támogassa és segítse a Bizottságot

az űrágazati szereplők és a harmadik országbeli űrágazati szereplők engedélyezésében és nyilvántartásba vételében, valamint támogassa a hiteles szakértő szervvel nem rendelkező tagállamokat. Az Ügynökség támogatná a Bizottságot az uniós űrágazati szereplők és a harmadik országbeli szolgáltatók feletti felügyeleti hatáskörök gyakorlásában. A fellebbviteli tanács biztosítaná a védelemhez való jogot az Ügynökség által elfogadott határozatokkal szemben. Az új feladatok finanszírozása a nyilvántartásba vételi díjak rendszerén keresztül történik. A 2. szakasz meghatározza az Ügynökség és a Bizottság hatásköreit az uniós tulajdonban lévő eszközök üzemeltetői és a harmadik országbeli űrágazati szereplők tekintetében.

IV. CÍM Műszaki követelmények

A IV. cím azokat a követelményeket tartalmazza, amelyeknek az űrszolgáltatók különböző kategóriáinak meg kell felelniük, elsősorban a biztonság, a rezilienciával és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos kérdések tekintetében.

Az **I. fejezet** (58–73. cikk) az űrre vonatkozó biztonsági és fenntarthatósági szabályokat állapít meg amelyek a hordozórakétákra (1. szakasz) és az űreszközökre (2. szakasz) is kiterjednek. A biztonsági szabályok célja az ütközési kockázatok csökkentése, a keringési pályán az űrszemét keletkezésének mérséklése, valamint a biztonságos felbocsátás és visszatérés biztosítása, az űrágazati szereplőkre vonatkozó különleges eljárásokkal és műszaki követelményekkel.

Az 1. szakasz értelmében a felbocsátást végző szolgáltatóknak egyeztetniük kell a hatóságokkal és a közlekedési szolgáltatókkal a felbocsátás és a visszatérés során bekövetkező ütközések kockázatának csökkentése érdekében. Repülésbiztonsági rendszereket kell telepíteniük, és űrszemét-szabályozási intézkedéseket kell végrehajtaniuk. Az ütközésselhárítási intervallumok, a baleseti kockázatra vonatkozó küszöbértékek és a koordinációs eljárások kiszámításának részletes módszereit a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadnia.

A 2. szakasz értelmében az űreszköz-üzemeltetőknek biztosítaniuk kell az űreszközök nyomon követhetőségét, és igénybe kell venniük az ütközésselhárításra vonatkozó szolgáltatásokat. Meg kell oldaniuk a visszatérés koordinálását, és fenn kell tartaniuk egy bizonyos szintű manőverezhetőséget. A további kötelezettségek közé tartozik az űrszemét csökkentésére irányuló tervek kidolgozása, a fény- és rádiószennyezés korlátozása, valamint a nagy konstellációkra vonatkozó további biztonsági és űrszemétcsökkenési előírások betartása. Az űrágazati szereplők kérhetik a küldetés meghosszabbítását, ha továbbra is megfelelnek az életciklus végére és az űrszemétre vonatkozó követelményeknek. Az űrágazati szereplőknek biztosítaniuk kell, hogy a beszállítók gyártói megfeleljenek az e fejezetben meghatározott tervezési és gyártási követelményeknek.

A **II. fejezet** (74–95. cikk) az űrinfrastruktúra kockázatkezelésére alkalmazandó általános elveket, valamint a kockázatértékelés elvégzésére vonatkozó követelményt állapít meg a kiberbiztonságra és a kritikus szervezetek fizikai rezilienciájára vonatkozó meglévő jogszabályokra építve. Az űrágazati szereplőknek átfogó, arányos és minden veszélyre kiterjedő intézkedéseket kell hozniuk az űrinfrastruktúrát érintő valamennyi kockázat kezelése érdekében. Ezek az intézkedések az űrbeli küldetés teljes életciklusára kiterjednek (a tervezéstől és a gyártástól a felbocsátásig, az üzemeltetésig és az ártalmatlanításig), mind a digitális, mind a fizikai fenyegetések tekintetében.

Bár az űrágazatnak továbbra is a NIS 2 ökoszisztéma részét kell képeznie, az e fejezetben meghatározott, az űrágazatra szabott kiberszabályokat a NIS 2 irányelv I. mellékletének 8. és 11. pontjában meghatározott uniós űrágazati szereplőkre kell alkalmazni a párhuzamosságok

elkerülése és az űrágazat lefedettsége terén fennálló hiányosságok megszüntetése érdekében. Az űrágazati szereplők kockázatértékeléseket végeznek, azonosítják a sebezhetőségeket, korrekciós intézkedéseket hajtanak végre, és a kockázati forgatókönyveket az egyes űrbeli küldetések sajátosságaihoz igazítják. Az űrágazati szereplőknek átfogó politikákat kell kidolgozniuk és fenntartaniuk az információbiztonság kezelésére vonatkozóan, biztosítaniuk kell a szigorú hozzáférés-ellenőrzési jogokat és az űrtechnológiai eszközök fizikai védelmét. További szabályok vonatkoznak a biztonsági események észlelésére és nyomon követésére, a kriptográfia alkalmazására, a biztonsági mentési protokollokra, továbbá az átfogó üzletmenet-folytonossági politikák, valamint a reagálási és helyreállítási tervek elkészítésére. Az egyszerűsített kockázatkezelési rendszer hatálya alá tartozó űrágazati szereplőknek enyhébb intézkedéseket kell alkalmazniuk, miközben biztosítják a kulcsfontosságú eszközök és funkciók rezilienciáját. Az uniós űrágazati szereplők bejelentik az Ügynökségnek az Unió tulajdonában lévő eszközöket érintő jelentős eseményeket. Az Unió Ürreziliencia Hálózat (EUSRN) elősegíti a Bizottság, az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok közötti együttműködést a jelentős kiberbiztonsági események nyomon követése és kezelése, valamint a rezilienciával kapcsolatos intézkedéseknek az egyéb uniós kiberbiztonsági keretekkel való összehangolása terén.

A **III. fejezet** (96–100. cikk) a környezeti fenntarthatósággal foglalkozik. Előírja, hogy az űrágazati szereplőknek az űrbeli küldetés teljes életciklusa során ki kell számítaniuk a környezeti lábnyomot, beleértve a tervezést, a gyártást, a műveleteket és az életciklus végi szakaszokat, kivéve, ha teljesítik a mentesség feltételeit. Az űrágazati szereplőknek engedélyezési kérelmük részeként a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtaniuk a környezeti lábnyom ezt alátámasztó vizsgálataival és adataival együtt, amelyeket az űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület által kiállított tanúsítvánnyal kell igazolniuk. Minden releváns adatot be kell szerezniük beszállítóiktól, összesített és lebontott adatkészleteket kell küldeniük a Bizottságnak a környezeti lábnyomok adatbázisába való felvétel céljából, és naprakészen kell tartaniuk azokat.

A **IV. fejezet** (101. cikk) az űrbeli műveletekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos követelményekre vonatkozik. Az űreszközöket úgy kell felszerelni, hogy az űrbeli szervizelés célzott interfészeken keresztül történjen. A Bizottság részletesen ismertetni fogja ezen interfészek kialakításának elveit, és további űrszemét-eltávolítási feltételeket határozhat meg a fenyegető objektumokra vonatkozóan.

Az **V. fejezet** (102–103. cikk) meghatározza a pályaforgalomra vonatkozó szabályokat – beleértve az összeütközés-elkerülő manőverek végrehajtási módjára vonatkozó szabályokat is – a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések esetén. Bevezeti az „elsőbbbségi” megközelítést, amelynek célja, hogy megkönnyítse a több manőverezhető űreszköz közötti ütközések megoldását.

A **VI. fejezet** (104. cikk) felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy felkérje az európai szabványügyi szervezeteket szabványok kidolgozására vagy végrehajtási jogi aktusok elfogadására bizonyos műszaki követelményekre vonatkozó egységes előírások megállapítása céljából.

V. CÍM Egyenértékűségi határozatok, nemzetközi megállapodások és a nemzetközi szervezetekre vonatkozó szabályok

Az **V. cím** (105–108. cikk) lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy egyenértékűségi határozatokat hozzon harmadik országbeli űrágazati szereplők számára, és az eszköz típusától függően meghatározza a nemzetközi szervezetekre alkalmazandó szabályokat. Az Unió az

EUMSZ 218. cikkével összhangban adott esetben arra törekszik, hogy megállapodásokat kössön az Unió tulajdonában lévő eszközöket kezelő nemzetközi szervezetekkel.

VI. CÍM Támogató intézkedések

Az **I. fejezet** (109–111. cikk) olyan támogató intézkedéseket határoz meg, amelyek segítik a végrehajtási költségek egy részének ellentételezését – különösen az induló innovatív vállalkozások, a növekvő innovatív vállalkozások és a kkv-k esetében –, valamint támogatják a rendelet végrehajtását. A támogató intézkedések közé tartoznak a kapacitásépítési intézkedések (pl. útmutató anyagok készítése), a technikai segítségnyújtás (pl. független szakértői bázis létrehozása, amely támogatja az úragazati szereplőket a műszaki dokumentáció összeállításában), valamint digitális megoldások (pl. egyablakos információs portál) finanszírozása.

A **II. fejezet** (112–113. cikk) bevezeti az „uniós úrcímkekeretet” azzal a céllal, hogy uniós úrcímeként ítéljenek oda azon úragazati szereplőknek, amelyek a rendeletben meghatározottakon felül önkéntesen magasabb szintű követelményeknek kívánnak megfelelni a biztonságra, a rezilienciára és a környezeti fenntarthatóságra vonatkozóan.

VII. CÍM Átmeneti és záró rendelkezések

A **VII. cím** (114–120. cikk) a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskörére, valamint a szakmai titoktartásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. Rendelkezik továbbá egy felülvizsgálati záradékról, átmeneti időszakokról, valamint a hatálybalépés és az alkalmazás kezdőnapjáról.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**az uniós űrtevékenységek biztonságáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
 tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
 tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
 a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
 tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁽¹⁾,
 tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁽²⁾,
 rendes jogalkotási eljárás keretében,
 mivel:

- (1) Az űr adatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások az Unió gazdaságának és a polgárok mindennapi életének fontos részévé váltak. A belső piac működése szempontjából kulcsfontosságú ágazatokban használják őket, beleértve a kritikus szervezetek rezilienciájáról szóló (EU) 2022/2557 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ és az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről szóló (EU) 2022/2555 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ hatálya alá tartozó ágazatokat is.
- (2) Az űr adatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások felbecsülhetetlen értéket képviselnek számos területen (például internetkapcsolat, műholdas televíziózás, navigációs irányítás és a környezetvédelmi megfigyelés). Lehetővé teszik a tudományos célú alkalmazásokat vagy a biztonsági és védelmi műveleteket, például a kutatási-mentési feladatokat, a parancsnoklási és ellenőrzési célú kommunikációt és a felderítési képességeket. Az űr adatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások egyre inkább támogatják a tagállamok közpolitikáinak végrehajtását, és előmozdítják az Unió politikai menetrendjét, valamint a digitális és zöld átálláshoz vezető útját.
- (3) Az Unió űrágazata az elmúlt évtizedben strukturális változásokon ment keresztül. Ezeket részben a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások iránti megnövekedett kereslet

⁽¹⁾ HL C [...], [...], [...] o.

⁽²⁾ HL C [...], [...], [...] o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2557 irányelve (2022. december 14.) a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 333., 2022.12.27., 164. o., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj?eliuri=eli%3A2022%3A2557%3Aoj&locale=hu>).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 irányelve (2022. december 14.) az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről (NIS 2 irányelv) (HL L 333., 2022.12.27., 80. o., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

váltotta ki, valamint az, hogy a technológiai fejlődésnek és a költségek csökkenésének köszönhetően a világűrbe jutás elérhetőbbé vált. A korábban néhány tagállamra koncentrálódó és nagy ipari szereplők által uralt űrtevékenységek fokozatosan megnyíltak az új piaci szereplők előtt. Az úgynevezett „New Space” piaci szereplők – amelyek többsége magánvállalkozás – megjelenése a legtöbb tagállamban lehetővé tette az uniós űrpiac bővítését, egyúttal rávilágított az űrtevékenységek eredendően határokon átnyúló jellegére.

- (4) Az űrtevékenységek ilyen határokon átnyúló dimenziója tükröződik az űrinfrastruktúra eszközeinek transznacionális beszerzésében, amelynek során az űrinfrastruktúra különböző szegmenseinek termékeit, alkotóelemeit és rendszereit, valamint a vonatkozó technológiát és szakértelmet több tagállam egyesíti vagy több tagállamból egyesítik. Ugyanakkor a tagállamok az űreszközök felbocsátása során egymás képességeire támaszkodnak. Hasonlóképpen, a felbocsátási és visszatérési műveletek az űrtevékenységek több tagállam légtérére gyakorolt hatása révén feltárják a természetes, határokon átnyúló dimenziót.
- (5) Az uniós űrágazatban bekövetkezett strukturális változások, az űrtevékenységek növekedése és a magánszereplők űrtevékenységek végrehajtásában betöltött megnövekedett szerepe pedig a nemzeti szabályozási beavatkozások kiterjesztéséhez vezetett. 13 tagállam már elfogadott az űrtevékenységeket szabályozó jogszabályokat, míg több más tagállam hasonló jogszabályok elfogadására irányuló előkészületeket végez.
- (6) A nemzeti szabályozási beavatkozások a tagállamok azon jogos igényeiből fakadnak, hogy kereteket határozzanak meg űrtevékenységeik végrehajtási módjára vonatkozóan. A tagállamok teljesítik a világűr kutatása és felhasználása terén – beleértve a Holdat és más égitesteket is – az államok tevékenységét szabályozó elvekről szóló ENSZ-szerződés (OST) VI. cikkéből eredő kötelezettségeiket, mivel az említett szerződés értelmében a kormányzati szervek vagy nem kormányzati szervek által a világűrben végzett valamennyi nemzeti tevékenység tekintetében nemzetközi felelősséget viselnek. Az OST előírja, hogy a nemzeti tevékenységeket annak rendelkezéseivel összhangban kell végrehajtani, kifejezetten megkövetelve, hogy a világűrben a nem kormányzati szervezetek által végzett tevékenységeket az OST megfelelő részes állama engedélyezze és folyamatosan felügyelje.
- (7) Mindazonáltal sem az OST, sem az ENSZ világűrre vonatkozó szabályozási keretének bármely más nemzetközi szerződése nem ír elő konkrét és részletes szabályokat az űrtevékenységek növekedésével kapcsolatban felmerülő kockázatok kezelésére. Az ENSZ által elfogadott hosszú távú fenntarthatósági iránymutatások cselekvési keretet biztosítanak a nemzeti és regionális szervezetek számára a pályák jövőbeli védelmének biztosítása érdekében. A keringési pályák torlódása, az ütközés kockázata, a világűrrel kapcsolatos szolgáltatásoknak az űrinfrastruktúra ellen elkövetett kibertámadások miatti megszakadásával kapcsolatos kockázat, valamint az űrtevékenységek környezeti hatása egyre inkább aggodalomra ad okot az űrtevékenységek biztonsága, rezilienciája és környezeti fenntarthatósága tekintetében, amelyekre vonatkozóan az említett nem kötelező erejű iránymutatásokon kívül nincs nemzetközi szintű jogszabály, így szabályozási hézag áll fenn.
- (8) Ezenkívül a világűrrel kapcsolatos nemzetközi szerződések, amelyek megteremtették az általános elvek és kötelezettségek általános keretének alapjait, egy olyan időszakra nyúlnak vissza, amikor az űrjog még gyerekcipőben járt. A felmerülő biztonsági, reziliencia- és fenntarthatósági kockázatok kezelésére szolgáló aktualizált és részletes

műszaki normák hiányában a tagállamok saját szabályozási és engedélyezési megközelítéseket követtek, amelyek eltérő szabályokat tartalmaznak a műholdas tevékenységekre, a felbocsátóállomásokra és a felbocsátási műveletekre, valamint a hordozórakétákra és a fedélzeti műholdakra vonatkozóan.

- (9) Ezek a megközelítések közös célt szolgálnak, nevezetesen a fent említett kockázatok kezelésére szolgáló engedélyezési feltételek meghatározását. A tagállamok ezzel elismerik a pályabiztonság és az űrinfrastruktúra rezilienciája megőrzésének fontosságát, kellően figyelembe véve a világűr optimális és fenntartható használatát. Az ilyen nemzeti űrjogszabályok azonban eltérnek egymástól az űrtevékenységek biztonságát, rezilienciáját és fenntarthatóságát érintő kockázatok kezelésére vonatkozó konkrét követelmények mértékétől és mélységétől függően. E tekintetben a tagállami megközelítések a minimalista és a részletes normatív álláspontok között változnak. Az eltérő nemzeti követelmények a belső piac széttagoltságához vezethetnek, és csökkenthetik az uniós űrágazati szereplők számára szükséges jogbiztonságot.
- (10) Ennek eredményeként Uniószerint különböző, széttagolt űrtevékenységi keretek jelennek meg, amelyeket a részletességükben eltérő normák váltanak ki, és ez a tagállamok közötti koordináció hiányát is előidézi.
- (11) Az űrinfrastruktúra kulcsfontosságú elemeivel, például az űreszközökkel, a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtásakor a kiberkockázat-kezelési szabályokkal vagy az űrtevékenységek környezeti hatásaival kapcsolatos engedélyezési feltételek széttagoltsága hátrányosan befolyásolhatja az űrinfrastruktúra által generált, űradatok szolgáltatásának szabadságát, valamint az uniós világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását és alkalmazását.
- (12) Az űrinfrastruktúra tipikus eszközeinek – például az egyes jogszabályokban meghatározott különleges követelményeknek meg nem felelő űreszközök – használata megakadályozható a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások belső piacán. Egyes tagállamok például úgy döntöttek, hogy biztonsági okokból szigorúbb követelményeket írnak elő a műholdak tervezésére vonatkozóan a más tagállamok jogszabályai szerint felbocsátható műholdak tekintetében. Ez az eltérés nemcsak megnehezítheti a műholdakat szállító vállalatok határokon átnyúló kereskedelmét, hanem a biztonsági engedélyezési követelményekkel kapcsolatban szigorú álláspontot képviselő tagállamok úgy is dönthetnek, hogy nem engedélyezik területükről olyan műholdak felbocsátását, amelyek üzemeltetésére kevésbé szigorú biztonsági követelmények vonatkoznak. Hasonlóképpen, amennyiben a műholdak felbocsátása előtti és utáni felügyeleti és nyomkövetési követelményeket vagy konkrét kiberkockázat-kezelési szabályokat csak néhány tagállamban vezettek be, ez hátrányosan érintheti a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások, például üzemeltetési és felbocsátási szolgáltatások nyújtását a belső piacon.
- (13) Végül soron az ilyen akadályok Uniószerint hátrányosan befolyásolhatják az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását. Mivel a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások az űrinfrastruktúra eszközei révén és azok felhasználásával előállított űradatokra támaszkodnak, a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtása az űrinfrastruktúra eszközeinek biztonsági és rezilienciaszintjétől függ.
- (14) A magasabb költségekkel járó követelmények – például az űrszemét elszaporodásának elkerülését célzó tervezési követelmények vagy az űrinfrastruktúra különböző szegmensei kiberbiztonságának biztosítását célzó kockázattertelékelések – arra ösztönözhetik az uniós űrágazati szereplőket, hogy kevésbé szigorú engedélyezési követelményekkel rendelkező joghatóságok hatálya alá igyekezzenek letelepedni.

- (15) Az ürtevékenységek határokon átnyúló jellege az Unióban valószínűleg fokozódni fog, figyelembe véve az uniós úragazati szereplők, valamint a hordozórakéta-megoldásokat kidolgozó vállalatok és a felbocsátási képességek fejlesztését tervező tagállamok növekvő számát. Ennek fényében a nemzeti engedélyezési rendszerek eltérő feltételei valószínűleg további akadályokat teremtenek az úragazatban, ami hatással lehet az űradatok szolgáltatásának és a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtásának folytonosságára, amelyek viszont számos tevékenységi területet támogatnak a belső piacon, beleértve a kritikus ágazatokat és infrastruktúrát is.
- (16) Ennélfogva a belső piac működésének védelme és javítása érdekében uniós szinten egységes, hatékony és arányos kötelező szabályokat kell megállapítani, amelyek harmonizálják a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások kulcsfontosságú szempontjait az ürtevékenységek engedélyezésével összefüggésben, hogy biztosítsák az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások akadálytalan nyújtását a belső piacon.
- (17) A technológiasemleges kulcsfontosságú követelmények meghatározásával ösztönözni kell az innovációt azáltal, hogy az űrszolgáltatók számára hozzáférést biztosítanak a jelenlegi és a potenciális új piacokhoz, ami a végfelhasználók számára nagyobb választékot eredményez.
- (18) Tekintettel arra, hogy az Unió vagy a tagállamok számára bizonyos világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokhoz való hozzáférés stratégiai jelentőséggel bír, a Bizottság csak korlátozott esetekben engedélyezheti az e rendeletben meghatározott követelményektől való eltérést a felbocsátási szolgáltatások tekintetében, amennyiben ezt közérdek indokolja. A Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni annak érdekében, hogy a közérdekre vonatkozó feltétel teljesülése esetén eltérést engedélyezzen az érintett harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltató számára.
- (19) Ugyanakkor vészhelyzetben vagy válsághelyzetben – kivételesen és ideiglenesen – gyors fellépésre lehet szükség az Unióban nyilvántartásba nem vett űrszolgáltatók által nyújtott űradatok vagy világűrrel kapcsolatos szolgáltatások igénybevételehez.
- (20) Az Unióban letelepedett világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtókra engedélyezési rendszernek kell vonatkoznia a tipikus világűrrel kapcsolatos szolgáltatások olyan kulcsfontosságú biztonsági és rezilienciaépítési szempontjainak kezelése érdekében, amelyek például az üreszközök üzemeltetésével, a felbocsátási szolgáltatások nyújtásával, valamint a felbocsátóállomások üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatosak. Az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplőket az (EU) 2021/696 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁵⁾ létrehozott Európai Unió Űrprogramügynökségének (a továbbiakban: Ügynökség) kell engedélyeznie, míg az uniós tulajdonban lévő eszközöktől eltérő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplők esetében ez a tagállamok feladata.
- (21) Az Unióban letelepedett, fejlett világűrrel kapcsolatos szolgáltatások – például ütközésselhárító világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy űrbeli műveleteket és szolgáltatásokat – nyújtók támogatják a tipikus világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat, és szerepet játszanak az űrinfrastruktúra eszközeinek védelmében és hosszú távú fenntarthatóságában. Következésképpen helyénvaló, hogy a világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó, feltörekvő szolgáltatók e kategóriájára korlátozott szabályok

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete (2021. április 28.) az uniós űrprogram és az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 69. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

vonatkozzanak. Ez új alkalmazások és piacok kialakítását tenné lehetővé az űrágazatban (űrgazdaság).

- (22) Az űradatok elsődleges szolgáltatói az upstream és downstream ágazatok közötti közvetítőként kulcsszerepet játszanak, mivel az űradatokat az űrágazati szereplőktől az ilyen űradatok különböző későbbi felhasználásaihoz irányítják, az egész gazdaság és a polgárok javát szolgálva. E tekintetben, bár az űrágazati szereplőkre vonatkozó anyagi jogi szabályok nem alkalmazandók rájuk, továbbra is fontos szerepet játszanak az űrágazatban, mivel kijelenthető, hogy az értékláncban továbbított űradatok olyan űrágazati szereplőktől származnak, amelyek megfelelnek e rendeletnek. Ennélfogva az Ügynökségnek össze kell állítania egy jegyzéket az említett elsődleges uniós űradat-szolgáltatókról. Közvetítő szerepükre való tekintettel az elsődleges űradat-szolgáltatók a legalkalmasabbak arra, hogy az űradatok Unión belüli felhasználásával kapcsolatos esetleges szabálytalanságokra vonatkozó riasztásokat vagy panaszokat fogadjanak, közvetlenül figyelmeztessék beszállítóikat, illetve az Ügynökség vagy a letelepedésük helye szerinti tagállam érintett illetékes hatóságának tudomására hozzák a potenciálisan nyilvántartásba nem vett vagy nem megfelelő űrágazati szereplőktől származó, a belső piacon esetlegesen használt űradatokra vonatkozó állításokat.
- (23) A belső piacon való működés egyenlő feltételeinek megteremtése érdekében az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi űrszolgáltatóra, köztük az uniós űrágazati szereplőkre vonatkozó szabályokat uniós szinten az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtásának mértékéig kell alkalmazni.
- (24) Következésképpen annak érdekében, hogy egyetlen űrágazati szereplő se részesüljön előnyben azáltal, hogy nem tartoznak az e rendeletben meghatározott szabályok hatálya alá, helyénvaló egységes bánásmódot alkalmazni valamennyi űrágazati szereplő esetében, beleértve a harmadik országbeli űrszolgáltatókat, például a harmadik országbeli űreszköz-üzemeltetőket, a harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltatókat és az űradatok harmadik országbeli elsődleges szolgáltatóit, amennyiben űradatokat vagy világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtanak az Unióban.
- (25) Ezért ezt a rendeletet – székhelyüktől függetlenül – az űrszolgáltatásokat nyújtókra kell alkalmazni, amennyiben az űradatokat vagy világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat az Unióban nyújtják, ezáltal bizonyítva a belső piaccal való érdemi kapcsolatot, megelőzve a szabályok uniós fogyasztók és vállalkozások hátrányára történő kijátszásának kockázatát, valamint biztosítva az e rendelet által kitűzött célok hatékonyságát.
- (26) A harmadik országban letelepedett valamennyi űrszolgáltatónak – kereskedelmi igényeitől és szervezeti követelményeitől függően – írásban ki kell jelölnie egy vagy több jogi képviselőt az Unióban. Az ilyen uniós jogi képviselőket minden szükséges hatáskörrel és erőforrással fel kell ruházni ahhoz, hogy együttműködjenek az érintett hatóságokkal, a Bizottsággal és az Ügynökséggel az e rendelet betartásával és végrehajtásával kapcsolatos információk és határozatok kézhezvételéhez szükséges valamennyi kérdésben.
- (27) Bizonyos harmadik országbeli joghatóságok tiszteletben tarthatják az űrtevékenységek magas szintű biztonságát, rezilienciáját és környezeti fenntarthatóságát, és így az e rendeletben meghatározottakhoz hasonló biztonsági, reziliencia- és környezeti fenntarthatósági követelményeket alkalmazhatnak.
- (28) Ezekben az esetekben egy egyenértékűségi mechanizmus biztosítja az e rendeletben előírtakhoz hasonló védelmi szint elismerését. Ezért amennyiben a Bizottság értékelést

végzett egy harmadik ország alkalmazandó jogi keretével és az adott harmadik országban alkalmazandó, az e rendeletben meghatározott követelményekkel egyenértékűnek tekintett, jogilag kötelező erejű szabályokkal kapcsolatban, az adott harmadik országban letelepedett űrszolgáltatók megfelelését ezen az alapon kell megállapítani. Az ilyen űrszolgáltatók számára lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság által elfogadandó egyenértékűségi határozat alapján űradatokat és világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtsanak az Unióban.

- (29) Az olyan harmadik országban letelepedett űrszolgáltatók számára, amelyek tekintetében nem fogadtak el egyenértékűségi határozatot, ellenőrzéseket kell végezni az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelés megállapítása érdekében. A felügyeleti megközelítések konvergenciájának előmozdítása érdekében az Ügynökségnek el kell végeznie a Bizottság számára a megfelelés megállapításához szükséges technikai értékeléseket, és lehetővé kell tennie a Bizottság számára, hogy technikai értékelések alapján döntsön az űrszolgáltatók uniós nyilvántartásba vételéről és az esetleges felügyeleti intézkedésekről. E célból uniós szintű nyilvántartást kell létrehozni.
- (30) Az Uniónak törekednie kell arra, hogy fokozatosan kölcsönös elismerési megállapodásokat kössön harmadik országokkal.
- (31) Az űrinfrastruktúra valamennyi eszközének átfogó lefedése és a hiányosságok elkerülése érdekében ezt a rendeletet az űrtevékenységekben részt vevő nemzetközi szervezetek – például az Európai Űrügynökség (ESA) vagy a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete (EUMETSAT) – által üzemeltetett eszközökre is alkalmazni kell. Az ilyen nemzetközi szervezetek – figyelembe véve kiterjedt műszaki, tudományos és operatív szakértelmüket, valamint a világűr műveleti területen rendelkezésre álló célzott infrastruktúrájukat és képességeiket – kulcsfontosságú partnerek a Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok számára, különösen az uniós űrprogram komponenseinek végrehajtásával, a tagállamok közös beszerzéseivel vagy programjaival összefüggésben.
- (32) Az e rendelet által előírt harmonizáció összefüggésében a szabályozási koherencia elérése érdekében az ilyen nemzetközi szervezetekre a saját eszközeik működtetése során az uniós jogot kell alkalmazni az uniós jog alkalmazásának és érvényesítésének eszközeire vonatkozó megfelelő feltételek mellett, amelyeket az Unió és az egyes nemzetközi szervezetek között megkötött nemzetközi megállapodásokban kell rögzíteni. Amennyiben az ilyen nemzetközi szervezetek tagállami eszközöket kezelnek, az e rendeletben megállapított szabályok végrehajtását az illetékes hatóságoknak kell biztosítaniuk. Amennyiben az ilyen nemzetközi szervezetek uniós tulajdonban lévő eszközöket kezelnek, a végrehajtást a Bizottság által e célból kötött hozzájárulási megállapodások rendelkezéseivel összhangban kell biztosítani.
- (33) Az ESA olyan nemzetközi szervezet, amely széles körű szakértelemmel rendelkezik a világűr műveleti területen, és fontos partner az uniós űrprogram végrehajtásában. Az ESA célzott megállapodásokkal összhangban fejleszti és kezeli az uniós űrprogram és az uniós biztonságos konnektivitási program űrinfrastruktúrájának eszközeit. Az ESA kötelező tevékenységei és opcionális programjai keretében űrbéli küldetéseket is fejleszt a tagállamok nevében, és egy vagy több tagállam kérésére segítséget nyújt a nemzeti projektekhez a világűr műveleti területen. Az ESA egyúttal az űrtevékenységekre vonatkozó műszaki szabványok kidolgozásának központi mozgatórugója. E rendeletnek az ESA-ra történő alkalmazásának feltételeit egy

megállapodásban részletesebben is meg kell határozni, kellő figyelemmel az ESA jogállására és intézményi keretére.

- (34) Az e rendeletben meghatározott szabályoknak ki kell terjedniük mind az (EU) 2021/696 európai parlamenti és tanácsi rendeletben és az (EU) 2023/588 európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽⁶⁾ említett uniós tulajdonban lévő eszközökre, mind pedig a tagállamok kormányzati vagy kereskedelmi szereplők tulajdonában álló vagy általuk kezelt eszközeire, beleértve a polgári ellenőrzés alá vont és polgári célokra használt kettős felhasználású eszközöket is.
- (35) Ami az uniós tulajdonban lévő eszközöket illeti, az ürszolgáltatóknak engedélyt kell szerezniük az Ügynökségtől olyan uniós tulajdonban lévő eszközök kezelésére, amelyek megfelelnek a biztonságra, a rezilienciára és a környezeti fenntarthatóságra vonatkozó követelményeknek.
- (36) A tagállami hatáskörök megőrzése érdekében ez a rendelet nem alkalmazandó a kizárólag védelmi vagy nemzetbiztonsági célokra használt űrobjektumokra, függetlenül attól, hogy az ilyen űrtevékenységeket mely szervezet végzi. A csak részben védelmi célokra használt űrobjektumokat ki kell zárni e rendelet hatálya alól, amennyiben azokat védelmi célokból, kizárólag a katonai erők által végrehajtott adott űrbeli küldetés időtartamára kell tagállami művelet és ellenőrzés alá vonni. Ilyen esetekben az egyes tagállamok feladata annak meghatározása, hogy az ilyen űrobjektum az adott eset körülményei alapján a fent említett kizárás hatálya alá tartozik-e.
- (37) E rendelet tehát nem érinti a nemzetbiztonsággal kapcsolatos valamennyi kérdésre vonatkozó tagállami hatásköröket, amelyek azokra az esetekre is kiterjednek, amikor a tagállamoknak az ilyen nemzetbiztonsági hatáskör céljából és gyakorlásához konkrét űrtevékenységeket kell végrehajtaniuk, például a joghatóságuk alá tartozó űrobjektum feletti ellenőrzés átvételével.
- (38) Figyelembe véve a rádióspektrumnak a nemzetközi távközlési szabályok szerinti jelenlegi szabályozását, valamint az azzal összhangban lévő nemzeti és uniós jogot, és különösen a 676/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot⁽⁷⁾, az (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽⁸⁾ és a 243/2012/EU európai parlamenti és tanácsi határozatot⁽⁹⁾, ez a rendelet nem terjedhet ki a rádióspektrum kiosztásával vagy engedélyezésével kapcsolatos szempontokra. Ezen túlmenően, amennyiben egy olyan szervezet, amely elektronikus hírközlő hálózat vagy szolgáltató, kizárólag az űrágazati szereplő által kínált létesítmény egyszerű felhasználójaként jár el, e rendelet értelmében csak az űradatok elsődleges szolgáltatójának minősül. Amennyiben egy elektronikus hírközlő hálózat és

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/588 rendelete (2023. március 15.) a 2023–2027-es időszakra vonatkozó uniós biztonságos konnektivitási program létrehozásáról, HL L 79., 2023.3.17., 1. o. (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 676/2002/EK határozata (2002. március 7.) az Európai Közösség rádióspektrum-politikájának keretszabályozásáról (Rádióspektrum-határozat) (HL L 108., 2002.4.24., 1. o., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2002/676\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2002/676(1)/oj)).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1972/oj>).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata (2012. március 14.) egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról (HL L 81., 2012.3.21., 7. o., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj)).

szolgáltató műholdat, felbocsátási eszközt vagy felbocsátási infrastruktúrát is üzemeltet vagy irányít, e rendelet értelmében űrágazati szereplőnek minősül.

- (39) E rendelet nem érinti az uniós versenyszabályokat, ideértve a trösztellenes, az összefonódásokkal kapcsolatos és az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat is.
- (40) Az e rendeletben meghatározott, az űrtevékenységek biztonságára, rezilienciájára és fenntarthatóságára vonatkozó kulcsfontosságú, harmonizált minimumszabályoknak magukban kell foglalniuk az illetékes hatóságok által kiadott engedélyeket vagy adott esetben a tagállamok által a nemzeti űrprogramot végrehajtó kormányzati szervekre vonatkozóan meghatározott rendszereket. El kell ismerni bizonyos szervezetek, például a nemzeti űrprogramokat végrehajtó kormányzati ügynökségek sajátos jellegét, amelyek nem feltétlenül tartoznak ugyanolyan engedélyezési kötelezettség alá, mint más űrszolgáltatók. Következésképpen a tagállamoknak e szervezetek tekintetében olyan megfelelő felügyeletet kell biztosítaniuk, amely tiszteletben tartja és végrehajtja a szerepek szétválasztásának és az összeférhetetlenség elkerülésének elveit.
- (41) A belső piacon belüli zökkenőmentes engedélyezési eljárások lehetővé tétele és az összes uniós űrágazati szereplővel szembeni egyenlő bánásmód megteremtése érdekében az engedélyek teljes időtartamának 12 hónapnak kell lennie, lehetővé téve az engedélyezési eljárás során alkalmazandó határidők felfüggesztését a további pontosítások és értékelések szükségességének figyelembevételére érdekében.
- (42) A tagállamok számára továbbra is lehetővé kell tenni, hogy hivatalos engedélyezési eljárásuk előtt, a nemzeti szabályoknak megfelelően információcserét folytassanak a potenciális kérelmezőkkel. Az ilyen előzetes és nem hivatalos információcserék lehetővé tennék a kérelmezők számára, hogy jobban megértsék és biztosítsák az e rendeletben és adott esetben a nemzeti jogszabályokban – többek között más tagállamok vonatkozó jogszabályaiban – meghatározott követelményeknek való megfelelést, amennyiben például a belső piacon több engedélyre van szükség, figyelembe véve az állampolgárságra vagy letelepedésre, valamint a működés és a felbocsátás helyére vonatkozó kritériumokat.
- (43) A tagállamok illetékes hatóságainak az e rendelet hatálya alá tartozó ügyekben el kell fogadniuk és el kell ismerniük a más tagállamok illetékes hatóságai által kiadott engedélyeket. Ugyanakkor biztosítani kell a tagállamok által meghatározható nemzeti követelmények teljes átláthatóságát, ideértve a saját székhelyük szerinti tagállamban engedélyezett űrágazati szereplők által végzett űrbeli küldetések tekintetében a területükön végrehajtott műveletek vagy felbocsátások biztonságának, rezilienciájának vagy környezeti fenntarthatóságának megőrzéséhez potenciálisan szükséges szigorúbb követelményeket. Az ilyen információkat egy közös információs portálon keresztül kell megadni.
- (44) Tekintettel az űrbeli küldetés előkészítésének technikai összetettségére és időtartamára, a kérelmezőknek elegendő időt kell biztosítani a szükséges információk vagy pontosítások benyújtására. Ennélfogva az engedélyezési eljárások során az illetékes hatóságokra alkalmazandó határidők felfüggesztését is elő kell írni.
- (45) Az űrobjektumok e rendelet követelményeinek való megfelelést vélelmezni kell egyrészt az Unióban letelepedett űrszolgáltatók esetében, mivel az engedély kiadásakor az illetékes nemzeti hatóságok ellenőrizték a megfelelőséget, másrészt az olyan harmadik országban letelepedett űrszolgáltatóknál, amelyek tekintetében a Bizottság egyenértékűségi határozatot hozott.

- (46) Az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelés megállapítását követően az űrobjektumok uniós nyilvántartásába (URSO) való bejegyzésnek és egy elektronikus tanúsítvány (e-tanúsítvány) kiállításának – amely igazolja, hogy az űradatokat olyan űrobjektumok állították elő, amelyek megfelelnek e rendeletnek, illetve, hogy a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások az e rendeletnek megfelelő űrobjektumok használatán és üzemeltetésén alapulnak – Unió-szerte lehetővé kell tennie az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások szabad nyújtását. Az Ügynökségnek ki kell állítania a nyilvántartásba vett űrszolgáltatók számára az egyedi e-tanúsítványokat.
- (47) Az URSO-ban nyilvántartásba vett, az Unióban és harmadik országokban letelepedett valamennyi űrszolgáltató összesített jegyzékét az URSO honlapján keresztül a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni, ezáltal biztosítva az Unióban nyilvántartásba vett összes űrszolgáltató átláthatóságát. Bárki ellenőrizheti az űradatok forrását annak érdekében, hogy bármikor megbizonyosodhasson arról, hogy az Unióban nyújtott űrszolgáltatások olyan adatokat használnak fel, amelyeket az uniós jog követelményeinek megfelelő űrobjektumok generáltak.
- (48) A Bizottság kérésére külön szabványt kell kidolgozni az e-tanúsítványra vonatkozóan, és annak e rendelet alkalmazásának kezdőnapjáig érvényben kell lennie. Az e-tanúsítvány kapcsolatot teremtsen egy adott űrobjektum és a használata révén generált űradatok között, garantálva az ilyen adatok integritását.
- (49) A műholdas kínálat iránti megnövekedett fogyasztói kereslet kielégítése, a műszaki haladás és a kapcsolódó költségsökkentés előnyeinek kihasználása, valamint a tőkéhez való hatékonyabb hozzáférés biztosítása érdekében egyszerűsíteni kell a műhold-konstellációk felbocsátására vonatkozó engedélyezési eljárásokat. Bizonyos feltételek és számos biztosíték mellett egyszerűsített engedélyezési eljárásnak kell rendelkezésre állnia, amely a teljes műhold-konstellációra érvényes, egységes engedély kiadását eredményezi.
- (50) A tudományos ismeretek és technológiai képességek fejlesztésében továbbra is fontos szerepet játszó kutatási célú űreszközök egyedi jellegét és célkitűzéseit figyelembe véve e rendeletnek bizonyos mentességeket kell megállapítania az ilyen kategóriák tekintetében annak érdekében, hogy azok sajátos igényeinek és jellemzőinek eleget tegyen, ugyanakkor biztosítsa a pályák biztonságát és fenntarthatóságát.
- (51) Az űrágazati szereplőknek célzott mentességben kell részesülniük az e rendelet hatálya alá tartozó különböző területeken megállapított szabályok alól. A kutatási célú űrbeli küldetések végrehajtása során mentesíteni kell őket bizonyos biztonsági szabályok alól. Hasonlóképpen, a kisvállalkozásnak, illetve kutatási vagy oktatási intézménynek minősülő űrágazati szereplőknek egyszerűsített kockázatkezelést kell alkalmazniuk, amely a kulcsfontosságú eszközökre összpontosít, és kezeli a fő kockázatokat. A keringési pályán történő demonstrációs és ellenőrző szolgáltatást (IOD/IOV) végző űrbeli küldetéseknél ugyancsak mellőzni kell az űrtevékenységek környezeti lábnyomának kiszámítását.
- (52) A világűrhez való biztonságos, reziliens, fenntartható és költséghatékony hozzáférés biztosítása kulcsfontosságú a különféle szolgáltatások igénybevételéhez és a tudományos kutatás támogatásához, összhangban az OST-ben foglalt alapelvekkel és jogokkal. Ugyanakkor a felbocsátást végző szolgáltatóknak időre lehet szükségük az új felbocsátási biztonsági intézkedésekhez való alkalmazkodáshoz. E rendeletnek megfelelő mechanizmust kell előírnia a világűrhez való hozzáférés biztosítására,

miközben az ágazat alkalmazkodik az uniós szinten bevezetett új biztonsági alapkövetelményekhez.

- (53) Bizonyos keringési pályák zsúfoltsága, amely a műholdak ütközésének és az űrszemét elszaporodásának fokozott kockázatát vonja maga után, az űrinfrastruktúra kibebiztosítására nézve fokozott kockázatot jelentő geopolitikai fenyegetettség, valamint az űrrel való fizikai érintkezés – például a közelség és a zavarok – kockázata globális jellegű kihívást jelent, amellyel számos űrutazó ország már elkezdett foglalkozni.
- (54) A mikro-hordozórakétáktól a nehéz változatokig terjedő skálán a hordozórakéták piaca fejlődést mutatott. Olyan új képességeket fejlesztenek ki, mint például a hordozórakéták első fokozatának és gyorsítófokozatainak további felhasználhatósága. Több tagállam is fejleszti felbocsátási képességeit, és ezáltal fokozza a világűrhez való hozzáférés lehetőségét.
- (55) A világűrhez való hozzáférés kulcsfontosságú az EU stratégiai autonómiája szempontjából. A megnövekedett felbocsátási forgalom azonban a felbocsátás és a visszatérés biztonságára, valamint a légi és a földi biztonságra is hatást gyakorol. Az űrbe való megnövekedett felbocsátási forgalom az egységes európai égbolt gazdasági, környezeti és hatékony teljesítményére is kedvezőtlen hatással lehet. Az illetékes hatóságokkal és a légiforgalmi szolgáltatókkal egyetértésben minimálisra kell csökkenteni a légi és tengeri forgalom zavarának kockázatát. Az illetékes hatóságok és az illetékes légiforgalmi szolgáltatók közötti nemzeti szintű koordináció hozzájárul a forgalmi zavarok hatásainak és az ütközés kockázatának a csökkentéséhez. Amennyiben az űrbe való felbocsátás egyenél több tagállamot érint, az űrágazati szereplők és az európai hálózatkezelő közötti, kellő időben történő koordinációra van szükség. E koordinációnak az európai légtérlezárás mértékére, időtartamára és az érintett légi útvonalakra vonatkozó értékelésre is ki kell terjednie. Csak egy későbbi szakaszban kell megfelelő költségmegosztási mechanizmusokat létrehozni a légtér használatára vonatkozóan. Ez valamennyi felhasználót ösztönözni fogja a légtér biztonságos és fenntartható használatára. Ezen túlmenően a felbocsátási és visszatérési szakasz a földi veszteségek kockázatát is magában rejtheti, amelyet az érintett hatóságokkal és forgalmi szolgáltatókkal való szoros együttműködés révén korlátozni kell. Az űrbe való felbocsátás és a visszatérés átmeneti szakaszában a légi járművekkel való ütközés növekvő kockázata jól bevált repülésbiztonsági módszerek és a kockázatértékelés bevált gyakorlatai révén csökkenthető.
- (56) A felbocsátási tevékenységek természetüknél fogva kockázatosak, és nem megfelelő kezelés esetén visszafordíthatatlan károkat okozhatnak. Következésképpen szabályokat kell megállapítani annak érdekében, hogy a hordozórakéták nyomon követhetők legyenek, és kockázatértékelésnek kell alávetni őket, amely számos intézkedést azonosít és határoz meg a kapcsolódó kockázatok lehető legnagyobb mértékű csökkentése érdekében.
- (57) Az előrejelzések szerint az űrben már jelen lévő űrobjektumok ütközése – még új felbocsátások nélkül is – jelentős mennyiségű űrszemétet fog eredményezni. Az űrobjektumok ütközésének kockázata végső soron nyomást gyakorolna egy már túlterhelt alacsony Föld körüli pályára (LEO), ami kockázatot jelent a világűrhez való jövőbeli hozzáférésre nézve. Ami a tömeget illeti, a legtöbb űrszemét hordozórakéták részeiből (rakétatestek) származik. Eközben a pályára állított űreszközök száma a műhold-konstellációk fejlődésének köszönhetően gyorsan növekszik.

- (58) A világűrbeli környezet védelme érdekében biztosítani kell, hogy a hordozórakéták és az űreszközök a lehető legkisebb mennyiségű űrszemetet termeljenek. Az űrszemétképződés megelőzése a hulladékokról szóló keretirányelv⁽¹⁰⁾ által létrehozott hulladékhierarchia első szakaszát képező megelőzési megközelítéssel is összhangban van. Következésképpen a tervezési szakaszban és a Föld körüli pályán való tartózkodás ideje alatt is kötelezettségeket kell előírni. Ennek szükségességét nemzetközi szinten is elismerik: a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) több szabványt is elfogadott. Ennélfogva az űrtevékenységek végzésére vonatkozó engedélyt ahhoz kell kötni, hogy az űragazati szereplők az űrszeméttel kapcsolatos konkrét terveket nyújtsanak be, amelyekből kitűnik, hogy a hordozórakéták és az űreszközök hogyan korlátoznák az űrszemét keletkezését.
- (59) Az űreszközökre vonatkozó ütközésselhárítási űrszolgáltatások megkövetelik az űreszköz azon képességét, hogy pontosan továbbítsa pozícióját. Nyomonkövethetőségi követelményeket kell kidolgozni az űrmegfigyeléssel és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésével foglalkozó uniós partnerség (EU-SST) által nyújtott közszolgáltatások javítása, valamint az ilyen nyomkövető szolgáltatások által a pályamenti pozíció pontos meghatározására használt idő és pénz megtakarítása érdekében. Az űreszközök nyomon követésére való képességet mind az űreszközök, mind a földi szegmensek szintjén biztosítani kell.
- (60) A megnövekedett mennyiségű űrszemét és a pályaforgalom miatt az ütközésselhárítási űrszolgáltatás igénybevétele valamennyi űreszköz esetében elengedhetetlen. Ez a követelmény szükséges az űreszköz napi pozíciójának megtartásához. Az ütközésselhárítási űrszolgáltatásra való kötelező előfizetésnek az űrbiztonsági követelmények középpontjában kell állnia. Ennek eredményeként az ütközésselhárítási űrszolgáltatás nyújtásáért felelős szervezetnek igazolnia kell bizonyos képességeket.
- (61) Továbbá, ha az Unióban az összes űreszköz tekintetében egy szervezet felel az ütközésselhárítási szolgáltatásért, javítani kell a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó riasztásokra adott válaszok koordinációját, egyszersmind csökkentve annak kockázatát, hogy az ilyen riasztás eltérő reagálási stratégiákat váltson ki, ami önmagában is ütközéshez vezethet.
- (62) Az (EU) 2021/696 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti SSA-komponens részeként kifejlesztett EU-SST partnerség vagy bármely jogutód jogalany – szenzorait és fejlett know-how-ját felhasználva – bizonyította, hogy képes nagyszámú űreszközt kezelni, és ezért alkalmas arra, hogy az ütközésselhárítási űrszolgáltatásért felelős uniós szerv legyen.
- (63) A lehető legjobban el kell kerülni az űrszemét keletkezését: ehhez kapacitásokat kell előírni az ütközésselhárítási manőverek végrehajtásához és a műholdak ártalmatlanítási pályára mozgatásához. Ennek eredményeként minden űreszköznek rendelkeznie kell ismétlődő manőverezési képességgel, kivéve a 400 km-nél kisebb távolságra elhelyezkedő űreszközöket, mivel a légköri közegellenállás ilyen esetben természetes módon biztosítaná az adott űreszköz Föld körüli pályán való rövid tartózkodási idejét.
- (64) Bevevett gyakorlat, hogy az űreszköz-üzemeltetők engedélyt kapnak az űrbeli küldetés meghosszabbítására. A meghosszabbítás kérelmezésekor azonban az uniós űreszköz-

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/2024-02-18>).

üzemeltetők számára elő kell írni, hogy nyújtsanak be az űrszemét csökkentésére irányuló felülvizsgált terveket annak érdekében, hogy a meghosszabbított küldetés ne járjon űrszemét keletkezésének kockázatával.

- (65) A növekvő pályaforgalom miatt a csillagászok csillagászati kampányaikban fény- és rádiófrekvenciás zavarokkal szembesülnek. Az ilyen zavarok közvetlen hatást gyakorolnak a kutatásra és bolygónk védelmi képességeire. Ennek eredményeként enyhítő intézkedéseket kell kidolgozni a sötét és csendes égbolt védelme érdekében.
- (66) A konstellációk eszközt jelentenek a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások hatékony kiépítésére, ami a polgárok és a vállalatok javát szolgálja. Nagy számuk miatt azonban a világűrbeli környezetre gyakorolt hatásuk jelentősebb, mint egyetlen űreszköz hatása. Ezenkívül a konstellációban bekövetkező bármilyen katasztrófaesemény kiválthatja a Kessler-eseményt, ami a jövőben lehetetlenné teszi a világűrhez való hozzáférést. Ennek eredményeként a konstellációkra – méretüktől függően – eltérő egyedi kötelezettségeket kell előírni.
- (67) Az űrbiztonság és -fenntarthatóság tekintetében megállapított kulcsfontosságú követelmények hatékonyságának biztosítása érdekében további műszaki elemeket kell meghatározni az űrágazati szereplők jogbiztonságának garantálása érdekében.
- (68) Az űrágazat kiberbiztonságával eddig csak részben foglalkoztak uniós szinten az (EU) 2022/2555 irányelvben meghatározott, általánosan alkalmazandó keret révén. A jelenlegi kiberbiztonsági rendszer nem terjed ki átfogóan az űrágazat szempontjából releváns szereplők és szolgáltatások valamennyi típusára. Ennélfogva kiberbiztonsági követelményeket kell megállapítani a nem nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok szolgáltatói és az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók, a 2003/361/EK bizottsági ajánlás⁽¹¹⁾ mellékletének 2. cikke szerinti közép- és nagyvállalkozások méretplafonja alá tartozó szervezetek, valamint a kutatási és oktatási intézmények tekintetében, és azoknak egyaránt ki kell terjedniük a megfigyelési adatokra és az Unión kívül a hordozórakéták használatát magukban foglaló felbocsátásokra.
- (69) Ugyanakkor a teljes űrágazatra vonatkozó kiberbiztonsági alapkövetelmények összességükben nem egységesek és nem koherensek. Jóllehet az uniós tulajdonban lévő eszközök rezilienciáját az uniós űrprogram komponensei révén sikerült elérni, a nemzeti űrinfrastruktúrából származó eszközök egy részére alacsonyabb szintű védelem vonatkozhat. Az ilyen eltérések csak tovább növekednének, és aszimmetriákat idéznének elő. Emellett az uniós űrprogram a nemzeti kereskedelmi műholdak hasznos terheit integráló, egyre inkább összefonódó architektúrában működik. Ezért a tagállamok űrinfrastruktúrájának megfelelően növelni kell a rezilienciáját annak érdekében is, hogy el lehessen kerülni az uniós tulajdonban lévő eszközök biztonságának és az uniós űrprogram működésének veszélyeztetését és végső soron az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását támogató tevékenységek, valamint a belső piacon működő kritikus szervezetek és ágazatok kedvezőtlen befolyásolását.
- (70) A jelenlegi egyensúlyhiány nem csak az azzal magyarázható, hogy az űrprogramokat párhuzamosan (uniós és tagállami szinten) fejlesztették ki, hanem azzal is összefüggésbe hozható, hogy nincsenek közös kiberbiztonsági és kockázatkezelési alapkövetelmények, amelyek az űrinfrastruktúra sajátos igényeihez igazodnának.

⁽¹¹⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és közép- és nagyvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

Jóllehet csak néhány tagállam fogadott el normatív megközelítést, az ilyen követelmények szintje vagy mélysége a belső piacon belül eltérő. Az űrinfrastruktúra rezilienciája sok esetben a pénzügyi lehetőségektől és végső soron attól függ, hogy a vállalatok hajlandóak-e követni a bevált kockázatkezelési gyakorlatokat, és integrálni a kiberbiztonságot az űrbeli küldetések tervezésébe és kezelésébe.

- (71) Az ilyen hiányosságok és egyensúlyhiányok kezelése érdekében az egész űrágazatra vonatkozó, testreszabott rezilienciaalapot kell meghatározni. Ezeket a szabályokat Unió-szerte az űrinfrastruktúra egészére kell alkalmazni, az uniós tulajdonban lévő eszközökre, valamint a nemzeti kormányzati és nem kormányzati eszközökre egyaránt. Az űrinfrastruktúra valamennyi földi, űr- és összeköttetési szegmensét, valamint a digitális és fizikai – űr- és földi – rendszereket és alrendszereket koherens módon kell lefedni annak érdekében, hogy fedezzék az összes releváns kockázatot, például a kiber- és elektronikus interferenciákat, valamint a fizikai kockázatokat.
- (72) Mivel ez a rendelet növeli az űrágazatra alkalmazandó kockázatkezelés harmonizációjának szintjét, ez a magasabb szint az (EU) 2022/2555 irányelvben meghatározott követelményekhez képest is fokozott harmonizációt jelent. Következésképpen e rendeletnek *lex specialis*-nak kell lennie az (EU) 2022/2555 irányelv 21. cikke tekintetében. Ugyanakkor az űrágazatnak fenn kell tartania az (EU) 2022/2555 irányelvben meghatározott uniós horizontális kiberbiztonsági kerettel való szoros kapcsolatot a tagállamok által elfogadott kiberbiztonsági szabályokkal és stratégiákkal, valamint az említett irányelvvel létrehozott intézményi struktúrával való teljes összhang biztosítása érdekében. Ennélfogva meg kell szüntetni az uniós tulajdonban lévő eszközökre és a tagállami eszközökre alkalmazandó rezilienciaalapok közötti szakadékot. Következésképpen szigorúbb kockázatkezelési követelményeket kell bevezetni az űrágazatra vonatkozóan annak érdekében, hogy az (EU) 2022/2555 irányelvben meghatározott jelenlegi követelményekhez képest fokozott harmonizáció valósuljon meg.
- (73) Az űrinfrastruktúra kiberbiztonságának biztosítása az űrinfrastruktúra tervezésének, fejlesztésének és üzemeltetésének valamennyi szakaszában kiemelten fontos. Ennek eredményeként az űrbeli küldetések teljes életciklusa során robusztus kockázatkezelési intézkedéseket kell bevezetni, kellően figyelembe véve az összes kulcsfontosságú szakaszt. Megfelelő védelmet kell biztosítani valamennyi eszköz, rendszer és adat számára a tervezéstől és a gyártástól kezdve a bevezetésig és az üzemeltetésig, valamint az életciklus végéig.
- (74) Az uniós űrágazati szereplők által végzett kockázatkezelésnek kockázati forgatókönyvek alapján a szegmensek, rendszerek és komponensek szintjén elvégzendő kockázattértékelések köré kell szerveződnie, legalább a kulcsfontosságú eszközökre, például a műszaki rendszerekre, a repülési szoftverekre, a telemetriai/távírányítási egységekre, a küldetésirányító központokra vagy az űreszköz-irányító központokra kiterjedően. A Bizottságnak ki kell dolgoznia azon kulcsfontosságú eszközök, műveletek és szakaszok kategóriáinak jegyzékét az űrbeli küldetések teljes életciklusa során, amelyekre vonatkozóan az uniós űrágazati szereplőknek ilyen kockázati forgatókönyveket kell kidolgozniuk, valamint az ilyen kockázattértékeléseket támogató kockázati forgatókönyveket és fenyegetésmodellezési módszereket kell alkalmaznia.
- (75) Az arányosság elvével összhangban e rendeletnek el kell ismernie a kisvállalkozásnak, illetve kutatási vagy oktatási intézménynek minősülő űrágazati szereplők sajátos helyzetét. Az ilyen kategóriák méretüknél, erőforrásaiknál és tevékenységeik

mértékénél fogva a kisebb hatást gyakorolhatnak. Ebben az esetben a legfontosabb cél a kulcsfontosságú funkciók és eszközök védelmének biztosítása, valamint az alapvető kockázatok – például a meghajtással és interferenciakibocsátó képességgel rendelkező eszközök feletti ellenőrzés elvesztésének kockázata – kezelése.

- (76) Az összes ürinfrastruktúra üzemeltetésére vonatkozó közös megközelítés biztosítása érdekében meg kell állapítani az eszközök azonosítására és kezelésére, valamint a hozzáférési jogok kezelésére és ellenőrzésére vonatkozó alapvető szabályokat a földi szegmenshez való hozzáférés és az ürszegmens ellenőrzésének védelme érdekében. Meg kell határozni az eszközök rezilienciájának megőrzését szolgáló kulcsfontosságú elemeket, különös tekintettel a hálózati és információs rendszerek rezilienciájának kezelésére, figyelembe véve, hogy fenn kell tartani az ürszegmens hatékony műszaki ellenőrzését.
- (77) Az űrbeli küldetések sajátos kiberbiztonsági igényeinek kezelésére szolgáló kriptográfiai koncepció meghatározása, a kriptográfiai kulcsok kezelésére vonatkozó egyedi politika, valamint a műholdirányító központok és az ürszegmens közötti kapcsolatok végponttól végpontig történő hitelesítése révén kulcsfontosságú alapelveket kell meghatározni az uniós űrágazati szereplőkre vonatkozóan a megbízható titkosítási gyakorlatok biztosítása érdekében.
- (78) Az uniós űrágazati szereplőknek kulcsfontosságú intézkedéseket kell hozniuk a gyors és hatékony üzletmenet-folytonossági, reagálási és helyreállítási intézkedések lehetővé tétele érdekében a biztonsági eseményekre való hatékony reagálás biztosítása és az űrbeli küldetések kritikus műveletei folytonosságának megőrzése érdekében.
- (79) Az ürinfrastruktúra magas szintű rezilienciájának elérése érdekében és a jelenlegi gyakorlatokkal összhangban az uniós űrágazati szereplők számára elő kell írni, hogy az elvégzett kockázatértékelések figyelembevételével rendszeresen teszteljék a rendszereket. Az ilyen tesztelés magában foglalhatja fenyegetés alapú behatolási tesztelés elvégzését az ilyen tesztelés elvégzésének feltételeire és a tesztelők által teljesítendő kritériumokra vonatkozó biztosítékok alapján.
- (80) Az űrágazat ellátási láncának összetettsége sajátos kiberbiztonsági kockázatokat jelenthet, tekintettel a komponensek beszerzésére használt számos forrásra. Ez utóbbiakat gyakran globálisan szerzik be, és előfordulhat, hogy nem rendelkeznek a szükséges integritás-ellenőrzésekkel, különösen a komponensek különböző ürinfrastruktúra-rendszerekbe történő integrálása vagy beszerelése esetén. Az ilyen kockázatok kezelése érdekében az uniós űrágazati szereplőknek létre kell hozniuk az ellátási lánc kockázatkezelési keretét, amely célzott stratégiákat tartalmaz az ellátási láncban felmerülő kockázatok csökkentésére a szoftverek integritására és hitelességére vonatkozó ellenőrzések bevezetése, a szoftvertermékek kiválasztására vonatkozó kritériumok meghatározása révén, kellően figyelembe véve az ideiglenesen összekapcsolt hálózati és információs rendszerek kiberbiztonságát, például karbantartási vagy támogatási szolgáltatások nyújtása során.
- (81) E rendeletnek a kritikus szervezetek rezilienciájára vonatkozó általános uniós keret szerves részét kell képeznie. Az uniós tulajdonban lévő eszközök tekintetében, az (EU) 2021/696 rendelettel összhangban a tagállamoknak a 2008/114/EK tanácsi

irányelvvel⁽¹²⁾ összefüggésben – amelynek helyébe mára az (EU) 2022/2557 irányelv lépett – olyan intézkedéseket kellett biztosítaniuk a területükön található, az uniós úrprogram részét képező földi infrastruktúrák védelme érdekében, amelyek legalább egyenértékűek az említett irányelv átültetésével összefüggésben meghatározott intézkedésekkel. A kritikus szervezetek rezilienciájára vonatkozó jelenlegi uniós szabályokkal való teljes összhang biztosítása, valamint az általános aktualizált rezilienciarendszer és az úrágazatra vonatkozó harmonizált szabályok közötti kapcsolat teljes folytonosságának megőrzése érdekében e rendelettel összefüggésben hasonló megközelítést kell alkalmazni az (EU) 2022/2557 irányelv és e rendelet közötti kapcsolat tekintetében. Ezért a földi szegmens fizikai rezilienciája tekintetében valamennyi uniós úrágazati szereplőnek alkalmaznia kell az e rendeletben meghatározott intézkedéseket, biztosítva, hogy azok legalább egyenértékűek legyenek az (EU) 2022/2557 irányelv alapján hozott intézkedésekkel. Egyértelművé kell tenni továbbá, hogy az e rendeletben meghatározott és szabályozott uniós úrágazati szereplők az (EU) 2022/2557 irányelv értelmében kritikus szervezetként azonosíthatók, amennyiben az említett irányelv mellékletének 10. pontjában említett földi infrastruktúra üzemeltetői. Az említett irányelv ezért kiterjed az e rendelet hatálya alá tartozó úrágazati szereplőkre, amennyiben a tagállamok kritikus szervezetként azonosítják őket. Másrészt e rendeletnek valamennyi úrágazati szereplőre ki kell terjednie, függetlenül attól, hogy az említett irányelv értelmében kritikus szervezetként azonosították-e őket. Végezetül egyértelművé kell tenni, hogy az e rendeletben meghatározott és szabályozott földi szegmenst úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a szóban forgó irányelvben említett földi infrastruktúrát.

- (82) Az (EU) 2022/2557 irányelv meghatározza a kulcsfontosságú harmonizációs minimumszabályokat, amelyek célja a kritikus szervezetek rezilienciájának javítása és az illetékes hatóságok közötti, határokon átnyúló együttműködés javítása. Az (EU) 2022/2557 irányelvnek továbbra is az említett irányelv hatálya alá tartozó és e rendelet által lefedett, földi infrastruktúrát üzemeltető kritikus szervezetek fizikai rezilienciájának alapját kell képeznie. Az adott szervezetek esetében e rendeletet az (EU) 2022/2557 irányelv sérelme nélkül és azt kiegészítve kell alkalmazni. Az (EU) 2022/2557 irányelv hatálya alá tartozó kritikus szervezetek rezilienciáját az említett irányelvvel összhangban kell biztosítani. Az e szervezetek által üzemeltetett kritikus infrastruktúra irányítóközpontokból, antennákból, tesztelési létesítményekből, állomásokból – beleértve a felbocsátóállomásokat is –, fizikai berendezésekből és komponensekből, az úrinfrastruktúra részét képező hardverből, rendszerekből és alrendszerekből, műszaki rendszerekből, energiarendszerekből és meghajtórendszerekből állhat.
- (83) Ezen túlmenően, az (EU) 2022/2557 irányelv szerint, amennyiben egy kritikus szervezet egyéb kockázatértékeléseket végzett, vagy más, a kritikus szervezet kockázatértékelése szempontjából releváns jogi aktusokban meghatározott kötelezettségek alapján dokumentumokat állított össze, az említett szervezet felhasználhatja ezeket az értékeléseket és dokumentumokat az (EU) 2022/2557 irányelvben meghatározott bizonyos követelményeknek való megfelelés érdekében. Az (EU) 2022/2557 irányelv e tekintetben kifejezett lehetőséget biztosít az említett irányelv szerinti illetékes hatóság számára arra, hogy felügyeleti funkciói gyakorlása

⁽¹²⁾ A Tanács 2008/114/EK irányelve (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/114/oj>).

során és bizonyos feltételek mellett nyilatkozzon arról, hogy az ilyen értékelés részben vagy egészben megfelel az említett irányelv szerinti vonatkozó kötelezettségeknek.

- (84) Ezért, tekintettel az e rendelet és az (EU) 2022/2557 irányelv közötti szoros kapcsolatokra, az e két jogi aktus alapján létrehozott illetékes hatóságoknak együtt kell működniük az egymás intézkedései közötti sinergiák fokozása érdekében, különösen akkor, ha az említett irányelv hatálya alá tartozó uniós űragazati szereplők által e rendelet alapján végzett kockázatértékeléseket használják az említett irányelv bizonyos követelményeinek való megfelelés igazolására.
- (85) Ami az űrszegmens fizikai rezilienciáját illeti, e rendelet elismeri, hogy az űrbeli műveletek és szolgáltatások hozzájárulnának az űrbeli eszközök rezilienciájának és élettartamának növeléséhez.
- (86) A biztonsági események kezelésére és kivizsgálására vonatkozó kulcsfontosságú szabályok meghatározása mellett az uniós űrprogram keretében az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós űragazati szereplőknek létre kell hozniuk egy biztonsági eseményekre vonatkozó jelentési mechanizmust, amely pótolja a biztonsági események bejelentésében tetten érhető hiányosságokat. Az Ügynökségnek az uniós űrprogram valamennyi komponense tekintetében hozzáférést kell szereznie a jelentős biztonsági eseményekre vonatkozó információkhoz az uniós űrprogram keretében létrehozott biztonsági megfigyelőközponti struktúrán keresztül, amely támogatást nyújt, és biztosítja az érintett rendszerek biztonságának folyamatos nyomon követését. Az általános kiberbiztonsági kerettel való összhang elérése érdekében ezt a mechanizmust össze kell hangolni az (EU) 2022/2555 irányelvben meghatározott, biztonsági eseményekre vonatkozó jelentéssel.
- (87) Ezenkívül a tagállamok űrinfrastruktúráját érintő jelentős biztonsági események bejelentése tekintetében e rendelet nem érintheti a jelenleg az (EU) 2022/2555 irányelvben vagy az (EU) 2022/2557 irányelvben meghatározott biztonsági esemény-bejelentési követelményeket. Következésképpen az e két irányelv szerinti jelentéstételi szabályokat továbbra is teljes mértékben alkalmazni kell azokra az uniós űragazati szereplőkre, amelyek az említett irányelvek értelmében alapvető vagy fontos szervezetek, illetve kritikus szervezetek.
- (88) Az (EU) 2022/2555 és az (EU) 2022/2557 irányelvvel létrehozott felügyeleti hatóságok eltérhetnek az e rendelet alapján kijelölt vagy létrehozott illetékes hatóságoktól. Az űrinfrastruktúrát érintő jelentős biztonsági események nagyságrendjének és hatásának az illetékes hatóságok általi jobb megértése és tudatosítása érdekében az uniós űragazati szereplőknek jelenteniük kell az űrinfrastruktúra nemzeti eszközeit érintő jelentős biztonsági eseményeket az e rendelet szerinti illetékes hatóságoknak, amelyeknek pedig továbbítaniuk kell a vonatkozó összefoglaló információkat az Ügynökségnek.
- (89) Az Ügynökség és az illetékes nemzeti hatóságok között koordinációt és rendszeres információcserét kell biztosítani az űragazatban bekövetkező biztonsági események bejelentésének egyszerűsítése, valamint az űrinfrastruktúrát érintő jelentős biztonsági események kezelésével kapcsolatos, Unió-szerte egységes megközelítések kialakítása érdekében. Az Uniós Űrreziliencia Hálózatnak (EUSRN) fontos szerepet kell játszania e következetesség kiépítésében, valamint az (EU) 2022/2555 és az (EU) 2022/2557 irányelvben meghatározott általános kiberbiztonsági és rezilienciakeretek által létrehozott releváns struktúrákkal, különösen a számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportok hálózatával és az (EU) 2022/2555 irányelv alapján létrehozott Európai Kiberválságügyi Kapcsolattartó Szervezetek Hálózatával (EU-CyCLoNe)

való koordináció megteremtésében, például helyzetfrissítések biztosításában, vagy ha az ürinfrastruktúrát érintő jelentős biztonsági események hatással lehetnek az említett irányelvek hatálya alá tartozó ágazatokra és szolgáltatásokra. Az EUSRN működése különösen fontos szerepet játszana a kiberbiztonsági események bejelentésének az üragaztatásban történő észszerűsítését célzó megoldási javaslatok irányításában, a NIS 2 összefüggésében alkalmazott egyszerűsítési megközelítéshez való igazodás érdekében, kikövezve az utat az ür- és kiberágazat teljes konvergenciája előtt, ami a teljes ürközösség javát szolgálja.

- (90) Az ürinfrastruktúra és az ürtevékenységek rezilienciájának megőrzése az űradatok és szolgáltatások egységes piacának alapvető eleme. Ugyanakkor, figyelembe véve a világűr fontosságát számos (polgári, biztonsági, védelmi) alkalmazás tekintetében, az e rendeletben meghatározott, rezilienciára vonatkozó intézkedéseknek más kezdeményezéseket is támogatniuk kell, például a világűrbeli fenyegetéseknek a világűrbe telepített rendszereket érintő fenyegetésekre való reagálás uniós architektúrájának kidolgozása során történő nyomon követésével összefüggésben. Az Ügynökség fokozott tudatossága az összes üragaztati szereplő által bejelentett biztonsági eseményekkel kapcsolatban és az érintett kiberhatóságokkal való koordináció lehetővé tenné az Unió Ürreziliencia Hálózat számára, hogy hozzájáruljon az Unió és a tagállamok számára fenyegetést jelentő űrendszerekkel kapcsolatos biztonsági események azonosításához és bejelentéséhez, lehetővé téve számukra az uniós űrprogram keretében kiépített, üzemeltetett és használt rendszerek és szolgáltatások biztonságáról szóló 2021/698/KKBP tanácsi határozat értelmében történő fellépést és koordinációt, ami hatással lehet az Unió biztonságára.
- (91) A kibernetikus fenyegetésekkel és kibertámadásokkal, az elektronikus beavatkozásokkal, például zavarással vagy hamisítással (spoofing), a fertőzősségi mutatókkal, a kontradiktórius taktikákkal, technikákkal és eljárásokkal, a sebezhetőségekkel, a fenyegetettségi tényezőkkel kapcsolatos információkkal, valamint a bevált kiberbiztonsági gyakorlatok és ajánlások cseréjével kapcsolatos önkéntes információmegosztás növelné az ürinfrastruktúra rezilienciájának általános szintjét. Következésképpen fontos megteremteni az ilyen információmegosztás feltételeit, ami hozzájárul ahhoz, hogy az üragaztati szereplők hatékonyabban meg tudják előzni a biztonsági eseményeket, és enyhíteni azok hatásait.
- (92) Az uniós üragaztati szereplőknek az ilyen információkat olyan információmegosztási megállapodások révén kell kicserélniük, amelyek megfelelően védik a megosztott információk potenciálisan érzékeny jellegét, és amelyekre egyedi magatartási szabályok vonatkoznak, teljes mértékben tiszteletben tartva az üzleti titoktartást, a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokat az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹³⁾ összhangban, valamint a versenypolitikát. A Bizottságnak aktív szerepet kell játszania az ilyen megállapodások elősegítésében azáltal, hogy – más ágazatok tapasztalataira is építve – támogatja és előmozdítja egy uniós űrinformáció-megosztó és -elemző központ létrehozását.
- (93) A környezeti fenntarthatóságra vonatkozó harmonizált szabályokat kell megállapítani a belső piaci potenciál elérése és az üragaztatási környezeti fenntarthatóságának

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

előmozdítása, a piac széttagoltságának megelőzése, valamint az igazságos, klímasemleges, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaságra való átállás előmozdítása érdekében.

- (94) Az úriparban a körforgásos gazdaságon alapuló és fenntartható gyakorlatok felé való elmozdulásnak támogatnia kell az erőforrások ürtevékenységekben való hosszú távú, fenntartható felhasználását. A körforgásos gazdaság elveinek átvételével az úriparnak fenntarthatóbb, bizonyítottan hatékony gyakorlatokat kell alkalmaznia, egyúttal ösztönöznie kell az innovációt a kisebb környezeti hatással járó új termékek irányába. E tekintetben az úrbeli műveleteknek és szolgáltatásoknak a világűrben a fenntarthatóságra és a körforgásos gazdaságra való átállás elősegítésében is kulcsszerepet kell játszaniuk.
- (95) Mivel ez a rendelet a környezeti szempontból fenntartható termékekre, szolgáltatásokra és üzleti modellekre vonatkozó szilárd szakpolitikai keret létrehozására irányuló átfogó uniós erőfeszítések részét képezi, ki kell egészítenie a fenntartható termékek környezetbarát tervezéséről szóló rendeletben és a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv keretében meghatározott intézkedéseket. E rendelettel összefüggésben a környezeti lábnyomra vonatkozó tanulmányoknak ebben az értelemben támogatniuk kell a jobb környezetbarát tervezési gyakorlatok kidolgozását, és hozzá kell járulniuk az uniós űrágazat energia- és anyagáramlásainak feltérképezéséhez, beleértve a stratégiai és/vagy kritikus fontosságú nyersanyagokat is, és lehetővé kell tenniük az ellátási lánc nagyobb rezilienciáját.
- (96) Következésképpen az űrágazati szereplők számára elő kell írni, hogy az úrbeli küldetések teljes életciklusa során számítsák ki ürtevékenységeik környezeti lábnyomát. Az ürtevékenységek környezeti lábnyoma kiszámításának ellenőrzését és validálását végző ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületnek tanúsítványt kell kiállítania a művelet igazolására.
- (97) Az ürtevékenységek környezeti hatásának korlátozása és fenntarthatóságuk ösztönzése érdekében a Bizottságnak tudományosan megalapozott értékelési módszereken vagy nemzetközi szabványokon – például a környezeti lábnyom meghatározására szolgáló módszerek alkalmazásáról szóló bizottsági ajánlásban felvázoltakon – alapuló részletes módszertant kell kidolgoznia az ürtevékenységek környezeti lábnyomának kiszámítására az űrendszer közötti összehasonlítás megkönnyítése érdekében.
- (98) Ugyanakkor a környezetbarát jellegre utaló kijelentések integritása nem igazolható megbízható, összehasonlítható és ellenőrizhető információk nélkül. Az adatoknak magas szintű pontossági követelményeknek kell megfelelniük. Az ürtevékenységek környezeti hatására vonatkozó szabványosított adatokat be kell táplálni egy uniós szintű központi adatbázisba, amelynek tárolnia kell a környezeti lábnyommal kapcsolatos adatokat, ezáltal megkönnyítve az átláthatóságot és ösztönözve az ürtevékenységek életciklus-értékelésével kapcsolatos együttműködést és adatmegosztást. Az Unió származtatott adatkészletek feletti tulajdonjoga nem sértheti az uniós űrágazati szereplők, a harmadik országbeli űrágazati szereplők és a nemzetközi szervezetek tulajdonjogát a Bizottság környezeti lábnyommal kapcsolatos adatbázisába továbbított összesített és lebontott adatkészletekben szereplő adatok tekintetében. A Bizottság által közzétett származtatott adatkészletek, illetve összesített adatkészletek nem tehetik lehetővé az adatok oly módon történő átalakítását vagy visszafejtését, hogy az adatok eredete azonosítható legyen.
- (99) Minden úrbeli műveletet és szolgáltatást biztonságos, felelősségteljes és békés módon kell végezni, tiszteletben tartva más tagállamok és harmadik országok jogát a világűr

feltárására és használatára. Az űrbeli műveletek és szolgáltatások új területének, valamint kapcsolódó alkalmazásainak és képességeinek előnyösnek kell lenniük az uniós örökoszisztéma jövőbeli fejlődése szempontjából, hozzájárulva új piacok létrehozásához (az űrgazdaságon belül), előmozdítva a fenntarthatóságot és növelve az űrinfrastruktúra rezilienciáját, alkalmazkodóképességét és méretezhetőségét, valamint enyhítve az űrszeméttel kapcsolatos kockázatokat.

- (100) Míg az űrbeli műveletekhez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó technológia eredendően kettős felhasználású, a kulcsfontosságú elveken alapuló átlátható keretnek az űrbeli műveletek és szolgáltatások biztosításával összefüggésben csökkentenie kell a képességekkel és technológiával való visszaélés kockázatát. Mivel az Unióban már rendelkezésre állnak az első űrbeli műveletek és szolgáltatások, például az ellenőrzés és a szállítás tekintetében, ezzel párhuzamosan elő kell mozdítani az űrbeli műveletekhez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó technológia kutatását és fejlesztését, és be kell mutatni a világűrbe telepített célzott technológiákat és szolgáltatásokat.
- (101) Az űrbeli műveletek és szolgáltatások kapcsán az űrbeli küldetések összetett jellegűek lehetnek, ezért részletes előkészítést igényelnek. A kiszolgáló űreszköz meghatározott szintű autonómiával találkozási és megközelítési műveleteket, valamint tipikus – például dokkolási, robotikai és töltési – műveleteket végez. A kiszolgáló űreszköz és a kliens űreszköz vagy az űrszemét objektum közötti ütközés kockázatát meg kell előzni, és csökkenteni kell olyan megfelelő intézkedésekkel, mint például a jövőbeli űreszköz felkészítése a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások fogadására.
- (102) Az ütközések elkerülésére és a pályaforgalomra vonatkozó szabályok tekintetében a hatékony ütközésselhárító űrszolgáltatások biztosítása céljából az uniós űreszköz-üzemeltetőknek és az uniós ütközésselhárító űrszolgáltatónak együtt kell működnie, különösen a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó riasztások esetén.
- (103) Mivel az illetékes hatóságok az űrbeli küldetések valamennyi szakaszára vonatkozóan kiadják az engedélyeket az uniós űragazati szereplőknek, az élettartam végéig minden egyes engedélyezett űreszköz esetében biztosítani kell az adatokhoz való hozzáférést. A meglévő képességek teljes körű kihasználása érdekében az illetékes hatóságoknak az EU-SST partnerség képességeire kell támaszkodniuk a keringési pályán történő és az életciklus végi szakaszban történő nyomon követés elvégzéséhez.
- (104) A két különböző űreszköz közötti, nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó riasztásra való hatékony reagáláshoz párbeszédre van szükség az érintett űreszköz-üzemeltetők között. Annak érdekében, hogy az ilyen párbeszéd gyorsan megkezdődhessen, az uniós ütközésselhárító űrszolgáltatónak közvetítőként kell eljárnia oly módon, hogy különböző kapcsolattartási pontokat tart fenn az uniós űreszköz-üzemeltetők számára.
- (105) A nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó riasztások növekvő száma miatt lehetővé kell tenni az uniós űreszköz-üzemeltetők számára, hogy gyakrabban reagáljanak az ilyen riasztásokra. A nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó riasztás fogadását követően az ütközésselhárító űrszolgáltató intézkedési listát javasolna az uniós űreszköz-üzemeltetőnek. Az ütközésselhárító szolgáltató reagálási idejének megkönnyítése érdekében egységesített eljárást kell kidolgozni a közlekedési szabályokra vonatkozóan.
- (106) A tagállamok kulcsszerepet játszanak e rendelet végrehajtásában. A nemzeti szintű intézményi struktúrák közötti eredendő különbségek figyelembevétele és a meglévő

megállapodások védelme érdekében a tagállamoknak ki kell jelölniük vagy létre kell hozniuk egy vagy több illetékes hatóságot, amelyek nemzeti szinten felelősek a rendelet alkalmazásának ellenőrzéséért. Amennyiben a tagállamok egynél több illetékes hatósággal rendelkeznek, a rendelet alkalmazásában csak egy ilyen hatóság járhat el az adott tagállam egyedüli kapcsolattartó pontjaként a Bizottsággal való kommunikáció megkönnyítése érdekében.

- (107) Elengedhetetlen az illetékes hatóságok rendelkezésére álló hatáskörök konvergenciájának elősegítése annak érdekében, hogy hatékonyan végre lehessen hajtani a rendeletet a belső piacon. A közös minimális hatásköröknek a megfelelő erőforrásokkal együtt garantálniuk kell a felügyeleti hatékonyságot. Ennélfogva az illetékes hatóságokat a nemzeti joggal összhangban minimális felügyeleti és vizsgálati hatáskörökkel kell felruházni. Az illetékes hatóságoknak az e rendelet szerint rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása során objektíven és részrehajlás nélkül kell fellépniük, és döntéshozatalukban önállóknak kell maradniuk. Az illetékes hatóságok tagjainak tartózkodniuk kell a feladataikkal összeegyeztethetetlen intézkedések meghozatalától, és be kell tartaniuk a titoktartási szabályokat.
- (108) A tagállamoknak meg kell tenniük minden szükséges intézkedést az e rendeletben foglalt rendelkezések végrehajtásának biztosítása érdekében, többek között azáltal, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítanak meg a szabályok megsértésének esetére. A pénzbírságok összegének megállapításakor a tagállamoknak minden egyes esetben figyelembe kell venniük az adott helyzet valamennyi releváns körülményét, különös tekintettel a jogsértés jellegére, súlyosságára és időtartamára, az okozott kár állandóságára vagy az esetleges korábbi jogsértésekre.
- (109) Az illetékes hatóságoknak együtt kell működniük, és meg kell osztaniuk egymással az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat, többek között például kölcsönös segítségnyújtás és a nemzeti eljárások teljes körű tiszteltben tartása mellett végzett közös vizsgálatok révén.
- (110) Az ürtevékenységek biztonságával, rezilienciájával és környezeti fenntarthatóságával kapcsolatos technikai értékelés az ilyen területek speciális ismeretét igényli. Az illetékes hatóságoknak a legtöbb esetben az értékelések és ellenőrzések elvégzésére képes műszaki testületek műszaki ismereteire és szakértelmére kell támaszkodniuk annak megállapítására, hogy teljesülnek-e az e rendeletben meghatározott követelmények, annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok a későbbiekben kiadhassák az ürtevékenységek végzésére vonatkozó engedélyeket.
- (111) Elismerve a rugalmas intézkedések fenntartásának szükségességét, a tagállamok továbbra is szabadon dönthetnek arról, hogy az Ügynökség vagy a műszaki szakértelemmel rendelkező nemzetközi szervezetek támogatására támaszkodnak-e az ilyen technikai értékelések elvégzése során.
- (112) Azon tagállamoknak, amelyek az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeket kívánnak létrehozni és igénybe venni, az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek értékelésére és felügyeletére kijelölt bejelentő hatóság kijelölésekor a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽¹⁴⁾ előírt akkreditációs rendszert kell alkalmazniuk.

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o., <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj>).

- (113) Az e rendelet hatálya alá tartozó kérdések technikai értékelésének elvégzése során a minőség, a szakértelem és az integritás egységes szintjének biztosítása érdekében követelményeket kell megállapítani az ilyen testületek kompetenciájára, függetlenségére és arra vonatkozóan, hogy esetükben nem áll fenn összeférhetetlenség. A tagállamok bejelentő hatóságainak a belső piac egyéb területei tekintetében a bejelentett szervezetekkel összefüggésben a Bizottság által kifejlesztett és kezelt elektronikus bejelentési eszközre (NANDO információs rendszer) kell támaszkodniuk.
- (114) Az e rendelet alapján létrehozott illetékes hatóságoknak megfelelően figyelembe kell venniük az illetékes nemzeti hatóságok, az egyedüli kapcsolattartó pontok vagy az (EU) 2022/2555 irányelv alapján létrehozott, számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportok által kiadott technikai értékeléseket és véleményeket a felügyeleti konvergencia biztosítása és egy olyan kultúra kialakítása érdekében, amely tiszteletben tartja a hatóságoknak az (EU) 2022/2555 irányelv szerinti felügyeleti hatásköreit.
- (115) Az Ügynökség kiigazított irányítási struktúrái elengedhetetlenek az e rendeletben meghatározott feladatok hatékony ellátásához. Létre kell hozni egy megfeleléségi tanácsot, és meg kell bízni azzal, hogy végezze el az összes olyan szükséges technikai értékelést, amely lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy döntsön az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós üragazati szereplők engedélyezéséről és felügyeletéről, valamint az Unióban üradatokat és világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó harmadik országbeli szereplők nyilvántartásba vételéről és folyamatos felügyeletéről.
- (116) Az Ügynökség megbízható és független működésének biztosítására a megfeleléségi tanács tagjainak függetlenül és az Unió érdekében kell eljárniuk. Nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat valamely tagállam kormányától, uniós intézményektől, szervektől, hivataloktól, illetve köz- vagy magánjogi szervezetektől. Ezenkívül az eljárási szabályzatban meg kell határozni az összeférhetetlenség megelőzésére és kezelésére vonatkozó gyakorlati szabályokat.
- (117) Amennyiben szükségessé válik az uniós ügynökségek vagy szervek, illetve harmadik országokhoz vagy nemzetközi szervezetekhez közvetlenül kapcsolódó feladatokhoz vagy szempontokhoz kapcsolódó kérdések megvitatása az ilyen harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek ürinfrastruktúrájának eszközei tekintetében, vagy ha a megfeleléségi tanácsnak pontosításra vagy tájékoztatásra van szüksége egy érintett harmadik országbeli felügyeleti hatóságtól olyan szempontokkal kapcsolatban, amelyek tekintetében a megfeleléségi tanácsnak meg kell győződnie arról, hogy a harmadik országokban letelepedett ürszolgáltatók megfelelnek e rendeletnek, lehetővé kell tenni a megfigyelőként való részvételt, feltéve, hogy további megállapodások keretében rögzítik az ilyen harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselőinek részvételére vonatkozó feltételeket.
- (118) Az illetékes nemzeti hatóságok és az ürtvékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek speciális kompetenciáinak, műszaki készségeinek és szakértelmének kiaknázása érdekében a megfeleléségi tanácsnak a nemzeti felügyeleti és műszaki képességekre kell támaszkodnia a biztonsággal, a rezilienciával és a környezeti fenntarthatósággal foglalkozó albizottságok létrehozása, valamint a műszaki ellenőrzések elvégzésére kijelölt multidisziplináris közös munkacsoportok egyesítése révén.
- (119) E rendelet megsértésének felderítése céljából az uniós tulajdonban lévő eszközök és a harmadik országokban letelepedett ürszolgáltatók tekintetében a Bizottságnak és az Ügynökségnek olyan hatékony hatáskörökkel, eszközökkel és erőforrásokkal kell

rendelkeznie, amelyek teljes felügyeleti hatékonyságot garantálnak. Ezért a Bizottságnak és az Ügynökségnek hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy információkat kérjen, valamint vizsgálatokat és helyszíni ellenőrzéseket folytasson. A Bizottságnak felügyeleti hatásköröket kell szereznie, és elő kell írnia az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplők és a harmadik országokban letelepedett úrszolgáltatók számára a jogsértések megszüntetését, valamint pénzbírságok és kényszerítő bírságok kiszabását.

- (120) A vizsgálati és ellenőrzési hatáskörökkel kapcsolatban szükség lehet az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplők és a harmadik országokban letelepedett úrszolgáltatók telephelyeire való belépésre, amennyiben az információkérés megkeresett úrszolgáltatók nem tesznek eleget a kérésnek, vagy ha az információkérés tárgyát képező dokumentumokat eltávolítanak, meghamisítanak vagy megsemmisítenék. Az ilyen hozzáférésnek a harmadik országbeli szervezet és az érintett harmadik országbeli hatóság megállapodásán kell alapulnia.
- (121) A nyilvántartásba vétel és a folyamatos megfelelés Ügynökség általi nyomon követésének teljes folyamata során biztosítani kell a harmadik országban letelepedett úrszolgáltatók védelemhez való jogának tiszteletben tartását, különösen azáltal, hogy biztosítják a jogot arra, hogy a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos előzetes értékelések céljából indokolással ellátott nyilatkozatokat nyújtsanak be, valamint hogy az Ügynökség határozatai ellen fellebbezhessenek az újonnan létrehozott fellebbviteli tanács előtt.
- (122) Az Ügynökség és a Bizottság valamennyi hatáskörét az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) és az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapvető jogok és elvek – különös tekintettel a magán- és a családi élet tiszteletben tartására vonatkozó jogra, a személyes adatok védelmére, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára, a vállalkozás szabadságára, a tulajdonhoz való jogra, a fogyasztók védelmére, a hatékony jogorvoslathoz való jogra, valamint a védelemhez való jogra – teljes körű tiszteletben tartása mellett kell gyakorolni. Ennek megfelelően e rendeletet az említett jogokkal és elvekkel összhangban kell értelmezni és alkalmazni.
- (123) Ezen túlmenően a vizsgálati hatáskörök gyakorlása során eljárási szabályokat kell előírni. Amennyiben az Ügynökség vagy a Bizottság komoly jeleket talál arra, hogy egy vagy több, e rendelet megsértését előidéző tény áll fenn, vizsgálatokat kell végezniük az érintett uniós úragazati szereplő vagy harmadik országbeli úrszolgáltató védelemhez való jogának teljes körű tiszteletben tartása mellett. Az ideiglenes intézkedések elfogadásával összefüggésben, amennyiben közvetlen és súlyos veszély megelőzése érdekében sürgős fellépésre van szükség, az Ügynökség és a Bizottság rövidebb határidőket állapíthat meg az érintett úragazati szereplő számára észrevételei megtételére, és lehetőséget biztosíthat számára arra, hogy csak írásban tegye meg észrevételeit.
- (124) Az Ügynökség valamennyi határozata tekintetében a védelemhez való jog hatékony védelme érdekében, eljárásgazdaságossági okokból és az Európai Unió Bírósága terheinek csökkentése céljából az Ügynökségnek lehetővé kell tennie a természetes és jogi személyek számára, hogy fellebbezzenek a rendelet által az Ügynökségre ruházott hatáskörök alapján hozott, nekik címzett vagy őket közvetlenül és személyükben érintő határozatok ellen.
- (125) Következésképpen fellebbviteli tanácsot kell létrehozni annak érdekében, hogy az Ügynökség által elfogadott határozatok által érintett felek igénybe vehessék a

szükséges jogorvoslati lehetőségeket. A fellebbviteli tanácsnak függetlennek kell lennie az Ügynökség szabályozási és igazgatási struktúrájától, és semmilyen utasítás nem kötheti. A fellebbviteli tanács határozatainak felülvizsgálatát az Európai Unió Bíróságától lehet kérni.

- (126) E rendeletnek a jelenlegi európai szabványosítási keretre kell támaszkodnia, amely a műszaki harmonizáció és a szabványok megközelítéséről szóló, 1985. május 7-i tanácsi állásfoglalásban meghatározott új megközelítési elveken és az 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeleten⁽¹⁵⁾ alapul. Mivel e rendelet az első uniós szintű szabályozási megközelítés e területen, a szabványosítás tekintetében is kiegyensúlyozott és fokozatos megközelítést kell alkalmazni. Az e-tanúsítvány Ügynökség általi bevezetéséhez, valamint a sötét és csendes égbolthoz szükséges műszaki követelményeket a szabványosítási folyamat keretében kell kidolgozni. Következésképpen a Bizottságnak fel kell kérnie az európai szabványügyi szervezeteket, hogy dolgozzanak ki szabványokat az ilyen alapvető követelményekkel kapcsolatban. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy korlátozott körülmények között végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el ezen alapvető követelményekre vonatkozó egységes előírások megállapítása céljából, figyelembe véve a szabványügyi szervezetek szerepét és funkcióit.
- (127) Annak érdekében, hogy közös megközelítést alakítsanak ki azon uniós úragazati szereplők számára, amelyek az ürtevékenységek biztonsága, rezilienciája vagy környezeti fenntarthatósága tekintetében hajlandók túllépni az e rendeletben előírt alapvető követelményeken, létre kell hozni egy uniós ürcímkézési keretet.
- (128) Az uniós ürcímkézési rendszereknek meg kell szüntetniük a különböző szabványok vagy fejletlen gyakorlatok együttes létezéséből eredő jelenlegi hiányosságokat, ezáltal segítve egy közös megközelítés kialakítását. Az uniós ürcímkézési rendszert a tagállamok, az uniós ürcímkézési csoport (EUSLG) és az érdekelt felek ürcímkékkel foglalkozó csoportja (SSLG) bevonásával, a Bizottság vezetésével, az Ügynökség támogatásával kell kidolgozni. Az EUSLG-nek az úragazatban működő illetékes hatóságok és más érintett nemzeti hatóságok képviselőiből, míg az SSLG-nek az ipari szervezetek és a tudományos élet képviselőiből kell állnia.
- (129) E kérést követően az Ügynökségnek indokolatlan késedelem nélkül elő kell készítenie a meghatározott alkalmazási körre és tárgyra vonatkozó javasolt tanúsítási rendszereket. Az Ügynökségnek nyilvános konzultációk keretében értékelnie kell a Bizottság kérésének a piacra gyakorolt várható hatását, különösen a kkv-kra és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokra, az innovációra, a piacra lépés akadályaira gyakorolt vagy a költségekkel járó esetleges hatásokat.
- (130) Ki kell választani egy szakértői bázist az egyes címkézési rendszerek műszaki követelményeinek értékelésére. A szakértői bázisnak a tudományos körök képviselőiből és az e rendelettel kijelölt uniós ütközésselhárító ürszolgáltatókból kell állnia, biztosítva, hogy a szakértők, a címkézési rendszer tartalma és a kérelmezők között ne álljon fenn összeférhetlenség.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az európai szabványosításról, a 89/686/EGK és a 93/15/EGK tanácsi irányelv, a 94/9/EK, a 94/25/EK, a 95/16/EK, a 97/23/EK, a 98/34/EK, a 2004/22/EK, a 2007/23/EK, a 2009/23/EK és a 2009/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 87/95/EGK tanácsi határozat és az 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről, EGT-vonatkozású szöveg (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj>).

- (131) Az e rendeletben megállapított követelmények végrehajtásának megkönnyítése és figyelemmel kísérése érdekében a rendelet végrehajtásáig és annak során számos támogató és kísérő intézkedést kell bevezetni. Ezek az intézkedések az úragazati szereplőknek az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatos engedélyezéshez vagy nyilvántartásba vételhez szükséges műszaki dokumentációk elkészítéséhez nyújtott iránymutatásból és segítségnyújtásból, valamint a kapacitásépítésre és a finanszírozásra vonatkozó intézkedéscsomagból állnának.
- (132) A Bizottságnak ki kell dolgoznia azokat a kritériumokat és módszertant, amelyek segítik az illetékes hatóságokat a biztonsági kockázatértékelések értékelésében, ezáltal megkönnyítve a felügyeleti felülvizsgálatok összehasonlíthatóságát, és meg kell határozni, hogy mi minősül az ürtevékenységek vagy az úragazati szereplő által nyújtott szolgáltatások súlyos működési zavarának. A Bizottságnak az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁶⁾ alapján tovább kell pontosítani a kriptográfiai termékek használatát a jövőbeli uniós kiberbiztonsági tanúsítási rendszerek keretében tanúsítandó kriptográfiai termékek tekintetében kidolgozandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén, a telemetria és a távirányítás védelmének garantálása érdekében.
- (133) A környezeti fenntarthatóság területén a Bizottságnak végrehajtási jogi aktusok révén tovább kell pontosítani az ürtevékenységek környezeti lábnyomának kiszámítására és ellenőrzésére vonatkozó konkrét módszertant tartalmazó szabályokat.
- (134) Annak érdekében, hogy a szabályozási keret megfelelően tükrözze a műszaki fejlődés előrehaladását vagy az Unió nemzetközi egyezmények szerinti új kötelezettségvállalásait, és így szükség szerint kiigazítható legyen, az EUMSZ 290. cikkével összhangban a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy jogi aktusokat fogadjon el azzal a céllal, hogy módosítsa az alacsony Föld körüli pályán lévő űreszközök eltávolításának prioritási sorrendjét, elismerje az űrbeli műveletek és szolgáltatások terén elért technológiai fejlődést, kiegészítse a biztonsági kockázatértékelések követelményeit és elemeit, valamint a biztonsági kockázatértékelésekre, a fizikai rezilienciára, a földi állomások észlelési rendszereire és mechanizmusaira, a hálózati és információs rendszerek védelmére, az űrszemélyek megfelelő túlélési képességének biztosításához és a biztonsági események utáni gyors helyreállításához szükséges biztonsági mentésre, valamint az ellátási lánc kockázatkezelésére vonatkozó követelményeket és elemeket. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse e rendeletet azáltal, hogy meghatározza a tanúsított kriptográfiai termékek és rejtjelkulcskezelési termékek vagy szolgáltatások használatát a telemetria és a távvezérlés védelme érdekében, meghatározza az ürtevékenységek vagy -szolgáltatások súlyos működési zavaraira vonatkozó kritériumokat, az űrbeli műveletek és szolgáltatások tekintetében meghatározza az operatív módot és az aktív űrszemély-eltávolításhoz szükséges követelményeket, az Ügynökség által felszámított díjak összegét és megfizetésük módját, a pénzbírságok és kényszerítő bírságok kiszabását, a műszaki tanácsok számára a közös vizsgálócsoportokat alkotó személyzet összetételére és szakértelmére vonatkozó kritériumokat, valamint a társfinanszírozásban részesülő területeket. Különösen fontos, hogy a Bizottság az

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/881 rendelete (2019. április 17.) az ENISA-ról (az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökségről) és az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról, valamint az 526/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (kiberbiztonsági jogszabály) (EGT-vonatkozású szöveg, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj>).

előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (135) E rendelet egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni annak érdekében, hogy részletes értékelés és egyenértékűségi határozatok alapján, a közérdekre vonatkozó feltétel teljesülése esetén eltéréseket engedélyezzen a hordozórakéták tekintetében, lehetővé téve egy harmadik országbeli közjogi szervezet számára, hogy a nemzetközi megállapodások megkötéséig világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy űradatokat nyújtson az Unióban, továbbá hogy intézkedéseket dolgozzon ki a felbocsátással együtt járó ütközések elhárítására, valamint a felbocsátáskor és a visszatéréskor felmerülő baleseti kockázat közben tartására, a hordozórakéták űrszemetének csökkentésére, az űreszközök nyomon követhetőségére, a pályaforgalmi szabályokra, az űreszközök pályára állítására, az űreszközök űrszemetének csökkentésére, az űreszköz-konstellációkra, hogy meghatározza a jelentős biztonsági események bejelentéséhez szükséges tartalmat és sablonokat, hogy meghatározza az űrtevékenységek környezeti lábnyomára vonatkozó számítási és ellenőrzési módszert, valamint a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozattal kapcsolatos jelentéstétel sablonjait és tartalmát, hogy meghatározza az űreszköz-szolgáltatási interfészek tervezési alapelveit, valamint az űrbeli műveletek és szolgáltatások kompatibilis és cserélhető funkcionális műholdas moduljait, hogy megállapítsa az e-tanúsítványra, valamint a sötét és csendes égboltra vonatkozó műszaki követelményekre érvényes egységes előírásokat, hogy meghatározza az uniós űrcímkerendszerek sablonjait, valamint hogy új vagy módosított uniós űrcímkezési rendszereket fogadjon el. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽¹⁷⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (136) A Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia, amennyiben az egységes piac válságaival vagy szükséghelyzeteivel kapcsolatos, kellően indokolt esetekben rendkívül sürgős okokból ideiglenesen az URSO-nál nyilvántartásba nem vett, űradatok vagy szolgáltatások használatára van szükség.
- (137) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen az űrágazat egységes piacának olyan harmonizált közös szabályok révén történő létrehozását, amelyek célja az űrinfrastruktúrát és a világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat érintő fő kockázatok kezelése és ezáltal az űrtevékenységek biztonságának, rezilienciájának és környezeti fenntarthatóságának biztosítása, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és léptékük vagy hatásaik miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (138) A környezeti fenntarthatósági szabályok betartása tekintetében a kisvállalkozásnak, illetve kutatási vagy oktatási intézménynek minősülő űrágazati szereplők számára e rendelet hatálybalépésétől számított 48 hónapot kell előírni, míg az űrbeli műveletek és szolgáltatások nyújtására vonatkozó követelményeket az e rendelet hatálybalépésétől számított 60 hónap elteltével kell alkalmazni.
- (139) Emellett ez a rendelet megfelelően figyelembe veszi az űrbeli küldetés előkészítésének időtartamát, valamint az űreszköz műszaki és gyártási szakaszában a különböző mérföldkövek műszaki és összetett korlátait. Úgy tűnik, szükség van egy átmeneti időszakra az űrbeli küldetés előkészítő szakaszaiban esedékes technikai kiigazításokhoz kapcsolódó korlátok figyelembevétele érdekében, a kritikus tervezés felülvizsgálati szakaszában.
- (140) Az űrágazati szereplőknek elegendő időt kell biztosítani az e rendeletben meghatározott követelményekhez való alkalmazkodásra. Ezt a rendeletet a hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltével kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. cím

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet szabályokat állapít meg az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások belső piacának létrehozására és működésére vonatkozóan.
- (2) A világűrrel kapcsolatos szolgáltatások egységesen magas szintű biztonságának, rezilienciájának és környezeti fenntarthatóságának az űradatokat előállító űrinfrastruktúra működtetése és használata révén történő elérése érdekében e rendelet harmonizált szabályokat állapít meg a következőkre vonatkozóan:
- a) az Unióban letelepedett űrszolgáltatók által végzett űrtevékenységek engedélyezése, nyilvántartásba vétele és felügyelete, illetve a nemzetközi szervezetek és a harmadik országokban letelepedett űrszolgáltatók által végzett űrtevékenységek nyilvántartásba vétele és felügyelete, amennyiben űradatokat vagy világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtanak az Unióban, az űrtevékenységek biztonságával, rezilienciájával és környezeti fenntarthatóságával kapcsolatos kérdések tekintetében;
 - b) a pályaforgalom-irányítás szabályai ütközésselhárító szolgáltatások nyújtása révén;
 - c) irányítási és végrehajtási szempontok;
 - d) uniós űrcímke és kapacitásépítési intézkedések létrehozása.

2. cikk

Alkalmazási kör

- (1) Ez a rendelet a következő űrszolgáltatókra alkalmazandó:
- a) űrágazati szereplők;

- b) ütközésselhárító űrszolgáltatók;
 - c) az űradatok elsődleges szolgáltatói;
 - d) nemzetközi szervezetek.
- (2) A IV. cím I. és V. fejezetének rendelkezései nem vonatkoznak a geostacionárius pályán (GSO) kívüli pályákra.
- (3) E rendelet nem alkalmazandó a következőkre:
- a) a kizárólag védelmi vagy nemzetbiztonsági célokra használt űrobjektumok, függetlenül attól, hogy az űrtevékenységeket melyik űrszolgáltató végzi;
 - b) védelmi célokra ideiglenesen katonai művelet és irányítás alá helyezett űrobjektumok az adott űrbeli küldetés időtartama alatt;
 - c) a 676/2002/EU határozat, az (EU) 2018/1972 irányelv és a 243/2012/EU határozat által szabályozott rádióspektrum engedélyezése vagy kezelése;
 - d) a 2030. január 1-je előtt felbocsátott eszközök.
- (4) A IV. cím I. fejezetében az űrobjektumok tervezésére és gyártására vonatkozóan meghatározott követelmények alkalmazandók azokra az űrobjektumokra, amelyek működése az Unióban használt, űradatokat generál, vagy lehetővé teszi világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását az Unióban.

3. cikk

Szabad mozgás

- (1) A tagállamok az e rendelet hatálya alá tartozó biztonsággal, rezilienciával és környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos okokból nem korlátozhatják az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását az Unióban az űrobjektumok 24. cikkben említett uniós nyilvántartásába bejegyzett űrszolgáltatók által.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve, amennyiben egy uniós űrszolgáltató a letelepedés helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban kíván űreszközt üzemeltetni, vagy onnan kíván felbocsátani, a tagállamok a vonatkozó üzemeltetési vagy felbocsátási engedélyek kiadásakor szigorúbb követelményeket írhatnak elő az adott űrbeli küldetéssel kapcsolatban a biztonságra, a rezilienciára vagy a környezeti fenntarthatóságra vonatkozóan, amennyiben ezek a követelmények objektíven szükségesek az engedélyezés tárgyát képező, a területükön végzett üzemeltetés vagy felbocsátás biztonságának, rezilienciájának vagy környezeti fenntarthatóságának biztosításához.
- (3) A tagállamok a (2) bekezdésben említett követelményekkel kapcsolatos összes releváns információt a 110. cikkel összhangban létrehozott információs portálon keresztül bocsátják rendelkezésre.

4. cikk

Nemzetbiztonsági záradék

E rendelet nem érinti a tagállamoknak a nemzetbiztonság és más alapvető állami funkciók védelmével kapcsolatos felelősségét.

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „űrobjektum”: a világűrbe küldött, ember alkotta objektum, beleértve az űreszközt és a hordozórakéta orbitális fokozatát is;
2. „űreszköz”: meghatározott funkció vagy űrbeli küldetés – például kommunikációs, navigációs vagy megfigyelési szolgáltatások nyújtása, illetve űrbeli műveletek és szolgáltatások nyújtása – végrehajtására tervezett űrobjektum, beleértve a műholdat, a hordozórakéták utolsó fokozatát és a visszatérő egységeket is;
3. „konstelláció”: űrobjektumok olyan csoportja, amely legalább 10, de legfeljebb 99 működő űreszközből áll, és amely egy előre meghatározott pályára állítási terv szerint közös űrbeli küldetés keretében együttműködik;
4. „megakonstelláció”: olyan konstelláció, amely legalább 100, de legfeljebb 999 működő űreszközt tartalmaz;
5. „gigakonstelláció”: legalább 1 000 működő űreszközt tartalmazó konstelláció;
6. „geoszinkron védett terület”: a gömbhéj azon része, amely a következő paraméterekkel definiálható: tengerszint feletti magasság alsó határa = geostacionárius tengerszint feletti magasság mínusz 200 km tengerszint feletti magasság felső határa = geostacionárius tengerszint feletti magasság plusz 200 km $-15^{\circ} \leq \text{szélesség} \leq +15^{\circ}$ geostacionárius tengerszint feletti magasság (a geostacionárius pálya tengerszint feletti magassága 35,786 km);
7. „miniműholdosztály”: legalább 201 kg tömegű, de 600 kg-nál kisebb tömegű műholdak osztálya;
8. „űrbeli küldetés”: az űrobjektum által teljesítendő, a felhasználó által meghatározott küldetés;
9. „űrinfrastruktúra”: bármely olyan eszköz vagy eszközcsoport, rendszerek és alrendszerek vagy azok részei, amelyek űrtevékenység végzésére szolgálnak a földi és az űrszegmentek, valamint az ezeket összekötő szegmensek interakciója és üzemeltetése révén;
10. „földi szegmens”: az űrinfrastruktúra Földön található, az Unió területén belüli vagy kívüli szegmense, amely magában foglalja az (EU) 2022/2557 irányelv mellékletében említett földi infrastruktúrát, beleértve az űrobjektumokkal való kommunikációhoz szükséges és az űrtevékenységek végrehajtását támogató földi állomásokat, terminálokat, földi berendezéseket, a küldetésirányító központokat és egyéb földi irányítóközpontokat, az általános földi infrastruktúrát, a földi hálózatokat, a kiegészítő létesítményeket, például az űreszköz-összeszerelési teszt- és -integrációs létesítményeket, a felbocsátóállomást és a felbocsátási tevékenységek végrehajtásához szükséges kapcsolódó infrastruktúrát;
11. „űrszegmens”: az űrinfrastruktúra világűrben található szegmense, beleértve az űrobjektumokat, az űrállomásokat, az űrszondákat, a személyzettel rendelkező űrszállító rendszereket, az információs rendszerek fedélzeti hardverét és szoftverét, valamint egyéb fedélzeti anyagokat vagy berendezéseket;

12. „űradatok”: a világűrből származó adatok, beleértve többek között az űrobjektumok által generált jelek elfogása, lokalizálása és továbbítása során szerzett adatokat, illetve az égitestek, az űrobjektumok vagy a világűr Földről történő megfigyeléséből származó adatokat;
13. „űrtevékenységek”: műveletek sorozata a világűrben végzett tevékenységek során, különösen:
 - a) űrobjektumok üzemeltetése és irányítása, beleértve a visszatérést is;
 - b) felbocsátási szolgáltatások, beleértve a felbocsátási kísérleteket is;
 - c) a felbocsátóállomások és létesítmények üzemeltetése és karbantartása;
 - d) a világűr feltárásával kapcsolatos tevékenységek, például az emberi űrrepülés, az űrszállítás, valamint a világűrben végzett – többek között tudományos jellegű – kísérletek;
 - e) a világűrben található űrobjektumok használatával és kezelésével kapcsolatos tevékenységek, például űrbeli műveletek és szolgáltatások;
 - f) az űrszemét nyomon követésével járó műveletek;
 - g) az űrszemét ártalmatlanításával járó műveletek;
14. „világűrrel kapcsolatos szolgáltatások”: a következő szolgáltatások egyike:
 - a) űrobjektumok üzemeltetése és irányítása;
 - b) felbocsátási szolgáltatások nyújtása, valamint a felbocsátóállomások üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos szolgáltatások nyújtása;
 - c) az űradatok elsődleges szolgáltatója által nyújtott szolgáltatások;
 - d) űrbeli műveletek és szolgáltatások (ISOS);
 - e) ütközésselhárító űrszolgáltatások;
15. „űrszolgáltató”: az e rendelet hatálya alá tartozó világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtó szolgáltató;
16. „űrágazati szereplő”: olyan köz- vagy magánjogi szervezet, amely az űrinfrastruktúrát az alábbi űrszolgáltatások közül legalább egyet nyújtva üzemelteti, valamely nemzeti űrprogram végrehajtására vonatkozó engedély vagy speciális rendszer alapján:
 - a) űrobjektum üzemeltetése, irányítása és visszatérítése (a továbbiakban: űreszköz-üzemeltető);
 - b) az űrobjektum felbocsátási folyamatának működtetése, ellenőrzése és nyomon követése (a továbbiakban: felbocsátást végző szolgáltató);
 - c) a felbocsátási folyamathoz használt űrinfrastruktúra földi szegmensében található létesítmények üzemeltetése, ellenőrzése és karbantartása (a továbbiakban: felbocsátóállomás-üzemeltető);
 - d) űrobjektum üzemeltetése és ellenőrzése űrbeli művelet és szolgáltatás nyújtása céljából, beleértve az egyéb űrobjektumokat is (a továbbiakban: ISOS-szolgáltató);

17. „uniós űrágazati szereplő”: az Unióban letelepedett, illetve az Unióban letelepedett, űrszolgáltatásokat nyújtó természetes személy vagy jogi személy ellenőrzése alatt álló űrágazati szereplő;
18. „ellenőrzés”: a 17. pont alkalmazásában a valamely jogalany felett akár közvetlenül, akár pedig egy vagy több köztes jogalanyon keresztül közvetve meghatározó befolyás gyakorlására való képesség;
19. „harmadik országbeli űrágazati szereplő”: harmadik országban letelepedett űrágazati szereplő, amely a következő műveletek bármelyikét végzi:
 - a) világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújt uniós űrágazati szereplők számára vagy a 20. és 21. pontban meghatározott űrtechnológiai eszközökkel kapcsolatban;
 - b) űradatok elsődleges szolgáltatójaként jár el; vagy
 - c) szolgáltatásokat nyújt az űradatok elsődleges szolgáltatói számára.
20. „uniós tulajdonban lévő eszközök”: az [\(EU\) 2021/696 rendelet 9. cikkének \(1\) bekezdésében](#) és az [\(EU\) 2023/588 rendelet 1. cikkében](#) említett uniós űrprogram keretében létrehozott vagy kifejlesztett, az Unió tulajdonában lévő tárgyi eszközök és immateriális javak;
21. „kormányzati vagy nem kormányzati űrtechnológiai eszközök”: a 20. pontban meghatározottaktól eltérő, köz- vagy magántulajdonban lévő, valamely tagállamban letelepedett hatóság vagy magánfél által üzemeltetett eszközök, beleértve a polgári irányítás alatt álló, kettős felhasználású eszközöket is;
22. „űradatok elsődleges szolgáltatói”: az Unióban vagy harmadik országban letelepedett alábbi űrszolgáltatók, amelyek az űradatok első feldolgozását kezdeményezik, amely technikailag elegendő az űradatok későbbi rendelkezésre bocsátásához:
 - a) elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói, amennyiben az érintett űradatok hírközlésnek minősülnek;
 - b) űrtechnológiai szolgáltatók, amelyek biztosítják a megfigyelési adatok első feldolgozását azok egyéb feldolgozása előtt, amennyiben az érintett űradatok megfigyelési adatoknak minősülnek;
23. „nemzetközi szervezet”: nemzetközi szervezet, amely a geostacionárius pályánál nem távolabbi pályára állított és az ilyen nemzetközi szervezetek által működtetett űrobjektumok révén biztosított űrszolgáltatásokat és űradatokat nyújt az Unióban;
24. „ütközésselhárító űrszolgáltató”: ütközésselhárítási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató, beleértve az Unión belüli ütközésselhárító egységet vagy harmadik országban letelepedett ütközésselhárító szolgáltatókat;
25. „kutatói és oktatási intézmény”: űrszolgáltató, amely kísérleti célú űrtevékenységeket végez, függetlenül attól, hogy sor kerül-e a kutatás eredményeinek kereskedelmi célokra való hasznosítására;
26. „kis- és középvállalkozások” („kkv-k”): a [2003/361/EK bizottsági ajánlás mellékletének 2. cikkében](#) meghatározott kis- és középvállalkozások;
27. „kis méretű közepes piaci tőkeértékű vállalatok”: a C(2025) 3500 final bizottsági ajánlás mellékletének 2. cikkében meghatározott vállalkozások;

28. „egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek”: olyan űrágazati szereplők, amelyek kisvállalkozások, illetve kutatási vagy oktatási intézmények, és amelyek a 10. cikk (3) bekezdésében és a 15. cikk (2) bekezdésében említett egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazzák;
29. „hordozórakéta”: az űrszegmens részét képező rendszer, amely arra szolgál, hogy egy vagy több űrobjektumot a világűrbe szállítson;
30. „hordozórakéta orbitális fokozata”: a hordozórakéta olyan komplett eleme, amely arra szolgál, hogy meghatározott tolóerőt generáljon a hordozórakéta működésének célzott szakaszában, és elérje a pályát;
31. „felbocsátási szolgáltatás”: űrobjektum pályára állítására irányuló szolgáltatás, beleértve a felbocsátási kísérleteket is;
32. „felbocsátóállomás”: a Földön található olyan hely, amely az űrinfrastruktúra földi szegmensének részét képezi, és ahonnan az űrobjektum felbocsátására sor kerül;
33. „nagy érdeklődésre számot tartó események”: magas kockázattal járó, szoros megközelítések, amelyek esetében az űrágazati szereplőnek összeütközés-elkerülő manővereket kell végrehajtania;
34. „névleges művelet”: a tervezett feladatok végrehajtása vagy olyan működés, amelyre az űreszközt vagy a hordozórakéta orbitális fokozatát tervezték;
35. „szoros találkozási adatokat tartalmazó üzenetek”: két űrobjektum közötti szoros találkozásra vonatkozó információ;
36. „ütközésselhárítás”: összeütközés-elkerülő manőverek végrehajtása a világűrben történő ütközés kockázatának csökkentése érdekében;
37. „delta V”: egy adott pálya vagy repülési útvonal eléréséhez szükséges sebességnövekedés;
38. „érdeklődésre számot tartó objektum”: bármely olyan helyzetben lévő objektum, amely hatással lehet a többi űrobjektumra vagy a földi helyzetre;
39. „visszatérés”: űrobjektum végleges visszatérése a Föld légkörébe;
40. „ártalmatlanítás”: az űreszköz vagy a hordozórakéta orbitális fokozata révén – a kiszolgáló űreszköz támogatásával vagy anélkül – végzett tevékenységek összessége, amelyek célja a véletlen fragmentáció kockázatának tartós csökkentése és a keringési pályák hosszú távú kiürítésének elérése;
41. „ártalmatlanítási szakasz”: az űreszköz vagy hordozórakéta orbitális fokozata űrbeli küldetésének vége és az életciklus vége között eltelt idő;
42. „életciklus vége”: az a pillanat, amikor az űreszköz vagy a hordozórakéta orbitális fokozata tartósan leáll – névlegesen az ártalmatlanítási szakasz befejezésekor –, az űreszköz visszatér a Föld légkörébe, vagy az űrágazati szereplő már nem képes irányítani azt;
43. „küldetés vége”: az a szakasz, amikor az űreszköz vagy a hordozórakéta orbitális fokozata – az ártalmatlanítás kivételével – befejezi azokat a feladatokat, amelyekre tervezték, meghibásodás következtében működésképtelenné válik, vagy önkéntes döntés következtében véglegesen leáll;

44. „passziválás”: a tárolt energia valamennyi fedélzeti forrásának olyan tartós kimerítése, visszafordíthatatlan inaktíválása vagy biztonságossá tétele, amely véletlen fragmentációt okozhat;
45. „űrszemét”: minden olyan, a Föld és a Hold körül keringő, illetve a Föld légkörébe vagy a Hold exoszférájába visszatérő űrobjektum, beleértve az űreszközöket és azok darabjait és elemeit is, amely működésképtelen vagy már nem szolgál konkrét célt, ideértve a rakéták és a műholdak részeit és a nem működő műholdakat is;
46. „hálózati és információs rendszer”: az [\(EU\) 2022/2555 irányelv 6. cikkének 1. pontjában](#) meghatározott hálózati és információs rendszer;
47. „hálózati és információs rendszerek biztonsága”: az [\(EU\) 2022/2555 irányelv 6. cikkének 2. pontjában](#) meghatározott hálózati és információs rendszerek biztonsága;
48. „kritikus infrastruktúra”: az (EU) 2022/2557 irányelv 2. cikkének 4. pontjában meghatározott kritikus infrastruktúra;
49. „küldetésirányító központ”: a földi szegmensnek az űrbeli küldetés végrehajtásának ellenőrzésére és megfigyelésére szolgáló eleme;
50. „műholdirányító központ”: a földi szegmensnek a műholdplatform-konfiguráció ellenőrzésére szolgáló eleme;
51. „hatékony műszaki ellenőrzés”: az űrágazati szereplő arra vonatkozó biztosítéka, hogy az űrobjektum csak engedélyezett források által továbbított parancsokat hajt végre, és hogy ezen parancsok végrehajtására a megfelelő sorrendben és a tervezett időpontban kerül sor;
52. „telemetria/távvezérlés”: olyan kapcsolatok, amelyek a távmérést az űrszegmensből a földi szegmensbe továbbítják, valamint olyan kapcsolatok, amelyek a távvezérlést a földi szegmensből az űrszegmensbe küldik;
53. „reziliencia”: a biztonsági események megelőzésére, az azokkal szembeni védelemre, az azokra való reagálásra és az azokkal szembeni ellenállásra, azok enyhítésére, azok csillapítására, az azokhoz való alkalmazkodásra és az azt követő helyreállításra való képesség;
54. „kiberfenyegetés”: az [\(EU\) 2019/881 rendelet 2. cikkének 8. pontjában](#) meghatározottak szerinti kiberfenyegetés;
55. „jelentős kiberfenyegetés”: az [\(EU\) 2022/2555 irányelv 6. cikkének 11. pontjában](#) meghatározott jelentős kiberfenyegetés;
56. „biztonsági esemény”: a következők bármelyikét veszélyeztető esemény:
- a) a tárolt, továbbított vagy feldolgozott adatok, illetve a hálózati és információs rendszerek által kínált vagy azokon keresztül elérhető szolgáltatások rendelkezésre állása, hitelessége, sértetlensége vagy bizalmas jellege, vagy
 - b) az űrinfrastruktúra és az űrágazati szereplők eszközeinek fizikai biztonsága;
57. „biztonsági esemény kezelése”: az [\(EU\) 2022/2555 irányelv 6. cikkének 8. pontjában](#) meghatározott eseménykezelés;

58. „a környezeti lábnyom további hatáskategóriái”: a környezeti lábnyommal kapcsolatos hatáskategóriákon kívül eső környezeti információk azon kategóriái, amelyeket a termék környezeti lábnyomának eredményeivel együtt számítottak ki és közölnek;
59. „összesített adatkészlet”: több egységfolyamatból vagy életciklusszakaszból álló életciklusleltár (LCI), amelyhez a bemeneti és kimeneti adatokat csak összesített szinten, horizontálisan vagy vertikálisan adják meg;
60. „környezeti fenntarthatóság”: a Föld természetes környezetének tartós megőrzésére és védelmére való képesség a jelenlegi igényeknek megfelelő alkalmas gyakorlatok és politikák révén, az erőforrások jövőbeli rendelkezésre állásának veszélyeztetése nélkül;
61. „lebontás”: az összesített adatkészlet kisebb horizontális vagy vertikális egységfolyamat-adatkészletekre való bontásának folyamata;
62. „származtatott adatkészlet”: két vagy több adatkészlet matematikai műveletek révén történő kombinálásával, vagy legalább egy adatkészlet jelentős kiegészítő információkkal vagy egyéb adatkészletekkel való kombinálásával nyert adatkészlet;
63. „űrbeli műveletek és szolgáltatások”: az űrben (a keringési pályán és a világűrben) végzett tevékenységek, amelyek célja, hogy az űrszegmens eszközein szolgáltatásokat nyújtsanak, és amelyek magukban foglalják a következő feladatok ellátását: ellenőrzés, találkozás, dokkolás, javítás, üzemanyag-feltöltés, újrakonfigurálás, gyártás, összeszerelés és szétszerelés, újrafelhasználás, újrafeldolgozás, eltávolítás és a működő, nem működő és hibás objektumok (űrszemét) szállítása az űrben nagy fokú autonómiával rendelkező kiszolgáló űreszközzel, beleértve a platformokat vagy a nagyobb struktúrákat is;
64. „űrbeli műveletek és szolgáltatások végrehajtása”: egy vagy több űrobjektumot érintő, űrbeli műveletekhez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó, tervezett feladatok végrehajtása;
65. „űrbeli műveletek és szolgáltatások kiszolgáló űreszköze”: kifejezetten meghatározott űrbeli műveletekre és szolgáltatásokra tervezett űreszköz;
66. „kliens űreszköz”: űrbeli műveleteket és szolgáltatásokat fogadó űreszköz;
67. „illetékes hatóság”: a 28. cikkkel összhangban illetékes hatóságként létrehozott vagy kijelölt hatóság;
68. „űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület”: valamely tagállamban létrehozott műszaki testület, amely technikai értékelést végez az e rendelet hatálya alá tartozó, a biztonsággal, a rezilienciával és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos kérdések tekintetében, és amelyet e rendeletnek megfelelően bejelentettek a Bizottságnak;
69. „technikai értékelés”: olyan eljárás, amely igazolja, hogy az űrszolgáltatók teljesítik az e rendeletben meghatározott műszaki követelményeket;
70. „szabvány”: az [1025/2012/EU rendelet 2. cikke 1. pontjában](#) meghatározott szabvány;

71. „egységes előírások”: a szabványtól eltérő műszaki követelmények, amelyek lehetővé teszik az e-tanúsítványra, valamint a fény- és rádiószennyezésre vonatkozó követelményeknek való megfelelést;
72. „forgalom”: a vállalkozás által a [139/2004/EK tanácsi rendelet 5. cikkének \(1\) bekezdésének](#) értelmében vett összeg;
73. „uniós úrcímke”: az [\(EU\) 2021/696 rendelet 1. cikkével](#) létrehozott az Európai Unió Úrprogramügynöksége (a továbbiakban: Ügynökség) által kiadott dokumentum, amely tanúsítja, hogy az adott űrobjektumot értékelésnek vetették alá az uniós úrcímkézési rendszerben meghatározott konkrét biztonsági, reziliencia- vagy környezeti fenntarthatósági követelményeknek való megfelelés szempontjából;
74. „uniós úrcímkézési rendszer”: uniós szinten létrehozott szabályok, műszaki követelmények, szabványok és eljárások átfogó rendszere, amely a termékek, eljárások és szolgáltatások megfelelőségének ellenőrzésére vonatkozik, beleértve a biztonsággal, a rezilienciával vagy a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos kérdésekkel kapcsolatban végzett tesztelési és ellenőrzési tevékenységeket is;
75. „kritikus tervezési felülvizsgálat”: a tervezési, gyártási és fejlesztési folyamat azon szakasza, amely meghatározza, hogy a rendszerek és alrendszerek tervezése és konfigurációja megfelel-e az űrbeli küldetés valamennyi meghatározott követelményének a teljesítmény, a kompatibilitás, a termékleírások, a kockázatértékelés, az előzetes tesztelési tervezés, az előkészítő műveletek megfelelősége és az igazoló dokumentumok rendelkezésre bocsátása tekintetében, lehetővé téve a rendszer megvalósítását és integrációját.

II. cím

AZ ŰRTEVÉKENYSÉGEK ENGEDÉLYEZÉSE ÉS NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELE

I. fejezet

AZ UNIÓS ŰRÁGAZATI SZEREPLŐK ENGEDÉLYEZÉSE

6. cikk

Űrtevékenységek végzésére vonatkozó engedély

- (1) Az uniós űrágazati szereplők csak akkor nyújthatnak világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat, ha valamely tagállamban engedélyt kaptak olyan űrtevékenységek végzésére, amelyek bizonyítják, hogy az érintett űrágazati szereplő kategóriájától függően megfelelnek a IV. cím I–V. fejezetében meghatározott követelményeknek.
- (2) A tagállamok a IV. cím I–V. fejezetében megállapított követelmények tekintetében elismerik a másik tagállam által kiadott engedélyeket.
- (3) Az engedélyt annak a tagállamnak az illetékes hatósága adja ki, amelyben a kérelmező letelepedett, vagy adott esetben annak a tagállamnak az illetékes hatósága,

ahol a kérelmező működtetést tervez, illetve ahol a kérelmező a letelepedés helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban tervez működtetést vagy felbocsátást.

E tagállamok illetékes hatóságai biztosítják a koordinációt saját engedélyezési eljárásaik megkönnyítése érdekében.

- (4) Az engedély kiadása céljából az illetékes hatóság a 8. cikkel összhangban elvégzett technikai értékelések során figyelembe veszi az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület által kiadott véleményt.
- (5) A harmadik országbeli ürágazati szereplő vagy nemzetközi szervezet által nyújtott világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat igénybe venni kívánó uniós ürágazati szereplőknek az engedély iránti kérelmükben igazolniuk kell az érintett illetékes hatóságok felé, hogy a 17. cikkel, illetve a 18. cikkel összhangban az adott harmadik országbeli ürágazati szereplő vagy nemzetközi szervezet bekerült az URSO nyilvántartásába.

Amennyiben az URSO-ban történő nyilvántartásba vételi eljárás még nem fejeződött be, az uniós ürágazati szereplő szorosan együttműködik a harmadik országbeli ürágazati szereplővel vagy nemzetközi szervezettel, az érintett illetékes hatósággal és az Ügynökséggel, többek között a nyilvántartásba vételi eljárás státuszának frissítéseit kérve.

Az Ügynökség haladéktalanul rendelkezésre bocsátja ezeket a frissítéseket, elkerülve ezzel az uniós ürágazati szereplő engedélyezési eljárásának szükségtelen késedelmét.

- (6) Amennyiben a harmadik országbeli ürágazati szereplő vagy nemzetközi szervezet számára az ürszolgáltatás nyújtásának szükségessége az engedély kiadása után merül fel – például űrbeli műveletek és szolgáltatások esetében –, az uniós ürágazati szereplőnek erről haladéktalanul tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot, és rendelkezésére kell bocsátania az adott harmadik országbeli ürágazati szereplő vagy nemzetközi szervezet URSO-ban való nyilvántartásba vételének igazolását.

7. cikk

Engedélyezési eljárás

- (1) A kérelmezőnek engedélyt kell kérnie a 6. cikk (3) bekezdésében említett illetékes hatóságtól.
- (2) Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell a IV. cím I–V. fejezetében meghatározott követelményeknek való megfelelés igazolásához szükséges valamennyi dokumentációt és alátámasztó bizonyítékot tartalmazó műszaki dokumentációt.
- (3) Az engedély iránti kérelmében a kérelmező jelzi az illetékes hatóság felé, hogy mely, ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek révén szándékozik végrehajtani a IV. cím I–V. fejezetében meghatározott követelmények technikai értékelését.
- (4) A tagállamok olyan eljárásokat alakítanak ki, amelyek lehetővé teszik az illetékes hatóságok számára, hogy a műszaki dokumentációt a kérelmező által megjelölt ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeknek továbbítsák, vagy hogy a kérelmező közvetlenül az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületekhez forduljon.

- (5) Az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület adott esetben értékeli a IV. cím I–V. fejezetében meghatározott követelmények teljesülését, és a műszaki dokumentáció kézhezvételétől számított 6 hónapon belül véleményt ad ki arról, hogy a tervezett ürtevékenységek adott esetben megfelelnek-e a IV. cím I–V. fejezetében meghatározott követelményeknek.
- Az illetékes hatóságoknak a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük a IV. cím II. fejezete kapcsán az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek által elvégzett technikai értékelést a 8. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében.
- (6) Az illetékes hatóság a kérelem kézhezvételétől számított 12 hónapon belül kiadja az engedélyt vagy elutasítja a kérelmet, és erről tájékoztatja a kérelmezőt.
- A határidőt mindaddig fel kell függeszteni, amíg a kérelmező az illetékes hatóság kérésére teljes körű tájékoztatást nem nyújt.
- (7) Az URSO-ban való nyilvántartásba vétel céljából az illetékes hatóság tájékoztatja az Ügynökséget az összes engedélyezett uniós ürágazati szereplőről és elsődleges ürszolgáltatóról, valamint azokról a harmadik országbeli ürágazati szereplőkről, amelyek számára engedélyezték a területükről történő felbocsátást.

8. cikk

Technikai értékelések

- (1) Az engedélyezési rendszerek létrehozásakor a tagállamok meghatározzák, hogy a technikai értékeléseket az alábbi szereplőknek kell-e elvégezniük:
- a) ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek;
 - b) az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekben különleges technikai szakértelemmel rendelkező nemzetközi szervezetek;
 - c) az Ügynökség;
 - d) az a), b) és c) pontban említett lehetőségek együttesen.
- (2) Azon tagállamok, amelyek igénybe kívánják venni az (1) bekezdés a) pontjában említett rendszert, biztosítják, hogy területükön ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek jöjjenek létre.
- A IV. cím I–V. fejezetének hatálya alá tartozó bármely kérdéssel kapcsolatos technikai értékelések elvégzése céljából a tagállamok a területükön létrehozott, ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeket vesznek igénybe.
- A tagállamok biztosítják, hogy az (EU) 2022/2555 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott illetékes hatóság legyen illetékes a IV. cím II. fejezetének hatálya alá tartozó kérdések technikai értékelésének elvégzésére az uniós ürágazati szereplők tekintetében, kivéve az 5. cikk első bekezdésének 20. pontjában említett eszközök üzemeltetése során.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontjában említett, technikai értékelést végző ürszolgáltatóknak meg kell felelniük a III. cím I. fejezetének 3. szakaszában meghatározott követelményeknek.
- Az (1) bekezdés b) pontjában említett rendszert alkalmazó tagállamok biztosítják az első albekezdésben említett kötelezettség bírósági végrehajtását.

- (4) A tagállamok értesítik a Bizottságot az (1) bekezdés szerinti választásukról, valamint annak bármely módosításáról.

9. cikk

Konstellációk engedélyezése

- (1) Amennyiben az uniós űrágazati szereplő olyan űrbeli küldetést kíván végrehajtani, amely műhold-konstelláció felbocsátásával jár, egységes engedély iránti kérelmet nyújt be az illetékes hatósághoz a műholdfelbocsátásra vagy adott esetben a felbocsátásra és üzemeltetésre vonatkozóan a konstelláció részét képező valamennyi műhold tekintetében, feltéve, hogy az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) az adott űrbeli küldetés keretében felbocsátani tervezett műholdak azonosak, és ugyanazokat a feladatokat azonos módon látják el;
 - b) az összes műhold felbocsátása a tervek szerint ugyanazzal a hordozórakétával és ugyanarról a felbocsátóállomásról történik.

Az uniós űrágazati szereplő biztosítja, hogy a konstelláció részét képező műholdak megfeleljenek a IV. cím I–V. fejezetében meghatározott követelményeknek, és nyilatkozik arról, hogy az első albekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek.

- (2) Amennyiben az (1) bekezdés első albekezdése szerinti kérelem kézhezvételét követően az illetékes hatóság által az adott űrbeli küldetés keretében felbocsátandó egyetlen műhold tekintetében elvégzett értékelés azt mutatja, hogy teljesülnek a IV. cím I–V. fejezetében meghatározott követelmények, az illetékes hatóság a teljes műhold-konstellációra engedélyt ad ki („egységes engedély”).
- (3) Az illetékes hatóságok az egységes engedély kiadásának időpontjától kezdve szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket végezhetnek a konstelláció bármely olyan részén, amelyet nem vetettek alá az egységes engedély alapjául szolgáló előzetes ellenőrzésnek.
- (4) Az illetékes hatóság visszavonja az egységes engedélyt, ha a szűrőpróbaszerű ellenőrzések eredményei azt állapítják meg, hogy a műhold nem felel meg az engedélyezési követelményeknek.
- (5) Amennyiben a (3) bekezdésben említett szűrőpróbaszerű ellenőrzések olyan szempontokat tárnak fel, amelyek ellentétesek az (1) bekezdés második albekezdésében említett nyilatkozattal, de nem minősülnek meg nem felelésnek, és az illetékes hatóság értékelése – figyelembe véve az uniós űrágazati szereplő által adott magyarázatokat – nem tár fel jelentős kockázatot az adott űrbeli küldetésre nézve, az illetékes hatóság szankciót szabhat ki.
- (6) Az illetékes hatóságok az új generációs műholdak első sorozatának felbocsátásakor felülvizsgálják a műhold-konstellációk felbocsátására vonatkozó engedélyeket.

10. cikk

Egyszerűsített rendszerek

- (1) A 6. cikk (1) bekezdésében említett engedélyezési feltételeket a (2), (3) és (4) bekezdésben említett uniós űrágazati szereplők esetében az e bekezdésekben előírtak szerint ki kell igazítani.

- (2) Azon űrágazati szereplőknek, amelyek kutatási vagy oktatási intézmények, vagy kutatási célú űrbeli küldetéseket végeznek, meg kell felelniük a IV. cím I. fejezetének 2. szakaszában foglalt, a 62. cikkben meghatározott követelményeknek.
- (3) Az egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezeteknek a IV. cím II. fejezete tekintetében csak a kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében kell megfelelniük a 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében foglalt rendelkezéseknek.
- (4) Amennyiben azok az űrágazati szereplők, amelyek kisvállalkozások, illetve kutatási vagy oktatási intézmények, amelyek keringési pályán történő demonstrációs és ellenőrző (IOD/IOV) űrbeli küldetéseket hajtanak végre, a IV. cím III. fejezetével összefüggésben mentesülnek a 96. cikk (2) bekezdésében említett kötelezettség alól.

II. fejezet

AZ UNIÓS TULAJDONBAN LÉVŐ ESZKÖZÖKET ÜZEMELTETŐ UNIÓS ŰRÁGAZATI SZEREPLŐK ENGEDÉLYEZÉSE

11. cikk

Engedély iránti kérelem

- (1) Az uniós tulajdonban lévő eszközökkel kapcsolatos űrtevékenységek végrehajtása esetén a Bizottság felhatalmazza az uniós program megfelelő komponensének végrehajtásával vagy működtetésével megbízott szervezetet.

Az első albekezdésben említett engedélynek az Ügynökség által a IV. cím I., II., III., IV. és V. fejezetében meghatározott követelményeknek a kérelmező általi teljesítésére vonatkozóan elvégzett technikai értékelésen kell alapulnia.

- (2) Az uniós program komponensének konkrét irányításától függően a kérelmező szervezet az Ügynökség és a Bizottság rendelkezésére bocsát minden olyan technikai részletet és magyarázatot, amely igazolja a IV. cím I., II., III., IV. és V. fejezetében meghatározott követelményeknek való megfelelést.

- (3) Az Ügynökség a szervezet engedély iránti kérelmének kézhezvételétől számított 30 munkanapon belül értékeli, hogy a kérelmet hiánytalanul nyújtották-e be.

Amennyiben az engedély iránti kérelem nem hiánytalan, vagy további pontosításra van szükség, az Ügynökség határidőt állapít meg, amelyen belül a kérelmező szervezetnek szükség esetén rendelkezésre kell bocsátania a további információkat, vagy pontosítania kell azokat.

Miután az Ügynökség megállapította a kérelem hiánytalanságát, erről értesíti a kérelmezőt.

12. cikk

Az Ügynökség által végzett vizsgálat

- (1) A 11. cikk (3) bekezdésének harmadik albekezdésében említett értesítés időpontjától számított 6 hónapon belül az Ügynökség a 43. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében megvizsgálja az engedély iránti kérelmet, és értékeli, hogy a kérelmező:
- a) rendelkezik-e az ürtevékenységek végzéséhez szükséges megbízhatósággal, képességgel és szakértelemmel;
 - b) biztosítja-e az e rendeletben meghatározott követelményeknek és adott esetben az űrbeli küldetés végrehajtásához szükséges egyedi követelményeknek való megfelelést az (EU) 2021/696 rendeletben vagy az (EU) 2023/588 rendeletben említett űrprogram keretében, amelyre vonatkozóan engedély iránti kérelmet nyújtanak be;
 - c) nem veszélyezteti-e a közrendet, a személyek és a vagyon biztonságát, valamint a közegészséget az Unióban.

Az Ügynökség teljes körű indokolással ellátott határozatot fogad el, amelyben a 43. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a megfelelés értékelése céljából elvégzett technikai értékelés alapján javasolja a Bizottságnak az engedély kiadását vagy elutasítását.

Az Ügynökség a döntéséről haladéktalanul értesíti a Bizottságot.

- (2) Az Ügynökség (1) bekezdés második albekezdésében említett határozatának kézhezvételétől számított 30 munkanapon belül a Bizottság határozatot hoz az engedély megadásáról vagy elutasításáról, és erről haladéktalanul értesíti a kérelmezőt. A határozat a kérelmező értesítésekor lép hatályba.

A Bizottság csak akkor ad ki engedélyt, ha a kérelmező megfelel az (1) bekezdés első albekezdésében említett követelményeknek.

- (3) Az Ügynökség haladéktalanul nyilvántartásba veszi az URSO-ban az e fejezettel összhangban engedélyezett uniós űrágazati szereplőket.

13. cikk

Az engedély felfüggesztése vagy visszavonása

- (1) Az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós űrágazati szereplő haladéktalanul jelentést tesz az Ügynökségnek:
- a) minden olyan előre nem látható eseményről, amely szükségessé teheti az engedély módosítását;
 - b) tevékenységének tervezett vagy küszöbön álló megszüntetéséről.
- (2) Az Ügynökség javasolja a Bizottságnak, hogy adott esetben függeszse fel vagy vonja vissza az engedélyt, amennyiben az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós űrágazati szereplő:
- a) hamis állításokkal vagy más szabálytalan eszközzel szerezte meg az engedélyt;
 - b) már nem felel meg azoknak a feltételeknek, amelyek mellett az engedélyt kiadták, és nem hozta meg a Bizottság által kért korrekciós intézkedéseket.
- (3) A Bizottság legkésőbb az Ügynökség (2) bekezdés első albekezdésében említett javaslatának kézhezvételétől számított két hónapon belül határozatot hoz a javasolt felfüggesztésről vagy visszavonásról.

A Bizottság haladéktalanul értesíti határozatáról az uniós tulajdonban lévő eszközöket működtető, érintett uniós űrágazati szereplőt és az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós űrágazati szereplő letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságát.

III. fejezet

HARMADIK ORSZÁGOK ÉS NEMZETKÖZI SZERVEZETEK ŰRSZOLGÁLTATÓI

14. cikk

Űrtechnológián alapuló adatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtása harmadik országbeli űrágazati szereplők és nemzetközi szervezetek által

- (1) A 17. cikkel összhangban az űrobjektumok uniós nyilvántartásába bejegyzett és a 25. cikk (1) bekezdésében említett e-tanúsítvánnyal rendelkező harmadik országbeli űrágazati szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtsanak az uniós űrágazati szereplők számára, valamint az uniós tulajdonban lévő eszközökkel és az 5. cikk első bekezdésének 21. pontjában említett eszközökkel kapcsolatban.
- (2) Annak érdekében, hogy a nemzetközi szervezetek szerződéseik értelmében űradatokat vagy adott esetben világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtsanak az Unióban, a 107., illetve a 108. cikkben említett megállapodásokat kell alkalmazni.

Az Unióban űradatokat vagy űrszolgáltatásokat nyújtó nemzetközi szervezeteket az első albekezdés alapján nyilvántartásba kell venni az URSO-ban, és a 25. cikk (1) bekezdésében említett e-tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.
- (3) A (2) bekezdés nem alkalmazandó, ha egy nemzetközi szervezet csak a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti technikai értékelési tevékenységeket végez.

15. cikk

A harmadik országbeli űrágazati szereplőkre alkalmazandó szabályok

- (1) A harmadik országbeli űreszköz-üzemeltetőkre a 62., 66., 67., 69–73., 75–92. és 96–100. cikkben meghatározott, az uniós űreszköz-üzemeltetőkre érvényes követelmények vonatkoznak.

Ezen túlmenően a harmadik országbeli űreszköz-üzemeltetők:

- a) igénybe veszik egy nyilvános vagy kereskedelmi ütközésselhárító űrszolgáltató szolgáltatásait;
- b) biztosítják, hogy az a) pontban említett ütközésselhárító űrszolgáltató rendelkezzen az ütközésselhárítás értékeléséhez szükséges technikai eszközökkel, és megfeleljen a IV. melléklet 1. pontjában meghatározott követelményeknek;
- c) az URSO-ban való nyilvántartásba vétel iránti kérelemben tájékoztatják az Ügynökséget az a) pontban említett ütközésselhárító űrszolgáltató nevééről és adatairól.

Az Ügynökség a c) pontban említett információkat felveszi a 67. cikk (1) bekezdésében említett uniós kapcsolattartási lista adatbázisába.

- (2) A harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltatókra és a harmadik országbeli felbocsátóállomás-üzemeltetőkre a 61., a 75–92. és a 96–100. cikkben meghatározott uniós felbocsátást végző szolgáltatókra és felbocsátóállomás-üzemeltetőkre érvényes követelmények vonatkoznak.
- (3) A harmadik országbeli ISOS-szolgáltatókra a 101. cikkben meghatározott, az uniós ISOS-szolgáltatókra érvényes követelmények vonatkoznak.
- (4) A harmadik országbeli ütközésselhárító úrszolgáltatókra a 102. és 103. cikkben meghatározott, az uniós ütközésselhárító úrszolgáltatókra vonatkozó követelmények vonatkoznak.

16. cikk

Az egyenértékű joghatóságok harmadik országbeli úrágazati szereplőire vonatkozó szabályok

Azokról a harmadik országbeli úrágazati szereplőkről, amelyek olyan harmadik országban telepedtek le, amelyre vonatkozóan a Bizottság a 105. cikkel összhangban egyenértékűségi határozatot fogadott el, vélelmezni kell, hogy megfelelnek a 15. cikkben meghatározott követelményeknek.

17. cikk

Harmadik országbeli úrszolgáltatók nyilvántartásba vétele

- (1) A Bizottságnak a nyilvántartásba vételt engedélyező, az (5) bekezdés szerinti határozata alapján az Ügynökség nyilvántartásba veszi az URSO-ban azokat a harmadik országbeli úrágazati szereplőket, amelyek igazolják, hogy a 16. vagy a 15. cikkben meghatározottak szerint megfelelnek a IV. cím követelményeinek.
- (2) Amennyiben a 19. cikkel összhangban eltérést engedélyeztek, a harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltatókat a Bizottság határozata alapján nyilvántartásba kell venni az URSO-ban anélkül, hogy megfelelnek a 15. cikkben meghatározott egy vagy több feltételnek.

Amennyiben egy tagállam eltérést kérelmez annak érdekében, hogy lehetővé tegye egy uniós úrágazati szereplő számára a harmadik országbeli úrágazati szereplővel együtt történő felbocsátást, az adott harmadik országbeli úrágazati szereplőnek bizonyítékot kell szolgáltatnia az Ügynökség számára e kérelemről.

- (3) Az URSO-ban való (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba vételhez a harmadik országbeli úrágazati szereplőnek kérelmet kell benyújtania az Ügynökséghez. A kérelemnek tartalmaznia kell az (1) bekezdésben említett megfelelés igazolásához szükséges valamennyi bizonyítékot.

Az Ügynökség a kérelmezők által a nyilvántartásba vételi eljárás során benyújtott valamennyi bizonyítékot megőrzi.

- (4) Az Ügynökség értékeli a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet, és előzetes értékelésének eredményéről értesíti a harmadik országbeli úrágazati szereplőt. Az Ügynökség lehetővé teszi a harmadik országbeli úrágazati szereplő számára, hogy indokolással ellátott nyilatkozatot nyújtson be, és további magyarázatot vagy bizonyítékot szolgáltatson.

- (5) Az Ügynökség legkésőbb a (3) bekezdés első albekezdésében említett kérelem kézhezvételétől számított 5 hónapon belül javaslatot tesz a Bizottságnak arra, hogy hozzon határozatot a harmadik országbeli úragazati szereplőnek az URSO-ban való nyilvántartásba vételének jóváhagyásáról vagy elutasításáról.
- (6) A Bizottság az Ügynökség (5) bekezdésben említett javaslata alapján határozatot hoz, és erről értesíti a harmadik országbeli úragazati szereplőt és az Ügynökséget.
- (7) Amennyiben a 16. cikk alkalmazandó, az Ügynökség a következők alapján végzi a nyilvántartásba vételt:
- a) a harmadik országbeli úragazati szereplő engedéllyel rendelkezik egy harmadik országban, és ott folyamatos felügyelet alatt áll;
 - b) a Bizottság a 105. cikk alapján egyenértékűségi határozatot fogadott el.
- (8) Amennyiben a 19. cikkel összhangban eltérés iránti kérelmet nyújtottak be, az Ügynökség azt követően kezdi meg a harmadik országbeli úragazati szereplő URSO-ban való nyilvántartásba vételét, hogy a Bizottság a 19. cikk (5) bekezdésének első albekezdésével összhangban elfogadta a határozatát.

18. cikk

A nemzetközi szervezetek nyilvántartásba vétele

- (1) Amennyiben a 107. vagy 108. cikkben meghatározott feltételek teljesülnek, az Ügynökség nyilvántartásba veszi a nemzetközi szervezeteket az URSO-ban.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a 17. cikk (3), (4), (5), (7) és (8) bekezdése, valamint a 19., 21. és 22. cikk megfelelően alkalmazandó.

19. cikk

Eltérések

- (1) A tagállamok olyan határozat elfogadását kérhetik a Bizottságtól, amely lehetővé teszi az Ügynökség számára, hogy nyilvántartásba vegye a 15. cikk (2) bekezdésében említett egy vagy több feltételt nem teljesítő, harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltatót, amennyiben a (2) bekezdésben említett közérdekre vonatkozó feltételek teljesülnek.
- A tagállamok a (3) bekezdés első albekezdésével összhangban kérelmet nyújtanak be.
- Az uniós tulajdonban lévő eszközök esetében a Bizottság saját kezdeményezésére értékeli, hogy a (2) bekezdésben említett közérdekre vonatkozó feltétel teljesül-e.
- (2) A felbocsátási szolgáltatások tekintetében a tagállamoknak igazolniuk kell, hogy a harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltató által nyújtott felbocsátási szolgáltatások megkönnyítik a világűrhez való hozzáférést és annak használatát, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) az Unióban nem létezik könnyen elérhető helyettesítő vagy reális alternatíva az adott harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltató által nyújtott felbocsátási szolgáltatások helyett;

- b) az adott harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltató által nyújtott felbocsátási szolgáltatások előmozdítják az Unió vagy a tagállamok számára stratégiai fontosságú technológiai képességeket.
- (3) Az (1) bekezdés második albekezdésében említett kérelem:
- a) azonosítja azt a harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltatót, amelyre vonatkozóan eltérést kérnek;
- b) világosan, egyértelműen és kimerítően megállapítja a 15. cikk (2) bekezdésében meghatározott valamennyi követelményt, amelyekre vonatkozóan eltérést kérnek;
- c) felvázolja az érintett űrbeli küldetéssel kapcsolatos szükséges technikai részleteket;
- d) benyújtja a szükséges bizonyítékokat az egyéb követelmények teljesülésének igazolására.

A harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltatóra vonatkozó kérelemnek lehetőség szerint alternatív kockázatcsökkentő intézkedéseket kell javasolnia annak érdekében, hogy a 15. cikk (2) bekezdésében említett követelmények által elérni kívánt, eltérés iránti kérelem tárgyát képező célkitűzések (legalább részben) megvalósuljanak.

- (4) A (3) bekezdésben említett kérelem kézhezvételét követően a Bizottság továbbítja azt az Ügynökségnek. Az Ügynökség egy hónapon belül technikai értékelést ad ki a 15. cikkben meghatározott, az eltérés iránti kérelem tárgyát nem képező követelményeknek való megfelelésről.
- (5) Az Ügynökség által a (4) bekezdés szerint kiadott technikai értékelés kézhezvételétől számított két hónapon belül a Bizottság e technikai értékelés alapján vagy olyan határozatot fogad el, amelyben eltérést engedélyez az adott harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltató számára, amennyiben arra a következtetésre jut, hogy a (2) bekezdésben említett közérdekre vonatkozó feltétel teljesül, vagy az ilyen eltérés megadásának elutasításáról szóló határozatot, amennyiben megállapítja, hogy a közérdekre vonatkozó feltétel nem teljesül.

Ezeket a határozatokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében végrehajtási jogi aktusként kell elfogadni.

- (6) Amennyiben a Bizottság az (5) bekezdés első albekezdése alapján eltérést engedélyez egy harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltató számára, ezzel párhuzamosan az adott harmadik országbeli felbocsátást végző szolgáltató felbocsátási szolgáltatásait igénybe vevő uniós űrágazati szereplő számára is engedélyezi az eltérést.

20. cikk

Harmadik országbeli közjogi szervezetek

- (1) Valamely harmadik országbeli közjogi szervezet arra irányuló kérésére, hogy engedélyezzék világűrrel kapcsolatos szolgáltatások vagy űradatok nyújtását az Unióban, vagy a (2) bekezdésben említettek szerint valamely tagállam kérésére a Bizottság az Ügynökséggel karöltve először értékeli, hogy az adott harmadik országbeli közjogi szervezet kormányzati szervnek minősül-e, illetve katonai

rendszernek minősülő úrinfrastruktúra eszközeit üzemelteti vagy birtokolja-e, beleértve a polgári felhasználást is.

A Bizottságot támogató technikai segítségnyújtás során az Ügynökség feltérképezi az adott harmadik országbeli közjogi szervezet által nyújtott valamennyi releváns tevékenységet és szolgáltatást, és azonosítja az úrinfrastruktúra azon releváns eszközeit, amelyeket az ilyen harmadik országbeli közjogi szervezet üzemeltet vagy birtokol.

- (2) A tagállamok felkérhetik a Bizottságot, hogy engedélyezze egy harmadik országbeli közjogi szervezet számára, hogy úrszolgáltatásokat vagy úradatokat nyújtson az Unióban.

Kérelmük alátámasztására a tagállamok jelezhetik, hogy egy vagy több tagállamban közérdek fűződik ahhoz, hogy az adott harmadik országbeli közjogi szervezet által biztosított, úradatokhoz vagy úrszolgáltatásokhoz való folyamatos és akadálytalan hozzáférést megszerezzék vagy adott esetben megőrizzék, és bizonyíthatják, hogy az ilyen hozzáférés elvesztése uniós vagy tagállami szinten milyen következményekkel jár az érintett piacokra nézve.

- (3) A Bizottság saját kezdeményezésére elvégezheti az (1) bekezdésben említett értékelést.

- (4) Amennyiben az (1) bekezdésben említett értékelés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az Uniót vagy a tagállamokat érintő biztonsági kockázatok nem állnak fenn, a Bizottság határozatot fogadhat el, amely lehetővé teszi az érintett harmadik országbeli közjogi szervezet számára, hogy világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat vagy úradatokat nyújtson az Unióban.

Az első albekezdésben említett határozat addig az időpontig alkalmazandó, amikor az érintett harmadik országgal kötött nemzetközi megállapodás hatályba lép, amely meghatározza a harmadik országbeli közjogi szervezetek számára a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások vagy úradatok Unión belüli nyújtására vonatkozó feltételeket, vagy addig az időpontig, amikor a Bizottság az adott harmadik ország tekintetében egyenértékűségi határozatot fogad el, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont.

Az Ügynökség a Bizottság által az első albekezdés szerint hozott határozat alapján haladéktalanul nyilvántartásba veszi az URSO-ban az érintett harmadik országbeli közjogi szervezetet.

Az első albekezdésben említett határozatot a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében végrehajtási jogi aktusként kell elfogadni.

21. cikk

Szükséghelyzeti záradék

- (1) Amennyiben egy tagállamban szükséghelyzet vagy válság következik be, vagy egy biztonsági esemény vagy támadás több tagállamot vagy uniós intézményt érintő zavart okoz, a Bizottság saját kezdeményezésére vagy az érintett tagállam kérésére a lehető leghamarabb értékelést végez.

Ezen értékelés alapján a Bizottság a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban engedélyezheti az URSO-ban

nyilvántartásba nem vett világűrrel kapcsolatos szolgáltatások számára az űradatok vagy űrszolgáltatások használatát.

- (2) Az (1) bekezdésben említett határozatot a lehető leghamarabb és az adott szükséghelyzet, válság vagy zavar súlyosságától, időtartamától és hatásaitól függően a 182/2011/EU rendelet 8. cikkében említett eljárásnak megfelelően meg kell erősíteni, vissza kell vonni vagy meg kell hosszabbítani.

22. cikk

A nyilvántartásba vétel felfüggesztése vagy visszavonása

- (1) Az Ügynökség javaslatot tesz a Bizottságnak a harmadik országbeli űrágazati szereplő URSO-ban való nyilvántartásba vételének felfüggesztésére vagy visszavonására, amennyiben:

- a) dokumentált bizonyítékok alapján az Ügynökség megállapítja, hogy a harmadik országbeli űrágazati szereplő adott esetben már nem felel meg a 16. vagy a 15. cikkben meghatározott egy vagy több követelménynek, és nem tudja alkalmazni a követelményeknek való folyamatos megfelelés biztosításához szükséges korrekciós intézkedéseket;
- b) az érintett harmadik országbeli felügyeleti hatóság felfüggesztette vagy visszavonta az érintett űrszolgáltatónak adott működési vagy felbocsátási engedélyt.

- (2) Mielőtt javaslatot nyújtana be a Bizottsághoz a nyilvántartásba vételnek az (1) bekezdés a) pontjában említett indokok alapján történő felfüggesztésére vagy visszavonására, az Ügynökség párbeszédet folytat az érintett harmadik országbeli űrágazati szereplővel a meg nem felelés okairól, körülményeiről, hatóköréről és súlyosságáról, valamint azokról a jogorvoslatokról és határidőkről, amelyekre az adott harmadik országbeli űrágazati szereplőnek szüksége van a megfelelés biztosításához, kellő figyelmet fordítva a technikai kiigazítás szükségességére.

E párbeszéd során az Ügynökség lehetőséget biztosít az érintett harmadik országbeli űrágazati szereplőnek arra, hogy észrevételeket nyújtson be azon indokokkal kapcsolatban, amelyek alapján az Ügynökség a javaslatát elfogadni szándékozik, szolgáljon magyarázattal, és nyújtsa be a magyarázatait alátámasztó releváns dokumentumokat és bizonyítékokat – beleértve a műszaki elemzéseket is –, valamint feleljen meg a követelményeknek.

- (3) A Bizottság legkésőbb az (1) bekezdés első albekezdésében említett javaslat kézhezvételétől számított két hónapon belül határozatot hoz.
- (4) Az (1) bekezdés b) pontjában említett esetben és legalább 30 nappal a felfüggesztésről vagy visszavonásról szóló határozat meghozatala előtt a Bizottság tájékoztatja az érintett harmadik országbeli felügyeleti hatóságot az URSO-ban való nyilvántartásba vétel felfüggesztésére vagy visszavonására irányuló szándékáról.
- (5) A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja az illetékes hatóságokat a (2) és (4) bekezdéssel összhangban elfogadandó fellépésekről vagy intézkedésekről.

Az Ügynökség a honlapján és az URSO-portálon közzéteszi a felfüggesztésre vagy visszavonásra vonatkozó információk összefoglalóját.

- (6) Az URSO-ban való nyilvántartásba vétel felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó bizottsági határozat a bizottsági határozatban meghatározott időpontban

lép hatályba. Ezen időpont megállapításakor a Bizottság az Ügynökség javaslata alapján eljárva figyelembe veszi a vonatkozó szerződések kiigazításához esetlegesen szükséges időt.

A szerződések esetlegesen szükséges kiigazításainak összetettségétől függően a nyilvántartásba vétel visszavonásának időpontja nem lehet későbbi, mint a visszavonásról szóló határozat elfogadásának időpontjától számított 16 hónap.

23. cikk

Jogi képviselő az Unióban

- (1) A harmadik országbeli úragazati szereplők írásban kijelölnek egy vagy több jogi személyt az egyik tagállamban arra, hogy az Unióban jogi képviselőként járjon/járjanak el.
- (2) A harmadik országbeli úragazati szereplő megbízza az Unióban működő jogi képviselőt, hogy az illetékes hatóságok, a Bizottság és az Ügynökség a harmadik országbeli úragazati szereplő mellett vagy helyett a harmadik országbeli úragazati szereplőhöz forduljon az e rendeletnek való megfeleléssel kapcsolatos valamennyi kérdésben. Rendelkeznie kell minden olyan hatáskörrel és erőforrással, amely az ilyen hatóságokkal való hatékony és időben történő együttműködés garantálásához szükséges.

IV. fejezet

ÚRTECHNOLÓGIÁN ALAPULÓ ADATOK ÉS VILÁGŰRREL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOK NYÚJTÁSA AZ UNIÓBAN ÉS ELEKTRONIKUS NYOMONKÖVETHETŐSÉG

24. cikk

Űrobjektumok uniós nyilvántartása (URSO)

- (1) Az Ügynökség létrehozza az űrobjektumok uniós nyilvántartását (URSO) a következők nyilvántartásba vétele céljából:
 - a) a 6. cikk (1) bekezdésével összhangban engedélyezett és az illetékes hatóságok által a 7. cikk (7) bekezdésének megfelelően az Ügynökségnek bejelentett uniós úragazati szereplők;
 - b) uniós úragazati szereplők, amelyek az uniós program adott komponensének végrehajtásával vagy működtetésével megbízott szervezetek, a Bizottság számára a 12. cikk (2) bekezdése szerint kiadott engedély alapján;
 - c) harmadik országbeli úragazati szereplők, amelyek tekintetében a 17. cikk (1) bekezdése szerint nyilvántartásba vételről szóló határozatot fogadtak el;
 - d) a 18. cikk (1) bekezdése szerint nyilvántartásba vett nemzetközi szervezetek.
- (2) Az Ügynökség összeállítja, frissíti és az URSO honlapján közzéteszi az (1) bekezdésben említett összes űrszolgáltató összesített jegyzékét.
- (3) Az URSO központosított leltárral és platformmal rendelkezik.

Elektronikus tanúsítvány (e-tanúsítvány)

- (1) Az URSO-ban való nyilvántartásba vétel befejezését követően az Ügynökség elektronikus tanúsítványt (a továbbiakban: e-tanúsítvány) állít ki és bocsát ki az űrszolgáltatók számára, kivéve az ütközésselhárító űrszolgáltatókat.
- (2) Az (1) bekezdésben említett e-tanúsítvány azonosítja az űrtechnológiai adatokat létrehozó vagy a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő űrbeli küldetés(ek)e(t) és űrobjektum(ka)t, és tanúsítja, hogy az ilyen űrobjektumok megfelelnek az e rendeletben meghatározott követelményeknek.
- (3) A 2. cikk (1) bekezdésének a), c) és d) pontjában említett űrszolgáltatók által az Unióban az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtására vonatkozóan kötött szerződésekhez csatolni kell az (1) bekezdésben említett e-tanúsítványt.
- (4) Az uniós űrágazati szereplők tekintetében, a 7. cikk (7) bekezdésének megfelelően az illetékes hatóságok, valamint közvetlenül a harmadik országbeli űrágazati szereplők és a nemzetközi szervezetek továbbítják a következő információkat annak érdekében, hogy az Ügynökség kiállíthassa és kiadhassa az (1) bekezdésben említett e-tanúsítványt:
 - a) az érintett űrszolgáltatóra vonatkozó adatok, például név, fizikai cím, internetcím, tagállam vagy adott esetben a letelepedés és az engedélyezés helye szerinti harmadik ország, továbbá az illetékes hatóság vagy adott esetben az érintett harmadik országbeli felügyeleti hatóság neve és címe;
 - b) a nyújtott világűrrel kapcsolatos szolgáltatások típusára vonatkozó adatok, feltüntetve a tagállamo(ka)t vagy azokat a harmadik országokat, ahol ezeket végzik;
 - c) a működtetett vagy felbocsátott űrobjektumra és az adott űrbeli küldetésre vonatkozó műszaki adatok.
- (5) A 104. cikkben említett szabványok iránti kérelem alkalmazásában az (1) bekezdésben említett e-tanúsítványnak meg kell felelnie a következő követelményeknek:
 - a) az e-tanúsítvány meghatározza, hogy egy adott űradat egyértelműen meghatározott űrbeli küldetés és űrobjektum felhasználásával jön-e létre;
 - b) a megfigyelési adatok esetében az e-tanúsítványnak lehetővé kell tennie a űradatok áramlásának nyomon követését, annak egy adott űrobjektum általi előállításától az adott űradatokat felhasználó első űrszolgáltatásba való beépítésig;
 - c) az e-tanúsítványnak algoritmusokon kell alapulnia, hogy meg lehessen bizonyosodni az űradatok sértetlenségéről a későbbi szolgáltatásokba való beépítésük során.
- (6) Az (1) bekezdésben említett e-tanúsítvány létrehozása céljából az Ügynökség adott esetben technikai segítséget kérhet az illetékes hatóságoktól és az űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületektől az (5) bekezdésben említett elemek bármelyikével kapcsolatban.

26. cikk

Világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és úradatok nyújtása az Unióban

- (1) Amennyiben az úrszolgáltatók – az ütközésselhárító úrszolgáltatók kivételével – első alkalommal nyújtanak úradatokat vagy világűrrel kapcsolatos szolgáltatásokat az Unióban, rendelkezniük kell a 25. cikk (1) bekezdésében említett e-tanúsítvánnyal.
- (2) Az e-tanúsítványt csatolniuk kell az úradatok vagy világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtására vonatkozó szerződéseikhez.

27. cikk

Az úradatok elsődleges szolgáltatóival szemben támasztott követelmények

- (1) Az úradatok elsődleges szolgáltatói csak akkor szolgáltathatnak úradatokat az Unióban, ha az ilyen úradatokat az URSO-ban nyilvántartásba vett ürobjektumok állították elő.
- (2) Amennyiben az úradatok elsődleges szolgáltatói potenciális szabálytalanságokra vonatkozó riasztásokat vagy panaszokat kapnak, figyelmeztetik beszállítóikat, és ezzel párhuzamosan felveszik a kapcsolatot az Ügynökséggel vagy a letelepedési helyük szerinti tagállam illetékes hatóságával.

III. cím

SZABÁLYOZÁSI SZEMPONTOK

I. fejezet

SZABÁLYOZÁS A TAGÁLLAMOKBAN

1. SZAKASZ

ILLETÉKES HATÓSÁGOK

28. cikk

Az illetékes hatóságok kijelölése vagy létrehozása

- (1) Minden tagállam kijelöl vagy létrehoz egy hatóságot, amely illetékes hatósággént jár el, és felelős az uniós űrágazati szereplők engedélyezéséért és felügyeletéért, valamint az úradatok e rendelettel összhangban történő felhasználásának biztosításához szükséges piacfelügyeleti tevékenységekért.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok rendelkezzenek az (1) bekezdésben említett feladatok ellátásához szükséges függetlenséggel, szakértelemmel, pénzügyi és humánerőforrással, működési kapacitással és hatáskörökkel.

29. cikk

Az uniós űrágazati szereplőkkel kapcsolatos felügyeleti feladatok

- (1) Az illetékes hatóságok felügyelik az uniós úragazati szereplők által végzett ürtevékenységeket, és különösen a következő feladatokat látják el:
- a) ellenőrzik az e rendeletben meghatározott követelmények alkalmazását;
 - b) vizsgálatokat folytatnak;
 - c) belső nyilvántartást vezetnek az e rendeletben meghatározott követelmények megsértéséről;
 - d) együttműködnek más tagállamok illetékes hatóságaival annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosítsák a következetességet e rendelet alkalmazása során;
 - e) elősegítik az e rendeletben meghatározott követelményekkel kapcsolatos tudatosságot és tájékozottságot;
 - f) ellenőrzéseket végeznek;
 - g) felkérlik az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületet a 8. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti technikai értékelések elvégzésére;
 - h) a felügyeleti feladatok keretében felülvizsgálják az arányosság elvének az uniós úragazati szereplők általi alkalmazását;
 - i) jelentést tesznek a Bizottságnak az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos fő felügyeleti tevékenységekről.
- (2) A tagállamok biztosítják a nemzeti ürprogramokat végrehajtó uniós úragazati szereplők megfelelő felügyeletét, szem előtt tartva a szerepek szétválasztását és azt, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség.

30. cikk

Felügyeleti hatáskörök

- (1) Az illetékes hatóságok a 29. cikkben említett funkciók és feladatok ellátásához szükséges valamennyi felügyeleti, vizsgálati, korrekciós és szankcionálási hatáskörrel rendelkeznek.
- (2) A IV. cím II. fejezetével kapcsolatos felügyeleti tevékenységek végzése során az illetékes hatóságok biztosítják a koordinációt az (EU) 2022/2555 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt, az említett irányelv felügyeleti feladataiért felelős illetékes hatóságokkal.
- A tagállamok felhatalmazhatják az illetékes hatóságokat arra, hogy az e rendelet IV. címének II. fejezetével kapcsolatos releváns felügyeleti tevékenységeket és feladatokat átruházzák az (EU) 2022/2555 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott illetékes hatóságokra.
- Az (EU) 2022/2555 irányelv szerinti, az első és második albekezdésben említett felügyeleti feladatokat oly módon kell ellátni, hogy teljes mértékben meg lehessen őrizni az (1) bekezdésben említett felügyeleti hatáskörök integritását.
- (3) Az illetékes hatóságok legalább az alábbi vizsgálati hatáskörökkel kell, hogy rendelkezzenek:
- a) az összes szükséges adat és dokumentum átadásának megkövetelése;

- b) helyiségekhez, területekhez és szállítóeszközhöz való hozzáférés, beleértve az adatfeldolgozó berendezéseket és eszközöket is;
 - c) igazolás kérése az e rendeletben meghatározott követelmények végrehajtásáról és az annak alapjául szolgáló bizonyítékokról;
 - d) az ürtévékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület által a 8. cikk szerint elvégzett technikai értékelések felülvizsgálata;
 - e) helyszíni és nem helyszíni ellenőrzések elvégzése, beleértve az egyéb ellenőrzések elvégzését is.
- (4) Amennyiben az illetékes hatóságok ellenőrzéseket végeznek, a vizsgálatok elvégzésére jogosult tisztviselőket fel kell hatalmazni az alábbi feladatokra:
- a) belépés az adott uniós úragazati szereplő helyiségébe, területére és szállítóeszközébe;
 - b) az üzleti könyvek és egyéb nyilvántartások vizsgálata – függetlenül az ezek tárolásához használt adathordozóktól –, és a helyszíni szemlének alávett úragazati szereplők számára elérhető bármely információhoz való hozzáférés, továbbá az említett üzleti könyvekről és nyilvántartásokról másolatok vagy kivonatok készítése vagy kérése;
 - c) magyarázat kérése az uniós úragazati szereplőnek a vizsgálat alá vont bármely képviselőjétől vagy alkalmazottjától a tényekkel és a helyszíni vizsgálat tárgyát képező dokumentumokkal kapcsolatban, és a válaszok rögzítése;
 - d) a helyszíni vizsgálatához szükséges időtartamra és mértékben bármilyen vállalati telephely és könyv vagy nyilvántartás zár alá vétele.
- (5) Az illetékes hatóságok legalább az alábbi korrekciós hatáskörökkel kell, hogy rendelkezzenek:
- a) figyelmeztetés kiadása az e rendeletben meghatározott követelmények állítólagos megsértéséről;
 - b) az uniós úragazati szereplők kötelezése arra, hogy hagyjanak fel az illetékes hatóságok által az e rendeletben meghatározott követelményekkel ellentétesnek ítélt magatartással;
 - c) az uniós úragazati szereplők kötelezése arra, hogy az illetékes hatóságok által meghatározandó módon és időkereten belül feleljenek meg a követelményeknek;
 - d) az uniós úragazati szereplők kötelezése arra, hogy orvosolják az illetékes hatóságok által az e rendeletben meghatározott követelmények alkalmazásával kapcsolatban feltárt hiányosságokat, többek között az e rendeletben meghatározott követelmények megsértése esetén alkalmazandó korrekciós intézkedések révén;
 - e) meghatározott időtartamra ellenőrző tisztviselő kijelölése, aki felügyeli az uniós úragazati szereplők magatartásának az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelését.
- (6) Az illetékes hatóságok legalább az alábbi szankcionálási hatáskörökkel kell, hogy rendelkezzenek:

- a) az e rendeletben meghatározott követelmények megsértése miatt közigazgatási bírság vagy közigazgatási szankció kiszabása vagy az érintett közigazgatási vagy igazságügyi szerv felkérése közigazgatási bírság kiszabására;
- b) az engedély ideiglenes felfüggesztése, vagy az illetékes közigazgatási vagy igazságügyi szerv felkérése az engedély ideiglenes, részleges vagy teljes felfüggesztésére;
- c) az ürtevékenységek végzésére vonatkozó engedély visszavonása, ha az uniós úrágazati szereplő már nem felel meg azoknak a feltételeknek, amelyek mellett az engedélyt kiadták, vagy ha az uniós úrágazati szereplő olyan helyzetbe kerül, amelyben a nemzeti jog értelmében az engedélyt vissza kell vonni.

A b) pont alapján elrendelt ideiglenes felfüggesztést addig kell alkalmazni, amíg az érintett uniós úrágazati szereplő meg nem hozza az illetékes hatóság által feltárt problémák orvoslásához vagy az illetékes hatóság által előírt valamennyi intézkedésnek való teljes körű megfeleléshez szükséges összes intézkedést.

- (7) Az illetékes hatóságok saját kezdeményezésükre dönthetnek úgy, hogy – különösen sürgős esetben – ideiglenes intézkedéseket vezetnek be az uniós úrágazati szereplőkkel szemben az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelés érdekében.
- (8) A tagállamok jogszabályban előírhatják, hogy az illetékes hatóságok a (3)–(7) bekezdésben említett hatáskörökön túl további hatáskörökkel is rendelkezzenek. E hatáskörök gyakorlása nem akadályozhatja e fejezet hatékony végrehajtását.

31. cikk

Közigazgatási szankciók

- (1) A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat. Ezeknek a szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot ezekről a rendelkezésekről, valamint az ezeket érintő minden későbbi módosításról.
- (2) A közigazgatási szankció és a közigazgatási bírság mértékének meghatározásakor az illetékes hatóságok figyelembe vesznek minden releváns körülményt, beleértve adott esetben a következőket:
 - a) a jogsértés súlya és időtartama, valamint a jogsértés által okozott károk tartóssága;
 - b) a jogsértésért felelős természetes vagy jogi személy által elkövetett korábbi jogsértések;
 - c) a jogsértés által vagy annak révén okozott vagyoni vagy nem vagyoni kár, beleértve a pénzügyi vagy gazdasági veszteséget és az egyéb szolgáltatásokra gyakorolt kedvezőtlen hatásokat, valamint a jogsértés hatásának releváns kritériumai, például az érintett felhasználók száma vagy a harmadik fél által a jogsértés következtében elszenvedett veszteség mértéke;
 - d) a jogsértés elkövetőjének szándékossága vagy gondatlansága;
 - e) az uniós úrágazati szereplő által a károk megelőzése vagy enyhítése érdekében hozott intézkedések;

- f) az illetékes hatóságokkal való együttműködés szintje, valamint az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések, auditok vagy egyéb nyomonkövetési tevékenységek akadályozása a jogsértés felfedezését követően;
 - g) a jogsértésért felelős természetes vagy jogi személy által elért nyereség vagy elkerült veszteség jelentősége;
 - h) a közigazgatási bírság elrettentő hatásának szükségessége.
- (3) Az illetékes hatóságoknak meg kell indokolniuk végrehajtási intézkedéseiket.
- (4) A felügyeleti intézkedéseknek hatékonyak, visszatartó erejűnek és arányosnak kell lenniük, figyelembe véve az egyes esetek összes körülményét. A felügyeleti intézkedés elfogadása előtt az illetékes hatóságok tájékoztatják az uniós úrágazati szereplőket előzetes megállapításaikról, és észszerű időt biztosítanak az uniós úrágazati szereplők számára észrevételeik megtételére.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok hatáskörrel rendelkezzenek arra, hogy e rendelet megsértését közvetlenül bírósági szerv elé vigyék, és hogy jogosultak legyenek saját jogukon részt venni az e rendelet végrehajtásával kapcsolatos valamennyi típusú bírósági eljárásban, többek között fellebbezések benyújtása révén.

2. SZAKASZ

AZ ŰRTEVÉKENYSÉGEKKEL FOGLALKOZÓ HITELES SZAKÉRTŐ SZERVEK FIGYELEMMEL KÍSÉRÉSE

32. cikk

Űrtevékenységekkel foglalkozó hiteles szakértő szervek alkalmazása

- (1) A 8. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett lehetőséggel élő tagállamok biztosítják, hogy a hatóságok kijelöljék, értékeljék és felügyeljék az űrtevékenységekkel foglalkozó hiteles szakértő szerveket, és hogy ezekről a 33. cikkel összhangban értesítsék a Bizottságot.
- (2) A tagállamok az értékelési és felügyeleti feladatokat a [765/2008/EK rendelet](#) értelmében és annak megfelelően a nemzeti akkreditáló testületre bízhatják. A Bizottság nyilvánosan hozzáférhetővé teszi ezeket az információkat.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett hatóság:
- a) oly módon szerveződjön és működjön, hogy ne merüljön fel összeférhetetlenség az űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek által végzett technikai értékelési tevékenységekkel;
 - b) objektivitással és pártatlanul végezze az űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek kijelölésének, értékelésének és felügyeletének feladatait;
 - c) a feladatai ellátásához megfelelő létszámú személyzettel rendelkezzen.

33. cikk

A bejelentési eljárás

- (1) A tagállamok bejelentik a Bizottságnak a területükön létrehozott összes, űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületet. Ezen bejelentés céljából az új megközelítés alapján bejelentett és kijelölt szervezetek (NANDO) információkezelési rendszerét használják.
- (2) A tagállam csak a 35. cikkben meghatározott követelményeknek megfelelő, űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeket jelentheti be a Bizottságnak.
- (3) Az (1) bekezdésben említett bejelentés a következőket tartalmazza:
 - a) az e rendelet hatálya alá tartozó kérdések alapján végzett technikai értékelési tevékenységek összes részlete, bármely releváns értékelési modul, megjelölve, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatban mely folyamatokról, szolgáltatásokról vagy termékekről van szó;
 - b) a szakmai alkalmasság megfelelő igazolása.
- (4) Amennyiben a bejelentés nem a 34. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett akkreditációs tanúsítványon alapul, a tagállamok a Bizottság és a többi tagállam rendelkezésére bocsátják az adott űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület szakértelmét igazoló bizonyítékokat, és biztosítják, hogy az ilyen testület rendszeres felügyelet alatt álljon, és továbbra is megfeleljen a 35. cikkben meghatározott követelményeknek.
- (5) Egy szervezet csak akkor végezhet űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületként tevékenységeket, ha a Bizottság vagy a tagállam a bejelentés időpontjától számított két hónapon belül – amennyiben az tartalmazza a 34. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett akkreditációs tanúsítványt –, vagy – amennyiben az tartalmazza a 34. cikk (6) bekezdésében említett igazoló dokumentumokat – a bejelentés időpontjától számított három hónapon belül nem emelt kifogást.

3. SZAKASZ

ŰRTEVÉKENYSÉGEKKEL FOGLALKOZÓ, SZAKMAILAG ALKALMAS MŰSZAKI TESTÜLETEK

34. cikk

Az űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületté válás folyamata

- (1) Amennyiben egy szervezet a IV. cím I–V. fejezetének hatálya alá tartozó egy vagy több kérdés tekintetében technikai értékelést kíván végezni, kérelmet kell benyújtania a 32. cikkben említett, a letelepedése szerinti tagállam illetékes hatóságához, hogy megszerezze az űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületként való kijelölést.
- (2) Amennyiben a technikai értékelési tevékenységek a IV. cím II. fejezetének hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkoznak, a tagállamok az [\(EU\) 2022/2555 irányelv](#) 8. cikkében kijelölt illetékes nemzeti hatóságokat veszik igénybe.
- (3) A 28. cikk (1) bekezdésében említett engedélyezési és felügyeleti feladataik ellátása során az illetékes hatóságok kellően figyelembe veszik a (2) bekezdésben említett szervek és hatóságok által elvégzett technikai értékeléseket, és biztosítják az

(EU) 2022/2555 irányelv 8. cikkében említett hatóságokkal való felügyeleti konvergenciát.

A tagállamok mechanizmusok és protokollok révén biztosítják az ilyen hatóságok és az e rendelet 28. cikkének (1) bekezdése szerint kijelölt illetékes hatóságok közötti szoros koordinációt.

- (4) Amennyiben a IV. cím I. fejezetében és az V. fejezetben meghatározott követelményekkel kapcsolatos technikai értékeléseket végző közjogi szervezet a 28. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóság igazgatási struktúrájának részét képezi, az (1) bekezdésben említett kérelmet az illetékes hatóságnak kell benyújtania.
- (5) Az (1) bekezdésben említett szervezeteknek fel kell tüntetniük, hogy a IV. cím I–V. fejezetének hatálya alá tartozó kérdések közül melyikre vonatkozóan nyújtják be az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületté válás iránti kérelmet, továbbá:
 - a) ismertetik az összes elvégzendő technikai értékelési tevékenységet;
 - b) feltüntetik a nemzeti akkreditáló testület által kiállított akkreditálási tanúsítvány(oka)t – amennyiben van ilyen –, amely/amelyek tanúsítja/tanúsítják, hogy az adott testület megfelel a 35. cikkben meghatározott követelményeknek;
 - c) adott esetben feltüntetnek egy érvényes dokumentumot, amely igazolja, hogy a kérelmezőt a vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályok alapján bejelentett szervezetként jelölték ki.
- (6) Amennyiben a kérelmező nem tudja benyújtani az (5) bekezdés b) pontjában említett akkreditációs tanúsítványt, a 32. cikkben említett hatóság rendelkezésére kell bocsátania minden olyan igazoló dokumentumot, amely lehetővé teszi a hatóság számára, hogy a 35. cikkben meghatározott követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében ellenőrzéseket vagy rendszeres nyomon követést végezzen.
- (7) Amennyiben a kérelmezőt valamely uniós harmonizációs jogszabály alapján már kijelölték bejelentett szervezetként, az ilyen kijelöléshez kapcsolódó valamennyi dokumentum és tanúsítvány felhasználható az e rendelet szerinti, ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületté való kijelölés alátámasztására.
- (8) Amennyiben az (5) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek, a 32. cikkben említett hatóság kedvező határozatot fogad el a kérelemről. A határozatról értesíteni kell a műszaki testületet, az érintett tagállam illetékes hatóságait és a Bizottságot.
- (9) Az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületnek frissítenie kell az (5), (6) és (7) bekezdésben említett dokumentációt, amennyiben releváns változások következnek be, hogy a bejelentő hatóság nyomon követhesse, hogy az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület folyamatosan megfelel-e a 35. cikkben meghatározott követelményeknek.

35. cikk

Az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületekkel szemben támasztott követelmények

- (1) Az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeknek meg kell felelniük a IX. melléklet 1. pontjában meghatározott követelményeknek.

- (2) Amennyiben a IV. cím III. fejezetével kapcsolatban technikai értékelési tevékenységeket végeznek, az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületnek az (1) bekezdésben említett kötelezettségen túlmenően a IX. melléklet 2. pontjában meghatározott követelményeket is teljesítenie kell.
- (3) A IV. cím I. és V. fejezetével kapcsolatos technikai értékelést végző, ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek közjogi szervek.
- (4) Az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület, amely a technikai értékeléssel kapcsolatos feladatokat alvállalkozásba adja, ennek megfelelően tájékoztatja a 32. cikkben említett hatóságot, és biztosítja, hogy alvállalkozója megfeleljen az (1) és (2) bekezdésben említett követelményeknek.

Az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeknek a 32. cikkben említett hatóság számára elérhetővé kell tenniük az alvállalkozó képesítéseinek értékelésével és az alvállalkozó által végzett munkával kapcsolatos valamennyi dokumentumot.

36. cikk

Azonosító számok

A Bizottság minden ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testülethez azonosító számot rendel, és nyilvánosan elérhetővé teszi az Unióban ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek jegyzékét, azonosító számaikat és a IV. cím hatálya alá tartozó azon ügyeket, amelyekre vonatkozóan bejelentették őket.

37. cikk

A bejelentés változásai

- (1) A 32. cikkben említett hatóság korlátozza, felfüggeszti vagy adott esetben visszavonja azon ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület bejelentését, amely már nem felel meg a 35. cikkben meghatározott követelményeknek, vagy nem teljesíti kötelezettségeit. Az említett hatóság erről tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot.
- (2) A bejelentés korlátozása, felfüggesztése vagy visszavonása esetén, vagy ha egy tagállam területén létrehozott, ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület megszüntette tevékenységét, az adott tagállam megteszi a megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy az adott ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület aktáit továbbítsa egy másik, ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületnek, vagy ha ez nem lehetséges, az Ügynökségnek vagy a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett nemzetközi szervezetnek.

38. cikk

Fellebbezés az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek határozatai ellen

A tagállamok biztosítják az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek határozatai elleni fellebbezés lehetőségét.

Az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek koordinálása

A Bizottság Unió-szerte lehetővé teszi az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek megfelelő koordinációját, többek között az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek ágazati csoportjainak létrehozása révén.

II. fejezet

UNIÓS SZINTŰ IRÁNYÍTÁS

1. SZAKASZ

AZ ÜGYNÖKSÉG FELADATAI ÉS STRUKTÚRÁI

Az Ügynökség feladatai

- (1) Az Ügynökség az e rendelet II–VI. címében meghatározott követelményekkel kapcsolatban a következő feladatokat látja el:
- a) elvégzi azokat a technikai értékeléseket, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy határozatokat hozzon az uniós tulajdonban lévő eszközök uniós ürágazati szereplőinek engedélyezéséről és folyamatos felügyeletéről, valamint a harmadik országbeli szereplők nyilvántartásba vételéről és folyamatos felügyeletéről;
 - b) kérésre elvégzi a 8. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett technikai értékeléseket;
 - c) a Bizottság határozata alapján elvégzi a harmadik országbeli ürágazati szereplők és nemzetközi szervezetek nyilvántartásba vételét a 17. és a 18. cikkel összhangban;
 - d) létrehozza és kezeli az URSO-t a 24. cikkel összhangban;
 - e) kiállítja a 25. cikk (1) bekezdésében említett e-tanúsítványt;
 - f) kezeli az URSO-ban való nyilvántartásba vételt, illetve a nyilvántartásba vétel felfüggesztését vagy visszavonását a 22. cikkel összhangban;
 - g) létrehozza és kezeli a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listájának adatbázisát a 67. cikk (1) bekezdésével összhangban;
 - h) jelentést tesz a Bizottságnak az egyszerűsített kockázatkezelés Unió-szerte történő alkalmazásáról, és megfelelő ajánlásokat nyújt be a 79. cikk (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban;
 - i) koordinálja a 94. cikk (1) bekezdésével összhangban létrehozott Unió-s Űrreziliencia Hálózat (EUSRN) tevékenységeit, és biztosítja az EUSRN titkárságát;
 - j) hozzájárul az uniós űrcímkekeret létrehozásához és fenntartásához a VI. cím II. fejezetének rendelkezéseivel összhangban;

- k) naprakész tájékoztatást nyújtó és népszerűsítő weboldalt tart fenn az uniós úrcímkézési rendszerekről és az uniós úrcímkéről a 111. cikk (5) bekezdésével összhangban;
 - l) segíti a Bizottságot az e rendeleten alapuló, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok előkészítésében, valamint az e rendelet módosítására irányuló javaslatok előkészítésében a Bizottságnak címzett hivatalos szakvélemények kibocsátásával;
 - m) az illetékes hatóságoknak és az uniós üragazati szereplőknek címzett iránymutatásokat bocsát ki, és egy vagy több illetékes hatóságnak ajánlásokat ad ki annak érdekében, hogy Unió-szerte előmozdítsa a következetes felügyeleti gyakorlatokat és az uniós jog egységes alkalmazását;
 - n) a Bizottság kérésére hozzájárul az e rendelet hatálya alá tartozó kérdések tekintetében a teljesítménymutatók meghatározásához, méréséhez, jelentéséhez és elemzéséhez, különösen a jelentős biztonsági eseményekre és ütközésekre vonatkozóan;
 - o) minden szükséges műszaki, tudományos és adminisztratív tanácsadást és támogatást biztosít a Bizottság számára annak érdekében, hogy az el tudja látni az e rendelet szerinti felügyeleti feladatait;
 - p) együttműködést alakít ki harmadik országok felügyeleti hatóságaival, nemzetközi szervezetekkel vagy azok szerveivel, valamint előmozdítja és elősegíti az e rendeletben meghatározott követelményekkel kapcsolatos nemzetközi szintű tudatosságot;
 - q) adott esetben együttműködik más uniós intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel, amennyiben az ilyen uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek tevékenységei kiterjednek az ürtévékenységek biztonságával, rezilienciájával és környezeti fenntarthatóságával kapcsolatos technikai szempontokra vagy más releváns kérdésekre, például a mesterséges intelligencia ürtévékenységek végzése során történő használatára.
- (2) Az (1) bekezdés l) pontjában említett szakvélemények benyújtása, valamint az (1) bekezdés m) pontjában említett iránymutatások kiadása előtt az Ügynökség nyilvános konzultációkat folytat.
- Az Ügynökség 2028. augusztus 1-jéig benyújtja a Bizottságnak a 113. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és az 59. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében, a 61. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében, a 63. cikk (2) bekezdésében, a 68. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében, a 69. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében, a 70. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében, a 73. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében, a 93. cikk (8) bekezdésében, a 96. cikk (7) bekezdésének második albekezdésében, a 97. cikk (4) bekezdésében, a 101. cikk (5) bekezdésének első albekezdésében, a 104. cikk (2) bekezdésében és a 111. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok előkészítésében a Bizottságot segítő szakvéleményeket.
- (3) Új iránymutatás vagy ajánlás kiadása előtt az Ügynökség – a párhuzamosságok elkerülése érdekében – felülvizsgálja a meglévő iránymutatásokat és ajánlásokat.

41. cikk

Ügynökségi díjak

- (1) Az Ügynökség a (3) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban díjat számít fel az uniós úrágazati szereplőknek, a harmadik országbeli úrágazati szereplőknek és a nemzetközi szervezeteknek az e rendelet szerinti feladatok elvégzése során az Ügynökségnél felmerült szükséges kiadások teljes körű fedezésére, beleértve a 44. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében említett közös vizsgálócsoporthoz munkája során felmerült költségek vagy a független szakértők által nyújtott tanácsadás költségeinek megtérítését is.
- (2) Az (1) bekezdésben említett úrszolgáltatónak felszámított díj összege az e rendeletben meghatározott feladatok végrehajtásából eredő valamennyi költséget fedezi. Az összegnek arányosnak kell lennie az adott úrszolgáltató forgalmával.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek a díj összegének és a díjfizetés módjának meghatározásával kiegészítik e rendeletet.

42. cikk

Ügynökségi struktúrák

A 43. cikkben említett feladatok végrehajtása céljából az Ügynökségen belül létrejön a megfelelési tanács és a fellebbviteli tanács.

43. cikk

A megfelelési tanács feladatai

- (1) A megfelelési tanács felelős a következőkért:
 - a) technikai javaslatok kibocsátása a Bizottság számára az uniós tulajdonban lévő eszközök azon üzemeltetőinek a 12. cikk (2) bekezdése szerinti engedélyezésére vonatkozóan, amelyeket a Bizottság az uniós program adott komponensének végrehajtásával vagy működtetésével bíz meg a fenti cikkben említettek szerint, valamint az ilyen engedély teljes időtartama alatt olyan technikai értékelési tevékenységek elvégzése, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára az ilyen üzemeltetők folyamatos felügyeletének gyakorlását az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében;
 - b) a IV. cím I., II., III., IV. és V. fejezetében meghatározott követelményekkel kapcsolatos technikai értékelési tevékenységek elvégzése azt megelőzően, hogy az illetékes hatóságok az 5. cikk (1) bekezdésének 21. pontjában említett eszközök tekintetében engedélyeket adnának ki az uniós úrszolgáltatók számára, amennyiben egy tagállam úgy döntött, hogy a 8. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében megbízza az Ügynökséget az ilyen technikai értékelés elvégzésével;
 - c) a 15., illetve a 16. cikkben meghatározott módon értékeli, hogy a harmadik országbeli úrágazati szereplők folyamatosan megfelelnek-e a IV. címben meghatározott követelményeknek, és technikai javaslatokat tesz a Bizottságnak erre vonatkozóan.

- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a megfelelőségi tanács a következő hatáskörökkel rendelkezik:
- a) a (3) bekezdésben meghatározott módon technikai értékelési határozatokat hoz, amelyekben a 11. cikk (1) bekezdésének első albekezdésével összhangban javaslatot tesz a Bizottságnak az uniós program komponenseinek végrehajtásával vagy működtetésével megbízott, az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós üragazati szereplőknek a 12. cikk (2) bekezdésével összhangban történő engedélyezésére, valamint az ilyen engedélyezés teljes időtartama alatt javaslatot tesz a Bizottságnak a szükséges felügyeleti intézkedésekre;
 - b) technikai értékelési határozatokat hoz a IV. cím I., II., III., IV. és V. fejezetében meghatározott követelmények teljesítése tekintetében, amennyiben egy tagállam a 8. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében megbízza az Ügynökséget a technikai értékelés elvégzésével;
 - c) a Bizottság által a 11. cikk (1) bekezdésének első albekezdése, a 17. cikk (6) bekezdése és a 22. cikk (6) bekezdésének első albekezdése alapján hozott határozat alapján biztosítja az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós üragazati szereplőknek és a harmadik országbeli üragazati szereplőknek, valamint a nemzetközi szervezeteknek a 17., 18. és 22. cikk szerinti nyilvántartásba vételét az URSO-ban, illetve a nyilvántartásba vétel felfüggesztését vagy visszavonását ugyanitt, valamint kezeli az URSO-t és a kapcsolódó platformot;
 - d) olyan technikai értékelési határozatokat hoz, amelyek intézkedéseket javasolnak a Bizottságnak annak biztosítására, hogy a nyilvántartásba vételt követően a harmadik országbeli üragazati szereplők a 15. és 16. cikkben meghatározott módon megfeleljenek a IV. címben meghatározott követelményeknek;
 - e) kiállítja a 25. cikk (1) bekezdésében említett e-tanúsítványokat;
 - f) az (1) bekezdésben említett technikai értékelések elvégzése során jóváhagyja a 44. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett technikai tanácsok által benyújtott jelentések következtetéseit;
 - g) összeállítja és közzéteszi az URSO-ban a 24. cikk (2) bekezdése szerint nyilvántartásba vett ürszolgáltatók összesített jegyzékét;
 - h) elfogadja és közzéteszi eljárási szabályzatát.
- (3) A (2) bekezdésben említett határozatok meghozatala céljából a megfelelőségi tanács a következőképpen jár el:
- a) a IV. cím I., III., IV. és V. fejezetében meghatározott követelményeknek való megfelelést a 44. cikk (1) bekezdésével összhangban elvégzett technikai értékelések révén kell megállapítani;
 - b) a IV. cím II. fejezetében meghatározott követelményeknek való megfelelést a következőképpen kell megállapítani:
 - i. az (1) bekezdés a) pontjában említett ürszolgáltatókra vonatkozó technikai értékelési határozatok esetében a megfelelést a Biztonsági Akkreditációs Tanács állapítja meg az (EU) 2021/696 rendelet II. fejezetével összhangban;

- ii. az (1) bekezdés b) és c) pontjában említett ürszolgáltatókra vonatkozó technikai értékelési határozatok esetében a megfelelést a 44. cikk (1) bekezdésével összhangban kell megállapítani.

44. cikk

A megfeleléségi tanács műszaki formációi

- (1) A megfeleléségi tanács három technikai tanács formációban működik, az alábbiak szerint:
- a) a Biztonsági Előírásoknak Való Megfelelés Technikai Tanácsa;
 - b) a Rezilienciamegfelelés Technikai Tanács;
 - c) a Környezeti Fenntarthatósági Megfelelés Technikai Tanács.
- (2) Az (1) bekezdésben említett technikai tanácsok az Ügynökség személyzetéből, az illetékes hatóságokból és az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületekből felépülő közös vizsgálócsoporthoz állnak.
- A technikai értékelések elvégzését követően a technikai tanácsok jelentést nyújtanak be a megfeleléségi tanácsnak.
- A technikai tanácsokat egy technikai titkárság támogatja, amelynek feladata a megfeleléségi tanács e rendelet szerinti feladatainak ellátásához szükséges előkészítő munka elvégzése.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy a technikai tanácsok közös vizsgálócsoporthoz alkotó személyzetének összetételére és szakértelmére vonatkozó kritériumok meghatározása révén kiegészítse ezt a rendeletet annak érdekében, hogy biztosítsa az illetékes hatóságok és az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek személyzetének kiegyensúlyozott részvételét, valamint meghatározza kijelölésük, feladataik és munkamegállapodásaik részleteit.

45. cikk

A megfeleléségi tanács összetétele és a szavazási szabályok

- (1) A megfeleléségi tanács a tagállamok egy-egy képviselőjéből és a Bizottság egy képviselőjéből áll.
- A megfeleléségi tanács tagjainak hivatali ideje négy év, amely megújítható.
- (2) Az uniós ügynökségek vagy szervek, valamint harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői kivételes esetben meghívást kaphatnak a megfeleléségi tanács ülésein megfigyelőként való részvételre, az alábbiak szerint:
- a) ami az uniós ügynökségek vagy szervek képviselőit illeti, az említett uniós ügynökségek vagy szervek feladataival vagy szempontjaival kapcsolatos ügyekben;
 - b) a harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői tekintetében a hozzájuk közvetlenül kapcsolódó ügyekben, különösen a tulajdonukban lévő vagy a területükön található úrinfrastruktúra-eszközök tekintetében, vagy a

harmadik országbeli úragazati szereplők és nemzetközi szervezetek e rendeletnek való megfeleléséhez közvetlenül kapcsolódó ügyekben.

- (3) A (2) bekezdésben említett harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselőinek részvételi feltételeire vonatkozó szabályokat a vonatkozó megállapodásokban kell meghatározni, és azoknak meg kell felelniük a megfeleléségi tanács eljárási szabályzatának.
- (4) A megfeleléségi tanács határozatait valamennyi szavazati joggal rendelkező tagjának konszenzusával kell meghozni. Ha nem sikerül konszenzust elérni, a megfeleléségi tanács az EUSZ 16. cikkével összhangban minősített többségi szavazással hozza meg határozatait.

A Bizottság képviselője nem szavaz.

A megfeleléségi tanács elnöke a nyilvántartási tanács nevében aláírja az utóbbi által elfogadott határozatokat.

46. cikk

Fellebbviteli tanács

- (1) Létrejön a fellebbviteli tanács. A fellebbviteli tanács felelős az Ügynökség határozatai elleni fellebbezések elbírálásáért.
- (2) A fellebbviteli tanács hat tagból és hat póttagból áll, akiket az alkalmasnak minősített részvételre jelentkezőknek a Bizottság által összeállított listájáról az igazgatótanács nevez ki az úrjog vagy az ürtevékenységek területén – különösen a biztonsággal, a kockázatkezeléssel, a kiberbiztonsággal, az ürtevékenységek környezeti fenntarthatóságával vagy az úrbeli műveletekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésekben – szerzett szakértelmük alapján.
- (3) A fellebbviteli tanács két tagját és két póttagját az [\(EU\) 2021/696 rendelet 72. cikkének \(1\) bekezdésében](#) említett igazgatótanács nevezi ki a Bizottság által javasolt szűkített listáról, a részvételi szándék kifejezésére való nyilvános felhívást követően, amelyet közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.
- (4) A fellebbviteli tanács tagjai függetlenül hozzák meg döntéseiket. Semmilyen utasítás nem kötheti őket. Az Ügynökségen, annak Igazgatótanácsán, a Biztonsági Akkreditációs Tanácson vagy a megfeleléségi tanácson belül és azokkal kapcsolatban semmilyen egyéb feladatot nem láthatnak el.
- (5) A fellebbviteli tanács tagjainak megbízatása négy évre szól. A hivatali idő egyszer meghosszabbítható. A fellebbviteli tanács tagjai hivatali idejük alatt nem menthetők fel, kivéve, ha az igazgatótanács határozata alapján súlyos köteleességszegést követtek el.
- (6) A fellebbviteli tanács határozatait kétharmados többséggel kell elfogadni (a hat tagból négy tag szavazatával). A fellebbviteli tanács maga nevezi ki az elnökét.
Az elnök és a tagok egyenlő szavazati joggal rendelkeznek.
- (7) Az Ügynökség megfelelő operatív és titkársági támogatást biztosít a fellebbviteli tanács számára.

47. cikk

Fellebbezés

- (1) Fellebbezés nyújtható be az Ügynökség által a II. cím II., III. és IV. fejezete, a 43. cikk (2) bekezdése, a 49–52. cikk és a IV. cím alapján hozott határozat ellen, valamint az Ügynökség bármely más, természetes vagy jogi személynek címzett határozata ellen, vagy amely – bár más személynek címzett határozat formájában – e személyt közvetlenül és személyében érinti.
- (2) A fellebbezést indokolásával együtt írásban kell eljuttatni az Ügynökséghez attól számított három hónapon belül, hogy az érintett személyt értesítették a szóban forgó határozatról, vagy – ha erre nem került sor – attól számítva, hogy az Ügynökség közzétette a határozatot.
- (3) Az (1) bekezdés alapján benyújtott fellebbezés nem függeszti fel az e bekezdésben említett határozat alkalmazását. A fellebbviteli tanács azonban felfüggesztheti a megtámadott határozat alkalmazását, ha úgy ítéli meg, hogy a körülmények ezt megkövetelik.
- (4) A fellebbviteli tanács a benyújtástól számítva hat hónapon belül határoz a fellebbezésről. A fellebbviteli tanács helybenhagyhatja a határozatot, vagy a megfelelőségi tanácshoz utalhatja az ügyet. Ez utóbbira nézve a fellebbviteli tanács határozata kötelező.

A fellebbviteli tanács által hozott határozatokat a Hatóság megindokolja és nyilvánosságra hozza.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban meghatározza a fellebbviteli tanács előtti eljárás részleteit.
- (6) Az Ügynökség e rendelet értelmében hozott határozatának érvénytelenítésére irányuló keresetet, valamint az alkalmazandó határidőn belüli teljesítés elmulasztása miatti keresetet a Bírósághoz csak a fentiekben említett fellebbezési eljárás kimerítése után lehet benyújtani.

2. SZAKASZ

A BIZOTTSÁG ÉS AZ ÜGYNÖKSÉG HATÁSKÖRE AZ UNIÓS TULAJDONBAN LÉVŐ ESZKÖZÖKET ÜZEMELTETŐ UNIÓS ŰRÁGAZATI SZEREPLŐKKEL ÉS A HARMADIK ORSZÁGBELI ŰRSZOLGÁLTATÓKKAL KAPCSOLATBAN

48. cikk

Az Ügynökség és a Bizottság hatásköreinek terjedelme és gyakorlása

- (1) A Bizottság – az Ügynökség támogatásával – a következő űrszolgáltatók felügyeletét gyakorolja az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelés tekintetében, az e szakaszban meghatározott módon, az alábbiak szerint:
 - a) az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós űrágazati szereplők, amelyek az uniós program komponenseinek végrehajtásával vagy működtetésével megbízott szervezetek, a Bizottság által a 12. cikk (2) bekezdésével összhangban kiadott engedély alapján;
 - b) harmadik országbeli űrágazati szereplők;
 - c) nemzetközi szervezetek a 107. cikk (3) bekezdése, illetve a 108. cikk alapján.

- (2) A 40. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett technikai értékelések elvégzése céljából az Ügynökségnek rendelkeznie kell a 49., 50., 51. és 52. cikkben említett hatáskörökkel.

Az Ügynökség a 49., 50., 51. és 52. cikkben említett valamennyi intézkedésről tájékoztatja a Bizottságot.

- (3) A Bizottság és az Ügynökség külön-külön vagy közösen látja el a 49., 50., 51. és 52. cikkben említett feladatokat.

- (4) Az uniós intézmények és a tagállamok megfelelő hatásköreinek sérelme nélkül az Ügynökség az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában a 106. cikk (1) bekezdésében említett nemzetközi megállapodások megkötését követően igazgatási együttműködési megállapodásokat köthet harmadik országok érintett hatóságaival az ellenőrzések zökkenőmentes lefolytatásának lehetővé tétele érdekében, amennyiben teljesülnek az 52. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek.

Az említett együttműködési megállapodások nem keletkeztethetnek jogi kötelezettségeket az Unióval és tagállamaival szemben, és nem akadályozhatják meg a tagállamokat és az illetékes hatóságokat abban, hogy két- vagy többoldalú megállapodásokat kössenek a harmadik országokkal és azok releváns hatóságaival.

- (5) Az említett együttműködési megállapodásoknak tartalmazniuk kell legalább a következőket:

- a) azon részletes eljárások és az érintett harmadik országbeli hatóságokkal való koordináció szempontjai, amelyek lehetővé teszik az Ügynökség számára, hogy az 52. cikk alapján ellenőrzéseket végezzen az (1) bekezdés b) pontjában említett ürszolgáltatóknak az Unión kívül található vállalati telephelyein;
- b) az érintett harmadik országbeli hatóságok képviselőinek az Ügynökség által az 52. cikk alapján végzett ellenőrzésekben való részvételére vonatkozó feltételeket meghatározó részletek, különösen abban az esetben, ha az (1) bekezdés b) pontjában említett ürszolgáltatók közjogi szervezetek;
- c) a releváns információknak az Ügynökség és a harmadik országbeli hatóságok közötti továbbítását biztosító szükséges protokollok és mechanizmusok, különösen az olyan helyzetek harmadik országbeli hatóság általi azonnali értesítésére szolgáló mechanizmusok, amikor az (1) bekezdés b) pontjában említett ürszolgáltatókról úgy ítélik meg, hogy megsértették azokat a követelményeket, amelyeknek az érintett harmadik ország alkalmazandó joga értelmében eleget kell tenniük, valamint az alkalmazott jogorvoslatok és szankciók;
- d) az e rendelet alapján végzett felügyeleti tevékenységek, illetve a harmadik országok hatóságai által végzett felügyeleti tevékenységek szükséges koordinációja;
- e) az érintett harmadik országban bekövetkezett szabályozási vagy felügyeleti fejleményekkel kapcsolatos frissítések rendszeres továbbítása.

49. cikk

Információkérés

- (1) A Bizottság és az Ügynökség határozat útján előírhatja, hogy a 48. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett ürszolgáltatók bocsássák rendelkezésre a Bizottság és az Ügynökség számára az e rendelet szerinti feladataik ellátásához szükséges információkat, beleértve a vonatkozó üzleti dokumentumokat, ellenőrzési jelentéseket vagy biztonsági eseményekről szóló jelentéseket, illetve a kiszervezett tevékenységekre vonatkozó információkat.
- (2) Az (1) bekezdés alapján elfogadott határozataikban a Bizottság és az Ügynökség megjelöli a kérelem célját, meghatározza, hogy mely információkra van szükség, meghatározza az információnyújtás határidejét, az 55. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében a hiányos, helytelen vagy félrevezető információk vagy magyarázatok szolgáltatása esetén alkalmazandó pénzbírságokat, a határozat Bíróság általi felülvizsgálatának lehetőségét, valamint a 47. cikk alapján rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket.
- (3) A 48. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett ürszolgáltatóknak meg kell adniuk a kért információkat.

50. cikk

Vizsgálati hatáskör

- (1) A Bizottság és az Ügynökség vizsgálatokat folytat a 48. cikk (1) bekezdésének a), b), illetve c) pontjában említett ürszolgáltatóknál.
- (2) A Bizottság és az Ügynökség engedélyt ad ki kijelölt tisztviselői számára, hogy elvégezdhessék az (1) bekezdésben említett vizsgálatokat. A Bizottság és az Ügynökség tisztviselői ezen engedély bemutatását követően gyakorolják vizsgálati hatáskörüket.

A Bizottság és az Ügynökség a 44. cikk (1) bekezdésében említett közös vizsgálócsoportba tartozó más személyeket vagy ellenőröket bízhat meg azzal a feladattal, hogy az Ügynökség tisztviselőivel együtt végezzék el a vizsgálatot.
- (3) A (2) bekezdés első albekezdésében említett engedélyben meg kell határozni a vizsgálat célját, tárgyát, a végrehajtandó intézkedéseket, valamint az 55. cikk (1) bekezdésének c) pontjában előírt pénzbírságokat, amennyiben a (4) bekezdés első albekezdésében említett elemek benyújtása vagy a (4) bekezdés c) pontja alapján feltett kérdésekre adott válaszok és magyarázatok helytelenek vagy félrevezetőek.
- (4) A Bizottság és az Ügynökség tisztviselői felhatalmazást kapnak a következőkre:
 - a) a feladataik végrehajtása szempontjából lényeges nyilvántartások, adatok, eljárások és egyéb anyagok megvizsgálása, a tárolási adathordozótól függetlenül;
 - b) az ilyen nyilvántartásokból, adatokból, eljárásokból és egyéb anyagokból hiteles másolatok vagy kivonatok készítése vagy beszerzése;
 - c) a vizsgálat által érintett bármely személynek, képviselőjének vagy személyzete tagjainak beidézése és tőlük szóbeli vagy írásbeli magyarázat kérése az ellenőrzés tárgyával és céljával összefüggő tényekkel és dokumentumokkal kapcsolatban, valamint a válaszok rögzítése;
 - d) a telefon- és adatforgalmi nyilvántartások kikérése.
- (5) A 48. cikk (1) bekezdésének a), b), illetve c) pontjában említett ürszolgáltatóknak alá kell vetniük magukat a vizsgálatoknak.

A Bizottság és az Ügynökség a vizsgálat előtt kellő időben tájékoztatja annak a tagállamnak az illetékes hatóságát, ahol a vizsgálatot el kell végezni, a tervezett vizsgálatról, és adott esetben a (2) bekezdés második albekezdésében említett felhatalmazott tisztviselők és más felhatalmazott személyek nevééről.

- (6) Az érintett illetékes hatóság tisztviselői a Bizottság és az Ügynökség kérésére segítik a Bizottság és az Ügynökség felhatalmazott tisztviselőit és más felhatalmazott személyeket feladataik ellátásában. Kérésre az érintett illetékes hatóság tisztviselői részt vehetnek az adott vizsgálatban.

51. cikk

Helyszíni ellenőrzések az Unióban

- (1) A Bizottság és az Ügynökség minden szükséges helyszíni ellenőrzést elvégezhet az uniós tulajdonban lévő eszközök uniós úragazati szereplőinek bármely vállalati telephelyén, földterületén vagy ingatlanában, valamint a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett ürszolgáltatóknak az Unióban található bármely vállalati telephelyén, földterületén vagy ingatlanában.

- (2) Az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket a helyszíni vizsgálat lefolytatása érdekében a Bizottság, illetve az Ügynökség határozatai alapján kell elvégezni.

Ez a határozat kijelöli a Bizottság és az Ügynökség felhatalmazott tisztviselőit, valamint a Bizottság és az Ügynökség által az ellenőrzés lefolytatására felhatalmazott egyéb személyeket.

Meghatározza az ellenőrzés célját, tárgyát és időpontját. Tartalmaznia kell az 56. cikk (1) bekezdésében előírt pénzbírságokra és kényszerítő bírságokra való hivatkozást azokban az esetekben, amikor az érintett személyek nem vetik alá magukat az ellenőrzésnek, valamint azt a lehetőséget, hogy e határozat felülvizsgáltatható a Bírósággal, továbbá a 47. cikk alapján rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket.

- (3) A Bizottság és az Ügynökség tisztviselői, valamint a (2) bekezdés második albekezdésével összhangban helyszíni ellenőrzésre jogosult más személyek beléphetnek az uniós tulajdonban lévő eszközök uniós úragazati szereplőinek, valamint a 48. cikk (1) bekezdésének b), illetve c) pontjában említett ürszolgáltatóknak bármely vállalati telephelyére, földterületére vagy ingatlanára. Rendelkeznek az 50. cikk (4) bekezdésében meghatározott valamennyi hatáskörrel, valamint az ellenőrzés időtartama alatt és az ahhoz szükséges mértékben bármely vállalati telephely, könyv vagy nyilvántartás zárolására vonatkozó hatáskörrel.

- (4) A Bizottság és az Ügynökség az ellenőrzés előtt kellő időben értesíti annak a tagállamnak az illetékes hatóságát, ahol az ellenőrzést el kell végezni. Az ellenőrzéseket akkor kell elvégezni, ha az illetékes hatóság nem emelt kifogást.

A (2) bekezdés második albekezdésében említett tisztviselők a (2) bekezdés első albekezdésében említett határozat benyújtását követően gyakorolják hatáskörüket.

- (5) A 48. cikk (1) bekezdésének b), illetve c) pontjában említett, uniós tulajdonban lévő eszközök uniós úragazati szereplői és az ürszolgáltatók kötelesek alávetni magukat az Ügynökség és a Bizottság határozatával elrendelt helyszíni ellenőrzéseknek.

- (6) Az ellenőrzés helye szerinti tagállam illetékes hatóságának tisztviselői és az ilyen illetékes hatóságok által felhatalmazott személyek a Bizottság vagy az Ügynökség kérésére segítik a (2) bekezdés második albekezdésében említett tisztviselőket. Az illetékes hatóságok tisztviselői kérésre szintén jelen lehetnek a helyszíni ellenőrzésen.
- (7) A Bizottság és az Ügynökség felkérheti az illetékes hatóságokat, hogy a nevükben végezzék el az e cikkben és az 50. cikkben előírt konkrét vizsgálati feladatokat és helyszíni ellenőrzéseket. Az illetékes hatóságok e célból legalább az e cikkben és az 50. cikkben meghatározottakkal megegyező hatáskörökkel rendelkeznek.

52. cikk

Helyszíni ellenőrzések az Unión kívül

- (1) Amennyiben a Bizottság és az Ügynökség nem tudja ellátni az e rendeletben meghatározott feladatait a 48. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett ürszolgáltatóknak a 23. cikkben említett jogi képviselőivel való interakció révén, a Bizottság és az Ügynökség helyszíni ellenőrzéseket végezhet a 48. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett ürszolgáltatók Unión kívüli vállalati telephelyén, földterületén vagy ingatlanában, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a 48. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett érintett ürszolgáltató hozzájárul a harmadik országban végzendő ellenőrzéshez; valamint
 - b) az Ügynökség hivatalosan értesítette az érintett harmadik országbeli hatóságot, amely ellen nem emelt kifogást.
- (2) Amennyiben a Bizottság és az Ügynökség az (1) bekezdés alapján jár el, a következő jogszabályhelyeken említett hatáskörökkel rendelkeznek:
- a) 49. cikk;
 - b) 50. cikk, (4) bekezdés, a), b) és c) pont;
 - c) 51. cikk, (3) bekezdés.

53. cikk

Az Ügynökség vizsgálati eljárása

- (1) Amennyiben az Ügynökségnek komoly gyanúja van a IV. címben meghatározott műszaki követelmények megsértésére, vizsgálatot indít.
- (2) A vizsgálatot végző tisztviselők hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy a 49. cikkel összhangban információkat kérjenek vizsgálatok, illetve helyszíni ellenőrzések elvégzése céljából, az 50. és 51. cikknek megfelelően.

54. cikk

Az Ügynökség által végzett vizsgálatot követő intézkedések

- (1) Amennyiben az 53. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálat alapján az Ügynökség előzetesen megállapítja, hogy az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető valamely uniós úragazati szereplő vagy a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett ürszolgáltató megsértette az e rendelet X. mellékletében meghatározott követelményeket, az Ügynökség javaslatot tesz a Bizottságnak e

rendelet megsértésének megállapítására és az 55. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett egy vagy több intézkedés elfogadására a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett, uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető, érintett uniós úragazati szereplő vagy úrszolgáltató tekintetében.

Az Ügynökség feltünteti az összes ténybeli elemet, a megsértett szabályokat és a pénzbírság javasolt összegét.

A Bizottság saját kezdeményezésére, valamely tagállam kérésére vagy panasz alapján kivizsgálhatja e rendelet megsértését.

- (2) Az (1) bekezdés első albekezdésében említett javaslat Bizottsághoz történő benyújtásakor az Ügynökség – előzetes megállapításai alapján – mérlegeli a jogsértés jellegét és súlyosságát a következő kritériumok figyelembevételével:
- a) a jogsértés súlya és időtartama, valamint a jogsértés által okozott károk tartóssága;
 - b) az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplő által korábban elkövetett jogsértések;
 - c) a jogsértés által vagy annak révén okozott vagy esetlegesen okozott vagyoni vagy nem vagyoni kár, beleértve a pénzügyi vagy gazdasági veszteséget és az egyéb szolgáltatásokra gyakorolt kedvezőtlen hatásokat, valamint a jogsértés hatásával kapcsolatos releváns kritériumokat, például az érintett felhasználók számát vagy a harmadik fél által a jogsértés következtében elszenvedett veszteség mértékét;
 - d) a jogsértés elkövetőjének szándékossága vagy gondatlansága;
 - e) az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplő által a c) pontban említett vagyoni vagy nem vagyoni kár megelőzése vagy enyhítése érdekében hozott intézkedések;
 - f) az együttműködés szintje a vizsgálati eljárás során, beleértve az ellenőrzések vagy nyomkövetési tevékenységek esetleges akadályozását a jogsértés felfedezését követően;
 - g) a jogsértésért felelős természetes vagy jogi személy által elért nyereség vagy elkerült veszteség jelentősége;
 - h) az ilyen jogsértés potenciális rendszerszintű következményei;
 - i) a közigazgatási bírságok elrettentő hatásának szükségessége.
- (3) Amennyiben az e szakasz szerinti vizsgálat eredménye nem teszi lehetővé az Ügynökség számára, hogy megállapítsa e rendelet megsértésének fennállását, az Ügynökség határozatot fogad el a vizsgálat lezárásáról, és erről haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot.

55. cikk

A Bizottság felügyeleti intézkedései

- (1) Az Ügynökség 54. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett javaslatának kézhezvételét követően a Bizottság a következő intézkedések közül egyet vagy többet is meghozhat:

- a) megállapítja a jogsértés fennállását, és kötelezi a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett, uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető érintett uniós úragazati szereplőt vagy úrszolgáltatót, hogy szüntesse meg a jogsértést;
 - b) amennyiben szükséges, a jogsértés *prima facie* megállapítása alapján ideiglenes intézkedéseket rendel el a helyrehozhatatlan kár elkerülése érdekében;
 - c) az 56. cikk alapján közigazgatási bírságot vagy adott esetben kényszerítő bírságot szabhat ki;
 - d) felfüggeszti vagy visszavonja az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető érintett uniós úragazati szereplő engedélyét, illetve az érintett úrszolgáltatónak a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett, URSO-ban való nyilvántartásba vételét;
 - e) nyilvános közleményt ad ki, amelyben megjelöli a jogsértésért és a jogsértés jellegéért felelős, uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplőt vagy a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett úrszolgáltatót.
- (2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések meghozatalakor a Bizottság figyelembe veszi a jogsértés jellegét és súlyosságát, figyelemmel az 54. cikk (2) bekezdésében említett kritériumokra.

56. cikk

Pénzbírság és kényszerítő bírság

- (1) Amennyiben az Ügynökség az 54. cikk (1) bekezdésének első albekezdése alapján az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető valamely uniós úragazati szereplő vagy a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett úrszolgáltató tekintetében azt javasolja, hogy a Bizottság pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot szabjon ki e rendelet megsértése esetén, a Bizottság a jogsértést megállapító határozatban a (2), (3), (4), (5), (6) és (7) bekezdéssel összhangban pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot szabhat ki.
- (2) A jogsértés akkor minősül szándékosan elkövetettnek, ha objektív tényezők bizonyítják, hogy valamely személy a jogsértés elkövetésének szándékával járt el.
- (3) Az (1) bekezdésben említett pénzbírság maximális összege az elért nyereség összegének kétszerese vagy – amennyiben állapítható – a jogsértés miatt elkerült veszteség összegének kétszerese, vagy ha ilyen megállapítás nem lehetséges, a jogi személy által az előző pénzügyi évben elért, a vonatkozó uniós jogban meghatározott teljes éves globális árbevétel 2 %-a.
- (4) Az (1) bekezdés alapján kiszabandó pénzbírság mértékének meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi az 54. cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumokat.
- (5) A Bizottság pénzbírságokat és kényszerítő bírságokat szabhat ki annak érdekében, hogy az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplőket, illetve a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett úrszolgáltatókat kötelezze a jogsértés megszüntetésére vagy arra, hogy alávessék magukat a vizsgálatnak, és különösen a szükséges teljes nyilvántartások, adatok, eljárások vagy egyéb anyagok benyújtására, valamint az 50. cikk alapján hozott határozattal indított

vizsgálat során szolgáltatott bármely egyéb információ kiegészítésére és helyesbítésére.

- (6) A kényszerítő bírságnak hatékonnak és arányosnak kell lennie. A kényszerítő bírságot a késedelem minden egyes napja után ki kell szabni.
- (7) A kényszerítő bírság a Bizottság határozatáról szóló értesítést követő legfeljebb hat hónapos időtartamra szabható ki, kivéve, ha az intézkedés felülvizsgálata során az időszak végén vagy hat hónapon belül megállapítást nyer, hogy az intézkedés nem érte el a célját.
- (8) A pénzbírságok és kényszerítő bírságok összege az Európai Unió általános költségvetését illeti.
- (9) A pénzbírságok és kényszerítő bírságok e cikk szerinti kiszabása tekintetében a Bizottság a 113. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet kiegészítése céljából a következők meghatározása révén:
 - a) a pénzbírságok és kényszerítő bírságok összegeinek megállapítására vonatkozó részletes kritériumok és módszertan;
 - b) a tényfeltárára, a kapcsolódó intézkedésekre és a jelentéstételre, valamint a döntéshozatalra vonatkozó részletes szabályok, ideértve a védelemhez való jogra, az iratbetekintésre, a jogi képviselőre, a titoktartásra és az átmeneti intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket is; valamint
 - c) a pénzbírságok és a kényszerítő bírságok beszedésére vonatkozó eljárások.
- (10) Az Európai Unió Bírósága korlátlan felülvizsgálati jogkörrel rendelkezik a pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot kiszabó határozatok felülvizsgálatára. Az Európai Unió Bírósága megsemmisítheti, csökkentheti vagy növelheti a kiszabott pénzbírság vagy kényszerítő bírság összegét.

57. cikk

A vizsgálat által érintett személyek meghallgatáshoz való joga

- (1) A Bizottság az 55. és 56. cikk szerinti határozat meghozatala előtt lehetőséget biztosít a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett, uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós úragazati szereplők és a 48. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett úrszolgáltatók számára, hogy meghallgassák azokat a megállapításokat és indokokat, amelyek alapján a Bizottság határozatot kíván elfogadni.

A Bizottság csak olyan megállapításokra alapozhatja a határozatait, amelyekkel kapcsolatban az eljárás alá vont személyeknek lehetőségük volt észrevételeket tenni.

- (2) Az eljárás alá vont személyeknek jogukban áll betekinteni a Bizottság birtokában lévő iratokba, amennyiben ez nem sérti más személyeknek az üzleti titkaik védelméhez fűződő jogos érdekeit.

Az iratbetekintés joga nem terjed ki a bizalmas információkra, illetve az Ügynökség vagy a Bizottság belső előkészítő dokumentumaira.

IV. cím

TECHNIKAI SZABÁLYOK

I. fejezet

BIZTONSÁG ÉS FENNTARTHATÓSÁG AZ ŰRBEN

1. SZAKASZ

HORDOZÓRAKÉTÁK

58. cikk

Felbocsátásbiztonsági terv

Az uniós felbocsátást végző szolgáltató az I. melléklet 3. pontjával összhangban felbocsátásbiztonsági tervet nyújt be az illetékes hatóságnak.

59. cikk

Biztonsági és koordinációs intézkedések a felbocsátás és a visszatérés során

- (1) Az uniós felbocsátást végző szolgáltatók megteszik a megfelelő intézkedéseket a hordozórakéta és a légi járművek, tengeri hajók vagy űreszközök, valamint a keringési pályán lévő űrszemét közötti ütközés kockázatának csökkentésére a felbocsátási és a visszatérési szakaszban.
- (2) Az (1) bekezdésben említett enyhítő intézkedések a következőket foglalják magukban:
 - a) az I. melléklet 1.1. pontjában meghatározott koordinációs követelmények végrehajtása az illetékes hatóságokkal a légiforgalmi szolgálatok, az ütközésselhárító űrszolgáltatók és az esetlegesen érintett légiforgalmi szolgáltatók tekintetében;
 - b) az I. melléklet 1.2. pontja szerinti kockázatértékelés elvégzése (a felbocsátással együtt járó ütközések elhárítása tekintetében) és ennek megfelelően a felbocsátástilalmi időszak végrehajtása;
 - c) a baleseti kockázat kiszámítása és korlátozása felbocsátáskor és visszatéréskor, az I. melléklet 1.3. pontjával összhangban.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján:
 - a) kidolgozza a felbocsátással együtt járó ütközések kiszámítására szolgáló módszert, amely az ütközés valószínűségén alapul, amelyet az objektum méretétől, valamint attól függően kell kiigazítani, hogy az űreszköz lakható vagy aktív-e;
 - b) választ a meglévő módszerek közül, és új módszert dolgoz ki a felbocsátásból és a visszatérésből eredő kollektív baleseti kockázat kiszámítására, kellően figyelembe véve a következő elemeket:

- i. minden olyan jelenség, amely katasztrofális károk kockázatához vezet (felemelkedési szakasz, a szétválást követő szakaszból származó hulladék, a pályára állított űreszköz fedélzetéről a légkörbe való visszatérés, újrahasznosítható fedélzet helyreállítási szakasza);
 - ii. fragmentáció előtti pályák (a légkörben vagy a világűrben), a figyelembe vett repülési időktől és hibáktól függően;
 - iii. a megfelelő fragmentációs és űrszemét-keletkezési forgatókönyvek a hordozórakéta visszatérésekor vagy semlegesítésének pillanatában, valamint a hordozórakéta bármely elemének a Földre való visszatérése esetén;
 - iv. az űrszemét földön való szétszóródása és hatásainak értékelése;
 - v. a hordozórakéta megbízhatósága a felbocsátási szakaszban, beleértve adott esetben a helyreállítási szakaszt is;
 - vi. ellenőrzött visszatérés esetén a keringési pályára állított hordozórakéta-elem pályaelhagyási manőverének megbízhatósága;
- c) az említett kockázati forgatókönyvek tekintetében az I. melléklet 1.3. b) pontjával összhangban a baleseti kockázatokra vonatkozó küszöbértékek megállapítása;
- d) az uniós felbocsátást végző szolgáltató, az ütközésselhárító űrszolgáltató, az illetékes hatóságok és a forgalmi szolgáltatók közötti koordinációra vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása a felbocsátási műveletek más légiforgalmi szolgáltatásokra gyakorolt hatásának a felbocsátási és a visszatérési szakaszban való felmérése, valamint a zavar minimalizálása érdekében.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

60. cikk

Repülésbiztonsági rendszer

- (1) A hordozórakétáknak nyomkövető eszközökkel kell rendelkezniük, vagy olyan nyomkövető eszközöket kell létrehozniuk, amelyek lehetővé teszik a hordozórakéta pozíciójának és sebességének valós idejű nyomon követését.
- (2) A hordozórakétákba telepíteni kell legalább egy telemetriai adatátviteli rendszert a hordozórakéta teljesítményadatainak nyomon követésére, kivéve, ha a felbocsátás előtti elemzés azt állapítja meg, hogy a hordozórakéta nem repül ismeretlen és veszélyes területre.
- (3) Az uniós felbocsátást végző szolgáltatók az I. melléklet 2.1. pontjával összhangban kockázatértékelést végeznek a lehetséges kockázati forgatókönyvek azonosítása és enyhítő intézkedések végrehajtása érdekében.
- (4) Az uniós felbocsátást végző szolgáltatóknak az I. melléklet 2.2. pontjával összhangban ki kell építeniük egy fedélzeti rendszert a hordozórakéta semlegesítésére.

Az űrszemét csökkentése a hordozórakéták esetében

- (1) Az uniós felbocsátást végző szolgáltatóknak a következő intézkedések végrehajtásával korlátozniuk kell az űrszemétképződést:
 - a) az űrszemét Föld légkörébe történő tervezett kibocsátásának korlátozása a névleges műveletek során a II. melléklet 1.1. pontjában meghatározott végrehajtási intézkedések révén;
 - b) a véletlen fragmentáció elleni védelem a II. melléklet 1.2. pontjában és a II. melléklet 1.3. pontjában meghatározott végrehajtási intézkedések révén;
 - c) életciklus végi ártalmatlanítás a II. melléklet 2. pontjával összhangban.
- (2) Az uniós felbocsátást végző szolgáltatók az űrszemét csökkentésére a következő terveket nyújtják be:
 - a) a II. melléklet 3.1. pontjában meghatározott műszaki és üzemeltetési követelményeknek megfelelő űrszemét-ellenőrzési terv;
 - b) életciklus végi ártalmatlanítási terv a II. melléklet 3.2. pontjával összhangban.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján:
 - a) meghatározza azt az időtartamot, ameddig az alacsony Föld körüli pályára (LEO) állított hordozórakétát a II. melléklet 1.1.1. e) pontjával összhangban ártalmatlanítani kell, beleértve a pirotechnikai rendszerre és a szilárd vagy hibrid hajtóanyagra vonatkozó egyedi intézkedéseket is;
 - b) a II. melléklet 1.1.1. d) pontjával összhangban meghatározza a közepes Föld körüli pályára (MEO) állított hordozórakéták ártalmatlanítására szolgáló biztonságos területet és időt, beleértve a pirotechnikai rendszerre és a szilárd vagy hibrid hajtóanyagra vonatkozó egyedi intézkedéseket is;
 - c) a II. melléklet 1.2.1. pontja szerint meghatározza a keringési pályán a belső okok miatti véletlenszerű fragmentáció kockázatának valószínűségi küszöbértékét;
 - d) a II. melléklet 1.3. pontjával összhangban meghatározza az ütközés miatti fragmentáció kockázatának időtartamát és küszöbértékét;
 - e) kidolgozza a II. melléklet 2.2.b) pontjának ii. alpontjában említett légkörbe való visszatérésre és ellenőrizetlen visszatérésre szolgáló hordozórakéta tervezési feltételeit; valamint
 - f) kidolgozza a sikeres ártalmatlanítás valószínűségére vonatkozó számítási módszert és a II. melléklet 2.5. pontjában említett százalékos küszöbértéket.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

2. SZAKASZ

ŰRESZKÖZÖK

A kutatás és oktatás területén használt űreszközökre vonatkozó különleges rendszer

- (1) A kutatási és oktatási küldetések uniós űreszköz-üzemeltetői mentesülnek az alábbi jogszabályhelyeken meghatározott követelmények alól:
- a) 66. cikk – az említett cikkben előírt határérték feletti és 600 km alatti keringési pályára állítani tervezett űreszközök esetében, amennyiben:
 - i. a nyomonkövethetőségi rendszer lehetővé teszi az űreszköz pontos pozicionálását; és
 - ii. az űrbeli küldetéssel kapcsolatos releváns dokumentumok igazolták, hogy miért nem sikerült megtartani a manőverezési képességeket.
 - b) 72. cikk – a keringési pályán egy évnél rövidebb tartózkodásra szánt űreszközök esetében;
 - c) a IV. melléklet 2.3. pontja;
 - d) a IV. melléklet 2.5. pontja;
 - e) az V. melléklet 1.2.1.e) pontjának iv. alpontja;
 - f) az V. melléklet 4.3.f) pontjának iii. alpontja.

Az első albekezdés c) pontjának alkalmazásában kapcsolattartó pontnak kell rendelkezésre állnia a LEO/MEO/GEO esetében észszerű üzemi időn belüli reagálásra.

Az első albekezdés d) pontjának alkalmazásában a kutatási űreszköz uniós űreszköz-üzemeltetője felkérheti a 64. cikk (1) bekezdésében említett uniós ütközésselhárító űrszolgáltatót, hogy segítsen az űreszközök efemeriszeinek és kovariánsainak meghatározásában.

Az első albekezdés e) pontjának alkalmazásában a redundanciára vonatkozó kötelezettségnek figyelembe kell vennie az űreszköz méretéhez kapcsolódó műszaki korlátokat.

- (2) Az (1) bekezdésben említett kivételeket eseti alapon kell értékelni, figyelembe véve az űreszköz méretét és súlyát, valamint a küldetés időtartamát és pályáját.

63. cikk

Nyomonkövethetőség

- (1) Az uniós űreszköz-üzemeltetők gondoskodnak arról, hogy az űreszközök a III. melléklet 1. pontjával összhangban rendelkezzenek a nyomon követhetőséget és a pályapozíció pontos meghatározását lehetővé tevő műszaki eszközökkel.

Az uniós űreszköz-üzemeltetők biztosítják, hogy a földi szegmensben működő rendszerek a III. melléklet 2. pontjával összhangban képesek legyenek a meglévő elismert adatformátumban való adatfeldolgozásra.

- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az űreszközök nyomon követhetőségéhez szükséges, a III. melléklet 1.1. pontjában említett pontossági szintet. A végrehajtási jogi aktust a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

64. cikk

Ütközésselhárítás

- (1) Az uniós űreszköz-üzemeltetők igénybe veszik az (EU) 2021/696 rendelet 58. cikkének (2) bekezdésében említett űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésének (SST) alkomponenséért felelős, ütközésselhárító űrszolgáltatásokat nyújtó szolgáltató (a továbbiakban: uniós ütközésselhárító űrszolgáltató) által nyújtott ütközésselhárítási űrszolgáltatásokat.
- (2) Az (1) bekezdésben említett előfizetésnek az űrbeli küldetés valamennyi szakaszára ki kell terjednie, beleértve a magasabb keringési pályára való áttérést, az űrbeli műveleteket és szolgáltatásokat, valamint az életciklus végi szakaszokat, a visszatérési szakasz kivételével.
- (3) A művelet során az uniós űreszköz-üzemeltetőknek haladéktalanul tájékoztatniuk kell az uniós ütközésselhárító űrszolgáltatót a következők bármelyikéről:
 - a) a műveletet érintő bármely tervezett változtatás;
 - b) az ártalmatlanítási szakasz elindításáról és az életciklus végi szakasz megkezdéséről szóló döntés, a releváns információknak az eljárás kezdetétől számított három hónappal történő rendelkezésre bocsátásával;
 - c) a műveletek minden olyan nem tervezett változtatása – beleértve az űrbeli küldetés élettartama és az ártalmatlanítási szakasz során felmerült problémákat is –, amely hatással lenne az e rendeletnek való megfelelésre, indokolatlan késedelem nélkül.
- (4) Az uniós űreszköz-üzemeltetőknek meg kell felelniük a IV. melléklet 2. pontjában meghatározott követelményeknek, és az ott foglalt követelményeknek megfelelően együtt kell működniük az uniós ütközésselhárító űrszolgáltatóval.
- (5) A nagy érdeklődésre számot tartó eseményre vonatkozó figyelmeztető jelzés fogadását követően az uniós űreszköz-üzemeltetők a IV. melléklet 2. pontjával összhangban haladéktalanul tájékoztatják az uniós ütközésselhárító űrszolgáltatót az ütközésselhárítás érdekében hozott valamennyi intézkedésről.

65. cikk

Visszatéréssel kapcsolatos szolgáltatások

- (1) Az uniós űreszköz-üzemeltetők a visszatéréssel kapcsolatos pontosabb szolgáltatás lehetővé tétele érdekében megküldik a szükséges adatokat és információkat – például az űreszköz pozíciójának meghatározását, az űreszköz állapotát és a kommunikációra való lehetőséget – a 64. cikk (1) bekezdésében említett uniós ütközésselhárító űrszolgáltatónak, az (EU) 2021/696 rendelet 58. cikkének (2) bekezdésében említett űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésének (SST) alkomponensében a visszatéréssel kapcsolatos szolgáltatásért felelős szervezet részére történő továbbítás sérelme nélkül.
- (2) Az (1) bekezdésben említett visszatéréssel kapcsolatos szolgáltatásért felelős szervezet biztosítja az érintett hatóságokkal és légiforgalmi szolgáltatókkal való szükséges koordinációt annak érdekében, hogy minimalizálja a visszatérés más forgalmi szolgáltatásokra gyakorolt hatását.

66. cikk

Űreszközök manőverezési képessége

- (1) Az uniós üreszköz-üzemeltetők biztosítják, hogy az üreszköz tervezése, gyártása és üzemeltetése oly módon történjen, amely lehetővé teszi, hogy az üreszköz 400 km feletti apogeummal rendelkező keringési pályákon is manőverezhető legyen.
- (2) Az (1) bekezdésben említett manőverezési képesség legalább:
 - a) megfelel a IV. melléklet 2. pontjában meghatározott követelményeknek, és a 64. cikk (5) bekezdésével összhangban lehetővé teszi a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzésre való reagálást;
 - b) lehetővé teszi az életciklus végi, teljesítmény szerinti ártalmatlanítást a 70. cikk (1) bekezdésének c) pontjával összhangban;

A földi szegmensnek a III. melléklet 2. pontjával összhangban képesnek kell lennie a keringési pályákkal kapcsolatos előrejelzések fogadására és adatfeldolgozásra.

67. cikk

A nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések kapcsolattartási listájának adatbázisa

- (1) Az Ügynökség létrehozza és kezeli a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listájának adatbázisát (a továbbiakban: kapcsolattartási lista adatbázisa).
- (2) Az uniós üreszköz-üzemeltetők jelentik az Ügynökségnek az ütközésselhárítási és a visszatérési tevékenységekért felelős releváns személyzetük elérhetőségét, hogy az Ügynökség bekerüljön az (1) bekezdéssel összhangban létrehozott kapcsolattartási lista adatbázisába.
- (3) Az Ügynökség a kapcsolattartási lista adatbázisát megosztja a 64. cikk (1) bekezdésében említett uniós ütközésselhárító ürszolgálatotól.

68. cikk

Pályaforgalmi szabályok

- (1) Az uniós üreszköz-üzemeltetőknek meg kell felelniük a IV. melléklet 2. pontjában meghatározott pályaforgalmi és koordinációs követelményeknek.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el a IV. melléklet 2. pontjában meghatározott ütközésselhárítási követelmények meghatározására.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

69. cikk

Pályára állítás

- (1) A felbocsátás előtt az uniós üreszköz-üzemeltetők elemzik a pályakiválasztást, és ezt meg is indokolják.

Az uniós üreszköz-üzemeltetők elemzés alapján választják ki a keringési pályát, figyelembe véve a meglévő üreszközöket és a keringési pályán lévő ürszemetet.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján kidolgozza a következőket:

- a) a LEO, a MEO és a GEO torlódásának számítására szolgáló konkrét módszerek;
- b) a keringési pályának az elismert és a legkorszerűbb módszerek alapján történő kiválasztására szolgáló módszerek.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

70. cikk

Az űrszemét csökkentése

- (1) Az uniós űreszköz-üzemeltetők a következő intézkedéseket hozzák:
 - a) a Földre jutó űrszemét tervezett keletkezésének korlátozása a névleges üzemeltetés során, az V. melléklet 1.1. pontjával összhangban;
 - b) a véletlen fragmentáció kockázatának korlátozása az V. melléklet 1.2. pontjával és az V. melléklet 1.3. pontjával összhangban;
 - c) életciklus végi ártalmatlanítás végrehajtása az V. melléklet 3. pontjával összhangban;
 - d) hibaelhárítási terv végrehajtása az V. melléklet 4.3. pontjával összhangban;
 - e) a tervezés megbízhatóságának biztosítása az V. melléklet 2.1. pontjával összhangban; valamint
 - f) a minőség- és megbízhatóság-ellenőrzésre vonatkozó üzemeltetési eljárások kidolgozása az V. melléklet 2.2. pontjával összhangban.
- (2) Az uniós űreszköz-üzemeltetőknek el kell készíteniük az űrszemét csökkentésére vonatkozó következő terveket, és bizonyítaniuk kell az (1) bekezdésben meghatározott követelmények teljesülését:
 - a) az V. melléklet 4.1. pontja szerinti űrszemét-ellenőrzési terv;
 - b) az V. melléklet 4.2. pontja szerinti életciklus végi ártalmatlanítási terv;
 - c) az V. melléklet 4.3. pontja szerinti hibaelhárítási terv.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján a következőket teheti:
 - a) kidolgozza az űrszemét keletkezésének korlátozására irányuló intézkedéseket az űrszemét keringési pályán való tervezett kibocsátásának szám és időtartam szerinti korlátozásával, beleértve a pirotechnikai eszközökre és a szilárd hajtóanyagú rakétahajtóművek tervezésére vonatkozó, az V. melléklet 1.1. pontjában említett egyedi szabályokat;
 - b) a fragmentáció kockázatának csökkentésére irányuló intézkedéseket dolgoz ki annak érdekében, hogy:
 - i. korlátozza a fragmentáció belső okait és az V. melléklet 1.2.1. pontjának a) alpontjában említett ütközés kockázatát;
 - ii. kidolgozza a tervezési és gyártási követelményeket az V. melléklet 1.3. pontjának a) és b) alpontjában említett ütközés miatti fragmentáció kockázatának csökkentése érdekében;
 - iii. kidolgozza az ütközés valószínűsége és az V. melléklet 1.3. pontjának c) és d) alpontjában említett küszöbérték kiszámítására szolgáló módszert;

- c) meghatározza az életciklus végéhez kapcsolódó intézkedéseket az alábbiak révén:
- i. a sikeres ártalmatlanítás valószínűségére vonatkozó küszöbérték, valamint az V. melléklet 3.1.2. és 3.1.3. pontjában említett számítási módszer meghatározása;
 - ii. az V. melléklet 3.4.2. pontjában említett, az alacsony Föld körüli pályára vonatkozó maximális pályán töltött idő meghatározása a visszatérés előtt;
 - iii. az V. melléklet 3.5.4., 3.5.6. és 3.5.8. pontjában említett, az alacsony Föld körüli pályára való visszatérésre vonatkozó követelmények kidolgozása;
 - iv. az V. melléklet 3.6. pontjában említett, az alacsony Föld körüli pályára való visszatérésre vonatkozó egyedi követelmények megállapítása;
- d) az V. melléklet 1.2.1.e) pontjának v.2. alpontjában említett lágy passziválásra, valamint az V. melléklet 1.2.1.f) pontjában említett, visszatérésre vonatkozó passziválásra vonatkozó műszaki feltételek meghatározása;
- Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az V. melléklet 3.3. pontjában meghatározott preferencia-sorrend módosítása érdekében, tükrözve és hozzáigazítva ezt a sorrendet az űrbeli műveletek és szolgáltatások tekintetében elért technológiai fejlődéshez.

71. cikk

A küldetés meghosszabbítása

- (1) Amennyiben az uniós űreszköz-üzemeltető meg kívánja hosszabbítani az űrbeli küldetést, az adott űreszköz-üzemeltetőnek legkésőbb három hónappal az érintett űrbeli küldetés tervezett vége előtt az űrbeli küldetés meghosszabbítására irányuló kérelmet kell benyújtania az illetékes hatósághoz.
- (2) Az (1) bekezdéssel összhangban benyújtott kérelem alapján az illetékes hatóságok dönthetnek úgy, hogy az uniós űreszköz-üzemeltető által végrehajtott űrbeli küldetés időtartamát az eredeti engedélyben meghatározott időtartamot meghaladóan meghosszabbítják.
- (3) Az illetékes hatóság jóváhagyja az űrbeli küldetés meghosszabbítása iránti kérelmet, amennyiben az űreszköz továbbra is megfelel az V. mellékletben meghatározott követelményeknek.

72. cikk

Fény- és rádiószennyezés

- (1) Az uniós űreszköz-üzemeltetők tervet dolgoznak ki, amely a (2) bekezdéssel összhangban megfelelő intézkedéseket tartalmaz a fény- és rádiószennyezés korlátozására.

- (2) Az űreszközök teljes élettartama alatt – beleértve az alacsony fényvisszaverésű bevonatra vagy árnyékolásra vonatkozó tervezési követelményeket is – a vizuális magnitúdónak legalább hétnek kell lennie.

Az (1) bekezdésben említett terv az alábbiak mindegyikét tartalmazza:

- a) az uniós űreszköz-üzemeltető által az űreszköz látható fényerejének csökkentése és a műholdak csillagászati megfigyelésekre gyakorolt hatásának minimalizálása érdekében végrehajtott műszaki és operatív intézkedések leírása;
- b) az uniós űreszköz-üzemeltető által a rádiócsillagászati megfigyelőközpontok zavarainak korlátozása és a műholdak csillagászati megfigyelésekre gyakorolt hatásának minimalizálása érdekében végrehajtott műszaki és operatív intézkedések leírása.

73. cikk

Konstellációk

- (1) A konstellációk, megakonstellációk vagy gigakonstellációk uniós űreszköz-üzemeltetői:
 - a) biztosítják, hogy minden űreszköz rendelkezzen meghajtórendszerrel;
 - b) a földi szegmensben katalógust vezetnek az egyes űreszköz-pályákról, és naponta elvégzik az ütközési kockázatok vizsgálatát;
 - c) a VI. melléklet 1. pontjában meghatározott követelményekkel összhangban szavatolják a biztonságot a konstelláción belüli ütközések elhárítását célzó intézkedések tekintetében;
 - d) megfelelnek a VI. melléklet 2. pontjában említett további jelentéstételi kötelezettségeknek.
- (2) A megakonstellációk vagy gigakonstellációk uniós űreszköz-üzemeltetői:
 - a) a keringési pálya kiválasztásánál a következő tényezőket veszik figyelembe:
 - i. a teljes konstelláció kiépítésének hatása a pályatorlódásokra;
 - ii. a pálya kiválasztása előtt a meglévő konstellációk a pályán;
 - iii. annak biztosítása, hogy a kiválasztott pálya ne ütközzön össze más űrobjektummal, nagyszámú ismétlődő és szisztematikus szoros találkozási helyzetet eredményezve;
 - iv. a műhold-konstelláció élettartama alatt várható összeütközés-elkerülő manőverek teljes száma.
 - b) az űreszközök pályára állításával korlátozzák az űreszköz érkezéskor bekövetkező meghibásodásából eredő következményeket:
 - i. ez lehetővé teszi az űreszköz gyors visszatérését;
 - ii. ha korlátozott ütközési kockázat áll fenn.
 - c) biztosítják, hogy a 70. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett sikeres ártalmatlanítás igényelt valószínűsége arányos legyen az űreszközök számával;
 - d) biztosítják, hogy az életciklus végét követően a keringési pályán töltött idő rövidebb legyen az V. mellékletben meghatározottnál.

- (3) A gigakonstellációk uniós űrágazati szereplői az űreszköz tervezése és üzemeltetése során tervet nyújtanak be az illetékes hatóságnak, amely igazolja, hogy a szükséges hajtóanyag rendelkezésre áll a várható ütközésselhárítási manőverek nagy számának kezeléséhez.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján:
- a) meghatározza a konstelláción belüli ütközés kockázatát a VI. melléklet 1.2.c) pontjával összhangban;
 - b) korlátozza a fény- és rádiószennyezést a VI. melléklet 2.1. pontjával összhangban.
- Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

74. cikk

A termékre vonatkozó követelmények alkalmazhatósága

Az uniós űrágazati szereplők a beszállító gyártókkal kötött szerződéseikben biztosítják, hogy a szerződésben szereplő űrobjektumok vagy adott esetben a komponensek megfeleljenek az e fejezetben meghatározott tervezési és gyártási követelményeknek.

II. fejezet

AZ ŰRINFRASTRUKTÚRA REZILIENCIÁJA

1. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

75. cikk

Kapcsolat a NIS 2 irányelvvel és a CER-irányelvvel

- (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó űrtevékenységek és űrszolgáltatások tekintetében az (EU) 2022/2555 irányelv 3. cikke értelmében alapvető vagy fontos szervezetnek minősülő uniós űrágazati szereplők tekintetében e rendeletet az (EU) 2022/2555 irányelv kiberbiztonsági kockázatkezelési intézkedésekkel kapcsolatos 21. cikke tekintetében az említett irányelv 4. cikkének alkalmazásában ágazatspecifikus uniós jogi aktusnak kell tekinteni.
- (2) Amennyiben az uniós űrágazati szereplőket az (EU) 2022/2557 irányelvvel összhangban kritikus szervezetként azonosították, e rendeletet az (EU) 2022/2557 irányelvet kiegészítve kell alkalmazni.
- (3) E fejezet alkalmazásában az illetékes hatóságok a következők szerint együttműködnek az (EU) 2022/2557 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése alapján kijelölt vagy létrehozott érintett hatóságokkal:
- a) az e rendelet alapján a 78. cikk (2) bekezdése értelmében elvégzendő kockázatértékelések, valamint az (EU) 2022/2557 irányelv értelmében a 12. cikk (2) bekezdésének második albekezdése és a 13. cikk (2) bekezdése alapján elvégzendő kockázatértékelések támogatásával összefüggésben;

- b) amennyiben az e rendelet és az (EU) 2022/2557 irányelv alkalmazása következetességének biztosításához, valamint az információk megosztásához szükséges, többek között az említett irányelv 11., 15., 18. és 21. cikkében említett célokból.

2. SZAKASZ

KOCKÁZATKEZELÉS

76. cikk

Kockázatkezelés az űrbeli küldetések életciklusa során

- (1) Az uniós űrágazati szereplők az arányosság elvével összhangban minden szükséges intézkedést megtesznek a hálózati és információs rendszerek biztonságát, valamint a fizikai infrastruktúra és a környezet biztonságát fenyegető kockázatok kezelése érdekében, figyelembe véve kockázati profiljukat és méretüket, valamint űrtevékenységük jellegét, mértékét és összetettségét.
- Az első albekezdésben említett intézkedések:
- a) átfogóak, az elvégzendő feladatoktól függően az űrinfrastruktúra valamennyi szegmensét lefedik, beleértve a földi infrastruktúrát és annak rendszereit és alrendszereit is;
- b) megfelelőek és arányosak a kockázatokkal;
- c) az összes veszélymegközelítésen alapulnak.
- (2) Az (1) bekezdés első albekezdésében említett intézkedések lehetővé teszik az uniós űrágazati szereplők számára, hogy:
- a) mindenkor biztosítsák az űrinfrastruktúra rezilienciáját;
- b) fenntartsák űrbeli küldetéseik hatékony technikai ellenőrzését, ugyanakkor olyan kockázati szintet kell biztosítaniuk, amely megfelelő, összhangban van az egyes űrbeli küldetések célkitűzéseivel és jellemzőivel, és megfelel a felügyeleti utasításoknak.
- (3) Az uniós űrágazati szereplőknek a megfelelő és következetes kockázati szintnek a (2) bekezdés b) pontja szerinti értékelésekor legalább a következő kritériumokat kell figyelembe venniük:
- a) az űrbeli küldetés típusa és jellemzői, például egyedi célkitűzései, a keringési pálya, a konstelláció mérete;
- b) az egyéb űrtevékenységekre gyakorolt hatás;
- c) az adott szervezet mérete, a kockázatnak való kitettség mértéke, valamint a biztonsági események valószínűsége és súlyossága, beleértve azok társadalmi és gazdasági hatását is.
- (4) Az uniós űrágazati szereplők kezelik az (1) bekezdés első albekezdésében említett kockázatokat annak érdekében, hogy biztosítsák az űrinfrastruktúra digitális és fizikai rezilienciáját az űrbeli küldetések teljes életciklusa során, külön figyelembe véve a következőket:
- a) a koncepcióalkotási és tervezési szakaszok, beleértve a gyártási szakasz előkészítő tevékenységeit, például a küldetések elemzését, a rendszerelemzést,

- a rendszermeghatározást, a rendszertervezést, a rendszerek teljes meghatározásáig;
 - b) a gyártási és tesztelési szakaszok, például gyártási, összeszerelési, integrációs, ellenőrzési, validálási és minősítési szakaszok;
 - c) az operatív szakasz, beleértve a következőket:
 - i. a szállítás, üzembehelyezés, felbocsátás és a pályára állítás kezdeti szakasza;
 - ii. az űrobjektum üzemeltetése, a rutinszakasz, az űrbeli küldetés ellenőrzésével, irányításával és nyomon követésével kapcsolatos tevékenységek, valamint ezek bármilyen releváns koordinációja;
 - iii. a földi szegmens és az űrszegmens karbantartása;
 - iv. űrbeli műveletek és szolgáltatások, például pályán mozgó szervizelés;
 - d) az életciklus végi szakaszok, különösen az űrbeli küldetés vége, a passziválási, az ártalmatlanítási, a leszerelési és a pályaelhagyási szakasz;
 - e) bármely támogató tevékenység, például szállítás, tárolás, logisztika, karbantartási szolgáltatások, az általános IKT-infrastruktúra kezelése.
- (5) Az uniós űrágazati szereplők a vonatkozó szabványoknak megfelelően információbiztonsági irányítási rendszert hoznak létre, vezetnek be és tartanak fenn.
- Az első albekezdésben említett információbiztonsági irányítási rendszernek az uniós űrágazati szereplők átfogó kockázatkezelésének részét kell képeznie, és oly módon kell működnie, amely lehetővé teszi számukra, hogy a 78. cikk (1) bekezdésének a) pontjával és a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott elvekkel összhangban hatékonyan és átfogóan kezeljék az összes kockázati forrást.
- (6) Az uniós űrágazati szereplők szabályzatot és eljárásokat dolgoznak ki, hajtanak végre és alkalmaznak annak értékelésére, hogy a meghozott kiberbiztonsági kockázatkezelési intézkedések végrehajtása és fenntartása eredményes-e.

77. cikk

Szervezési vonatkozások

- (1) Az uniós űrágazati szereplő vezető testülete felügyeli az e fejezetben meghatározott követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében hozott kockázatkezelési intézkedések végrehajtását, azért felelősséget vállal és felelősségre vonható.
- (2) Az uniós űrágazati szereplők létrehozzák, felülvizsgálják és nyomon követik a humánerőforrás-biztonsági politikára vonatkozó belső mechanizmusokat annak érdekében, hogy a szerepekkkel és felelősségi körökkel összhangban a személyzet minden tagja megértse a biztonsági feladatokat, és elkötelezze magát azok mellett. Az uniós űrágazati szereplők humánerőforrás-politikát alakítanak ki annak érdekében, hogy a felvételi és fegyelmi eljárások során biztosítsák a szükséges átvilágítást és ellenőrzéseket.

78. cikk

Kockázatértékelések

- (1) Az űrbeli küldetések teljes életciklusa alatt az uniós űrágazati szereplők:

- a) folyamatosan azonosítják és értékelik az összes kockázati forrást;
 - b) rendszeresen felülvizsgálják az azonosított kockázatokat;
 - c) azonosítják a kiberbiztonsági és fizikai sebezhetőségeket, valamint a biztonsági eseményeket, és a (2) bekezdésben említett kockázatértékelésre tekintettel elemzik, hogy mikor nem lehet ezeket a sebezhetőségeket azonnal kijavítani vagy enyhíteni;
 - d) célzott kockázatkezelési terveket dolgoznak ki az összes olyan azonosított kiberbiztonsági sebezhetőségre vonatkozóan, amely a 76. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett kockázati szintet meghaladó kockázatot eredményez.
- (2) Az uniós ürágazati szereplők a VII. melléklet 1. pontjával összhangban végzik el a kockázatértékelést.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet következők révén történő kiegészítésére:
- a) a VII. melléklet 1.4.f) pontjában említett kockázati forgatókönyvek alkalmazásában a következők azonosítására szolgáló kritériumok megállapítása:
 - i. kulcsfontosságú eszközök és funkciók, kritikus műveletek és kritikus szakaszok az űrbeli küldetések teljes életciklusa során, amelyekre vonatkozóan az uniós ürágazati szereplők biztonsági kockázati forgatókönyveket dolgoznak ki;
 - ii. a 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kulcsfontosságú eszközök és funkciók, amelyekre vonatkozóan az egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezeteknek biztonsági kockázati forgatókönyveket dolgoznak ki.
 - b) az uniós ürágazati szereplők, illetve az egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek által kezelt kockázatokhoz igazított kockázati forgatókönyvek kidolgozása;
 - c) a biztonsági célkitűzések minimumlistájának létrehozása, beleértve a figyelembe veendő kockázati szinteket is;
 - d) a kockázatértékelések összehasonlíthatóságát biztosító kritériumok és módszertan kidolgozása az illetékes hatóságok felügyeleti tevékenységeinek (a továbbiakban: felügyeleti felülvizsgálatok) megkönnyítése érdekében;
 - e) fenyegetésmodellezési módszerek kidolgozása az ürinfrastruktúra különböző szegmenseire és rendszereire vonatkozó kockázatértékelések támogatására;
 - f) az uniós ürágazati szereplők által alkalmazandó kockázatkezelési intézkedések kidolgozása.

79. cikk

Egyszerűsített kockázatkezelés

- (1) A 10. cikk (3) bekezdésében említett egyszerűsített kockázatkezelés hatálya alá tartozó szervezetek a VII. melléklet 9. pontjában meghatározott intézkedéseket csak

az alábbiak kockázatainak kezeléséhez szükséges kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében alkalmazzák:

- a) a meghajtással rendelkező eszközök feletti ellenőrzés elvesztése;
 - b) az olyan eszközök feletti ellenőrzés elvesztése, amelyek más ürműveletek biztonságát hátrányosan befolyásoló zavarokat okozhatnak.
- (2) Az illetékes hatóságok benyújtják az Ügynökségnek az egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek listáját.
- (3) Az Ügynökség évente jelentést tesz a Bizottságnak az egyszerűsített kockázatkezelés Unió-szerte történő alkalmazásáról. Az Ügynökség ajánlásokat nyújthat be a belső piac felügyeleti konvergenciájának megkönnyítése érdekében.
- Az első albekezdésben említett jelentések főbb megállapításait adott esetben fel kell venni a 94. cikk (1) bekezdésével összhangban létrehozott Unió-s Ürreziliencia Hálózat üléseinek napirendjére.
- (4) Annak érdekében, hogy e rendelet rendelkezéseit az elérhető legjobb technikák alapján hozzá lehessen igazítani a tudományos és műszaki fejlődéshez, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VII. melléklet 9. pontjában meghatározott követelmények módosítása céljából.

80. cikk

Az űrinfrastruktúra információinak és eszközeinek azonosítása és kezelése

- (1) Az uniós űrágazati szereplők átfogó politikákat dolgoznak ki, tartanak fenn és frissítenek az űrinfrastruktúra információinak és eszközeinek kategorizálására és kezelésére vonatkozóan.
- (2) Az uniós űrágazati szereplők a VII. melléklet 2. pontjával összhangban, a 83. cikkben említett biztonsági események nyomon követésének és észlelésének szükségességével arányosan azonosítják és dokumentálják az eszközöket, figyelembe véve a 78. cikk (2) bekezdésében említett kockázatértékeléseket.
- (3) Az uniós űrágazati szereplők az információkat az információbiztonsági igények szerint kategorizálják, legalább a következők alapján:
- a) az információk bizalmas jellege, sértetlensége, hitelessége és rendelkezésre állása biztosításának szükségessége;
 - b) az adott űrbeli küldetés biztonsági szintjéhez szükséges kritikusság szintje.
- (4) Az (1), (2) és (3) bekezdés alkalmazásában az uniós űrágazati szereplők, illetve a 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek nyilvántartást készítenek és vezetnek.

Az első albekezdésben említett nyilvántartásokat egyedi űrbeli küldetésenként kell összeállítani, feltüntetve az eszközök eredetét és aktuális fizikai elhelyezkedését, beleértve adott esetben a felhőalapú szolgáltatás azonosítását is. A nyilvántartásokat naprakészen kell tartani.

81. cikk

A hozzáférési jogok kezelése és ellenőrzése

- (1) Az uniós űrágazati szereplők személyazonosság- és hozzáférés-kezelési protokollok révén hajtják végre a hozzáférési jogok kezelését és ellenőrzését.
- (2) Az (1) bekezdésben említett protokollok meghatározzák a rendszerekhez és eszközökhöz való logikai és fizikai hozzáférési jogokra vonatkozó feltételeket és eljárásokat, beleértve a távoli hozzáférést is.
- (3) Az (1) bekezdésben említett személyazonosság- és hozzáférés-kezelési protokollok:
 - a) képesek biztosítani a földi szegmenshez és az űrszegmens irányítási központjaihoz való hozzáférést;
 - b) lehetővé teszik az összes kulcsfontosságú eszközökhöz, információhoz, funkcióhoz, művelethez és adott esetben a 80. cikk (2) bekezdésével összhangban azonosított kulcsfontosságú berendezésekhez vagy információkhoz való fizikai és logikai hozzáférés korlátozását;
 - c) a szokásos műveletekhez és a szükséghelyzetekhez igazítandók, hogy a 87. cikkben említett reagálási és helyreállítási tervek aktiválásakor lehetővé tegyék a hatékony és időben történő szükséghelyzeti reagálást.
- (4) A (2) bekezdésben említett feltételek és eljárások meghatározásakor az uniós űrágazati szereplőknek foglalkozniuk kell az összes engedélyezett eszköz, folyamat és felhasználó logikai és fizikai hozzáférési jogainak kiadásával, folyamatos kezelésével (beleértve a változtatást, felértékelést vagy visszaminősítést is), visszavonásával, megszüntetésével és ellenőrzésével.

E feltételeknek és eljárásoknak a „szükséges ismeret” és a „legkisebb jogosultság” elvén kell alapulniuk (a jogszerű és engedélyezett használat vagy tevékenység biztosításához szükséges mértékre való korlátozás).
- (5) A (2) bekezdésben említett személyazonossági és hozzáférési jogokat automatikusan vissza kell vonni, ha a személyzet vagy az eszközök engedélye lejár, vagy már nincs rájuk szükség.
- (6) Az (1) bekezdésben említett személyazonosság- és hozzáférés-kezelési protokolloknak biztosítaniuk kell a 80. cikk (2) bekezdésével összhangban azonosított információk és eszközök megfelelő védelmét a kockázatokkal, többek között a kárral, a visszaéléssel, illetve a jogosulatlan hozzáféréssel vagy használattal szemben.

82. cikk

Fizikai reziliencia

- (1) Az uniós űrágazati szereplők megteszik a VII. melléklet 3. pontjában meghatározott intézkedéseket, valamint minden egyéb olyan intézkedést, amely szükséges és megfelelő a fizikai eszközök rezilienciájának biztosításához, és amely legalább egyenértékű az (EU) 2022/2557 irányelv 13. cikkében említett technikai, biztonsági és szervezési intézkedésekkel a földi szegmensek rezilienciájának biztosítása érdekében.

- (2) Amennyiben az uniós űrágazati szereplőket az (EU) 2022/2557 irányelvvel összhangban kritikus szervezetként azonosították, e rendelet az említett irányelv sérelme nélkül és azt kiegészítve alkalmazandó.
- (3) Az uniós űrágazati szereplők a 80. cikk (2) bekezdése szerint végzett azonosítás alapján meghatározzák, védik és elkülönítik azokat a területeket, amelyek érzékenynek minősített vagy kritikusként azonosított eszközöket és információkat tartalmaznak.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa a VII. melléklet 3. pontjában meghatározott követelményeket annak érdekében, hogy azokat az elérhető legjobb technikák alapján hozzáigazítsa a tudományos és műszaki fejlődéshez.

83. cikk

A biztonsági események észlelése és nyomon követése

- (1) Az uniós űrágazati szereplők megfelelő észlelő rendszerek és mechanizmusok alkalmazásával folyamatosan nyomon követik a rendellenességek és a biztonsági események előfordulását.
- (2) A 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében az uniós űrágazati szereplők, illetve az egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek biztosítják, hogy a földi állomások legalább a VII. melléklet 4. pontjában meghatározott követelményeknek megfelelő észlelő rendszerekhez és mechanizmusokhoz hozzáférjenek.
- (3) Az űreszközt és a földi szegmenst úgy kell konfigurálni, hogy váratlan esemény észlelésekor információbiztonsági eseményt generáljon, illetve fogadjon, amelyet egy biztonsági felügyeleti alrendszernek kell továbbítani. A földi szegmens biztonsági felügyeleti alrendszerét az információtechnológia tekintetében el kell különíteni az infrastruktúra többi részétől (logikai elkülönítés).
- (4) Az uniós űrágazati szereplők gondoskodnak arról, hogy az észlelő rendszereket és mechanizmusokat a 88. és 89. cikkel összhangban rendszeresen teszteljék.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa a VII. melléklet 4. pontjában meghatározott követelmények listáját annak érdekében, hogy azokat az elérhető legjobb technikák alapján hozzáigazítsa a tudományos és műszaki fejlődéshez.

84. cikk

Megelőzés és védelem

- (1) Az uniós űrágazati szereplőknek az űreszközök és a földi szegmens kiberbiztonságára vonatkozóan e fejezettel összhangban elfogadott intézkedéseket az űrbeli küldetés sajátos igényeihez kell igazítaniuk, és megfelelően figyelembe kell venniük a 78. cikk (2) bekezdésében említett biztonsági kockázatértékelésben azonosított kockázatokat.
- (2) Az uniós űrágazati szereplők biztosítják, hogy a hálózati és információs rendszerek megfeleljenek a következő feltételeknek:

- a) feleljenek meg a VII. melléklet 5.1. pontjában meghatározott követelményeknek;
 - b) úgy legyenek konfigurálva, hogy lehetővé tegyék a földi szegmens számára a telemetria/távvezérlés földi felügyeletét és az űreszköz állapotának felügyeletét;
 - c) tegyék lehetővé az uniós űrágazati szereplők számára, hogy fenntartsák az űrszegmens hatékony műszaki ellenőrzését.
- (3) Az uniós űrágazati szereplők, illetve a 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek biztosítják, hogy csak engedélyezett eszközök kommunikáljanak a műholdak irányításáért és az űrbeli küldetés konfigurálásáért felelős rendszerekkel.
- E célból meg kell felelniük legalább a VII. melléklet 5.2. és 5.3. pontjában meghatározott követelményeknek.
- (4) Az uniós űrágazati szereplők az űrtevékenységek rezilienciájának biztosításához szükséges és megfelelő megelőző és védelmi intézkedéseket hajtanak végre, legalább a VII. melléklet 5.4. pontjában meghatározott, a földi szegmensre vonatkozó intézkedések meghozatalával.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa a VII. melléklet 5. pontjában meghatározott követelményeket annak érdekében, hogy azokat az elérhető legjobb technikák alapján hozzáigazítsa a tudományos és műszaki fejlődéshez.

85. cikk

Kriptográfia és titkosítás

- (1) A 78. cikk (2) bekezdésében említett kockázatértékelés alapján az uniós űrágazati szereplőkre, illetve az egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetekre a 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében az alábbi követelmények vonatkoznak:
- a) kriptográfiai koncepciót kell meghatározniuk az űrbeli küldetések kiberbiztonságának biztosítása érdekében, kellően figyelembe véve az összes releváns kritériumot, például az űrbeli küldetés célját, a hasznos terhelés jellemzőit, a funkcionális követelményeket és a releváns fenyegetettségi forgatókönyveket;
 - b) az illetékes hatóságok vonatkozó szabványaival és ajánlásaival összhangban kriptográfiai mechanizmusokat kell választaniuk;
 - c) a kriptográfia és a titkosítás alkalmazására vonatkozó szabályzatokat és eljárásokat kell bevezetniük űrbeli küldetéseik során.
- (2) Az uniós űrágazati szereplők a kriptográfiai kulcsokra vonatkozó életciklus-kezelési politikát dolgoznak ki, amely szabályokat állapít meg a kriptográfiai kulcsok védelmére és kezelésére vonatkozóan, biztosítva azok biztonságos létrehozását, használatát, tárolását, terjesztését és megsemmisítését.
- (3) Az (1) bekezdés első albekezdésének alkalmazásában az uniós űrágazati szereplők legalább a következő követelményeket teljesítik:

- a) a műholdirányító központok és az űrszegmens közötti kapcsolatok végpontok közötti hitelesítése a földi szegmens és a műhold közötti kriptográfiai mechanizmusok alkalmazásával;
 - b) a távvezérlés titkosításának biztosítása, figyelembe véve a 78. cikk (2) bekezdésében említett kockázatértékeléseket és követve a felülvizsgálatok ajánlásait;
 - c) a 87. cikkben említett reagálási és helyreállítási tervek végrehajtásának biztosításához szükséges kriptográfiai kulcsok és paraméterek rendelkezésre állásának biztosítása redundáns kriptográfiai berendezésekkel vagy kulcsok letétbe helyezésével.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy a telemetria és a távvezérlés védelmének biztosítása érdekében kiegészítse az (EU) 2019/881 rendelet 49. cikke alapján elfogadott európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszerek keretében tanúsított kriptográfiai termékek és kapcsolódó kulcskezelési termékek vagy szolgáltatások uniós űrágazati szereplők általi használatát.

86. cikk

Biztonsági mentés és redundanciák

- (1) A 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében az uniós űrágazati szereplők, illetve az egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek megbízható és átfogó biztonsági mentési szabályzatot biztosítanak a hálózati és információs rendszerek helyreállításának lehetővé tétele, valamint a reagálási és katasztrófaelhárítási intézkedések aktiválásakor a helyreállítási folyamatok és az adat-visszakeresés – minimális leállási idővel és korlátozott zavarokkal vagy veszteséggel történő – megkönnyítése érdekében.

A szabályzatban meg kell határozni a biztonsági mentés tárgyát képező adatokat, a biztonsági mentések gyakoriságát, valamint az alkalmazott helyreállítási és visszaállítási eljárásokat és módszereket.

- (2) Az uniós űrágazati szereplők biztosítják, hogy a biztonsági mentési rendszerek ne veszélyeztessék a hálózati és információs rendszerek biztonságát, illetőleg az adatok bizalmas jellegét, integritását, hitelességét és rendelkezésre állását.
- (3) Az uniós űrágazati szereplők, illetve a 79. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett kulcsfontosságú eszközök és funkciók tekintetében egyszerűsített kockázatkezelést alkalmazó szervezetek biztosítják a hálózati és információs rendszerek releváns elemeinek a földi szegmensben történő megfelelő redundanciáját.

Különösen a következőket teszik:

- a) biztosítják a hálózati és információs rendszerek alkotóelemeitől eltérő elemek redundanciáját, amennyiben ez a műveletek folyamatosságának biztosításához szükséges, például az áramellátás redundanciáját generátorok formájában a másodlagos feldolgozóhelyeken;
- b) szükség szerint biztosítják a redundáns elemek és a biztonsági mentések különálló helyszínekre való földrajzi felosztását;

- c) beavatkozás nélkül biztosítják az űrszegmens megfelelő túlélését az olyan biztonsági eseményekből való gyors kilábalás elősegítése érdekében, mint például a kibertámadások, katasztrófák, meghibásodások, valamint a szolgáltatások véletlenszerű megszakadása.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy részletesebben meghatározza az űrszegmens megfelelő túlélési képességének biztosításához és a biztonsági eseményeket követő gyors helyreállítás elősegítéséhez szükséges biztonsági mentésre vonatkozó követelményeket annak érdekében, hogy e rendelet rendelkezéseit az elérhető legjobb technikák alapján hozzá lehessen igazítani a tudományos és műszaki fejlődéshez.

87. cikk

Üzletmenet-folytonossági politika, reagálási és helyreállítási tervek

- (1) Az uniós űrágazati szereplők kockázatkezelésük részeként biztonsági eseményeket és válságkezelési intézkedéseket vezetnek be és dokumentálnak. Az intézkedések üzletmenet-folytonossági politikába foglalhatók, amelyet testre szabott reagálási és helyreállítási tervek révén kell végrehajtani.
- (2) Az (1) bekezdésben említett reagálási és helyreállítási terveknek lehetővé kell tenniük az uniós űrágazati szereplők számára, hogy gyorsan és hatékonyan reagáljanak a biztonsági eseményekre, és enyhítsék azok káros hatásait.
- (3) Az uniós űrágazati szereplők által hozott válságkezelési intézkedéseknek az űrszegmensben és a földi szegmensben belül meghatározott intézkedésekre kell épülniük, beleértve a redundanciákat és a biztonsági mentést is, különösen a következők enyhítése érdekében:
- a) természeti katasztrófák;
 - b) üzemi balesetek;
 - c) a közüzemi ellátás zavarai, különösen az üzemeltetési szakaszokban;
 - d) a villamosenergia-termelés elvesztése, áramkimaradások és zavarok, valamint az érintett berendezés kondicionálásának változásai;
 - e) fizikai eszközök elvesztése a földi szegmensben, beleértve például a küldetésirányító központok, a műholdirányító központok és a közöttük lévő földi összeköttetés elvesztését;
 - f) a föld-űr, az űr-föld és az űr-űr rádiófrekvenciás kapcsolatok interferenciái;
 - g) a földi szegmens megváltozott vagy sérült részei, többek között a kriptográfiai kulcsok tekintetében.

Az első albekezdésben meghatározott követelmények végrehajtása során az uniós űrágazati szereplőknek figyelembe kell venniük, hogy fenn kell tartani az űrszegmens hatékony műszaki ellenőrzését, biztosítani kell a szolgáltatások folytonosságát, és minimálisra kell csökkenteni a szolgáltatások elérhetetlenségi területeit.

- (4) Az uniós űrágazati szereplők biztosítják, hogy az üzletmenet-folytonossági intézkedések végrehajtásában, valamint a reagálási és helyreállítási tervek

végrehajtásában részt vevő személyzet a feladatai ellátásához szükséges teljes körű és megfelelő képzésben részesüljön.

88. cikk

Tesztelés

- (1) Az uniós ürágazati szereplők kockázatkezelésük szerves részeként létrehoznak, fenntartanak és felülvizsgálják egy, a hálózati és információs rendszerekre vonatkozó tesztelési programot.
- (2) Az (1) bekezdésben említett tesztelési programnak tartalmaznia kell az összes szükséges tesztelést magában foglaló tesztelési kampányokat, különös tekintettel a 78. cikk (2) bekezdésében említett kockázatértékelésre.
- (3) Az uniós ürágazati szereplők gondoskodnak arról, hogy a műholdak felbocsátása előtt, illetve a konstelláció részét képező műholdak esetében a műholdak első csoportjának felbocsátása előtt, majd azt követően legalább háromévente fenyegetés alapú behatolási tesztelésre (TLPT) kerüljön sor.

A TLPT-t végző tesztelőkre vonatkozó tervben fel kell vázolni a TLPT hatókörét és módszertanát, az ilyen tesztelés elvégzéséért felelős szervezetet, valamint a TLPT elvégzésével járó kockázatok mérséklési stratégiáját.

A TLPT-t végző tesztelők megfelelnek a következő követelményeknek:

- a) a legmagasabb szintű alkalmassággal és jó hírnévvel rendelkeznek;
- b) minden technikai és szervezési képességgel rendelkeznek, és bizonyítani tudják a behatolási tesztelés terén szerzett különleges szakértelmüket;
- c) független tanúsítványt vagy ellenőrzési jelentést nyújtanak be;
- d) helyreállítási tervet nyújtanak be az azonosított kockázatok kezelésére.

Az uniós ürágazati szereplők szervezeti struktúráján kívüli tesztelőket valamely tagállam akkreditáló testületének kell tanúsítania, vagy hivatalos magatartási kódexeknek vagy etikai kereteknek kell megfelelniük. Megfelelő szakmai felelősségbiztosítással rendelkeznek, amely teljes védelmet biztosít a kötelességszegés és a gondatlanság kockázatával szemben.

Az uniós ürágazati szereplők nyomon követik a tesztelési folyamatok során megfigyelt rendszerhibákat és rendellenességeket, és értékelik azok kritikusságát.

89. cikk

Tanulás és képzés

- (1) Az uniós ürágazati szereplők a (2), (3), (4), (5) és (6) bekezdéssel összhangban megfelelő képzést biztosítanak személyzetük számára.
- (2) Az uniós ürágazati szereplők teljes személyzetének megfelelő és folyamatos képzésben kell részesülnie, és részt kell vennie a VII. melléklet 7.1. pontjában említett képzéseken.
- (3) Az uniós ürágazati szereplők biztosítják, hogy a személyzet minden tagja a VII. melléklet 7.2. pontjával összhangban személyre szabott képzésben részesüljön.

- (4) Az uniós úrágazati szereplőknek dolgozó biztonsági személyzet valamennyi tagjának rendelkeznie kell a szükséges biztonsági készségekkel, és megfelelő képzésben kell részesülnie.
- (5) Az uniós úrágazati szereplők érzékeny környezetben tevékenykedő vagy érzékeny berendezéseket vagy adatokat kezelő személyzetét rendszeresen képzésben kell részesíteni az ilyen feladatok elvégzéséhez szükséges legjobb módszerekről és gyakorlatokról.
- (6) Az uniós úrágazati szereplők az üzletmenet-folytonossági tervek, képzések és személyzeti tesztelési programok aktualizálásával figyelembe veszik a biztonsági események kezeléséből levont tanulságokat.

90. cikk

Válságkommunikáció és közzétételi politika

- (1) Az uniós úrágazati szereplők válságkommunikációs stratégiát vezetnek be, amely lehetővé teszi a jelentős események felelősségteljes közzétételét, és amely a következő kategóriák mindegyikére irányul, és azokhoz igazodik:
 - a) a kockázatkezelési feladatok, nevezetesen a reagálási és helyreállítási intézkedések végrehajtásában részt vevő személyzet;
 - b) az a) pontban említettől eltérő személyzet, amennyiben az ilyen személyzettel folytatott kommunikáció a szükséges ismeret elve alapján megfelelőnek tekinthető az általános vállalati tudatosság biztosításához;
 - c) az ügyfelek figyelmének felhívása a jelentős kiberfenyegetésekre, és az ezekkel kapcsolatos tudatosság növelése;
 - d) harmadik fél hasznos terhet hordozó műholdak esetében, amennyiben egy biztonsági esemény káros hatással van a műholdas platform műveleteire, az érintett harmadik fél szervezet előre meghatározott megállapodás szerint, valamint a reagálási és katasztrófa utáni helyreállítási tervben meghatározott utasításokat követve.
- (2) Az uniós úrágazati szereplők szervezeti struktúrájában legalább egy személy felelős az (1) bekezdésben említett kommunikációs stratégia végrehajtásáért, és médiafelelősi feladatot lát el.

91. cikk

A biztonsági események kezelése

- (1) Az uniós úrágazati szereplők olyan eseménykezelési eljárást alakítanak ki és hajtanak végre, amely lehetővé teszi számukra a biztonsági események azonnali észlelését, azonosítását, kezelését és az azokra való reagálást, valamint a jelentős biztonsági eseményeknek a 93. cikkel összhangban történő bejelentését.

Az uniós úrágazati szereplők a különböző típusú biztonsági eseményekkel kapcsolatos szerepeket és felelősségi köröket határoznak meg, amelyeket a különböző kockázati forgatókönyvekhez kell igazítani.
- (2) Az uniós úrágazati szereplők gondoskodnak arról, hogy legalább a jelentős biztonsági események haladéktalanul be legyenek jelentve a kockázatkezelésért felelős felsővezetésnek.

A vezető testület az információbiztonsági főtitkviselő, a biztonsági vezető vagy a kockázatkezelésért felelős vezető tisztviselő által meghatározandó rendszeres időközönként elegendő információt kap a jelentős eseményről, a hatásvizsgálatról, a meghozott reagálási és helyreállítási intézkedésekről, valamint a jelentős biztonsági esemény nyomán követése során kialakítandó további ellenőrzésekről és eljárásokról.

- (3) Amennyiben egy műhold harmadik fél hasznos terhet hordozza, és egy biztonsági esemény káros hatással van a műholdas platform műveleteire, az uniós űrágazati szereplők tájékoztatják az érintett harmadik fél szervezetet, és követik a második albekezdésben említett előre meghatározott megállapodásokban, valamint a reagálási és katasztrófa utáni helyreállítási tervekben meghatározott utasításokat.

A biztonsági események gyorsaságának és hatékony kezelésének biztosítása érdekében az uniós űrágazati szereplők megállapodásokat kötnek azokkal a harmadik fél szervezetekkel, amelyek esetében a műhold hasznos terhet hordoz.

- (4) Az uniós űrágazati szereplők a jövőbeli események előfordulásának megelőzése érdekében kezelik a biztonsági események kiváltó okait.

92. cikk

Az ellátási láncsal kapcsolatos kockázatok kezelése

- (1) Az uniós űrágazati szereplők létrehozzák az ellátási lánc kockázatkezelési keretét. A beszállító gyártókkal és szolgáltatókkal kötött szerződéseiknek tartalmazniuk kell az ellátási lánc biztonságával kapcsolatos szempontokat, különösen az információbiztonsági követelményekre vonatkozóan.
- (2) Az uniós űrágazati szereplők az ellátási lánc kockázatainak csökkentésére irányuló stratégiára alapozzák az ellátási lánc kockázatkezelését, amely magában foglalja legalább a VII. melléklet 6. pontjában említett intézkedéseket.
- (3) Az uniós űrágazati szereplők nyilvántartást készítenek legalább azokról a nem uniós eredetű kulcsfontosságú eszközökről, amelyekre – figyelembe véve a 78. cikk (2) bekezdésében említett kockázatértékelést – szükség van az űrbeli küldetés hatékony műszaki ellenőrzésének (például a pályaellenőrzés) fenntartásához, azzal a céllal, hogy támogassák az érintett eszközök űrbeli küldetéseitől való függésszintjének elemzését.
- (4) Annak érdekében, hogy e rendelet rendelkezéseit az elérhető legjobb technikák alapján hozzá lehessen igazítani a tudományos és műszaki fejlődéshez, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a VII. melléklet 6. pontjában meghatározott követelmények listájának módosítása céljából.

3. SZAKASZ

A BIZTONSÁGI ESEMÉNYEK BEJELENTÉSE

93. cikk

A jelentős biztonsági események bejelentése

- (1) Az uniós úrágazati szereplők jelentést tesznek az [\(EU\) 2021/696 rendelet 34. cikkének \(4\) bekezdésében](#) említett struktúrának az uniós tulajdonban lévő eszközöket érintő jelentős biztonsági eseményekről.
- (2) Az uniós úrágazati szereplők a (3) bekezdés sérelme nélkül jelentést tesznek a 28. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóságoknak az 5. cikk első bekezdésének 21. pontjában említett eszközöket érintő jelentős biztonsági eseményekről. A 28. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóságok pedig minden bejelentett biztonsági eseményről összefoglalót küldenek az Ügynökségnek.
- (3) Amennyiben az uniós úrágazati szereplők az [\(EU\) 2022/2555 irányelv I. vagy II. melléklete](#) értelmében alapvető vagy fontos szervezetnek minősülnek, a (2) bekezdésben említett jelentéstételt az (EU) 2022/2555 irányelv 10. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportok hálózatán (CSIRT-ek hálózata) vagy adott esetben az (EU) 2022/2555 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott illetékes hatóságon keresztül kell végrehajtani, amely az összes bejelentett releváns információt haladéktalanul továbbítja a 28. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóságoknak, beleértve az említett CSIRT-ek hálózata vagy a hatóságok által az említett irányelv 23. cikke alapján az úrágazati szereplőknek nyújtott technikai támogatást és visszajelzést is.
- Amennyiben az uniós úrágazati szereplőket az (EU) 2022/2557 irányelv alapján kritikus szervezatként azonosították, a tagállamok meghatározzák, hogy az első albekezdésben említett jelentéstételt az uniós úrágazati szereplőknek közvetlenül a 28. cikk (1) bekezdésében említett illetékes hatóságoknak vagy az említett irányelv 15. cikkében említett hatóságoknak kell címezniük, esetleg más módon kell végrehajtaniuk.
- Ebben az esetben a (7) bekezdés rendelkezései megfelelően alkalmazandók a továbbítandó információkra.
- (4) Az [\(EU\) 2022/2555 irányelv I. vagy II. melléklete](#) értelmében alapvető vagy fontos szervezetnek minősülő, illetve az [\(EU\) 2022/2557 irányelv](#) alapján kritikus szervezatként azonosított uniós úrágazati szereplők esetében a (2) és (3) bekezdésben említett jelentéstételi követelmény nem érinti az [\(EU\) 2022/2555 irányelv 23. cikkében](#) előírt jelentéstételi kötelezettségeket, illetve az [\(EU\) 2022/2557 irányelv](#) 15. cikkének (1) és (2) bekezdésében előírt bejelentési kötelezettségeket.
- (5) A CSIRT-ek hálózatán keresztül az [\(EU\) 2022/2555 irányelv 11. cikkének](#) megfelelően, adott esetben a nemzeti joggal összhangban nyújtott technikai információk, tanácsok, jogorvoslatok és későbbi nyomon követés sérelme nélkül az illetékes hatóságok visszajelzést adhatnak az uniós úrágazati szereplőknek azáltal, hogy rendelkezésre bocsátják a kiberfenyegetésekre vonatkozó releváns anonimizált információkat, és megvitathatják a határokon átnyúló lehetséges káros hatások minimalizálására és mérséklésére irányuló korrekciós intézkedéseket vagy módszereket.
- (6) A biztonsági esemény akkor tekinthető jelentősnek, ha:
- súlyos működési zavart okozott vagy okozhat az uniós úrágazati szereplők által végzett ürtevékenységekben vagy nyújtott szolgáltatásokban, illetve jelentős pénzügyi veszteséget okozott vagy okozhat az érintett uniós úrágazati szereplők számára;
 - hatással van vagy hatással lehet más természetes vagy jogi személyekre, jelentős anyagi vagy nem anyagi kárt okozva.

- (7) Az uniós üragazati szereplők az (1) bekezdésben említett követelmény tekintetében benyújtják az Ügynökségnek, a (2) bekezdésben említett követelmény tekintetében pedig az illetékes hatóságoknak a következő információkat:
- a) indokolatlan késedelem nélkül, de minden esetben az uniós tulajdonban lévő eszközökkel kapcsolatos jelentős biztonsági eseményről való tudomásszerzéstől számított 12 órán belül, az 5. cikk első bekezdésének 21. pontjában említett eszközök esetében pedig 24 órán belül egy korai előrejelzést, amely jelzi, hogy a jelentős biztonsági eseményt okozhatták-e jogellenes vagy rosszindulatú cselekmények, vagy hogy az járhatott-e határokon átnyúló hatással;
 - b) indokolatlan késedelem nélkül és minden esetben a jelentős biztonsági eseményről való tudomásszerzéstől számított 72 órán belül egy jelentést, amely aktualizálja az a) pontban említett információkat, és megadja a jelentős biztonsági esemény első értékelését, beleértve annak súlyosságát és hatását, valamint – amennyiben rendelkezésre állnak – a fertőzöttségi mutatókat;
 - c) az illetékes hatóság vagy adott esetben az Ügynökség kérésére időközi jelentést a vonatkozó állapotfrissítésekről;
 - d) a b) pontban említett jelentés benyújtását követő egy hónapon belül zárójelentést, amely tartalmazza a következőket:
 - i. a jelentős biztonsági esemény részletes leírását, beleértve annak súlyosságát és hatását;
 - ii. a fenyegetés típusát vagy a jelentős biztonsági eseményt valószínűleg kiváltó okot;
 - iii. az alkalmazott és folyamatban lévő enyhítő intézkedéseket;
 - iv. adott esetben a jelentős biztonsági esemény határokon átnyúló hatását.
 - e) ha a d) pontban említett zárójelentés benyújtásának időpontjában még folyamatban van egy jelentős biztonsági esemény, akkor az elért eredményekről szóló jelentést, valamint a jelentős biztonsági esemény kezelésének időpontjától számított egy hónapon belül egy zárójelentést.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából, amelyekben rögzíti az annak meghatározására szolgáló kritériumokat, hogy mi minősül az ürtevékenységek vagy az uniós üragazati szereplő által nyújtott szolgáltatások (6) bekezdés a) pontjában említett súlyos működési zavarának, beleértve a releváns lényegességi küszöbököt is.

- (8) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy részletesebben megállapítsa a (7) bekezdés alapján bejelentendő információk tartalmát, továbbá meghatározza az említett információk bejelentésére szolgáló mintadokumentumokat és eljárásokat.

94. cikk

Uniós Űrreziliencia Hálózat

- (1) Létrejön az Uniós Űrreziliencia Hálózat (a továbbiakban: EUSRN) azzal a céllal, hogy támogassa az Ügynökség és az illetékes hatóságok közötti koordinációt és

információcserét az uniós tulajdonban lévő eszközökkel, illetve az 5. cikk első bekezdésének 21. pontjában említett eszközökkel kapcsolatos megbízatásuk teljesítése során.

(2) Az EUSRN a következő feladatokat látja el:

- a) az illetékes hatóságok közötti következetes megközelítések biztosítása a 93. cikk (5) bekezdésében említett tanácsadás és támogatás nyújtása során, valamint az uniós üragazati szereplők támogatása abban, hogy a jelentős biztonsági eseményeket koherens módon kövessék nyomon és kezeljék;
- b) az 5. cikk első bekezdésének 21. pontjában említett eszközöket érintő jelentős biztonsági események tekintetében az (EU) 2021/696 rendelet 1. cikkében említett uniós ürogram működésére gyakorolt káros hatások megelőzése, valamint e célból a szükséges koordináció előmozdítása, valamint annak támogatása, hogy a Bizottság és az Ügynökség az (EU) 2021/696 rendelet 28., 29. és 34. cikkében ráruházott megbízatások keretében elfogadja az ilyen káros hatások enyhítéséhez szükséges intézkedéseket az említett rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott célkitűzések teljesítése érdekében;
- c) az (EU) 2021/696 rendelet 34. cikkének (6) bekezdése és 42. cikke alapján hozott nemzeti intézkedések koherenciájának biztosítása a tagállamok területén az uniós ürogram szerves részét képező földi szegmensekben található infrastruktúra eszközeinek védelme érdekében;
- d) az ürinfrastruktúra eszközeit érintő kockázatokkal kapcsolatos releváns fejlemények megvitatása, az uniós üragazatot érintő kiberkockázatok nyomon követésére és kezelésére vonatkozó következetes megközelítés előmozdítása, a bevált gyakorlatok megvitatása és a rezilienciára vonatkozó releváns intézkedésekkel kapcsolatos információk megosztása;
- e) együttes ülések szervezése az (EU) 2022/2555 irányelv 14. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott Kiberbiztonsági Együttműködési Csoporttal vagy az (EU) 2022/2555 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott Kiberválságügyi Kapcsolattartó Szervezetek Hálózatával (EU-CyCLONe) az üragazattal kapcsolatos releváns információk cseréje céljából a kiberfenyegetésekre, a biztonsági eseményekre, a sebezhetőségekre, a figyelemfelkeltő kezdeményezésekre, a képzésekre, a gyakorlatokra és a készségekre, a kapacitásépítésre, a szabványokra és a műszaki leírásokra vonatkozóan.

(3) Az EUSRN az illetékes hatóságok, a Bizottság, az Ügynökség és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) képviselőiből áll.

A Bizottság vagy az Ügynökség adott esetben meghívhatja más uniós intézmények, ügynökségek vagy szervek, különösen az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA), az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) vagy az Európai Unió Katonai Törzsének (EUKT) képviselőit az EUSRN egyedi ülésein való részvételre.

(4) Az EUSRN rendszeresen információt cserél az (EU) 2022/2555 irányelv 15. cikkében említett számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoportok hálózatával (CSIRT-ek hálózata), az ENISA-val és az ezen irányelv 16. cikkében említett Kiberválságügyi Kapcsolattartó Szervezetek Hálózatával (EU-CyCLONe), és jelentést tesz nekik annak érdekében, hogy helyzetfrissítéseket és értékeléseket biztosítson az e rendelet 5. cikke első bekezdésének 21. pontjában említett

eszközöket érintő jelentős biztonsági eseményekkel kapcsolatban, valamint hogy megvitassa azokat a lehetséges következményeket, amelyeket a jelentős biztonsági események az említett irányelv hatálya alá tartozó más ágazatokra és szolgáltatásokra gyakorolhatnak.

- (5) A Bizottság biztosítja az EUSRN és az (EU) 2022/2557 irányelv 19. cikke alapján létrehozott, a kritikus szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport, valamint az EUSRN és az (EU) 2022/2555 irányelv 14. cikke alapján létrehozott együttműködési csoport közötti koordinációt.
- (6) Az EUSRN rendszeresen, de legalább évente kétszer ülésezik. A technikai bizottságközi munkacsoportok elnöki tisztét az Ügynökség látja el.

Az első albekezdésben említett rendszeres ülések mellett az EUSRN 18 havonta általános ülést tart, amelynek célja a világűrrel kapcsolatos stratégiai együttműködés megkönnyítése, valamint a vonatkozó frissítések és elemzések megosztása. Az általános üléseken a Bizottság elnököl.

4. SZAKASZ

INFORMÁCIÓMEGOSZTÁS ÉS TUDATOSSÁG

95. cikk

A kiberfenyegetésekkel kapcsolatos információk megosztása

- (1) Az uniós úrágazati szereplők önkéntes alapon kicserélhetik egymás között a kiberbiztonság területére vonatkozó releváns információkat, beleértve a kibertámadásokra, a kiberfenyegetésekre, az elektronikus interferenciákra, például a zavarásra, a hamisításra (spoofing), a fertőzőtségi mutatókra, a kontradiktórus taktikákra, technikákra és eljárásokra, a majdnem bekövetkezett (near miss) eseményekre, a sebezhetőségekre, a fenyegető felekkel kapcsolatos specifikus információkra vonatkozó releváns információkat, valamint megoszthatják a kiberbiztonsági figyelmeztetéseket és a kibertámadások felderítését lehetővé tevő kiberbiztonsági eszközök konfigurációjára vonatkozó ajánlásokat, amennyiben az ilyen információmegosztás:
 - a) célja a biztonsági események megelőzése, felderítése, az azokra való reagálás, az azokat követő helyreállítás vagy azok hatásának enyhítése;
 - b) növeli az uniós úrágazati szereplők kiberbiztonságának szintjét és általános rezilienciáját, különösen azáltal, hogy felhívja a figyelmet a kiberfenyegetésekre, korlátozza vagy akadályozza az ilyen fenyegetések terjedését, támogatja a védelmi képességek fejlesztését, valamint a sebezhetőségek elhárítására, a fenyegetések észlelésére, megfékezésére és megelőzésére szolgáló technikákra, a kockázatcsökkentési stratégiákra, a reagálási és helyreállítási szakaszokra vonatkozó közös ismeretek fejlesztését, vagy előmozdítja a köz- és magánszféra közötti együttműködést a kiberfenyegetések kutatásában;
 - c) az uniós úrágazati szereplők megbízható közösségein belül történik;
 - d) olyan megállapodások keretében történik, amelyek védik a megosztott információk esetlegesen érzékeny jellegét, és amelyek irányadó magatartási szabályai biztosítják az üzleti titoktartás, a személyes adatoknak az

(EU) 2016/679 rendelettel összhangban való védelmére vonatkozó szabályok, valamint a versenypolitikára vonatkozó iránymutatások maradéktalan betartását.

- (2) Az (1) bekezdés d) pontjában említett megállapodások:
- a) meghatározzák az információmegosztási megállapodások megkötésének feltételeit és az azokban való részvétel szabályait, valamint a megosztandó információk típusát;
 - b) meghatározzák az operatív szempontokat, például a célzott IKT-platformok és automatizálási eszközök használatát;
 - c) meghatározzák a hatóságoknak az információmegosztási megállapodásokban való részvételére irányadó részleteket, valamint azt, hogy e hatóságok milyen minőségben vehetnek részt az ilyen megállapodásokban.
- (3) Az uniós úrágazati szereplők az ilyen megállapodások megkötésekor, illetve felmondásakor értesítik az illetékes hatóságokat az (1) bekezdésben említett kiberbiztonsági információmegosztási megállapodásokban való részvételükről.
- (4) A Bizottság az Ügynökséggel karöltve elősegíti az (1) bekezdés d) pontjában említett kiberbiztonsági információmegosztási megállapodások létrehozását az uniós űrinformáció-megosztó és -elemző központ tevékenységeinek támogatásával vagy előmozdításával.

III. fejezet

AZ ŰRTEVÉKENYSÉGEK KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁGA

96. cikk

Az űrtevékenységek környezeti lábnyoma

- (1) A fenntarthatóság a világűrben és a Földön megvalósítandó fenntarthatóság elérésére (környezeti fenntarthatóság) egyaránt kiterjed.
- (2) Az uniós úrágazati szereplők – a 10. cikk (4) bekezdésében említett tevékenységek kivételével – kiszámítják az általuk végzett űrtevékenységek környezeti lábnyomát.
- (3) Az uniós úrágazati szereplők szerződés útján előírják a beszállítóik számára, hogy bocsássanak rendelkezésre minden olyan adatot, amelyre az uniós úrágazati szereplőknek a (2) bekezdésben említett kötelezettség teljesítéséhez szükségük van.
- (4) A 6. cikkben említett engedély iránti kérelem részeként a kérelmezők a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot (a továbbiakban: EFD) nyújtanak be az illetékes hatóságokhoz.
- (5) Az EFD tanúsítja, hogy az uniós úrágazati szereplők a 97. cikkel összhangban kiszámították az általuk végezni kívánt űrtevékenységek környezeti lábnyomát.
- (6) A (4) bekezdésben említett EFD-hez a következők mindegyikét mellékelni kell:
- a) a környezeti lábnyomról szóló tanúsítvány, amelyet a 98. cikk (2) bekezdésének megfelelően kell kiállítani;

- b) a környezeti lábnyomról szóló tanulmány, amely alátámasztja az EFD eredményeit;
 - c) a (2) bekezdéssel összhangban kiszámított környezeti lábnyom alapján összesített és lebontott adatkészletek;
 - d) az összesített és lebontott adatkészletek Bizottsághoz történő továbbításának igazolása a 99. cikk (1) bekezdésének első albekezdésével összhangban.
- (7) Az EFD a következő információkat tartalmazza:
- a) az uniós üragazati szereplők neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy bejegyzett védjegye, postai címe és elektronikus kommunikációs eszközei;
 - b) a tervezett ürtevékenységek típusára és az EFD hatálya alá tartozó termékek, anyagok típusára vonatkozó információk;
 - c) annak igazolása, hogy a környezeti lábnyom kiszámítására és ellenőrzésére a 97. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott, végrehajtott jogi aktusban meghatározott számítási és ellenőrzési szabályokkal összhangban került sor;
 - d) az üreszköz környezeti lábnyom szerinti teljesítményosztálya, a 97. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott, végrehajtott jogi aktusban megállapított szabályokkal összhangban;
- A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a (6) bekezdés első albekezdése szerint bejelentendő információk sablonjainak és tartalmának meghatározása céljából.
- (8) 2031. december 31-ig a következő uniós üragazati szereplők mentesülnek a 96., 97., 98., 99. és 100. cikkben meghatározott kötelezettségek alól:
- a) kisvállalkozások;
 - b) kutatási és oktatási intézmények.

97. cikk

A környezeti lábnyom számítása és az ürtevékenységek ellenőrzése

- (1) Az ürtevékenységek környezeti lábnyoma a bármely Föld körüli pályán végrehajtott űrbeli küldetéseket magában foglalja, beleértve az ártalmatlanítási pályákat is.
- (2) A 96. cikk (2) bekezdésében említett számításnak az űrbeli küldetés teljes életciklusa alatt végzett valamennyi tevékenységre ki kell terjednie, beleértve például a tervezést és fejlesztést magában foglaló kezdeti szakaszokat, valamint a gyártási, üzemeltetési és az életciklus végi szakaszt.
- (3) Az uniós űrprogram és az uniós biztonságos konnektivitási program keretében végzett ürtevékenységek környezeti lábnyoma az (EU) 2021/696 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a)–c) és e) pontjában, valamint az [\(EU\) 2023/588 rendelet 1. cikkében](#) említett komponensekre is kiterjed.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az ürtevékenységek környezeti lábnyomának kiszámítására és ellenőrzésére szolgáló

módszer meghatározása céljából, figyelembe véve a tudományosan megalapozott értékelési módszereket és az (EU) 2021/2279 bizottsági ajánlással⁽¹⁸⁾ összehangolt vonatkozó nemzetközi szabványokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a tudományos és technológiai fejlődés figyelembevétele és a technológiai fejlődéshez való alkalmazkodás érdekében felül kell vizsgálni.

98. cikk

A környezeti lábnyomról szóló tanúsítvány

- (1) A 7. cikk (1) bekezdése szerinti engedély iránti kérelem benyújtásakor a kérelmezőnek olyan tanúsítvánnyal kell rendelkeznie, amely tanúsítja, hogy tervezett ürtévékenységei környezeti lábnyomának kiszámítására a 96. cikk (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően került sor.
- (2) Az (1) bekezdésben említett tanúsítványt az ürtévékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testület állítja ki, amely technikai értékelést – beleértve a hitelesítést és a validálást is – végez a 96., a 97., a 98., a 99. és a 100. cikk alkalmazásában.

99. cikk

Adatkészletek továbbítása a környezeti lábnyommal kapcsolatos uniós adatbázisba

- (1) Az engedély iránti kérelem benyújtása előtt, a 7. cikk (1) bekezdésével összhangban a kérelmezők továbbítják a Bizottságnak a 96. cikk (6) bekezdésének c) pontjában említett összesített és lebontott adatkészleteket.
A Bizottság integrálja ezeket az adatkészleteket a környezeti lábnyommal kapcsolatos adatok tárolására szolgáló uniós adatbázisba, és átvételi igazolást ad ki a kérelmezőknek.
- (2) Az Ügynökség a harmadik országbeli ürágazati szereplőknek és nemzetközi szervezeteknek az URSO-ban való nyilvántartásba vételükről szóló határozatról való értesítésétől számított két héten belül továbbítja a Bizottságnak a 96. cikk (6) bekezdésének c) pontjában említett, az ürszolgáltatók által a 15. cikk (1) bekezdésének első albekezdése vagy a 15. cikk (2) bekezdése alapján az URSO-ban való nyilvántartásba vétel iránti kérelmükben benyújtott összesített és lebontott adatkészleteket a környezeti lábnyommal kapcsolatos adatok tárolására szolgáló uniós adatbázisba történő felvétel céljából.
A Bizottság igazolást állít ki a dokumentumok kézhezvételéről.
- (3) A Bizottság biztosítja a lebontott adatkészletekben szereplő adatok bizalmas kezelését.
- (4) Az (1) bekezdésben említett összesített adatkészleteket a Bizottság a környezeti lábnyommal kapcsolatos uniós adatbázison keresztül nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.

⁽¹⁸⁾ A Bizottság (EU) 2021/2279 ajánlása (2021. december 15.) a környezeti lábnyom meghatározására szolgáló módszereknek a termékek és a szervezetek életciklus-alapú környezeti teljesítményének mérésére és ismertetésére szolgáló alkalmazásáról (HL L 471., 2021.12.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2279/oj>).

Bontott adatkészletek használata a megalapozott szakpolitikai döntéshozatalhoz

- (1) A Bizottság a 99. cikkben említett lebontott adatkészleteket kizárólag a szakpolitikai döntéshozatali tevékenységek megalapozása, a szabályozási frissítések biztosítása és a származtatott adatkészletek létrehozása céljából használja fel.
- (2) A 99. cikk szerint továbbított összesített és lebontott adatkészletekben szereplő adatok teljes tulajdonjoga teljes egészében az uniós úragazati szereplőknél, a harmadik országbeli úragazati szereplőknél és a nemzetközi szervezeteknél marad.
- (3) Az Unió világszerte kizárólagos tulajdonjogot szerez az (1) bekezdésben említett lebontott adatkészletek alapján létrehozott származtatott adatkészletekhez kapcsolódó szellemi tulajdon-jogok felett.

IV. fejezet

ÚRBELI SZOLGÁLTATÁSOK ÉS MŰVELETEK

ÚRBELI MŰVELETEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK (ISOS)

- (1) Az úrbeli műveleteket és szolgáltatásokat végző uniós úragazati szereplőknek 2034. január 1-jétől meg kell felelniük az e cikkben és a VIII. mellékletben meghatározott követelményeknek.
- (2) Az uniós tulajdonban lévő eszközök esetében a minimúholdosztály feletti, az uniós úragazati szereplők által üzemeltetett üreszközöknek minimális műszaki kapacitással kell rendelkezniük ahhoz, hogy világúrral kapcsolatos szolgáltatások vegyenek igénybe.
- (3) A (2) bekezdésben említett minimális műszaki kapacitás biztosítása érdekében az uniós úragazati szereplők által üzemeltetett kliens üreszközöket célzott üreszköz-szolgáltatási interfészekkel (SSI) kell felszerelni.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 113. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el azért, hogy a következők meghatározása révén kiegészítse ezt a rendeletet:
 - a) azon szolgáltatás célzott működési módjának főbb jellemzői, amely biztosítja a kliens üreszköz együttműködésen alapuló viselkedését, és minimálisra csökkenti a szolgáltatást követő ütközések és működési hibák kockázatát;
 - b) amennyiben az úrszemétojektumok más üreszközöket fenyegetnek, és növelik a pályaszennyezés kockázatát, az ahhoz szükséges követelmények, hogy az úrszemétojektumokat úrbeli műveletek és szolgáltatások segítségével (aktív úrszemétoeltávolítás) el lehessen távolítani a pályáról, beleértve a műveletek fogalmára vonatkozó követelményeket is.
- (5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a következőket:
 - a) a (3) bekezdésben említett célzott SSI-re vonatkozó tervezési elvek;
 - b) az üreszközhöz SSI-k használatával csatlakoztatható, új üreszköz-funkciókat vagy hasznos terhet biztosító összeszerelhető és cserélhető funkcionális műholdas modulok tervezési elvei.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

V. fejezet

PÁLYAFORGALMI SZABÁLYOK

102. cikk

Az ütközésselhárító egység felügyeleti felülvizsgálatai és frissítései

- (1) Az illetékes hatóság felkérheti a 64. cikk (1) bekezdésében említett, uniós ütközésselhárító ürszolgáltatót, hogy az éves jelentéstétel vagy az uniós üreszköz-üzemeltetőkkel kapcsolatban végzett konkrét vizsgálatok keretében szolgáltatson naprakész információkat üreszközeiről.
- (2) Az ilyen kérelem kézhezvételét követően a 64. cikk (1) bekezdésében említett uniós ütközésselhárító ürszolgáltató jelentést tesz az illetékes hatóságnak arról, hogy:
 - a) az uniós üreszköz-üzemeltető által hozott intézkedések az úrbeli küldetés valamennyi szakaszában megfelelnek-e a 70. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében említett, az ürszemét csökkentésére irányuló tervekben felvázolt követelményeknek;
 - b) a keringési pályán elfoglalt pozíció összhangban van-e a 69. cikk szerint kiválasztott keringési pályával;
 - c) az uniós üreszköz-üzemeltető megfelel-e a 64. cikk (1), (2), (3) és (4) bekezdésében, valamint adott esetben a 101. cikk (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek.

103. cikk

Az összeütközés-elkerülő manőverek feltételei nagy érdeklődésre számot tartó eseményeknél

- (1) Amennyiben a 64. cikk (1) bekezdésében említett ütközésselhárító egység nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzést bocsát ki két manőverezhető üreszköz között, és úgy dönt, hogy a két érintett üreszköz egyikének összeütközés-elkerülési manővert kell végrehajtania, a javasolt összeütközés-elkerülési manővernek a következő elveken kell alapulnia:
 - a) a legmagasabb szintű figyelmet kell fordítani a személyzettel rendelkező járművek védelmére;
 - b) a kezdeti ütközési kockázatot legalább egy nagyságrenddel a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzés manőverezési küszöbértéke alá kell csökkenteni; valamint
 - c) meg kell előzni a másodlagos szoros találkozások észszerűtlen kockázatát.
- (2) Amennyiben mindkét üreszközt nyilvántartásba vették a 64. cikk (1) bekezdésében említett ütközésselhárító egységnél, az uniós üreszköz-üzemeltetőknek törekedniük kell arra, hogy észszerű időn belül megállapodjanak az (1) bekezdésben említett összeütközés-elkerülési manőver végrehajtására vonatkozó stratégiáról az adott ütközésselhárító egység koordinációja mellett.

- (3) Ha a (2) bekezdés szerinti megállapodás észszerű időn belül nem születik meg, a 64. cikk (1) bekezdésében említett ütközésselhárító egység cselekvési stratégiát javasol. E stratégia figyelembe veszi az elsőbbségi szabályokat, legalább a következők alapján:
- a) a személyzettel rendelkező űreszköz védelme;
 - b) a konstelláció részét képező űreszköz bevonása;
 - c) az összeütközés-elkerülési manőverekhez szükséges operatív kapacitás;
 - d) az űreszköz állapota;
 - e) az űreszköz keringési pályáinak excentricitása;
 - f) az űreszköz kora;
 - g) az adott űrbeli küldetés szakasza és típusa.
- (4) Amennyiben a két űreszköz egyike nem szerepel a 64. cikk (1) bekezdésében említett ütközésselhárító egység nyilvántartásában, ezen egységnek kapcsolatot kell létesítenie az adott űreszközzel.
- (5) A (4) bekezdés szerinti sikeres kapcsolatfelvétel esetén a 64. cikk (1) bekezdésében említett ütközésselhárító egység a lehetséges mértékben:
- a) információt cserél az ütközési kockázatok kiszámításához használt eszközökről és módszerekről;
 - b) megosztja az összes szükséges adatot és számítási eredményt az ütközés elkerülése érdekében;
 - c) mindkét űreszköz üzemeltetőjével együttműködve meghatározza a legjobb összeütközés-elkerülő manővereket, figyelembe véve a manőverekre vonatkozó cselekvési terv (3) bekezdésben meghatározott elemeit.
- (6) Amennyiben a (4) bekezdésben említett kapcsolatfelvétel sikertelen, vagy észszerű időn belül nem kezdeményezhető kapcsolatfelvétel, a 64. cikk (1) bekezdésében említett ütközésselhárító egység olyan intézkedési stratégiát ajánl az uniós űreszköz-üzemeltetőnek, amely biztosítja legalább az (1) bekezdésben meghatározott elvek tiszteletben tartását, és tájékoztatja a többi uniós űreszköz-üzemeltetőt a tervezett intézkedésről.

VI. fejezet

SZABVÁNYOSÍTÁS ÉS EGYSÉGES ELŐÍRÁSOK

104. cikk

Szabványok

- (1) A Bizottság az [1025/2012/EU rendelet 10. cikkének \(1\) bekezdésével](#) összhangban felkér egy vagy több európai szabványügyi szervezetet a következő alapvető követelményekkel kapcsolatos szabványok kidolgozására:
- a) a 72. cikk (2) bekezdésének első albekezdésében meghatározott követelmények a 72. cikk (1) bekezdésének való megfelelés igazolása céljából;

- b) a 25. cikk (5) bekezdésének első albekezdésében meghatározott követelmények a 25. cikk (2) bekezdésének való megfelelés igazolása céljából.

Az első albekezdésben említett szabványosítási kérelmek elkészítésekor a Bizottság az [1025/2012/EU rendelettel](#) összhangban figyelembe veheti a meglévő vagy kidolgozás alatt álló európai vagy nemzetközi szabványokat a szabványok kidolgozásának egyszerűsítése érdekében.

- (2) Amennyiben a (3) bekezdésben említett feltételek teljesülnek, a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az (1) bekezdés első albekezdésében említett alapvető követelményeknek való megfeleléshez szükséges eszközöket biztosító műszaki követelményekre vonatkozó közös előírások megállapítása céljából.
- (3) A (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat az alábbi esetek bármelyikében el kell fogadni, amennyiben a Bizottság az [1025/2012/EU rendelet 10. cikkének \(1\) bekezdése](#) alapján felkért egy vagy több európai szabványügyi szervezetet arra, hogy dolgozzon ki szabványt az (1) bekezdés első albekezdésében említett alapvető követelményekre vonatkozóan, és az alábbi helyzetek valamelyike fennáll:
- a) a követelményekre nem terjednek ki az olyan harmonizált szabványok, vagy azok egyes részei, amelyek hivatkozásait közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában;
- b) a követelményekre olyan harmonizált szabványok, vagy azok egyes részei terjednek ki, amelyek hivatkozásait közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában, azonban e szabványok vagy egyes részeik alkalmazása az alapvető követelményeknek való meg nem felelést eredményez; vagy
- c) amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy sürgős probléma kezelésére van szükség.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (3) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

V. cím

EGYENÉRTÉKŰSÉGI HATÁROZATOK, NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK ÉS A NEMZETKÖZI SZERVEZETEKRE VONATKOZÓ RENDSZEREK

105. cikk

Egyenértékűség

- (1) A Bizottság részletes értékelés alapján a 114. cikk (2) bekezdésével összhangban végrehajtási jogi aktusok útján egyenértékűségi határozatot fogadhat el, amelyben megállapítja, hogy egy harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere biztosítja, hogy a harmadik országban letelepedett úragazati szereplők olyan, jogilag kötelező érvényű követelményeknek feleljenek meg, amelyek egyenértékűek az e rendeletben meghatározott követelményekkel, és az adott harmadik országban hatékony felügyelet és végrehajtás hatálya alá tartoznak.
- (2) Egy harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere csak akkor tekinthető e rendelettel egyenértékűnek, ha legalább a következő feltételeknek megfelel:

- a) a harmadik országbeli, az adott harmadik országban letelepedett úragazati szereplőkre folyamatos engedélyezés, valamint hatékony felügyelet és végrehajtás vonatkozik;
 - b) a harmadik országbeli, az adott harmadik országban letelepedett úragazati szereplőkre jogilag kötelező erejű szabályok vonatkoznak, amelyek egyenértékűek a 15. cikkben meghatározott követelményekkel; valamint
 - c) az adott harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere ténylegesen egyenértékű rendszert biztosít a harmadik ország jogi szabályozása alapján engedélyezett úrszolgáltatók elismerésére.
- (3) A Bizottság az egyenértékűségi határozatokat konkrét feltételekhez kötheti, például abban az esetben, ha a harmadik országbeli úragazati szereplők által nyújtott űradatok vagy úrszolgáltatások nagyságrendje és alkalmazási köre valószínűleg stratégiai jelentőségű az Unió számára, vagy biztosítja, hogy a Bizottság, az Ügynökség és az illetékes hatóságok rendelkezzenek a szabályozási arbitrázs megelőzéséhez szükséges eszközökkel.
- A határozatban meg kell jelölni, hogy azt meghatározott időtartamra adják-e meg.
- (4) A Bizottság évente tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a Bizottság által a jelentéstételi évben hozott vagy visszavont egyenértékűségi határozatokról.
- (5) Az Ügynökség együttműködési megállapodásokat hoz létre az olyan harmadik országok érintett illetékes hatóságaival, amelyek jogi és felügyeleti keretrendszerét az (1) bekezdésnek megfelelően egyenértékűnek ismerték el.

Az együttműködési megállapodásokban meghatározzák legalább a következőket:

- a) az Ügynökség és az érintett harmadik országok illetékes felügyeleti hatóságai közötti információcsere mechanizmusai, ideértve a harmadik országokban engedélyezett harmadik országbeli úragazati szereplőkre vonatkozó, az Ügynökség által kért valamennyi információhoz való hozzáférést;
 - b) az Ügynökség azonnali értesítésére szolgáló mechanizmusok, amennyiben egy harmadik ország illetékes hatósága úgy ítéli meg, hogy az Ügynökség által az URSO-ban a 24. cikk szerint nyilvántartásba vett harmadik országbeli úragazati szereplők megsértik az adott harmadik országban érvényes engedélyezési feltételeket vagy az említett harmadik országbeli úragazati szereplők által betartandó egyéb jogszabályokat;
 - c) a tevékenységek összehangolására vonatkozó eljárások – beleértve a vizsgálatokat és a helyszíni ellenőrzéseket is –, amelyeket az Ügynökség a tagállamok illetékes hatóságaival együttműködve, a harmadik ország illetékes hatóságának megfelelő tájékoztatását követően végezhet.
- (6) A Bizottság az Ügynökséggel együttműködve nyomon követi, hogy egy harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere továbbra is egyenértékű-e az e rendeletben meghatározott követelményekkel.

Amennyiben egy harmadik ország jogi és felügyeleti keretrendszere már nem egyenértékű, a Bizottság hatályon kívül helyezi az érintett egyenértékűségi határozatot.

106. cikk

Harmadik országokkal kötött nemzetközi megállapodások

- (1) Az Unió együttműködési megállapodásokat köthet harmadik országokkal az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekben, különösen a következők tekintetében:
- a) az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozó szabályok kölcsönös elismerésének megkönnyítése;
 - b) az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek, valamint a harmadik országok érintett hatóságai és műszaki testületei által végzett technikai értékelések kölcsönös elismerésének megkönnyítése;
 - c) a 19. cikkben említett felbocsátási szolgáltatásokra vonatkozó eltéréshez kapcsolódó részletek és eljárások meghatározása;
 - d) olyan harmadik országbeli úragazati szereplő által nyújtott világűrrel kapcsolatos szolgáltatások vagy úradatok Unión belüli használatára vonatkozó feltételek meghatározása, amely kormányzati szerv, vagy amely az úrinfrastruktúra katonai eszközeit üzemelteti vagy birtokolja, beleértve a polgári felhasználást is.
- (2) Az Ügynökség együttműködhet az (1) bekezdés b) pontjában említettektől eltérő, harmadik országok érintett felügyeleti hatóságaival, és a Bizottság jóváhagyásával egyetértési megállapodásokat és munkamegállapodásokat köthet az ilyen hatóságokkal vagy nemzetközi szervezetek testületeivel.

107. cikk

A nemzetközi szervezetekre alkalmazandó szabályok

- (1) A Bizottság hozzájárulási megállapodások útján nemzetközi szervezeteket bízhat meg az uniós tulajdonban lévő eszközök működtetésével kapcsolatos feladatok végrehajtásával.

Az említett hozzájárulási megállapodások rögzítik a IV. címben meghatározott követelmények nemzetközi szervezetek általi alkalmazásának ellenőrzésére vonatkozó feltételeket, valamint gyakorlati és operatív szabályokat.

- (2) Amennyiben az 5. cikk első bekezdésének 21. pontjában említett eszközöket egy nemzetközi szervezet működteti, a tagállamok a 6. cikk (1) bekezdésében említett engedélyekkel összefüggésben biztosítják, hogy az adott nemzetközi szervezet megfeleljen a IV. címben meghatározott követelményeknek.

- (3) Amennyiben egy nemzetközi szervezet saját úrinfrastruktúra-eszközeit működteti, az Unió törekszik arra, hogy megállapodásokat kössön az adott nemzetközi szervezettel.

Az első albekezdésben említett megállapodásban meg kell határozni azokat a feltételeket, valamint gyakorlati és operatív szabályokat, amelyek biztosítják, hogy az adott nemzetközi szervezet ellenőrizze a IV. címben meghatározott követelmények alkalmazását, kellő tekintettel annak intézményi keretére.

108. cikk

Kapcsolatok az Európai Űrügynökséggel

- (1) Az Unió törekszik arra, hogy megállapodást kössön az Európai Űrügynökséggel (ESA) az e rendelet által kitűzött célok előmozdítása, valamint az Unió és az ESA közötti együttműködés megerősítése érdekében.

- (2) Az (1) bekezdésben említett megállapodásban meg kell állapítani a IV. címben meghatározott követelmények ESA általi végrehajtásának feltételeit, valamint az ilyen követelmények alkalmazásának ellenőrzését biztosító gyakorlati és operatív szabályokat, különösen:
- a) amennyiben az ESA nem üzemeltetője az uniós tulajdonban lévő eszközöknek, az ahhoz szükséges intézkedések, hogy az ESA elvégezze azt a technikai értékelést, amely lehetővé teszi a Bizottság számára annak értékelését, hogy az uniós tulajdonban lévő üreszközöket üzemeltető uniós űrágazati szereplő megfelel-e a rendeletben meghatározott követelményeknek az engedély kiadása és a 11. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett folyamatos felügyelet végrehajtása céljából;
 - b) amennyiben az uniós tulajdonban lévő eszközöket az ESA üzemelteti vagy birtokolja, a technikai értékelési tevékenységek, valamint az engedélyezési és felügyeleti feladatok engedélyezéséhez szükséges intézkedések és feltételek;
 - c) az ESA által a szabványosításhoz szükséges műszaki előírások tekintetében a Bizottság felügyelete alatt nyújtott bármely támogatás, figyelembe véve az űrtevékenységekre vonatkozó meglévő nemzetközi műszaki szabványokat.
- (3) Az ESA a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti technikai értékelések elvégzésével támogatást nyújthat a tagállamoknak.
- Az (1) bekezdésben említett megállapodásban meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek mellett az ESA űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületként ismerhető el.
- (4) A Bizottság kérésére az ESA megfigyelőként vagy tagként részt vehet az e rendelet alapján létrehozott bármely releváns technikai jellegű tanácsadó csoportban.

VI. cím

TÁMOGATÓ INTÉZKEDÉSEK

I. fejezet

KAPACITÁSÉPÍTÉSI INTÉZKEDÉSEK

109. cikk

Kapacitásépítés

- (1) A Bizottság támogatja az űrágazati szereplőket, az illetékes hatóságokat és az űrtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületeket e rendelet végrehajtásában, az alábbiak révén:
- a) adott esetben az Ügynökséggel és az ENISA-val szoros együttműködésben útmutató anyagok, módszertanok és bevált gyakorlatok kidolgozása a következőkkel kapcsolatban:
 - i. a 112. cikk (4) bekezdésével összhangban kiadott uniós űrbiztonsági címkék használata a nemzeti szinten lefolytatott közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben;

- ii. az új vagy fejlesztés alatt álló területekre vonatkozó követelmények, mint például pályán mozgó szervizelés vagy pályaforgalmi szabályok;
 - iii. adott esetben az e rendelet hatálya alá tartozó egyéb kérdések;
- b) a IV. cím II. fejezetének hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatos együttműködés és információcsere előmozdítása az Ügynökség segítségével, az (EU) 2022/2555 irányelv 29. cikkében említett információmegosztási megállapodások létrehozásának elősegítésével.
- (2) A Bizottság közös kutatás-fejlesztési projektek társfinanszírozásával támogatja a kapacitásépítést, valamint a kutatási és innovációs tevékenységeket annak érdekében, hogy lehetővé tegye az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfelelést elősegítő technológiai megoldások ipari bevezetését a következő területeken:
- a) titkosítási technológiák és protokollok kifejlesztése;
 - b) fedélzeti biztonsági rendszerek fejlesztése;
 - c) urbéli műveletekhez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó technológiák és koncepciók fejlesztése;
 - d) az e rendelet hatálya alá tartozó bármely egyéb kérdés.
- A Bizottság a 113. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet kiegészítése céljából, meghatározva az első albekezdés c) pontjában említett kérdéseket.
- (3) A Bizottság finanszírozza:
- a) a hordozórakéta-hatástalanító eszközökre vonatkozó szabványok kidolgozását;
 - b) utalványok biztosítását annak támogatására, hogy az űrágazati szereplők részt vegyenek a 96. cikk (2) bekezdésében meghatározott követelmények végrehajtása során felmerülő költségek egy részének ellentételezését célzó képzési programokban.
- (4) A Bizottság elősegíti a 88. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett fenyegetés alapú behatolási teszteléshez való hozzáférést azáltal, hogy feltérképezi az ilyen tesztelési szolgáltatások rendelkezésre állását az Unióban, valamint keretszerződéseket dolgoz ki a gyors és megfizethető hozzáférés biztosítása érdekében, különösen a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára.

110. cikk

Információs portál

- (1) A Bizottság az Ügynökség támogatásával e rendelet támogatását célzó információs portált (a továbbiakban: információs portál) hoz létre és kezel.
- (2) Az információs portál a következő feladatokat látja el:
 - a) segíti az űrágazati szereplőket e rendelet végrehajtásában;
 - b) megfelelőségi ellenőrző listákat biztosít a 111. cikk (4) bekezdésének első albekezdése alapján létrehozott uniós ürcímkézési rendszerekre vonatkozó követelmények önkéntes betartásának megkönnyítése érdekében;

- c) támogatja a tagállamok által létrehozott releváns egyedüli kapcsolattartó pontokat.
- (3) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a szabályokkal, eljárásokkal és engedélyezési eljárásokkal kapcsolatos kérdések kezelésére létrehozott nemzeti ügyfélszolgálati portálokról.
- A Bizottság biztosítja az ilyen ügyfélszolgálati portálok interoperabilitását az információs portállal.

II. fejezet

AZ UNIÓS ŰRCÍMKEKERET

111. cikk

Uniós űrcímkézési rendszerek

- (1) A Bizottság uniós űrcímkékeretet dolgoz ki az űrtevékenységek magas szintű védelmére vonatkozó előírások fokozott mértékű önkéntes betartásának előmozdítása érdekében.
- Az uniós űrcímkékeret a (2) és (3) bekezdésben említett uniós címkézési rendszerekből áll.
- (2) Az uniós űrcímkézési rendszer részletes követelményeket állapít meg a következőkre vonatkozóan:
- a) az űrszeméthez kapcsolódó kockázatok csökkentése;
 - b) a keringési pályán lévő űrobjektumok biztonságának és fenntarthatóságának, a repülő légi járművek biztonságának, illetve az űrtevékenységek végzése során a személyek és vagyontárgyak biztonságának javítása;
 - c) az űreszközök fényszennyezésének csökkentése;
 - d) az űreszközök rádiószennyezésének csökkentése;
 - e) az űrinfrastruktúra rezilienciájának megőrzése, különös tekintettel a kulcsfontosságú eszközökre és az ellátási lánc rezilienciájára;
 - f) engedélyezés az űrbeli műveletek és szolgáltatások területén;
 - g) hozzájárulás az űrtevékenységek végzéséből eredő környezeti hatások csökkentéséhez.
- (3) A Bizottság kérésére az Ügynökség javasolt tanúsítási rendszert dolgoz ki, vagy javaslatot tesz egy meglévő uniós űrcímkézési rendszer aktualizálására.
- Az uniós űrcímkézési rendszer az alábbi védelmi szintek közül egyet vagy többet is meghatározhat a hatálya alá tartozó konkrét űrbeli küldetések, szolgáltatások vagy termékek tekintetében: „alap”, „érdemi”, vagy „magas” szint.
- Ilyen esetben biztosítani kell, hogy a meghatározott védelmi szint arányos legyen a vonatkozó uniós űrcímkézési rendszerben meghatározott követelményekhez kapcsolódó védelmi szinttel.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén elfogadja a következőket:
- a) az uniós űrcímkérendszer elemeinek sablonja, beleértve azok időtartamát is;

- b) A javasolt tanúsítási rendszeren vagy a meglévő uniós ürcímkézési rendszer aktualizálásán alapuló uniós ürcímkézési rendszerek.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 114. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (5) Az Ügynökség külön weboldalt tart fenn, amely naprakész tájékoztatást nyújt az uniós ürcímkézési rendszerekről és az uniós ürcímkékről, és népszerűsíti azokat.

112. cikk

Az uniós ürcímke odaítélése és használata

- (1) Az úragazati szereplőnek – amennyiben uniós ürcímkét kíván szerezni – uniós ürcímke iránti kérelmet kell benyújtania az Ügynökséghez, amelyhez mellékelnie kell az uniós ürcímke iránti kérelem tárgyát képező uniós címkézési rendszer(ek)ben meghatározott követelmények teljesítését igazoló részletes műszaki dokumentációt.

Az Ügynökség haladéktalanul értesíti a Bizottságot a kérelemről.

- (2) Az Ügynökség részletes véleményt nyújt be a Bizottságnak arról, hogy a kérelem megfelel-e a vonatkozó uniós ürcímkézési rendszer(ek) követelményeinek.
- (3) Az Ügynökség értékelése alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határoz a kérelmekről.
- (4) Az Ügynökség uniós ürcímkéket bocsát ki azon úragazati szereplők számára, amelyek kérelmét a Bizottság a (3) bekezdéssel összhangban jóváhagyta az ürcímke időtartamára, amelyet a megfelelő uniós ürcímkézési rendszerben kell meghatározni.
- (5) Az Ügynökség saját kezdeményezésére vagy panasz alapján rendszeresen ellenőrzi, hogy az uniós ürcímke jogosultja megfelel-e az adott uniós ürcímke követelményeinek. Amennyiben az Ügynökség megállapítja, hogy az uniós ürcímke jogosultja nem felel meg a követelményeknek, visszavonja az uniós ürcímkét. Az uniós ürcímke visszavonása előtt az Ügynökségnek lehetővé kell tennie az uniós ürcímke jogosultja számára, hogy indokolással ellátott nyilatkozatot nyújtson be.
- (6) Az uniós ürcímke jogosultja tájékoztatja az Ügynökséget a címkézett úrbeli küldetéssel, szolgáltatással vagy termékkel kapcsolatban a későbbiekben feltárt minden olyan szabálytalanságról, amely befolyásolhatja az adott uniós ürcímke követelményeinek való megfelelését.
- (7) Az uniós ürcímkével vagy logóval való összetévesztést okozó, hamis vagy félrevezető reklám vagy annak használata tilos.

VII. cím

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

113. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.

- (2) A Bizottságnak a 41. cikk (3) bekezdésében, a 44. cikk (3) bekezdésében, az 56. cikk (9) bekezdésének első albekezdésében, a 70. cikk (4) bekezdésében, a 78. cikk (3) bekezdésében, a 79. cikk (4) bekezdésében, a 82. cikk (4) bekezdésében, a 83. cikk (5) bekezdésében, a 84. cikk (5) bekezdésében, a 85. cikk (4) bekezdésében, a 86. cikk (4) bekezdésében, a 92. cikk (4) bekezdésében, a 93. cikk (7) bekezdésének második albekezdésében, a 101. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében és a 109. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól 2027. január 1-jétől kezdődő hatállyal.
- (3) Az Ügynökség a (2) bekezdésben említett minden egyes felhatalmazáson alapuló jogi aktusra vonatkozóan – nyilvános konzultációt követően – 2028. július 1-jéig hivatalos szakvéleményeket nyújt be a Bizottságnak. A IV. cím II. fejezetének hatálya alá tartozó kérdésekben az Ügynökség konzultál az ENISA-val.
- (4) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 41. cikk (3) bekezdésében, a 44. cikk (3) bekezdésében, az 56. cikk (9) bekezdésének első albekezdésében, a 70. cikk (4) bekezdésében, a 78. cikk (3) bekezdésében, a 79. cikk (4) bekezdésében, a 82. cikk (4) bekezdésében, a 83. cikk (5) bekezdésében, a 84. cikk (5) bekezdésében, a 85. cikk (4) bekezdésében, a 86. cikk (4) bekezdésében, a 92. cikk (4) bekezdésében, a 93. cikk (7) bekezdésének második albekezdésében, a 101. cikk (4) bekezdésének első albekezdésében és a 109. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett felhatalmazást.
- A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (5) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (6) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (7) A 41. cikk (3) bekezdése, a 44. cikk (3) bekezdése, az 56. cikk (9) bekezdésének első albekezdése, a 70. cikk (4) bekezdése, a 78. cikk (3) bekezdése, a 79. cikk (4) bekezdése, a 82. cikk (4) bekezdése, a 83. cikk (5) bekezdése, a 84. cikk (5) bekezdése, a 85. cikk (4) bekezdése, a 86. cikk (4) bekezdése, a 92. cikk (4) bekezdése, a 93. cikk (7) bekezdésének második albekezdése, a 101. cikk (4) bekezdésének első albekezdése és a 109. cikk (2) bekezdésének második albekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

114. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a [182/2011/EU rendelet](#) szerinti bizottság.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a [182/2011/EU rendelet 5. cikkét](#) kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (4) A Bizottság az alábbiak szerinti egyedi formációkban ülésezik:
 - a) biztonsági formáció;
 - b) rezilienciaformáció;
 - c) környezeti fenntarthatósági formáció;
 - d) urbani műveletekhez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó formáció;
 - e) űradatakhoz kapcsolódó formáció.
- (5) Az Unió által kötött nemzetközi megállapodásokkal összhangban harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői megfigyelőként meghívhatók a Bizottság üléseire az eljárási szabályzatában foglalt feltételek mellett, és az Unió biztonságára is figyelemmel.

115. cikk

Szakmai titoktartás

- (1) A (2) bekezdésben említett bármely személy, szerv vagy hatóság által e rendelet alapján kapott, kicserélt vagy továbbított bizalmas információra a (2) és (3) bekezdésben meghatározott szakmai titoktartási feltétel vonatkozik.
- (2) Az e rendelet szerinti információcsere és -felhasználás sérelme nélkül szakmai titoktartási kötelezettség vonatkozik minden olyan személyre, aki a Bizottságnál, az Ügynökségnél, az illetékes hatóságoknál vagy ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületnél, hatóságnál, természetes vagy jogi személynél dolgozik vagy dolgozott, akire/amelyre az illetékes hatóságok vagy az ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek hatásköröket és feladatokat ruháztak át, beleértve az általuk megbízott ellenőröket és szakértőket is.
- (3) A szakmai titoktartás hatálya alá tartozó információk – többek között az e rendelet szerinti illetékes hatóságok, valamint az (EU) 2022/2555 irányelvvel és az (EU) 2022/2557 irányelvvel összhangban kijelölt vagy létrehozott illetékes hatóságok közötti információcserével összefüggésben – semmilyen más személlyel vagy hatósággal nem közölhetők, kivéve, ha ezt uniós vagy nemzeti joggal megállapított rendelkezések írják elő.
- (4) Az e rendelet alapján az illetékes hatóságok között folytatott bármilyen, üzleti vagy működési feltételekkel, illetve gazdasági vagy személyes jellegű ügyekkel kapcsolatos információcsere bizalmas adatközlésnek minősül, és a szakmai titoktartás követelményének hatálya alá tartozik, kivéve, ha az illetékes hatóság az információközlés megkezdésekor megállapítja, hogy a szóban forgó információ nyilvánosságra hozható, vagy ha e nyilvánosságra hozatal bírósági eljárás céljából szükséges.

116. cikk

Értékelés és felülvizsgálat

- (1) A Bizottság 2035. december 1-jéig, majd azt követően ötévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet értékeléséről, beleértve az ürtévékenységek más ágazatokra gyakorolt környezeti, gazdasági és társadalmi hatásainak értékelését, és adott esetben jelentést nyújt be e rendelet felülvizsgálatáról, szükség esetén jogalkotási javaslat kíséretében. E jelentéseket nyilvánosságra kell hozni.
- (2) Az (1) bekezdésben említett értékelés és felülvizsgálat céljából a Bizottság adatokat és információkat kérhet az Ügynökségtől és a tagállamoktól. Az Ügynökség és a tagállamok haladéktalanul a Bizottság rendelkezésére bocsátják a kért adatokat és információkat.
- (3) Az (1) bekezdésben említett értékelés és felülvizsgálat elvégzése során a Bizottság figyelembe veszi az Ügynökség, az Európai Parlament, a Tanács, a tagállamok és az illetékes hatóságok, valamint más érintett szervek és szervezetek vagy releváns források véleményét, álláspontját és megállapításait.

117. cikk

A Bizottságnak szóló jelentések

A tagállamok 2031. december 1-jéig és azt követően évente jelentést tesznek a Bizottságnak e rendelet végrehajtásának állásáról. A jelentésnek információkat kell tartalmaznia az ürágazatra vonatkozó nemzeti szintű végrehajtási intézkedésekről és frissítésekről, például a belső piac működésére hatást gyakorló versenyképességi szempontokról, valamint a köz- és magánkiadásokra vonatkozó elemekről.

Első jelentésükben a tagállamok megjelölik a Bizottságnak a nemzeti szinten hozott előkészítő intézkedéseiket, beleértve az e rendelet zökkenőmentes alkalmazását biztosító kiigazításokat is.

118. cikk

Átmeneti időszak

- (1) Az olyan eszközökre vonatkozó engedélyek esetében, amelyeket 2030. január 1. után terveznek elindítani, és amelyek esetében a kritikus terv felülvizsgálatának szakasza [Kiadóhivatal: kiszámítja az e rendelet hatálybalépésétől számított 12 hónapot] ezt a rendeletet csak 2032. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (2) Az uniós ürágazati szereplők tekintetében az illetékes hatóságok, a harmadik országbeli ürágazati szereplők esetében pedig az Ügynökség akkor győződik meg a kritikus terv (1) bekezdésben említett felülvizsgálati szakaszának befejezéséről, amikor az ürágazati szereplők benyújtják a szerződéssel megbízott, az üreszköz tervezésének műszaki jóváhagyásáért felelős szervezet által kiállított igazolást.

119. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

2030. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
[...]

a Tanács részéről
az elnök
[...]

PÉNZÜGYI ÉS DIGITÁLIS KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az uniós űrtevékenységek biztonságáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról.

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Új terv Európa fenntartható jólétéért és versenyképességéért

Jólét és versenyképesség

1.3. Célkitűzés(ek)

1.3.1. Általános célkitűzés(ek)

A rendeletjavaslat célja, hogy támogassa az űrágazat belső piacának fejlesztését és működését.

1.3.2. Konkrét célkitűzés(ek)

... konkrét célkitűzés

A javaslat négy konkrét célkitűzést határoz meg:

i. uniós keret létrehozása, amely oly módon szabályozza az űrágazati szereplők magatartását az Unióban, hogy stabil, kiszámítható és versenyképes üzleti környezetet biztosítson, amely előmozdítja az innovációt;

ii. az űrobjektumok nyomon követhetőségének biztosítása és az űrtevékenységekből származó űrszemét képződésének csökkentése;

iii. az űrágazatra vonatkozó koherens rezilienciaalap létrehozása kockázatértékelési keret és az űrinfrastruktúrára szabott kiberbiztonsági szabályok révén;

iv. az Unióban folytatott űrtevékenységek környezeti hatásainak értékelésére és mérésére szolgáló közös módszer.

1.3.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdemenyezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A rendeletjavaslat javítaná az űradatok és világűrrel kapcsolatos szolgáltatások belső piacának működési feltételeit, és jelentős pozitív hatást gyakorolna az uniós űriparra és annak versenyképességére.

Az űrágazat belső piacának fejlesztése a tagállamok közötti fokozott integrációt, a vállalatok jobb piacra jutásához szükséges feltételek megteremtését, az egész iparágban az innováció ösztönzését, több magánberuházás vonzását és a vállalatok adminisztratív terheinek csökkentését jelentené.

Az űrobjektumok nyomon követhetőségét biztosító intézkedések bevezetése és az űrszemét mennyiségének csökkentése hozzájárulna egy biztonságosabb és fenntarthatóbb világűrbeli környezethez. Ez jelentősen csökkentené az ütközések és az űrszemét keletkezésének kockázatát, védve mind a működő műholdakat, mind a pályák hosszú távú fenntarthatóságát.

Az űrinfrastruktúra valamennyi eszközére vonatkozó koherens alapforgatókönyv kidolgozása és az űrágazat kiberbiztonsági igényeihez igazított kockázatértékelési

keretek végrehajtása megerősítene az ürtévékenységek kiberfenyegetésekkel szembeni rezilienciáját az Unióban. Ez erősítene az érdekelt felek – köztük a magánvállalkozások és a kormányzati ügynökségek – képességeibe vetett bizalmat, tovább ösztönözné a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások elterjedését, vonzaná a beruházásokat, és előmozdítaná a robusztus és biztonságos űripár növekedését az EU-ban.

Az ürtévékenységek környezeti hatásának mérésére szolgáló közös módszer kidolgozása megkönnyítene a szabványosított mérőszámokon alapuló megalapozott döntéshozatalt, lehetővé téve a vállalatok számára, hogy környezetbarátabb technológiákba fektessenek be, a politikai döntéshozók pedig kiegyensúlyozhassák az ürtévékenységek előnyeit és kockázatait.

Végezetül a rendelet sikeres végrehajtása fokozná az Unió azon képességét, hogy befolyást gyakoroljon a világűrrel kapcsolatos globális szabványokra, és növelné az uniós gazdasági ágazat versenyképességét a globális piacokon.

Az e rendeletet kísérő hatásvizsgálat 677,5 millió EUR-ban állapította meg a vállalatok (műhold-üzemeltetők) teljes éves hasznát, ami teljes mértékben ellensúlyozza az új rendelethől eredő követelmények okozta költségeket. A tagállami hatóságok megfelelési és végrehajtási költségeit 1–4 teljes munkaidős egyenértékre (FTE) becsülik.

1.3.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

A következő mutatókat fogják alkalmazni e rendelet sikeres végrehajtásának nyomon követésére, valamint a piacra, különösen a kkv-kra gyakorolt hatás és a piac/kkv-k reagálásának értékelésére.

Konkrét célkitűzések	Mutató	Módszer	Alapérték	Cél ⁽¹⁾	Az elért eredmények éves becslése	Felülvizsgálati gyakoriság
Az űrágazat egysége s piaca fejlesztésének és működésének támogatása	A jogszabályjavaslatnak megfelelő ürtévékenységek az egységes piacon	Tagállami jelentések	0	100 %	A jogi aktus hatályba lépését követően 100 %	Évente

⁽¹⁾ A célértékeket a jogi aktus hatálybalépését követő tízéves időszakra becsülik, figyelembe véve a kereskedelmi műholdak átlagos élettartamát valamennyi pályán.

Az űrobjektumok nyomon követhetőségének biztosítása és az űrszemét keletkezésének csökkentése	A nagy érdeklődésre számot tartó események száma	Az EU-SST partnerségen keresztül	622 (LEO) 33 (MEO) 101 (GEO)	10 %-os csökkenés	Évi kb. 5 %-os csökkenés	Évente
Az űrobjektumok nyomon követhetőségének biztosítása és az űrszemét keletkezésének csökkentése	Sikeres ártalmatlanítások száma az életciklus végén	Az EU-SST partnerségen keresztül	GEO: 60 % LEO: 65 %	90 % az összes keringési pályán	Évi kb. 3 %-os növelés	Évente
Az űrinfrastruktúra kiberbiztonságához igazított kockázatértékelési keret létrehozása	A bejelentett, enyhített jelentős kiberbiztonsági események száma	EUSPA a jelentéstételi mechanizmuson keresztül (az uniós tulajdonban lévő eszközök esetében); számítógép-	Nincs megadva	50 %-os csökkenés	A jogszabály hatályba lépését követően 50 %	Évente

		biztonsági eseményekre reagáló csoportok (CSIRT) / egyedüli kapcsolattartó pontok (SPOC) (a NIS szerint) és az egyéb eszközök nemzeti ürmegfigyelési központjai				
Közös módszer létrehozása az ürtévékenységek környezeti hatásainak mérése	Uniós piaci részesedés (%) a termékek környezeti lábnyomára vonatkozó kategóriaszabályok (PEFCR) kidolgozásában	Tagállami jelentések	0 %	$\geq 51 \%$	$\geq 51 \%$	Évente

Közös módszer létrehozása az ürtévékenységek környezeti hatásainak mérésére	Környezeti jelentéseket benyújtó ürtévégek szereplők %-os aránya	Tagállami jelentések	40 % ⁽²⁾	80 % ⁽³⁾	80 % a PEFCR-keret létrehozása után	Évente
Közös módszer létrehozása az ürtévékenységek környezeti hatásainak mérésére	A szabványosított életciklus-értékelési keret integráló ürtévégek küldetés száma	Tagállami jelentések	n/a (az ürtévékenységek vonatkozó szabványosított életciklus-értékelési keret hiányzik)	80 % ⁽⁴⁾	Életciklus-értékelési keret létrehozása után	Éves keretfejlesztés után
Közös módszer létrehozása az ürtévékenységek környezeti hatásainak mérésére	Ürtévékenységek környezeti lábnyoma (pl. CO ₂ -kibocsátás)	Tagállami jelentések	n/a (nincs közös mérési módszer)	Nyomon követést igényel	A PEFCR-keret létrehozását követően, majd az éves csökkenési célok	Éves keretfejlesztés után

⁽²⁾ Figyelembe véve, hogy számos uniós ürtévégszabály – például Franciaországban, Belgiumban, Dániában, Finnországban és Görögországban – már előírja az ürtévégek számára, hogy az engedélyek kiadásához környezeti hatásvizsgálatot végezzenek.

⁽³⁾ Tekintettel arra, hogy a mikrovállalkozásokra és az egyetemekre mentesség vonatkozhat, és ezek az európai ürtévégek mintegy 10–20 %-át teszik ki.

⁽⁴⁾ Ugyanott.

e						
---	--	--	--	--	--	--

1.4. A javaslat/kezdeményezés tárgya:

- ☒ **új intézkedés**
- ☐ **kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés⁽⁵⁾**
- ☐ **meglévő intézkedés meghosszabbítása**
- ☐ **egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé**

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

13 tagállam rendelkezik ürgjogszabályokkal, és többen dolgoznak az ürtevékenységek növekedésének és az új kereskedelmi belépők megjelenésének kezelésére irányuló ürgjogszabályok kidolgozásán. A koordináció hiánya és a szabályozási különbségek töredezett jogi kerethez vezettek, ami akadályokat gördíthet a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és az űradatok egységes piacon történő nyújtása elé.

Koordináció nélkül az Unió belüli ürtevékenységek szabályozásának eszközei és megközelítései továbbra is diverzifikálódnak. A rendeletjavaslat ezért bevezeti az ürtevékenységek és -szolgáltatások nyújtásának engedélyezésére vonatkozó kulcsfontosságú követelmények célzott harmonizációját. A kulcsfontosságú követelmények elsősorban az ürtevékenységek biztonságára, rezilienciájára és környezeti fenntarthatóságára vonatkoznak. Az űrbeli műveletekre és szolgáltatásokra, valamint a pályaforgalomra korlátozott rendelkezések vonatkoznak.

Az űrinfrastruktúra valamennyi eszközének koherens és egységes védelmi szintje megkönnyíti a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások nyújtását, az ilyen űrinfrastruktúra használata révén generált, űradatok szabad áramlását, valamint az űrágazati szereplők azon képességét, hogy több joghatóságon keresztül, akadályok nélkül végezhesseken ürtevékenységeket. A rendelet így jogbiztonságot teremtené az űrágazati szereplők és a felhasználók számára az Unióban.

A rendeletet a 2030. január 1-je után felbocsátott valamennyi eszközre alkalmazni kell. Azon eszközök esetében azonban, amelyek még a kritikus tervezési szakaszban vannak, a rendelet további 24 hónapos átmeneti időszakot irányoz elő a megfelelés elérésére.

Bizonyos – például az irányítással kapcsolatos – szempontoknak 2030-ra készen kell állniuk a végrehajtásra. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az említett időpontig már meglévő hatóságokat jelöljenek ki, vagy új hatóságokat hozzanak létre a rendeletben meghatározott feladatok elvégzésére, valamint arra, hogy műszaki szakértelemre tegyenek szert, és kapacitást építsenek ki annak érdekében, hogy lehetővé tegyék e rendelet zökkenőmentes végrehajtását a technikai értékelési feladatokat ellátó, ürtevékenységekkel foglalkozó, szakmailag alkalmas műszaki testületek révén.

⁽⁵⁾ A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

Unió szinten az Európai Unió Űrprogramügynökségének (a továbbiakban: az Ügynökség) létre kell hoznia minden szükséges struktúrát, belső eljárást és egyéb eljárást a rendelet által rábízott új feladatok ellátásához.

Az új felelősségi körök különösen az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós űragazati szereplők engedélyezésével és felügyeletével, a harmadik országbeli üzemeltetők nyilvántartásba vételével és felügyeletével, valamint a területükön szakmailag alkalmas műszaki testületekkel nem rendelkező tagállamok technikai értékeléseinek elvégzésével kapcsolatos új bizottsági feladatok segítését és támogatását célzó technikai értékelésre vonatkoznak. Ezen túlmenően az Ügynökség biztosítja az Unió Űrreziliencia Hálózat (EUSRN) tevékenységeinek összehangolását, nyomon követi az uniós tulajdonban lévő eszközökkel kapcsolatos biztonsági eseményeket, irányítja az új uniós űrcímkézési rendszerek létrehozását és végrehajtását, valamint hozzájárul az e rendeletben előírt különböző támogató intézkedések kidolgozásához és végrehajtásához.

Az Ügynökségnek fel kell készülnie új technikai értékelési hatásköreinek gyakorlására annak érdekében, hogy segítse a Bizottságot felügyeleti feladatainak ellátásában, valamint támogassa az adott célra kijelölt belső struktúrák, például a megfelelési tanács és a fellebbviteli tanács létrehozását.

A rendelet alkalmazhatóságának időpontjáig már számos adatbázisnak és kapcsolódó eszköznek kell rendelkezésre állnia, nevezetesen az űrobjektumok uniós nyilvántartásának (URSO) és a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listája adatbázisának.

Az Európai Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és/vagy végrehajtott jogi aktusok révén részletesebben kidolgozza az e rendeletben megállapított szabályok végrehajtásához szükséges műszaki követelményeket, és szabványosítási kérelmeket ad ki harmonizált szabványok kidolgozására.

Végezetül kapacitásépítési intézkedések, technikai segítségnyújtás és finanszírozás révén támogató intézkedéseket kell bevezetni, amelyek támogatják és felkészítik a tagállamokat és az űragazatot a rendelet végrehajtására, és hozzájárulnak az esetleges végrehajtási költségek egy részének ellentételezéséhez, például az induló innovatív vállalkozások, a növekvő innovatív vállalkozások, a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok esetében.

- 1.5.2. Az uniós részvételből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E szakaszban „az uniós részvételből származó hozzáadott érték” azt az uniós fellépésből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

Az űrtevékenységekre nagyon jellemző, hogy határokon átnyúló jellegűek, mivel az egyik tagállamban gyártott űrinfrastruktúrát gyakran használják a belső piacon tevékenykedő vállalatok, míg az űragazati szereplőknek gyakran több tagállamban számos engedélyt be kell szerezniük. A potenciálisan eltérő nemzeti szabályokból álló, kialakulóban lévő hiányos keret veszélyezteti az űrtermékek, a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és az űradatok versenyképes egységes piacát.

Unió szintű, együttes fellépésre van szükség ahhoz, hogy az űrtevékenységek biztonságának, rezilienciájának és környezeti fenntarthatóságának közös szintjét Unió-szerte növelni lehessen. Ez egyértelmű hozzáadott értéket képvisel a

tagállamok egyedi intézkedéseihez képest azáltal, hogy 1. az űrtevékenységek biztonságával, rezilienciájával és környezeti hatásával kapcsolatos engedélyezési feltételek kulcsfontosságú követelményeinek közelítése révén Unió-szerte egyenlő versenyfeltételeket teremt; 2. biztosítja a tagállamok jobb koordinációját, ezáltal elkerülve az átfedéseket, a párhuzamosságokat és az ütközéseket a belső piacon koherens mechanizmusok bevezetésével; 3. egységes módon növeli az űrinfrastruktúra védelmi szintjét, megerősítve az űradatok nyújtására való képességet, ami egyúttal szolgáltatásnyújtást is lehetővé tesz a belső piacon; valamint 4. következetességet biztosít az Unión belüli űrtevékenységek környezeti hatásának kiszámítása során.

A biztonságos, reziliens és fenntartható űrtevékenységekre vonatkozó uniós szintű közös megközelítés számos előnnyel járna az uniós űrágazat számára a jogbiztonság biztosítása, a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások és az űradatok nyújtása előtt álló akadályok felszámolása, a többszörös és eltérő nemzeti követelményekhez kapcsolódó adminisztratív terhek és költségek csökkentése, a verseny fokozása és a nagyobb piacokhoz való hozzáférés biztosítása révén.

Az összehangolt fellépés lehetővé tenné az Unió számára, hogy irányítsa és megerősítse az űrtevékenységek biztonságára, rezilienciájára és fenntarthatóságára vonatkozó jövőbeli globális szabványokat, és ezzel az Uniót globális szabványalkotóként pozicionálná egy olyan területen, ahol sürgős megoldásokra van szükség a keringési pályák és a világűr használatával kapcsolatban felmerülő kockázatok kezelésére.

Az Unió ezzel párhuzamosan kölcsönös elismerési megállapodásokra irányuló tárgyalásokat kíván folytatni harmadik országokkal, javítva az uniós űripár piacra jutását.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

E rendelet az első ilyen jellegű jogalkotási aktus a világűr műveleti területen, és célzott harmonizációt vezet be az űrtevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek kulcsfontosságú szempontjai tekintetében, egyszersmind az új jogszabályi keret bizonyos elemeire, valamint a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályok végrehajtása során levont tanulságokra épül.

Az uniós űrágazat versenyképességének és innovációjának megőrzése és fokozása érdekében, különös tekintettel az induló innovatív vállalkozásokra, a kkv-kra és a kutatóintézetekre, a rendelet a legújabb jogalkotási aktusokból – például a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályból vagy a kibernetizációról szóló jogszabályból – is tanulságokat von le.

Ennek szellemében a) olyan támogató intézkedéseket tartalmaz, amelyek segítik a vállalatokat, különösen az induló innovatív vállalkozásokat, a növekvő innovatív vállalkozásokat, a kkv-kat és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokat az e rendeletben meghatározott intézkedéseknek való megfelelésben, beleértve többek között a coachingot és mentorálást, a technikai segítségnyújtást és az új technológiai megoldások kifejlesztésének támogatását; b) beépíti az arányosságot a szabályokba, különböző kritériumokon, például az űrágazati szereplő méretén, az űrbeli küldetés kritikusságán, a használt űreszközön vagy keringési pályán alapuló egyszerűsített rendszerek előíranyozása révén.

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergiák egyéb megfelelő eszközökkel

A rendelet meghatározza az űrtevékenységek biztonsági, rezilienciaépítési és környezeti szempontjaira vonatkozó kulcsfontosságú közös és minimumkövetelményeket az uniós űrágazati szereplők, valamint az Unióban űrtechnológiai adatokat szolgáltató, harmadik országokban letelepedett üzemeltetők számára.

Ugyanakkor ez a rendelet az új jogszabályi keret bizonyos alapvető elemeire – például a bejelentett szervezetekre, a megfelelőségértékelési eljárásokra és a harmonizált szabványok kidolgozására – épül, amelyek mindazonáltal a világűr művelési terület igényeire vannak szabva és ahhoz igazodnak, figyelembe véve az e területre vonatkozó szabályozás fokozatos megközelítését.

A javaslat a rezilienciára és a kiberbiztonságra vonatkozó egyéb jogszabályok, például az (EU) 2022/2555 irányelv (NIS 2 irányelv) és az (EU) 2022/2557 irányelv (CER-irányelv) keretében kidolgozott struktúrákra és mechanizmusokra épülne, és biztosítaná az azokkal való koordinációt.

Ami a környezeti fenntarthatóságot illeti, az életciklus-értékelés elveinek az űrtevékenységekbe való beépítése tükrözi az Unió azon átfogó célját, hogy az űrágazatban nagyobb fenntarthatóságot és környezeti felelősséget valósítson meg.

Kiemelkedő fontosságú a fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletnek ((EU) 2024/1781) való megfelelés biztosítása, amely az e rendelet által szabályozott termékek esetében digitális termékútlevelet ír elő, ezáltal az űrtevékenységekre is potenciálisan alkalmazandó. Az űrtevékenységek konkrét célkitűzéseit és korlátaikat figyelembe veszik az e tevékenységeket érintő termékek szabályozása során.

Az életciklus-értékelésnek a világűrrel kapcsolatos projektekbe való integrálása közös módszer alkalmazásával (a termék környezeti lábnyomáról és az annak meghatározására szolgáló módszerekről szóló bizottsági ajánlás (C(2021) 9332 final) alapján) elősegíti a szabályozási keretek betartását, és javítja a fenntarthatósági értékeléseket és közzétételeket, ezáltal elősegítve a többéves pénzügyi keret célkitűzéseivel való összhangot, valamint az uniós űrtevékenységek fenntartható és felelős módon történő előmozdítását célzó egyéb eszközökkel való szinergiákat.

- 1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

Az Ügynökséghez rendelt cselekvési területek irányítása megfelel a jelenlegi megbízatásának és általános feladatainak. Ezek a cselekvési területek azonban olyan konkrét profilokat vagy új megbízatásokat igényelnek, amelyeket az Ügynökség meglévő forrásai nem tudnak teljes mértékben felhasználni, illetve nem oldhatók meg újraelosztással.

Bizonyos horizontális feladatok (pl. adminisztratív támogatás, jogi tanácsadás, szerződéskezelés) esetében az Ügynökség felhasználhatná a meglévő erőforrásokat, ami növelné a hatékonyságot. A meglévő belső technikai struktúrákkal is szinergiák jönnek létre (pl. a minősített adatoknak a tagállamok biztonsági megfigyelőközpontjaival való cseréjét lehetővé tevő biztonságos információs környezet).

- 1.6. A javaslat/kezdeményezés és az abból származó pénzügyi hatás időtartama

☐ **határozott időtartam**

☐ időtartam: [ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től [ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig]

- ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében.

☒ **határozatlan időtartam**

Beindítási időszak: 2030-tól 2031-ig,
azt követően: rendes ütemű végrehajtás.

1.7. A költségvetés tervezett végrehajtásának módszere(i)⁽⁶⁾

☒ Bizottság általi **közvetlen irányítás**

- ☒ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

- ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek
- ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségek (nevezze meg)
- ☐ az Európai Beruházási Bank és az Európai Beruházási Alap
- ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek
- ☐ közjogi szervek
- ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek
- ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek
- ☐ az Európai Unióról szóló szerződés V. címének értelmében a közös kül- és biztonságpolitika terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban ekként megjelölt szervek vagy személyek
- ☐ valamely tagállamban létrehozott, valamely tagállam magánjoga vagy uniós jog alapján működő szervek, amelyek az ágazatspecifikus szabályokkal összhangban megbízást kaphatnak uniós források vagy költségvetési biztosítékok végrehajtására, amennyiben e szervek közjogi szervek vagy közfeladatot ellátó magánjogi intézmények ellenőrzése alá tartoznak, és az ellenőrző szerv által vállalt egyetemleges felelősség formáját öltő vagy azzal egyenértékű pénzügyi garanciával rendelkeznek, amely pénzügyi garancia minden intézkedés esetében az uniós támogatás maximális összegére korlátozódhat

⁽⁶⁾ Az egyes költségvetés-végrehajtási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BUDGpedia oldalon: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

Megjegyzések

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

A rendelet felülvizsgálatára rendszeres időközönként, a hatálybalépéstől számított 5 éven belül, majd azt követően ötévente kerül sor. Ezen túlmenően az Európai Bizottság és az Ügynökség számos nyomonkövetési intézkedést hajt végre az intézkedések eredményességének és hatékonyságának folyamatos értékelése érdekében, az intézkedésalkalmazás ellenőrzésének nyomon követésével összefüggésben, beleértve a követelmények alkalmazásával kapcsolatban felmerülő szempontok felülvizsgálatát és elemzését.

A konkrét célkitűzéseket és a kapcsolódó mutatókat évente nyomon követik.

Az Európai Bizottság kifejezetten rövid távú értékelést végez, hogy felmérje az Ügynökségnek az e rendelet szerinti feladataival kapcsolatos teljesítményét. Az Európai Bizottság az értékelés eredményeiről be fog számolni az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. A költségvetés-végrehajtási módszer(ek)nek, a finanszírozás-végrehajtási mechanizmus(ok)nak, a kifizetési feltételeknek és a javasolt kontrollstratégiának az indokolása

A rendelet Unió-szerte új érdemi követelményeket állapít meg az ürtevékenységekre vonatkozóan, miközben biztosítja a piaci szereplők közötti tisztességes versenyt a belső piacon. Ezek az új szabályok az egységes alkalmazást célzó mechanizmust írnak elő az e rendelet szerinti kötelezettségek határokon átnyúló alkalmazása tekintetében, valamint az Európai Bizottság közvetlen felügyeleti és végrehajtási hatásköreit és az Ügynökség technikai értékelési feladatait.

Ezen új feladatok ellátása érdekében megfelelő erőforrásokat kell biztosítani az Európai Bizottság szolgálatai és az Ügynökség számára⁽⁷⁾. Az új rendelet érvényesítése és sikeres végrehajtása a becslések szerint 3 teljes munkaidős egyenértéket igényel az Európai Bizottságon belül (a felügyeleti feladatok és határozatok tekintetében).

A 2027 végéig tartó felfutási szakaszban tervezett előkészítő tevékenységekhez a jelenlegi többéves (a 2021–2027-es időszakra vonatkozó) pénzügyi keretben rendelkezésre álló forrásokon felül a becslések szerint két teljes munkaidős egyenértékre lesz szükség.

⁽⁷⁾ A becslések szerint 2028-tól az Ügynökségnek 17 teljes munkaidős egyenértékre lesz szüksége az új feladatok ellátásához, míg az ENISA-nak ugyancsak 2028-tól 1 teljes munkaidős egyenértékre. Az Ügynökség új feladatai közé tartozik az ürtevékenységekre vonatkozó uniós ürcímkezési rendszer kidolgozása, valamint a technikai értékelésekkel kapcsolatos tevékenységek irányítása annak érdekében, hogy támogassa a Bizottságot az uniós tulajdonban lévő eszközöket üzemeltető uniós ürágazati szereplők, a harmadik országbeli üzemeltetők és a nemzetközi szervezetek engedélyezésében és felügyeletében, valamint ezzel összefüggésben az ilyen segítségnyújtási vizsgálati hatáskörök gyakorlásában (ellenőrzések, vizsgálatok). Az Ügynökség új feladataihoz kapcsolódó működési költségeket az (uniós és nem uniós) ürágazati szereplőkre kiszabott regisztrációs díjak, szankciók és bírságok rendszerén keresztül fogják finanszírozni. Az ilyen rendszer nem fedezi az Ügynökség személyzeti költségeit és a címkékkel kapcsolatos működési költségeket.

2.2.2. Az azonosított kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

A rendelet lefekteti az egységes űrpiac alapjait. A számos különböző nemzeti szabályozási megközelítés széttöredezetté teheti a belső piacot, ami megnehezíti az űripari vállalatok számára az eltérő jogi keretek közötti navigálást és alkalmazást.

A rendelet az űrtevékenységek engedélyezésére és nyilvántartására vonatkozó számos kulcsfontosságú követelményt (műszaki szabályok az űrtevékenységek biztonsága, rezilienciája és fenntarthatósága területén) harmonizál, és e célból irányítási struktúrát határoz meg.

E megközelítés célja a jogbiztonság megteremtése, a határokon átnyúló akadályok felszámolása, valamint a több eltérő nemzeti követelményből eredő adminisztratív terhek és költségek csökkentése. Egyszerűsítene az űragazati szereplők működését az Unióban, különösen az új kereskedelmi belépők számára. A legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórum kiválasztási kockázatának megelőzése és az új szabályozási keret következetes alkalmazásának biztosítása érdekében az Európai Bizottság új felügyeleti és végrehajtási hatásköröket kap, míg az Ügynökség olyan hatásköröket szerezne, amelyek révén technikai értékelési tevékenységek elvégzésével segítheti a Bizottságot. Az ipar adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az induló innovatív vállalkozások, a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára egyszerűsített rendszert irányoznak elő. Ezen túlmenően az űriparnak a rendelet végrehajtásában való támogatása érdekében célzott támogató intézkedéseket irányoznak elő a rendelet végrehajtásával járó, az iparra, különösen az induló innovatív vállalkozásokra és a kkv-kra háruló lehetséges költségek egy részének ellensúlyozására.

2.2.3. A kontrollok költséghatékonyságának becslése (a kontroll költségeinek és az érintett forrásoknak az aránya) és indokolása, valamint a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

n/a

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére irányuló intézkedések

Az Európai Bizottságra és az uniós ügynökségekre alkalmazandó meglévő csalásmegelőzési intézkedések lefedik az e rendelethez szükséges további előirányzatokat.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete(i) és a költségvetés érintett kiadási sora(i)

Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvet ési sor	Kiadások típusa	Hozzájárulás			
	Szám	Diff./Nem diff. ⁽⁸⁾	EFTA- országoktól ⁽⁹⁾	tagjelölt országoktól és potenciális tagjelöltek től ⁽¹⁰⁾	más harmadik országoktól	egyéb címezett bevétel
	[XX.YY.Y Y.YY]	Diff./Nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M
	[XX.YY.Y Y.YY]	Diff./Nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M
	[XX.YY.Y Y.YY]	Diff./Nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M

Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

⁽⁸⁾ Diff. = differenciált előirányzatok / Nem diff. = nem differenciált előirányzatok.

⁽⁹⁾ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

⁽¹⁰⁾ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvet ési sor	Kiadások típusa	Hozzájárulás			
	Szám	Diff./Nem diff.	EFTA- országoktó l	tagjelölt országoktó l és potenciális tagjelöltek től	más harmadik országoktó l	egyéb címzett bevétel
	[XX.YY.Y Y.YY]	Diff./Nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M
	[XX.YY.Y Y.YY]	Diff./Nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M
	[XX.YY.Y Y.YY]	Diff./Nem diff.	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M	IGEN/NE M

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☒ A javaslat/kezdemenyezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☐ A javaslat/kezdemenyezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

3.2.1.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	Szám					
Főigazgatóság: <.....>	Év	Év	Év	Év	MFF ÖSSZESEN	

			2024	2025	2026	2027	2021-2027
Operatív előirányzatok							
Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)					0,000
	Kifizetési előirányzatok	(2a)					0,000
Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)					0,000
	Kifizetési előirányzatok	(2b)					0,000
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ⁽¹¹⁾							
Költségvetési sor		(3)					0,000
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1a) + (1b) + (3)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	= (2a) + (2b) + (3)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁽¹¹⁾ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

			Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
Operatív ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó A többéves pénzügyi keret <...>. FEJEZET alatt	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (4) + (6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Főigazgatóság: <.....>			Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
Operatív előirányzatok							
Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)					0,000
	Kifizetési előirányzatok	(2a)					0,000

Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)					0,000
	Kifizetési előirányzatok	(2b)					0,000
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ⁽¹²⁾							
Költségvetési sor		(3)					0,000
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1a) + (1b) + (3)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	= (2a) + (2b) + (3)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Főigazgatóság: <.....>			Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MTF ÖSSZESEN 2021-2027
Operatív előirányzatok							
Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)					0,000
	Kifizetési előirányzatok	(2a)					0,000

⁽¹²⁾ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)					0,000
	Kifizetési előirányzatok	(2b)					0,000
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ⁽¹³⁾							
Költségvetési sor		(3)					0,000
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1a) + (1b) + (3)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	= (2a) + (2b) + (3)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Meghatározott egyedi programok keretéből		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

⁽¹³⁾ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN							
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó A többéves pénzügyi keret <...>. FEJEZET alatt	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (4) + (6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
Operatív előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	(5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A[z] <...> Főigazgatósághoz tartozó Az 1–6. fejezet alatt ÖSSZESEN (referenciaösszeg)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (4) + (6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Kifizetési előirányzatok	= (5) + (6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

A többéves pénzügyi keret fejezete		7		„Igazgatási kiadások” ⁽¹⁴⁾		
Főigazgatóság: DEFIS		Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
Humánerőforrás		0,000	0,000	0,000	0,376	0,376
Egyéb igazgatási kiadások		0,000	0,000	0,000	0,050	0,050
DEFIS FŐIGAZGATÓSÁG ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426
Főigazgatóság: <.....>		Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
Humánerőforrás		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Egyéb igazgatási kiadások		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
<.....> Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN		0,000	0,000	0,000	0,000	0,426
		(Összes kötelezettség vállalási előirányzat = összes kifizetési előirányzat)				

⁽¹⁴⁾ A szükséges előirányzatokat a megfelelő BUDGpedia weboldalon elérhető éves átlagos költségadatok alapján kell meghatározni.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok⁽¹⁵⁾	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426
ÖSSZESEN	Kifizetési előirányzatok	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426

3.2.2. Az operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet (decentralizált ügynökségek esetében nem kell kitölteni)

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket			Év 2024		Év 2025		Év 2026		Év 2027		A mezőbe annyi évet kell beírni, amennyi a hatás időtartamának megjelenítéséhez szükséges (lásd az 1.6. szakaszt)						ÖSSZESEN	
	KIMENETEK																	
	Típus ⁽¹⁶⁾	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesen Szám	Összesen Költség

⁽¹⁵⁾ 2027 után a javaslat becsült költségeit a következő többéves pénzügyi keretből javasolt fedezni, a többéves pénzügyi keretről és programokról szóló megállapodás sérelme nélkül.

⁽¹⁶⁾ A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

↓																		
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ⁽¹⁷⁾ : [...]																		
– Kim enet																		
– Kim enet																		
– Kim enet																		
1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ...																		
– Kim enet																		
2. konkrét célkitűzés																		

⁽¹⁷⁾ Az 1.4.2. pontban leírtak szerint. „Konkrét célkitűzés(ek)...”

részösszege																
ÖSSZESEN																

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

3.2.3.1. A megszavazott költségvetésből származó előirányzatok

MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK	Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZESEN 2021-2027
7. FEJEZET					
Humán erőforrás	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376
Egyéb igazgatási kiadások	0,000	0,000	0,000	0,050	0,050
7. FEJEZETI részösszeg	0,000	0,000	0,000	0,000	0,426
A 7. FEJEZETEN kívül					
Humán erőforrás	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Egyéb igazgatási jellegű kiadások	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A 7. FEJEZETEN kívüli részösszeg	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ÖSSZESEN	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3. Előirányzatok összesen

ÖSSZESEN MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK + KÜLSŐ CÍMZETT BEVÉTELEK	Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	MFF ÖSSZES EN 2021-2027
7. FEJEZET					
Humánerőforrás	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376
Egyéb igazgatási kiadások	0,000	0,000	0,000	0,050	0,050
7. FEJEZETI részösszeg	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426
A 7. FEJEZETEN kívül					
Humánerőforrás	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Egyéb igazgatási jellegű kiadások	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A 7. FEJEZETEN kívüli részösszeg	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ÖSSZESEN	0,000	0,000	0,000	0,426	0,426

A humánerőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források – a költségvetési korlátok betartása mellett – szükség esetén kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében adott esetben az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

3.2.4. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

3.2.4.1. A megszavazott költségvetésből finanszírozott

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kell kifejezni⁽¹⁸⁾

MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK		Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027
A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)					
20 01 02 01 (a központokban és a bizottsági képviselőket)		0	0	0	2
20 01 02 03 (az Unió küldöttségeinél)		0	0	0	0
01 01 01 01 (közvetett kutatás)		0	0	0	0
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)		0	0	0	0
Egyéb költségvetési sorok (kérjük megnevezni)		0	0	0	0
Külső munkatársak (teljes munkaidős egyenértékben)					
20 02 01 (CA, SNE a „teljes keretből”)		0	0	0	0
20 02 03 (CA, LA, SNE és JPD az Unió küldöttségeinél)		0	0	0	0
Igazgatási támogatási	– a központokban	0	0	0	0

⁽¹⁸⁾ A táblázat alatt jelezze, hogy a teljes munkaidős egyenértékben megadott humánerőforrás-szükségletből hány teljes munkaidős egyenérték van már most a tevékenység irányításához rendelve, és/vagy hány csoportosítható át az Ön főigazgatóságán belül, valamint adja meg a nettó humánerőforrás-igényt.

SOR [XX.01.YY.YY]	– az Unió küldöttségeinél	0	0	0	0
01 01 01 02 (CA, SNE – közvetett kutatás)		0	0	0	0
01 01 01 12 (CA, SNE – közvetlen kutatás)		0	0	0	0
Egyéb költségvetési sorok a 7. fejezetben (kérjük megnevezni)		0	0	0	0
Egyéb költségvetési sorok a 7. fejezeten kívül (kérjük megnevezni)		0	0	0	0
ÖSSZESEN		0	0	0	2

3.2.4.3. Becsült humánerőforrás-szükségletek összesen

ÖSSZESEN MEGSZAVAZOTT ELŐIRÁNYZATOK + KÜLSŐ CÍMZETT BEVÉTELEK	Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027
A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)				
20 01 02 01 (a központokban és a bizottsági képviselőket)	0	0	0	2
20 01 02 03 (az Unió küldöttségeinél)	0	0	0	0
01 01 01 01 (közvetett kutatás)	0	0	0	0
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)	0	0	0	0
Egyéb költségvetési sorok (kérjük megnevezni)	0	0	0	0
Külső munkatársak (teljes munkaidős egyenértékben)				

20 02 01 (CA, SNE a „teljes keretből”)		0	0	0	0
20 02 03 (CA, LA, SNE és JPD az Unió küldöttségeinél)		0	0	0	0
Igazgatási támogatási sor [XX.01.YY.YY]	– a központokban	0	0	0	0
	– az Unió küldöttségeinél	0	0	0	0
01 01 01 02 (CA, SNE – közvetett kutatás)		0	0	0	0
01 01 01 12 (CA, SNE – közvetlen kutatás)		0	0	0	0
Egyéb költségvetési sorok a 7. fejezetben (kérjük megnevezni)		0	0	0	0
Egyéb költségvetési sorok a 7. fejezeten kívül (kérjük megnevezni)		0	0	0	0
ÖSSZESEN		0	0	0	2

A javaslat végrehajtásához szükséges személyzet (teljes munkaidős egyenértékben):

	A Bizottság szolgálatainál jelenleg rendelkezésre álló személyzetből fedezendő	Kivételes esetben további személyzet*		
		A 7. fejezetből vagy a kutatási keretből finanszírozandó	A BA sorból finanszírozandó	Díjakból finanszírozandó

Létszámtervi álláshelyek	2		N/A	
Külső munkatársak (CA, SNE, INT)				

A következők által elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	Az újrjogszabály által az Ügynökségre ruházott új feladatok ellátásához szükséges valamennyi belső struktúra, folyamat és eljárás célzó ülések, jelentéstervezetek és szakpolitikai munka előkészítéséhez szükséges kezdeti koordinációs tevékenységek elindítása. A kezdeti tevékenységek magukban foglalhatják az újrjogszabályban előírányzott egyes digitális megoldások és kapcsolódó eszközök kifejlesztésének és végrehajtásának elindításához szükséges előkészítő munkát is.
Külső munkatársak	

3.2.5. A digitális technológiával kapcsolatos beruházásokra gyakorolt becsült hatás áttekintése

Kötelező: a javaslat/kezdeményezés által érintett, digitális technológiával kapcsolatos beruházásokra vonatkozó legjobb becslést fel kell tüntetni az alábbi táblázatban.

Kivételes esetben a 7. fejezethez tartozó előirányzatokat – amennyiben azokra a javaslat/kezdeményezés végrehajtásához szükség van – a kijelölt sorban kell feltüntetni.

Az 1–6. fejezethez tartozó előirányzatokat „operatív programokkal kapcsolatos szakpolitikai informatikai kiadások”-ként kell feltüntetni. Ez a kiadás a kezdeményezés végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó informatikai platformok/eszközök újrafelhasználására/vásárlására/fejlesztésére és az azokhoz kapcsolódó beruházásokra (pl. engedélyek, tanulmányok, adattárolás stb.) felhasználandó operatív költségvetést takarja. Az e táblázatban megadott információknak összhangban kell lenniük a 4. szakaszban („Digitális vetületek”) bemutatott részletes információkkal.

Digitális és informatikai	Év	Év	Év	Év	MFF
---------------------------	----	----	----	----	-----

előirányzatok ÖSSZESEN	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN 2021-2027
7. FEJEZET					
Informatikai kiadások (szervezeti)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
7. FEJEZETI részösszeg	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A 7. FEJEZETEN kívül					
Operatív programokkal kapcsolatos szakpolitikai informatikai kiadások	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
A 7. FEJEZETEN kívüli részösszeg	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ÖSSZESEN	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés:

- ☒ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén;
- ☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközöknek a felhasználását teszi szükségessé;
- ☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

3.2.7. Harmadik felek finanszírozási hozzájárulása

A javaslat/kezdeményezés:

- ☒ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást;
- ☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	Év 2024	Év 2025	Év 2026	Év 2027	Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet					
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN					

3.3. Becsült bevételi hatás

- ☒ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása:
- ☐ a saját forrásokra
 - ☐ az egyéb bevételekre
 - ☐ adja meg, hogy a bevétel kiadási sorokhoz van-e rendelve

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló	A javaslat/kezdeményezés hatása ⁽¹⁹⁾			
		Év	Év	Év	Év

⁽¹⁹⁾ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a beszédési költségekre levont 20 %-kal csökkentett bruttó összegnek felel meg.

	előirányzatok	2024	2025	2026	2027
... jogcímcsoport					

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

[...]

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételi hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

[...]

4. DIGITÁLIS VETÜLETEK

4.1. Digitális vonatkozású követelmények

A jogalkotási javaslat számos digitális megoldás és kapcsolódó eszköz kifejlesztését és végrehajtását irányozza elő azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamokat, és segítse az űripart a jogszabály időben történő végrehajtásában. A digitális megoldások alkalmazásának célja számos tevékenység, például az adatfeldolgozás (gyűjtés, kezelés, tárolás), az ellenőrzési és nyomonkövetési tevékenységek, a jelentéstétel és elemzések, valamint az érintett érdekelt felek közötti interakciók megkönnyítése:

Követelmény leírása	Az érdekelt felek érintett kategóriái	Érintett folyamat(ok)
Az űrobjektumok nyilvántartása (URSO) egy digitális nyilvántartás, amely az Unióban űrszolgáltatások működtetésére és nyújtására engedéllyel rendelkező, nyilvántartásba vett űrgazdasági szereplőkkel kapcsolatos adatok összegyűjtésére, feldolgozására és cseréjére szolgál.	Az Európai Unió Űrprogramügynöksége, nem uniós űrszolgáltatók	Digitális nyilvántartás létrehozása és kezelése
A nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listájának adatbázisa olyan digitális megoldás, amelyet az Unióban működő űreszköz-üzemeltetők által bejelentett, ütközésselhárítással és visszatéréssel kapcsolatos tevékenységekért felelős érintett személyzet elérhetőségeivel kapcsolatos adatok összegyűjtésére, kezelésére és cseréjére használnak.	Az Európai Unió Űrprogramügynöksége, uniós és nem uniós űrszolgáltatók	Digitális adatbázis létrehozása és kezelése
Az egyablakos információs portál adatok összegyűjtésére, feldolgozására és cseréjére szolgáló digitális platform, amely révén bizonyos számú szolgáltatás nyújtható az űrtevékenységek nemzeti	Európai Bizottság, az Európai Unió Űrprogramügynöksége, tagállamok, uniós űrszolgáltatók	Digitális platform létrehozása és irányítása

szintű végzéséhez szükséges engedélyezési folyamat irányításához.		
Az űrszolgáltatók kézhez kapják az elektronikus nyomonkövetési tanúsítványt, amely igazolja, hogy az űrobjektumok az Unióban való felhasználás céljából megfelelnek a rendelet követelményeinek.	Az Európai Unió Űrprogramügynöksége, űrszolgáltatók	Digitális megoldás létrehozása és kezelése
A környezeti lábnyomok adatbázisa egy nyilvános digitális adatbázis, amely adatgyűjtési és -feldolgozási tevékenységekhez használható, emellett a környezeti lábnyom kiszámításához szükséges adatokat is nyilvánosságra hozza.	Európai Bizottság, az Európai Unió Űrprogramügynöksége, tagállamok, uniós űrszolgáltatók	Digitális adatbázis létrehozása és kezelése

4.2. Adatok

1. Űrobjektumok uniós nyilvántartása (URSO): az URSO az EU-ban űrszolgáltatások működtetésére és nyújtására engedéllyel rendelkező vagy nyilvántartásba vett űrszolgáltatókról gyűjt információkat, és kezeli ezeket. Az adatkezelés az európai adatstratégiával összhangban történik, az egyszeri adatszolgáltatás elve alapján a biztonságos megosztásra, az újrafelhasználásra és a minimális átfedésekre fektetve a hangsúlyt. Az Ügynökség létrehozza és kezeli az URSO-t, átláthatóságot és következetes végrehajtást biztosítva a tagállamokban.
2. A nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listájának adatbázisa: ez az adatbázis az ütközésselhárítással és a visszatéréssel kapcsolatos tevékenységekért felelős személyzet kapcsolattartási adatait tartalmazza. Úgy lett tervezve, hogy megfeleljen a standard adatformátumoknak, és biztosítsa az adatvédelmet. Az egyszeri adatszolgáltatás elve alapján, a felesleges bejegyzések minimalizálása érdekében a meglévő ellenőrzött kapcsolattartási adatok további felhasználására összpontosít. Az operatív feladatok megváltozásakor az űrszolgáltatók naprakész nyilvántartásokat bocsátanak az Ügynökség rendelkezésére, lehetővé téve az időben történő figyelmeztetést és a reagálás koordinálását.
3. Egyablakos információs portál: ez a portál egyszerűsíti az ürtevékenységek engedélyezési eljárását. A meglévő rendszerekkel való zökkenőmentes integrációt célzó közös adatszabványokra fog épülni. Az egyszeri adatszolgáltatás elve csökkenti a párhuzamos információkéréseket, míg az engedélykérelmek vagy frissítések által kezdeményezett időszakos adatsere révén a hatóságok, az Ügynökség és az üzemeltetők hatékonyan nyomon tudják követni az engedélyezési folyamat előrehaladását.

4. E-tanúsítvány: az e-tanúsítvány igazolja, hogy az ürszolgáltató megfelel a rendeletnek, és tartalmazza a műszaki előírásokat. Az európai adatstratégiával összhangban az Ügynökség – az átfedések elkerülése érdekében – törekedni fog a meglévő nyilvántartási és engedélyezési adatok felhasználására. A tanúsítványt akkor állítják ki, ha a gazdasági szereplő megfelel a rendelet követelményeinek.

5. A környezeti lábnyomok adatbázisa: a környezeti lábnyomok adatbázisa magas színvonalú életciklusleltár-adatokat fog biztosítani az uniós szabványokkal összhangban, támogatva a termékek és szervezetek környezeti lábnyomát az ürrel kapcsolatos tanulmányoknál. Az európai adatstratégiát követi az adatok újrafelhasználásának, interoperabilitásának és átláthatóságának előmozdítása, valamint a fenntarthatósági céloknak való megfelelés biztosítása révén. Az adatbázis megfelel az egyszeri adatszolgáltatás elvének, és a meglévő adatkészletek integrálásával minimalizálja a redundanciát. Az adatokat az ágazati érdekelt felek, a kutatóintézetek és a hatóságok nyilvános hozzáféréssel bocsátják rendelkezésre, beleértve a vállalkozások és a politikai döntéshozók számára a szabályozási jelentéstételhez és a fenntarthatósági értékelésekhez biztosított hozzáférést is. Az információcserét megfelelési kötelezettségek és önkéntes környezeti hatásvizsgálatok váltják ki, amelyekre rendszeres időközönként vagy szükség szerint kerül sor.

4.3. Digitális megoldások

A rendelet keretében előírányzott digitális megoldások a következők:

- az ürobjektumok nyilvántartása (URSO), amely az Ügynökség által létrehozott és kezelt digitális platform, beleértve az Unióban ürszolgáltatások működtetésére és nyújtására engedéllyel rendelkező, nyilvántartásba vett ürszolgáltatók listáját,

- a nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listájának adatbázisa az Ügynökség által létrehozott és kezelt digitális nyilvántartás, amely tartalmazza az üreszköz-üzemeltetők által bejelentett, ütközésselhárítással és visszatéréssel kapcsolatos tevékenységekért felelős érintett személyzet kapcsolattartási adatait,

- az egyablakos információs portál az Európai Bizottság által az Ügynökség támogatásával létrehozott és kezelt digitális platform, amely bizonyos számú szolgáltatást nyújt az ürtevékenységek nemzeti szintű végzéséhez szükséges engedélyezési folyamat irányításához (egyablakos megközelítés), biztosítva az adminisztratív egyszerűsítést és az egyszerűsített megfelelőségi eljárásokat – különösen az induló innovatív vállalkozások, a növekvő innovatív vállalkozások, a kkv-k és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára –, valamint a nemzeti és az uniós szint közötti interoperabilitást,

- az elektronikus nyomonkövetési tanúsítvány az Ügynökség által az ürszolgáltatók számára kiadott digitális tanúsítvány, amely igazolja, hogy az ürobjektumok az Unióban való felhasználás céljából megfelelnek a rendeletben meghatározott követelményeknek,

- a PEFCR4Space számítási eszközt az ürrel kapcsolatos tevékenységek környezeti lábnyomának kiszámítására használják az ürágazatra vonatkozó, a környezeti lábnyomra érvényes kategóriaszabályok iránymutatásainak és szabványainak követése révén,

- a PEFCR4Space Helpdesk szolgáltatás támogatást és iránymutatást nyújt a felhasználóknak a kifejezetten az úripar számára kidolgozott, a termékek környezeti

lábnyomára vonatkozó kategóriaszabályok végrehajtásához, segítve őket abban, hogy eligazodjanak az esetlegesen felmerülő kihívásokat vagy kérdéseket illetően,

– a környezeti lábnyomok nyilvános adatbázisa az üragazat környezeti lábnyomainak értékeléséhez szükséges életciklusleltári adatokat gyűjti össze.

4.4. Interoperabilitási értékelés

– Ürobjektumok uniós nyilvántartása (URSO): Az URSO közös szabályozási keretek és műszaki szabványok alkalmazásával támogatja a határokon átnyúló interoperabilitást, lehetővé téve az Ügynökség számára az engedélyezési és nyomonkövetési adatok nyilvántartásba vételét. Alkalmazhat Interoperábilis Európa megoldásokat, például szabványosított adatazonosítókat.

– A nagy érdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozó figyelmeztető jelzések uniós kapcsolattartási listájának adatbázisa: Az adatbázis az elérhetőségi adatok és a figyelmeztetési protokollok harmonizált adatformátumainak használatával biztosítja az ütközési vagy visszatérési eseményekkel kapcsolatos azonnali, határokon átnyúló kommunikációt. Ez a rendszer egyszerűsíti az uniós és nem uniós érdekelt felek közötti szükséghelyzeti koordinációt, az interoperábilis Európa metaadataival és hitelesítési megoldásaival segítve a nyilvántartások szabványosítását.

– Egyablakos információs portál: a portál tervezése során az volt a szempont, hogy az adminisztratív terhek csökkentése érdekében zökkenőmentes interakciót biztosítson több uniós és nemzeti rendszer között, és szabványosított adatsereformátumok, protokollok és egységes digitális interfész révén előmozdítsa az interoperabilitást.

– E-tanúsítvány: interoperábilis digitális aláírásokra és szabványosított megfelelőségi adatmezőkre támaszkodik.

– A környezeti lábnyomok adatbázisa: A környezeti lábnyomok uniós adatbázisa támogatja a határokon átnyúló digitális közszolgáltatásokat azáltal, hogy lehetővé teszi a környezeti hatásokra vonatkozó adatok uniós szervezetek és közintézmények közötti szabványosított cseréjét. Jogi, szemantikai és technikai összehangolás révén javítja a határokon átnyúló interoperabilitást, kihasználva az Interoperábilis Európa megoldásokat, például a metaadat-szabványokat és az API-alapú adatszerét. A legfontosabb akadályok közé a szabályozási különbségek, az adatformátumbeli következtelenségek és a technikai integrációt érintő kihívások tartoznak. Ez az értékelés összhangban van az (EU) 2024/903 rendelettel (az interoperábilis Európáról szóló rendelet), és támogatja az uniós zöld megállapodás és a körforgásos gazdaság céljait.

4.5. A digitális végrehajtást támogató intézkedések

A jogalkotási javaslat számos digitális megoldás és kapcsolódó eszköz kifejlesztését és végrehajtását irányozza elő azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamokat, és segítse az úripart a javaslat időben történő végrehajtásában.

A digitális megoldásokat a javaslat hatálya alá tartozó különböző területekkel (biztonság, reziliencia és környezeti fenntarthatóság), valamint az ürtevékenységek nemzeti szintű végzésére vonatkozó engedélyezési eljárással és a harmadik országbeli üzemeltetők uniós szintű nyilvántartásba vételével kapcsolatos adatok összegyűjtésére, feldolgozására és cseréjére fogják használni. Az Európai Bizottság és az Ügynökség közvetlen és aktív szerepet fog játszani e digitális megoldások fejlesztésében és kezelésében.